

ZAKON

O BANKAMA REPUBLIKE SRPSKE

(Objavljen u "Sl. glasniku RS", br. 4 od 17. januara 2017)

GLAVA I OSNOVNE ODREDBE Predmet Zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se osnivanje, poslovanje, upravljanje, nadzor, restrukturiranje i prestanak rada banaka u Republici Srpskoj, kao i zaštita korisnika bankarskih usluga.

Značenje pojedinih pojmova

Član 2.

Pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) banka je akcionarsko društvo sa sjedištem u Republici Srpskoj koje ima dozvolu za rad Agencije za bankarstvo Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija), čija je djelatnost primanje depozita ili drugih povratnih sredstava i davanje kredita za sopstveni račun, a može obavljati i druge poslove u skladu sa ovim zakonom;
- 2) strana banka je pravno lice sa sjedištem u inostranstvu koje ima dozvolu za rad regulatornog organa države porijekla, osnovano kao banka i upisano u registar kod nadležnog organa te države;
- 3) organizacioni dijelovi banke i banke sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine ili Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine su filijale kao osnovne poslovne jedinice i niži organizacioni dijelovi zavisni od filijale, kao što su ekspoziture, šalteri, agencije i slično, koji nemaju svojstvo pravnog lica, a obavljaju sve poslove ili dio poslova koje može obavljati banka u skladu sa ovim zakonom;
- 4) predstavništvo je organizacioni dio banke otvoren u inostranstvu ili banke izvan Republike Srpske otvoren u Republici Srpskoj, bez svojstva pravnog lica, koji ne može da obavlja poslove banke, i koji obavlja samo poslove istraživanja tržišta i davanja informacija, te predstavljanja i promovisanja banke koja ga je osnovala;
- 5) regulatorni organ je organ koji je posebnim propisom ovlašten da daje i oduzima dozvole za rad banke i drugih lica u finansijskom sektoru, vrši nadzor nad ovim licima i uređuje njihovo poslovanje, kao i odgovarajuće tijelo Evropske unije sa ovim nadležnostima u skladu sa propisima Evropske unije;
- 6) država porijekla je država u kojoj su strana banka ili drugo lice u finansijskom sektoru osnovani i dobili dozvolu za rad;
- 7) lice u finansijskom sektoru je banka, mikrokreditna organizacija, štedno-kreditna organizacija, lizing društvo, društvo za osiguranje, ovlašćeni učesnici na tržištu hartija od vrijednosti, društvo za upravljanje investicionim i dobrovoljnim penzijskim fondovima, kao i drugo pravno lice koje se pretežno bavi finansijskom djelatnošću;
- 8) indirektno vlasništvo označava mogućnost lica koje nema direktno vlasništvo u pravnom licu da efektivno ostvari vlasnička prava u tom licu koristeći vlasništvo koje drugo lice direktno ima u tom pravnom licu;
- 9) učešće je bilo koje vlasničko učešće akcionara registrovano kod nadležne institucije, kojim se definiše ulog u novcu ili drugoj imovini koja predstavlja proporcionalan interes u pravu upravljanja bankom;
- 10) kvalifikovano učešće je kada jedno lice ima:
 1. samo ili sa jednim ili sa više drugih lica koja su sa njim povezana ili zajednički djeluju, direktno ili indirektno, 10% ili više vlasništva nad kapitalom ili učešća u glasačkim pravima tog pravnog lica ili
 2. mogućnost efektivnog vršenja uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog lica;
- 11) značajno učešće je kada jedno lice ima:
 1. samo ili sa jednim ili sa više drugih lica koja su sa njim povezana ili zajednički djeluju, direktno ili indirektno, 20% ili više vlasništva nad kapitalom ili učešća u glasačkim pravima tog pravnog lica ili
 2. mogućnost efektivnog vršenja značajnog uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog lica;
- 12) kontrolno učešće je kada jedno lice:
 1. samo ili sa jednim ili više drugih lica koja su sa njim povezana ili zajednički djeluju ima, direktno ili indirektno, 50% ili više vlasništva nad kapitalom ili učešća u glasačkim pravima tog pravnog lica ili
 2. mogućnost izbora najmanje polovine članova upravnog odbora ili drugog organa rukovođenja i upravljanja tog pravnog lica ili
3. na drugi način vrši dominantan uticaj na upravljanje pravnim licem, na osnovu svog svojstva člana ili akcionara, ili na osnovu zaključenog ugovora u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva;
- 13) matično društvo pravnog lica je društvo koje u tom licu ima kontrolno učešće;
- 14) zavisno društvo pravnog lica je društvo u kome to lice ima kontrolno učešće;
- 15) pridruženo društvo pravnog lica je društvo u kome to lice ima značajno učešće;
- 16) podređeno društvo pravnog lica je zavisno ili pridruženo društvo tog lica;
- 17) grupa društava je grupa koju čine najviše matično društvo pravnog lica, njegova podređena društva i pridružena društva društava pravnih lica;
- 18) najviše matično društvo grupe društava je pravno lice u kome nijedno drugo pravno lice nema kontrolno

učešće;

19) bankarska grupa je grupa društava koju čine isključivo ili pretežno lica u finansijskom sektoru i u kojoj najmanje jedna banka ima svojstvo najvišeg matičnog društva ili svojstvo zavisnog društva;

20) nadređena banka u bankarskoj grupi je banka koja:

1. kontroliše ostale članove bankarske grupe i/ili

2. ima učešće u kapitalu ili glasačkim pravima od najmanje 20% pojedinačno u ostalim članovima bankarske grupe;

21) holding je akcionarsko društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću koje ima učešće u kapitalu ili glasačkim pravima u bankama ili drugim licima koja se bave pružanjem finansijskih usluga, ukoliko kontroliše najmanje jednu banku;

22) nadređeni holding u bankarskoj grupi je holding koji:

1. kontroliše najmanje jednu banku,

2. kontroliše ili ima učešće u kapitalu ili glasačkim pravima od najmanje 20% u ostalim članovima bankarske grupe,

3. nije istovremeno kontrolisan od banke ili holdinga sa sjedištem u Republici Srpskoj,

4. nije istovremeno kontrolisan od banke koja ima dozvolu za obavljanje bankarskih poslova u drugoj državi;

23) povezana lica su fizička i pravna lica koja su međusobno povezana vlasništvom nad kapitalom ili upravljanjem kapitalom sa 20% ili više glasačkih prava ili kapitala ili na drugi način povezana radi postizanja zajedničkih poslovnih ciljeva, tako da poslovanje i rezultati poslovanja jednog lica mogu značajno uticati na poslovanje, odnosno rezultate poslovanja drugog lica, a povezanim licima smatraju se i:

1. lica koja su međusobno povezana:

- tako da jedno lice, odnosno lica koja se smatraju povezanim licima u skladu sa ovom tačkom, zajedno, posredno ili neposredno, učestvuju u drugom licu,

- tako da u dva lica učešće ima isto lice, odnosno lica koja se smatraju povezanim licima u skladu sa ovom tačkom,

- na način propisan zakonom kojim se uređuje poslovanje privrednih društava,

- kao članovi upravnog odbora, uprave, nadzornog odbora i drugih organa u pravnom licu u kojem obavljaju tu funkciju, odnosno u kojem su zaposleni, i članovi porodice tih lica,

2. članovi porodice koji imaju značenje utvrđeno u zakonu kojim se uređuju privredna društva;

24) grupa povezanih lica (klijenata) su:

1. dva ili više fizičkih ili pravnih lica koja, ako se ne dokaže drugačije, predstavljaju jedan rizik za banku, jer jedno od njih neposredno ili posredno ima kontrolu nad drugim licem ili drugim licima,

2. dva ili više fizičkih ili pravnih lica između kojih ne postoji odnos kontrole opisan u podtački 1. ove tačke, ali za koje se smatra da predstavljaju jedan rizik za banku, jer su međusobno povezana tako da, ako bi za jedno od tih lica nastali finansijski problemi, posebno teškoće u vezi sa finansiranjem ili otplatom duga, drugo lice ili sva ostala lica bi se vjerovatno i sama suočila sa teškoćama povezanim sa finansiranjem ili otplatom duga;

25) lice u posebnom odnosu sa bankom je:

1. član bankarske grupe u kojoj je banka,

2. lice sa najmanje 5% učešća u banci ili u licima koja su članovi bankarske grupe u kojoj je banka i članovi uže porodice tih lica,

3. pravno lice u kojem banka ima kvalifikovano učešće,

4. pravno lice u kojem član uprave, član nadzornog odbora ili prokurista banke i članovi uže porodice tih lica ima kvalifikovano učešće,

5. član nadzornog odbora, član uprave banke, nosilac ključnih funkcija banke, prokurista banke i članovi uže porodice tih lica,

6. član uprave, član nadzornog odbora, član upravnog odbora ili prokurista pravnog lica iz podt. 2. i 4. ove tačke,

7. član organa upravljanja i rukovođenja i prokurista člana bankarske grupe u kojoj je banka i članovi uže porodice tih lica,

8. lice koje sa bankom ima zaključen ugovor o radu koji tim licima omogućava značajan uticaj na poslovanje banke, odnosno koji sadrži odredbe kojima se određuje naknada tom licu po posebnim kriterijumima koji se razlikuju od kriterijuma po standardnim ugovorima o radu, pod uslovom da nije riječ o licima iz podt. 2. i 5. ove tačke, ili drugo lice koje zbog prirode odnosa tog lica sa bankom predstavlja lice u sukobu interesa u poslovanju sa bankom ili koje ostvaruje značajan uticaj na poslovanje banke,

9. pravno lice čiji je član organa upravljanja i rukovođenja ili prokurista istovremeno i član uprave ili član nadzornog odbora ili prokurista banke,

10. pravno lice čiji član uprave ima 10% ili više akcija banke sa pravom glasa;

26) član uže porodice lica je:

1. partner iz bračne ili vanbračne zajednice, dijete ili usvojeno dijete tog lica,

2. lice koje izdržava pojedinac ili njegov partner iz bračne ili vanbračne zajednice,

3. drugo lice koje nema potpunu poslovnu sposobnost i koje je stavljeno pod starateljstvo tog lica;

27) klijent je bilo koje lice koje koristi ili je koristilo usluge banke ili lice koje se obratilo banci radi korišćenja usluga i koje je banka kao takve identifikovala;

28) depozit je novčani polog koji ima značenje utvrđeno u zakonu kojim se uređuju obligacioni odnosi i podliježe odredbama tog zakona;

29) kredit ima značenje utvrđeno u zakonu kojim se uređuju obligacioni odnosi;

30) više rukovodstvo su fizička lica koja obavljaju izvršne funkcije u banci i odgovorna su za svakodnevno vođenje njenog poslovanja i za svoj rad odgovaraju upravi;

- 31) sistemski rizik je rizik od poremećaja u finansijskom sektoru koji bi mogao imati ozbiljne negativne posljedice za finansijski sektor i privredu u cjelini;
 - 32) sistemski značajna banka je banka čije bi pogoršanje finansijskog stanja ili prestanak rada imali ozbiljne negativne posljedice na stabilnost finansijskog sektora;
 - 33) osnivački kapital je minimalan iznos kapitala propisan ovim zakonom koji se u cijelosti uplaćuje u novcu prije registracije banke i predstavlja dio osnovnog kapitala u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva;
 - 34) kritične funkcije su aktivnosti, usluge ili poslovi čiji bi prekid obavljanja vjerovatno doveo do ugrožavanja stabilnosti finansijskog sektora ili poremećaja u pružanju neophodnih usluga realnom sektoru usljed veličine i tržišnog učešća subjekta koji ih obavlja i njegove povezanosti sa ostalim učesnicima u finansijskom sektoru, a naročito uzimajući u obzir mogućnost da neko drugi nesmetano preuzme obavljanje ovih aktivnosti, usluga ili poslova;
 - 35) ključne poslovne aktivnosti su poslovne aktivnosti i usluge povezane sa ovim aktivnostima čijim obavljanjem se ostvaruje značajan dio prihoda ili dobiti za banku ili bankarsku grupu kojoj ta banka pripada;
 - 36) organ za restrukturiranje je organ koji je posebnim propisom ovlašćen za restrukturiranje lica u finansijskom sektoru i preduzimanje mjera restrukturiranja, kao i odgovarajuće tijelo Evropske unije sa ovim nadležnostima u skladu sa propisima Evropske unije;
 - 37) knjiga trgovanja predstavlja sve pozicije u finansijskim instrumentima i robi koje banka ima sa namjerom trgovanja ili da bi se zaštitile pozicije koje ima sa namjerom trgovanja;
 - 38) bankarska knjiga označava sve stavke aktive i vanbilansa banke koje nisu identifikovane kao pozicije knjige trgovanja;
 - 39) sukob interesa predstavlja postojanje ličnog interesa lica u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva;
 - 40) vanredna javna finansijska podrška predstavlja dozvoljenu državnu pomoć u skladu sa zakonom kojim se uređuje sistem državne pomoći u Bosni i Hercegovini, a koju davalac može pružiti u vanrednim situacijama kao pomoć u spasavanju ili restrukturiranju privrednih subjekata u skladu sa ovim zakonom;
 - 41) osigurani povjerilac je svaki povjerilac banke koji ima zalog na pokretnoj ili nepokretnoj imovini ili na pravima, upisan u odgovarajuće javne registre, i
 - 42) Investiciono-razvojna banka Republike Srpske je lice u finansijskom sektoru koje je osnovano i posluje u skladu sa posebnim zakonom.
- (2) Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog ili ženskog roda podrazumijevaju oba pola.

Poslovi banke

Član 3.

Banka može obavljati sljedeće poslove:

- 1) primanje i polaganje depozita ili drugih povratnih sredstava,
- 2) davanje kredita,
- 3) izdavanje garancija i svih oblika jemstva,
- 4) usluge unutrašnjeg i međunarodnog platnog prometa i prenosa novca, u skladu sa posebnim propisima,
- 5) kupovina i prodaja strane valute i plemenitih metala,
- 6) izdavanje i upravljanje sredstvima plaćanja (uključujući platne kartice, putne i bankarske čekove),
- 7) finansijski lizing,
- 8) kupovina, prodaja i naplata potraživanja (faktoring, forfaiting i drugo),
- 9) kupovina i prodaja instrumenata tržišta novca za svoj ili tuđi račun,
- 10) kupovina i prodaja hartija od vrijednosti (brokersko-dilerski poslovi),
- 11) upravljanje portfeljom hartija od vrijednosti i drugim vrijednostima,
- 12) poslovi podrške tržištu hartija od vrijednosti, poslovi agenta i preuzimanje emisije, u skladu sa propisima koji uređuju tržište hartija od vrijednosti,
- 13) poslovi investicionog savjetovanja i kastodi poslovi,
- 14) usluge prikupljanja podataka, izrada analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti pravnih i fizičkih lica koja samostalno obavljaju registrovanu poslovnu djelatnost,
- 15) usluge iznajmljivanja sefova,
- 16) zastupanje, odnosno posredovanje u osiguranju, u skladu sa propisima koji uređuju zastupanje i posredovanje u osiguranju,
- 17) druge poslove za koje je ovlašćena zakonom i
- 18) pomoćne poslove koji su povezani sa gorenavedenim poslovima.

Poslovi koje može obavljati samo banka

Član 4.

- (1) Niko osim banke ne može se baviti primanjem depozita ili drugih povratnih sredstava, davanjem kredita i izdavanjem platnih kartica na području Republike Srpske ako nema dozvolu Agencije u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Prilikom ugovaranja i odobravanja zajma primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Korišćenje riječi banka

Član 5.

(1) Banka u svom poslovnom imenu obavezno sadrži riječ banka ili odgovarajuću riječ koja na stranom jeziku ima značenje banka.

(2) Banka ne može u svom poslovnom imenu koristiti riječi koje mogu da dovedu do pogrešnih zaključaka klijenata banke i drugih lica o statusu ili konkurentskoj poziciji te banke ili se njima povređuju prava drugih lica, a naročito riječi koje mogu da stvaraju zablude o pitanju predmeta poslovanja banke, identiteta banke, odnosno njenih osnivača, povezanosti banke sa drugim pravnim licima i konkurentske prednosti te banke u odnosima prema klijentima.

(3) Niko ne može koristiti riječ banka ili izvedenice te riječi u smislu označavanja djelatnosti, proizvoda ili usluga bez dozvole ili ovlašćenja Agencije u skladu sa ovim zakonom, osim ako je takva upotreba utvrđena i odobrena posebnim zakonom ili međunarodnim sporazumom ili je iz konteksta u kojem se koristi riječ banka jasno da se ona ne odnosi na bankarske djelatnosti.

Zabrana povrede konkurencije

Član 6.

(1) Banci je zabranjeno da izričito ili prećutno zaključuje sporazume, donosi odluke i druge akte i ulazi u transakcije koje imaju za cilj bitno sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije, kao i da zloupotrebjava dominantan položaj ili da sprovodi koncentraciju kojom se bitno sprečava, ograničava ili narušava konkurencija stvaranjem ili jačanjem dominantnog položaja na finansijskom tržištu.

(2) Na konkurenciju banaka primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita tržišne konkurencije.

(3) Agencija ima pravo da reguliše naknade koje banke naplaćuju u slučaju sporazuma banaka o visini naknada ili drugog nekorektnog poslovanja suprotno propisima Agencije.

Saradnja u nadzoru i restrukturiranju banaka

Član 7.

(1) Agencija, radi obavljanja i unapređivanja svoje nadzorne funkcije, kao i obavljanja poslova restrukturiranja banaka i drugih poslova utvrđenih ovim zakonom, saraduje sa Agencijom za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, Centralnom bankom Bosne i Hercegovine, Agencijom za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine, kao i drugim nadležnim regulatornim organima, organima nadležnim za restrukturiranje banaka, organima, institucijama i tijelima.

(2) Agencija može sa organima iz stava 1. ovog člana zaključiti sporazume o saradnji i razmjeni podataka i informacija neophodnih za obavljanje nadzorne funkcije, restrukturiranje banaka i očuvanje finansijske stabilnosti.

(3) Agencija može sa organima iz stava 1. ovog člana razmjenjivati podatke i informacije pribavljene u obavljanju poslova nadzora i restrukturiranja banaka, uz obavezu čuvanja poslovne tajne u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje status, nadležnost i ovlašćenja Agencije.

(4) Agencija može razmjenjivati podatke i informacije pribavljene od organa iz stava 1. ovog člana sa drugim nadzornim organima, odnosno organima nadležnim za restrukturiranje, na njihov zahtjev i uz prethodnu saglasnost organa od kojih je te podatke i informacije pribavila, pri čemu se ti podaci i informacije mogu razmjenjivati samo za svrhe određene tom saglasnošću.

(5) Agencija može posredstvom nadležnog organa za restrukturiranje sprovoditi mjere iz postupka restrukturiranja utvrđenog ovim zakonom, a može i preduzimati mjere radi sprovođenja postupka restrukturiranja koji je pokrenuo organ nadležan za restrukturiranje u skladu sa zaključenim sporazumom ili međunarodnim ugovorom zaključenim sa državom porijekla tog organa.

Upravni postupak

Član 8.

(1) Agencija, na osnovu nadležnosti utvrđenih zakonom, rješava u upravnim stvarima primjenjujući odredbe propisa kojima se uređuje opšti upravni postupak, poslovanje banaka i drugih finansijskih organizacija, te pravila nadzora i struke, ako zakonom nije drugačije određeno.

(2) U postupku iz stava 1. ovog člana Agencija odlučuje rješenjem koje je konačno.

(3) Protiv rješenja iz stava 2. ovog člana može se pokrenuti upravni spor, ali tužba protiv rješenja ne može spriječiti niti odgoditi njegovo izvršenje, a nezadovoljna strana svoj imovinsko-pravni zahtjev može ostvariti u parničnom postupku.

(4) U upravnom sporu protiv rješenja iz stava 2. ovog člana, sud ne može u postupku pune jurisdikcije riješiti upravnu stvar za čije je rješavanje ovim zakonom utvrđena nadležnost Agencije.

(5) Ako sud poništi rješenje Agencije, prava tužioca ograničavaju se na naknadu štete koja mu je pričinjena izvršenjem tog rješenja.

Odgovornost za štetu u obavljanju dužnosti

Član 9.

(1) Agencija, direktor, zamjenik direktora i ovlašćena lica u Agenciji, kao i lica koja je Agencija imenovala za savjetnike, privremene upravnike, posebne upravnike, likvidacione upravnike, kao i druga lica koja po ovlašćenju Agencije ili na osnovu ovog zakona vrše dužnosti i obavljaju poslove nadzora ili restrukturiranja banke, te članovi

organa upravljanja i više rukovodstvo banke koji nisu razriješeni dužnosti u postupku restrukturiranja banke ne odgovaraju za štetu koja nastane prilikom obavljanja dužnosti i poslova u primjeni ovog zakona i drugih propisa kojima su uređene nadležnosti Agencije, osim ako se u odgovarajućem postupku pred nadležnim organom pravosnažnom odlukom dokaže da su određenu radnju iz koje je nastupila štetna posljedica učinili ili propustili da učine namjerno ili grubom nepažnjom.

(2) Lica iz stava 1. ovog člana ne mogu odgovarati za štetu prilikom obavljanja dužnosti i poslova u primjeni ovog zakona i drugih propisa kojima su uređene nadležnosti Agencije ni nakon prestanka radnog odnosa u Agenciji, odnosno prestanka vršenja dužnosti i obavljanja poslova.

Primjena drugih zakona

Član 10.

Na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuju se odredbe zakona o privrednim društvima koje uređuju akcionarska društva, kao i zakona kojim je uređena oblast unutrašnjeg platnog prometa, deviznog poslovanja, sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, tržišta hartija od vrijednosti, zastupanja i posredovanja u osiguranju, računovodstva i revizije, likvidacionog postupka, stečajnog postupka i drugih zakona koje su banke dužne da primjenjuju.

GLAVA II OSNIVANJE I PRESTANAK RADA BANKE 1. Osnivanje banke Osnivači i pravna forma

Član 11.

- (1) Banka je privredno društvo koje se osniva u pravnoj formi akcionarskog društva.
- (2) Banku mogu osnovati domaća i/ili strana pravna i/ili fizička lica.
- (3) Banka se smatra otvorenim akcionarskim društvom nezavisno od broja akcionara.

Osnivački akt

Član 12.

(1) Osnivački akt banke sadrži:

- 1) poslovno ime i sjedište pravnog lica osnivača banke, odnosno ime, prezime i prebivalište fizičkog lica osnivača banke,
 - 2) poslovno ime i sjedište banke,
 - 3) ciljeve osnivanja banke,
 - 4) djelatnost, odnosno poslove koje će banka obavljati,
 - 5) ukupan iznos osnivačkog kapitala koji ulažu osnivači banke sa opisom i procjenom vrijednosti uloga u stvarima i pravima, te uslove i način za njegovo povećanje i smanjenje,
 - 6) rok do kada su osnivači banke dužni da uplate ukupan iznos osnivačkog kapitala, kao i prenesu nenovčani ulog,
 - 7) prava, obaveze i odgovornosti osnivača banke,
 - 8) posljedice neizvršavanja obaveza osnivača,
 - 9) broj akcija banke i njihovu nominalnu vrijednost, vrste i klase akcija koje je banka ovlašćena da izda, kao i prava iz akcija svake klase,
 - 10) upravljanje i rukovođenje bankom, sastav i nadležnosti organa banke,
 - 11) način raspodjele ostvarene dobiti,
 - 12) snošenje rizika i pokriće eventualnih gubitaka,
 - 13) način rješavanja sporova među osnivačima banke,
 - 14) prava osnivača banke u slučaju statusnih promjena banke,
 - 15) iznos i način naknade troškova u vezi sa osnivanjem banke,
 - 16) ime i prezime lica koje predstavlja banku u postupku osnivanja i
 - 17) druge elemente, odnosno podatke od značaja za poslovanje banke.
- (2) Agencija može donijeti akt kojim propisuje da osnivački akt banke sadrži i druge obavezne elemente, odnosno podatke.

Statut

Član 13.

- (1) Banka ima statut.
- (2) Statutom banke se uređuje poslovanje i upravljanje bankom i obavezno sadrži:
 - 1) poslovno ime i sjedište banke,
 - 2) djelatnost, odnosno poslove koje će banka obavljati,
 - 3) ukupan iznos osnivačkog kapitala koji ulažu osnivači banke sa opisom i procjenom vrijednosti uloga u stvarima i pravima, te uslove i način njegovog povećanja i smanjenja,
 - 4) broj akcija banke i njihovu nominalnu vrijednost, vrste i klase akcija koje je banka ovlašćena da izda, kao i prava iz akcija svake klase,

- 5) način sazivanja i pitanja o kojima odlučuje skupština banke,
 - 6) sastav, način imenovanja i razrješenja nadzornog odbora i uprave banke,
 - 7) prava, obaveze i odgovornosti članova uprave i nadzornog odbora banke i drugih lica sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima utvrđena statutom banke,
 - 8) obaveze i prava zaposlenih koji obavljaju ključne funkcije,
 - 9) ovlaštenje za potpisivanje i zastupanje banke,
 - 10) uspostavljanje i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola,
 - 11) obavljanje spoljne revizije banke,
 - 12) način formiranja i korišćenja rezervi,
 - 13) način raspodjele ostvarene dobiti i isplate dividende,
 - 14) način pokrića eventualnih gubitaka,
 - 15) podatke, činjenice ili saznanja koja se smatraju tajnim podatkom, obavezu čuvanja i način postupanja sa tajnim podacima,
 - 16) sprovođenje statusnih promjena banke,
 - 17) prestanak rada banke,
 - 18) način donošenja i izmjene opštih akata i
 - 19) druga pitanja u vezi sa poslovanjem banke.
- (3) Agencija daje prethodnu saglasnost na statut banke, odnosno na izmjene i dopune statuta banke, koji ne mogu stupiti na snagu prije dostavljanja saglasnosti Agencije.
- (4) Banka je dužna da Agenciji dostavi ovjeren primjerak statuta, internih akata o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, izvod iz sudskog registra, ovjeren pregled potpisa ovlašćenih potpisnika i druge akte na zahtjev Agencije.
- (5) Agencija može donijeti akt kojim propisuje da statut banke sadrži i druge obavezne elemente, odnosno podatke.

Uslovi za izdavanje dozvole za rad

Član 14.

Agencija izdaje dozvolu za rad banke ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) da je obezbijedena transparentna vlasnička struktura banke i finansijska sposobnost osnivača banke, koja se dokazuje odgovarajućom dokumentacijom,
- 2) ako osnivači banke, odnosno lica koja će imati kvalifikovano učešće u banci imaju dobru poslovnu reputaciju i ugled, odgovarajuće finansijsko, odnosno imovinsko stanje i zadovoljavaju kriterijume propisane ovim zakonom za sticanje kvalifikovanog učešća u banci, ako takvo učešće postoji,
- 3) da je obezbijeden minimalni iznos osnivačkog kapitala predviđen ovim zakonom, a čije je porijeklo jasno i nesumnjivo,
- 4) ako lica predložena za članove nadzornog odbora, uprave i višeg rukovodstva banke imaju dobru poslovnu reputaciju i ugled, odgovarajuće kvalifikacije i ispunjavaju druge uslove predviđene ovim zakonom i propisima Agencije,
- 5) da predložena vlasnička i upravljačka struktura banke i struktura bankarske grupe čiji bi član postala banka omogućava efektivnu kontrolu boniteta i zakonitosti poslovanja banke, kao i da bankarska grupa ima transparentnu strukturu koja omogućava vršenje nadzora na konsolidovanoj osnovi i odgovarajuću spoljnu, odnosno internu reviziju,
- 6) da se prijedlog poslovne politike i strategije banke, plan poslovanja banke za prve četiri godine, prijedlog strategija i politika za upravljanje kapitalom i rizicima zasnivaju na odredbama ovog zakona i propisima Agencije, te opreznim pretpostavkama i realnim procjenama,
- 7) da postoji odgovarajuća kadrovska, organizaciona i tehnička osposobljenost banke, sa jasno definisanim i usklađenim odgovornostima u banci,
- 8) da je predviđen odgovarajući sistem upravljanja rizicima kojima bi banka mogla biti izložena u svom poslovanju,
- 9) da je predviđen odgovarajući sistem unutrašnjih kontrola, koji uključuje jasne administrativne i računovodstvene postupke,
- 10) da je obezbijedena odgovarajuća interna i spoljna revizija,
- 11) da je obezbijedena odgovarajuća politika plata, naknada i ostalih primanja koja treba da odražava i podstiče adekvatno i efikasno upravljanje rizicima,
- 12) da je ulaganje osnivača u kapital banke dozvoljeno propisima države porijekla osnivača,
- 13) da su obezbijedene pretpostavke da obavljanje nadzorne funkcije Agencije neće biti na bilo koji način otežano ili onemogućeno i
- 14) da regulatorni organ države porijekla vrši kontrolu, odnosno nadzor na konsolidovanom osnovu tog osnivača.

Zahtjev za izdavanje dozvole za rad

Član 15.

(1) Osnivači banke podnose Agenciji zahtjev za izdavanje dozvole za rad banke.

(2) Uz zahtjev osnivači banke prilažu:

- 1) listu osnivača banke, njihove identifikacione podatke i podatke o poslovnoj reputaciji, finansijskom i imovinskom stanju, revidirane finansijske izvještaje za posljednje tri godine, te nominalni iznos i postotak akcija

koje pripadaju akcionarima,

2) dokumentaciju kojom se utvrđuje direktno ili indirektno vlasništvo fizičkih ili pravnih lica sticalaca kvalifikovanog učešća, uključujući i njihove iznose, a ako nema sticalaca kvalifikovanog učešća, podatke o 20 najvećih akcionara banke,

3) dokumentaciju o ispunjenosti uslova u pogledu podobnosti osnivača sa kvalifikovanim učešćem u banci propisanih ovim zakonom, ako takvo učešće postoji,

4) osnivački akt banke potpisan od svih osnivača i statut banke koji sadrži elemente propisane ovim zakonom, u formi notarski obrađene isprave,

5) jasan i nesumnjiv dokaz o porijeklu osnivačkog kapitala,

6) podatke i dokaze o ispunjenosti uslova lica predloženih za članove nadzornog odbora, uprave i višeg rukovodstva banke u skladu sa ovim zakonom i propisima Agencije,

7) informaciju o izvršenoj inicijalnoj procjeni lica predloženih za članove nadzornog odbora i uprave koju su sproveli osnivači, sa obrazloženjem i rezultatima procjene,

8) plan poslovanja banke za prve četiri godine, koji obavezno sadrži planirani obim poslova koje banka namjerava da razvije u tom periodu, te opštu strategiju banke, očekivano ciljno tržište, projekcije bilansa stanja i bilansa uspjeha i projekciju novčanih tokova,

9) prijedlog strategije i politika za upravljanje kapitalom i rizicima,

10) prijedlog akta o organizaciji i sistematizaciji banke, sa dokumentacijom o tehničkoj i kadrovskoj osposobljenosti,

11) detaljan opis organizacije računovodstva, informacionog sistema i sistema unutrašnjih kontrola u banci,

12) prijedlog politika plata, naknada i ostalih primanja, koja je u skladu sa poslovima koji se obavljaju i koja garantuje odgovarajuće i efikasno upravljanje rizicima,

13) saglasnost nadležnog regulatornog organa da banka ili drugo lice u finansijskom sektoru izvan Republike Srpske bude osnivač banke,

14) saglasnost nadležnog organa države porijekla u kojoj osnivači imaju sjedište, odnosno prebivalište, kojom se daje saglasnost za ulaganje kapitala u banku, ako je takva saglasnost predviđena propisima te države,

15) podatak o regulatornom organu osnivača i

16) ostalu dokumentaciju koju propiše Agencija.

(3) Agencija može prije odlučivanja o zahtjevu za izdavanje dozvole za rad banke zatražiti svaku informaciju neophodnu za ocjenu zahtjeva.

(4) Agencija donosi akt kojim propisuje dokumentaciju koja se prilaže uz zahtjev za izdavanje dozvole za rad banke.

Odlučivanje o zahtjevu za izdavanje dozvole za rad

Član 16.

(1) Rješenje o izdavanju dozvole za rad banke po zahtjevu osnivača banke Agencija donosi u roku od 60 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

(2) Ako zahtjev sadrži formalne nedostatke koji sprečavaju postupanje, ili ako je zahtjev nerazumljiv ili nepotpun, Agencija traži od osnivača banke da otkloni nedostatke najkasnije u roku od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva.

(3) Ako osnivač banke otkloni nedostatke u ostavljenom roku, smatra se da je zahtjev uredan.

(4) Ako osnivač banke ne otkloni nedostatke u ostavljenom roku, Agencija odbacuje zahtjev kao neuredan.

(5) Postupak odlučivanja o zahtjevu za izdavanje dozvole za rad Agencija je dužna da okonča u roku od godinu dana od dana prijema zahtjeva.

Izdavanje dozvole za rad

Član 17.

(1) Dozvola za rad je uslov za upis banke u registar poslovnih subjekata.

(2) Dozvola za rad banke se izdaje na neodređeno vrijeme i nije prenosiva na druga lica.

(3) Dozvolom za rad banke određuju se poslovi koje banka može obavljati.

(4) Banka koja je dobila dozvolu za rad Agencije ne može primati depozite ako nije članica programa osiguranja depozita u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje depozita u bankama Bosne i Hercegovine i propisima donesenim na osnovu tog zakona.

(5) Banka je dužna da tokom svog poslovanja obezbjeđuje ispunjenost svih uslova pod kojima je izdata dozvola za rad.

Odbijanje zahtjeva za izdavanje dozvole za rad

Član 18.

(1) Agencija odbija zahtjev za izdavanje dozvole za rad banke ako:

1) nisu ispunjeni uslovi i nije dostavljena dokumentacija za izdavanje dozvole za rad propisani ovim zakonom,

2) su osnivači dostavili netačne i neistinite informacije ili nisu dali informacije koje je Agencija tražila u procesu odlučivanja,

3) iz dokumentacije i drugih podataka proizlazi da nije predviđena organizacija banke u skladu sa ovim zakonom, odnosno da nisu obezbijeđeni uslovi za poslovanje banke predviđeni ovim zakonom ili propisima donesenim na

osnovu njega,

- 4) iznos uplaćenog osnivačkog kapitala propisan ovim zakonom nije prethodno uplaćen na račun Agencije kod Centralne banke Bosne i Hercegovine pod uslovima propisanim od Agencije,
 - 5) obavljanje nadzorne funkcije Agencije može biti otežano ili onemogućeno zbog povezanosti banke sa drugim pravnim ili fizičkim licima sa sjedištem, odnosno prebivalištem ili boravištem u drugoj zemlji ili ako postoje drugi razlozi zbog kojih nije moguće sprovesti nadzornu funkciju Agencije u skladu sa zakonom,
 - 6) zakoni ili drugi propisi zemlje osnivača banke na bilo koji način sprečavaju ili otežavaju sprovođenje nadzorne funkcije Agencije i
 - 7) u drugim slučajevima kada Agencija ocijeni da nisu ispunjeni uslovi za izdavanje dozvole za rad banke.
- (2) Agencija donosi akt kojim razrađuje uslove odbijanja zahtjeva za izdavanje dozvole za rad banke.

Organizacioni dijelovi banke

Član 19.

- (1) Banka može osnovati organizacioni dio u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine, Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine ili izvan teritorije Bosne i Hercegovine, uz odobrenje Agencije.
- (2) Banka sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine ili Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine može osnovati organizacioni dio u Republici Srpskoj, uz odobrenje Agencije.
- (3) Organizacioni dijelovi iz st. 1. i 2. ovog člana mogu primati novčane depozite i davati kredite, te obavljati druge poslove banke, pod uslovom da su ti poslovi obuhvaćeni aktom o osnivanju organizacionog dijela i dozvolom za rad banke koja ih osniva.
- (4) Organizacioni dijelovi iz st. 1. i 2. ovog člana nemaju svojstvo pravnog lica i za obaveze koje nastanu njihovim poslovanjem odgovara banka koja ih je osnovala.

Osnivanje organizacionog dijela banke

Član 20.

- (1) Prije podnošenja zahtjeva za osnivanje organizacionog dijela na teritoriji Republike Srpske, banka dostavlja Agenciji na mišljenje elaborat o ekonomskoj opravdanosti osnivanja organizacionog dijela.
- (2) Banka podnosi Agenciji zahtjev za osnivanje organizacionog dijela iz stava 1. ovog člana nakon dobijanja pozitivnog mišljenja na elaborat, uz koji prilaže dokumentaciju u skladu sa propisom Agencije.
- (3) Banka je dužna da Agenciji dostavi tačan datum početka rada organizacionog dijela, ovjerenu foto-kopiju izvršenog upisa u sudski registar i rješenje nadležnog organa o ispunjavanju tehničkih uslova i drugih uslova propisanih za obavljanje bankarskih poslova, u roku od 15 dana od dana prijema odobrenja, odnosno upisa.
- (4) Banka je dužna da traži prethodnu saglasnost Agencije za sve promjene koje se odnose na organizacione dijelove iz stava 1. ovog člana, uz dostavljanje dokumentacije u skladu sa propisom Agencije, izuzev dokumentacije koja se ne mijenja i koju Agencija već posjeduje.
- (5) Banka podnosi Agenciji zahtjev za osnivanje organizacionog dijela u Federaciji Bosne i Hercegovine ili Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine i prilaže dokumentaciju koju propiše Agencija.
- (6) Nakon dobijanja odobrenja Agencije, po osnovu zahtjeva iz stava 5. ovog člana, banka je dužna da se obrati regulatornom organu Federacije Bosne i Hercegovine ili Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine radi dobijanja odobrenja tog organa.
- (7) Banka je dužna da Agenciji dostavi odobrenje iz stava 6. ovog člana, kao i ovjerenu foto-kopiju upisa u sudski registar osnovanog organizacionog dijela u roku od 15 dana od dana prijema odobrenja, odnosno upisa.
- (8) Banka uz zahtjev za osnivanje organizacionog dijela izvan teritorije Bosne i Hercegovine, pored dokumentacije koju propiše Agencija, dostavlja i dozvolu nadležnog organa Republike Srpske za iznošenje sredstava u inostranstvo, u svrhu osnivanja organizacionog dijela.
- (9) Rješenje po zahtjevu iz st. 2, 4, 5. i 8. ovog člana Agencija izdaje u roku od 30 dana od dana prijema potpunog i urednog zahtjeva.
- (10) Banka je dužna, poslije izdavanja rješenja iz stava 9. ovog člana, da se obrati nadležnoj instituciji zemlje u kojoj osniva organizacioni dio.
- (11) Banka je dužna da Agenciji dostavi rješenje o odobrenju osnivanja organizacionog dijela izdato od institucije iz stava 10. ovog člana i ovjerenu foto-kopiju akta nadležne institucije o upisu organizacionog dijela u evidenciju zemlje u kojoj je osnovan organizacioni dio, u roku od 15 dana od dana upisa.
- (12) Agencija donosi akt kojim propisuje dokumentaciju koja se prilaže uz zahtjev za izdavanje odobrenja za osnivanje organizacionih dijelova banke.

Organizacioni dio banke sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine ili Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine

Član 21.

- (1) Banka sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine ili Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, kojoj je izdata dozvola za rad i koju nadzire nadležni regulatorni organ, može poslovati u Republici Srpskoj posredstvom filijale, uz odobrenje Agencije, pod uslovom da su ti poslovi obuhvaćeni dozvolom za rad banke koja je osniva.
- (2) Banka iz stava 1. ovog člana može osnovati niže organizacione dijelove u okviru filijale osnovane u Republici Srpskoj, uz prethodnu saglasnost Agencije.
- (3) Svi organizacioni dijelovi koje je banka iz stava 1. ovog člana osnovala u Republici Srpskoj, smatraju se

jednim organizacionim dijelom u smislu izvještavanja i praćenja od Agencije i drugih nadležnih organa. Izdavanje odobrenja za rad organizacionog dijela banke sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine ili

Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine

Član 22.

(1) Banka sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine ili Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, uz zahtjev za izdavanje odobrenja za rad filijale u Republici Srpskoj, Agenciji dostavlja:

- 1) odluku nadležnog organa banke o osnivanju filijale sa nazivom, adresom i poslovima koje će obavljati u toj filijali,
- 2) dozvolu za rad banke koja osniva filijalu izdatu od nadležnog regulatornog organa,
- 3) akt nadležnog regulatornog organa kojim se odobrava osnivanje filijale u Republici Srpskoj,
- 4) ovjerenu izjavu banke o preuzimanju odgovornosti za sve obaveze koje će nastati u poslovanju filijale,
- 5) elaborat o ekonomskoj opravdanosti osnivanja filijale,
- 6) plan poslovanja filijale, sa naznakom vrste poslova i organizacione strukture,
- 7) izjavu da će banka u filijali obezbijediti efikasnu zaštitu imovine u skladu sa propisima Agencije,
- 8) odluku nadležnog organa banke o imenovanju lica koje je odgovorno za rad i ovlašćeno za zastupanje filijale sa naznakom njegovih ovlašćenja i dokazima o ispunjavanju propisanih uslova,
- 9) dokaz o obezbijeđenom poslovnom prostoru i
- 10) drugu dokumentaciju u skladu sa propisom Agencije.

(2) Lice odgovorno za rad i ovlašćeno za zastupanje filijale obavezno je da ima prebivalište na teritoriji Republike Srpske ili Bosne i Hercegovine i zasnovan radni odnos u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi u Republici Srpskoj.

(3) Banka iz stava 1. ovog člana dužna je da traži prethodnu saglasnost Agencije i za sve promjene koje se odnose na filijalu i niže organizacione dijelove osnovane u Republici Srpskoj, uz dostavljanje dokumentacije u skladu sa propisom Agencije, izuzev dokumentacije koja se ne mijenja i koju Agencija već posjeduje.

(4) Rješenje po zahtjevu iz st. 1. i 3. ovog člana Agencija izdaje u roku od 30 dana od dana prijema potpunog i urednog zahtjeva.

(5) Agencija donosi akt kojim propisuje dokumentaciju koja se prilaže uz zahtjev banke iz stava 1. ovog člana za osnivanje filijale i nižih organizacionih dijelova u Republici Srpskoj, kao i vrstu podataka, rokove i način izvještavanja Agencije o poslovima koje obavljaju u Republici Srpskoj.

Odbijanje zahtjeva za osnivanje organizacionog dijela

Član 23.

Agencija odbija zahtjev za izdavanje odobrenja za osnivanje organizacionog dijela banke iz člana 19. ovog zakona ako:

- 1) nisu ispunjeni uslovi za izdavanje odobrenja za osnivanje organizacionog dijela predviđeni ovim zakonom i propisima Agencije,
- 2) su dostavljene netačne i neistinite informacije ili nisu date informacije koje je Agencija tražila u procesu odlučivanja,
- 3) bi obavljanje nadzorne funkcije Agencije u vezi sa poslovima koje organizacioni dio obavlja moglo biti otežano ili onemogućeno i
- 4) u drugim slučajevima kada Agencija ocijeni da nisu ispunjeni uslovi za izdavanje odobrenja za osnivanje organizacionog dijela.

Predstavništvo banke

Član 24.

(1) Banka i banka sa sjedištem izvan Republike Srpske mogu, uz saglasnost Agencije, otvoriti predstavništvo kao organizacioni dio posredstvom kojeg se predstavljaju, prikupljaju i daju informacije o poslovima te banke.

(2) Predstavništvo nema svojstvo pravnog lica.

(3) Predstavništvo ne smije obavljati bankarske poslove.

Otvaranje predstavništva

Član 25.

(1) Banka podnosi Agenciji zahtjev za izdavanje saglasnosti za otvaranje predstavništva izvan Republike Srpske, uz koji prilaže:

- 1) akt nadležnog organa banke o osnivanju predstavništva,
- 2) naziv i sjedište predstavništva,
- 3) program rada predstavništva za najmanje dvije godine,
- 4) dokaz o obezbijeđenju poslovnog prostora,
- 5) podatke o zaposlenima,
- 6) listu lica odgovornih za rad i zastupanje predstavništva,
- 7) ovlašćenja lica odgovornih za rad i zastupanje predstavništva i
- 8) ovjerenu izjavu za preuzimanje odgovornosti za sve obaveze koje nastanu u poslovanju predstavništva.

(2) Banka sa sjedištem izvan Republike Srpske podnosi Agenciji zahtjev za izdavanje saglasnosti za otvaranje predstavništva u Republici Srpskoj, uz koji prilaže:

- 1) podatke o nazivu, pravnom statusu i sjedištu banke koja osniva predstavništvo,
- 2) statut ili drugi odgovarajući akt,
- 3) revidirane godišnje finansijske izvještaje za posljednje tri godine,
- 4) dozvolu za rad banke koja osniva predstavništvo, izdatu od regulatornog organa,
- 5) izvod iz sudskog ili drugog registra,
- 6) akt nadležnog organa banke o odobravanju osnivanja predstavništva i
- 7) dokumentaciju predviđenu stavom 1. ovog člana.

(3) Rješenje po zahtjevu iz st. 1. i 2. ovog člana Agencija donosi u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

(4) Banka je dužna da Agenciji dostavi akt o upisu predstavništva u evidenciju nadležnog organa ukoliko je takav upis predviđen propisima te zemlje, u roku od 15 dana od dana upisa.

(5) Predstavništvo banke iz stava 2. ovog člana dužno je da Agenciji dostavi ovjerenu foto-kopiju akta upisa kod nadležnog organa u Republici Srpskoj, u roku od 15 dana od dana upisa.

(6) Agencija oduzima predstavništvu saglasnost ako posluje suprotno odredbama člana 24. ovog zakona.

Upis u registar poslovnih subjekata

Član 26.

(1) Banka stiče svojstvo pravnog lica upisom u registar poslovnih subjekata kod nadležnog registarskog suda.

(2) Banka podnosi prijavu za upis u registar poslovnih subjekata najkasnije u roku od 30 dana od dana dobijanja dozvole za rad.

(3) U registar poslovnih subjekata upisuju se i svi organizacioni dijelovi banke u skladu sa propisima kojim se uređuje registracija poslovnih subjekata.

Evidencija banaka i organizacionih dijelova

Član 27.

(1) Agencija vodi evidenciju banaka, organizacionih dijelova banaka sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine ili Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine i predstavništava otvorenih u Republici Srpskoj.

(2) Evidencija sadrži najmanje podatke o nazivu, adresi, sjedištu banke i licu ovlašćenom za zastupanje, te druge podatke koje propiše Agencija.

(3) Evidencija o bankama kojima je oduzeta dozvola za rad vodi se u arhivi evidencije.

(4) Podaci iz evidencije objavljuju se na internet stranici Agencije.

(5) Agencija donosi akt kojim propisuje sadržaj evidencije, podatke koji se unose u evidenciju i način vođenja i objavljivanja evidencije iz stava 1. ovog člana.

Udruženje banaka

Član 28.

(1) Banke mogu osnovati nezavisno profesionalno bankarsko udruženje radi unapređivanja sopstvenog poslovanja i usklađivanja svoje djelatnosti sa zahtjevima tržišta, propisima, pravilima struke i međunarodnim standardima.

(2) Udruženje banaka upisuje se u registar, u skladu sa propisima.

(3) Ugovorom o osnivanju udruženja banaka utvrđuju se naziv, djelatnost i sjedište udruženja, zastupanje udruženja i odgovornost u pravnom prometu, prestanak rada udruženja i način upravljanja udruženjem, kao i druga pitanja značajna za osnivanje udruženja banaka.

(4) Statut udruženja banaka obavezno sadrži odredbe kojima se banke članice udruženja obavezuju da poštuju princip slobodne tržišne konkurencije predviđen ovim zakonom i drugim zakonima.

(5) Udruženje banaka dužno je da Agenciji dostavi statut, a na zahtjev Agencije i sve druge akte.

2. Prestanak rada banke Prestanak važenja dozvole za rad

Član 29.

(1) Dozvola za rad banke prestaje da važi:

- 1) oduzimanjem dozvole za rad,
- 2) dobrovoljnim prestankom rada banke,
- 3) danom upisa brisanja banke u registru poslovnih subjekata u slučaju statusnih promjena i
- 4) ako banka nije podnijela prijavu za upis u registar poslovnih subjekata u roku od 30 dana od dana dobijanja dozvole za rad ili nije počela da obavlja poslove u roku od godinu dana od dana upisa u registar poslovnih subjekata.

(2) Prestankom važenja dozvole za rad banke prestaju da važe sva odobrenja data toj banci.

Oduzimanje dozvole za rad

Član 30.

(1) Agencija oduzima banci dozvolu za rad u sljedećim slučajevima:

- 1) ako je dozvola izdata na osnovu netačne ili neistinite dokumentacije ili podataka koji su bitni za poslovanje banke,
- 2) na osnovu usvojenog pismenog izvještaja i prijedloga privremenog upravnika banke,
- 3) ako su nastupili razlozi za pokretanje likvidacionog ili stečajnog postupka nad bankom,
- 4) ako su imovina i obaveze banke u restrukturiranju prenesene primjenom instrumenata restrukturiranja, kao i ako je ocijenjeno da su izvršenim prenosom ostvareni ciljevi restrukturiranja,
- 5) ako se, nakon pokretanja postupka restrukturiranja, ocijeni da se ciljevi restrukturiranja ne mogu ostvariti,
- 6) ako banka prestane da obavlja bankarske poslove duže od šest mjeseci, osim ako je to naloženo mjerama Agencije i
- 7) ako je banka nesolventna, osim u slučaju donošenja odluke o restrukturiranju banke.

(2) Agencija može oduzeti banci dozvolu za rad u slučajevima ako:

- 1) banka ne izvršava mjere koje je Agencija naložila svojim rješenjem,
- 2) iznos kapitala banke i rezervi postane niži od potrebnog iznosa utvrđenog u skladu sa ovim zakonom i propisima Agencije,
- 3) banka propusti da plati Agenciji obračunatu naknadu,
- 4) banka ne plaća premiju osiguranja i ne izvršava druge finansijske obaveze po osnovu osiguranja depozita, u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje depozita u bankama Bosne i Hercegovine, a na prijedlog Agencije za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine,
- 5) banka nije obezbijedila Agenciji ili drugom ovlašćenom organu mogućnost nadzora, kontrole ili revizije banke,
- 6) se od banke ne može očekivati da će nastaviti da ispunjava svoje obaveze prema povjericima, a posebno ako više ne pruža sigurnost za imovinu koja joj je povjerena, naročito kada je u pitanju isplata depozita,
- 7) banka nema uspostavljen sistem upravljanja na način predviđen ovim zakonom i propisima Agencije,
- 8) banka ne ispunjava uslove u vezi sa postupkom interne procjene adekvatnosti kapitala i likvidnosti u skladu sa propisima Agencije,
- 9) banka u periodu od tri godine više puta ne izvrši obavezu pravovremenog i tačnog izvještavanja Agencije,
- 10) banka ne ispunjava tehničke, organizacione, kadrovske i ostale uslove za obavljanje bankarskih poslova,
- 11) banka ne dostavi Agenciji podatke o ispunjavanju obaveza koje se odnose na stope kapitala, veliku izloženost, likvidnost, stopu finansijske poluge ili su dostavljeni podaci netačni ili nepotpuni,
- 12) banka ponovo ili u kontinuitetu ne ispunjava zahtjeve u vezi sa likvidnošću,
- 13) banka postupa suprotno odredbama ovog zakona o ograničenju izloženosti rizicima banke,
- 14) banka javno ne objavljuje informacije i podatke o poslovanju banke propisane ovim zakonom ili su objavljeni podaci netačni ili nepotpuni,
- 15) je banka pravosnažno proglašena krivom za krivično djelo pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti ili proglašena krivom zbog težeg kršenja odredaba zakona kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti,
- 16) banka omogućava jednom ili više lica koja ne ispunjavaju uslove da imaju status člana nadzornog odbora ili uprave banke i
- 17) banka više ne ispunjava druge uslove pod kojima je izdata dozvola za rad banke.

Rješenje o oduzimanju dozvole za rad

Član 31.

- (1) Agencija rješenjem o oduzimanju dozvole za rad utvrđuje dan sa kojim se oduzima dozvola za rad banke.
- (2) Agencija objavljuje rješenje o oduzimanju dozvole za rad banke u "Službenom glasniku Republike Srpske" i u jednom ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.
- (3) Agencija odmah dostavlja rješenje o oduzimanju dozvole za rad banci, nadležnom registarskom sudu, Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Agenciji za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine, regulatornom organu Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, regulatornom organu za tržište hartija od vrijednosti, pravnom licu ovlašćenom za obavljanje poslova jedinstvene evidencije hartija od vrijednosti i drugim organima u skladu sa propisima.
- (4) Od dana oduzimanja dozvole za rad, banci je zabranjeno da obavlja poslove utvrđene ovim zakonom osim poslova koje u postupku likvidacije, odnosno stečaja banke obavlja likvidacioni, odnosno stečajni upravnik u skladu sa ovim zakonom i drugim zakonima kojima se uređuje stečajni i likvidacioni postupak.

Statusne promjene

Član 32.

- (1) Banka može vršiti statusne promjene:
 - 1) spajanja (spajanje uz pripajanje ili spajanje uz osnivanje),
 - 2) podjele cjelokupne imovine i obaveza banke i
 - 3) odvajanja dijela imovine i pripadajućih obaveza banke licu koje ima dozvolu Agencije u skladu sa zakonom.
- (2) Banka koja namjerava da izvrši statusnu promjenu dužna je da od Agencije pribavi odobrenje za statusnu promjenu.
- (3) Uz zahtjev za izdavanje odobrenja za statusnu promjenu banka dostavlja:
 - 1) nacrt ugovora o statusnoj promjeni,

- 2) elaborat o ekonomskoj opravdanosti statusne promjene sa odlukama skupštine o usvajanju nacrtu ugovora o statusnoj promjeni,
 - 3) pismene izvještaje uprave i nadzornog odbora banke o statusnoj promjeni banke i nadležnih organa svih društava koja učestvuju u statusnoj promjeni,
 - 4) izvještaj privrednog društva za reviziju o izvršenoj reviziji statusne promjene,
 - 5) konsolidovani bilans stanja i bilans uspjeha banaka koje se spajaju, odnosno bilans stanja i bilans uspjeha banke koja odvaja dio svoje imovine i obaveza, prema podacima iz mjeseca koji prethodi podnošenju zahtjeva,
 - 6) plan poslovanja banke ili banaka nastalih statusnom promjenom i
 - 7) drugu potrebnu dokumentaciju u skladu sa propisom Agencije.
- (4) Zahtjev sa dokumentaciju iz stava 3. ovog člana banka je dužna da Agenciji dostavi najkasnije 60 dana prije zakazivanja skupštine banke na kojoj će se o tome odlučivati.
- (5) Upis statusne promjene banke u registar poslovnih subjekata ne može se izvršiti bez odobrenja Agencije za statusnu promjenu.
- (6) Ako statusnom promjenom nastaje novo pravno lice koje namjerava da obavlja bankarske poslove, to lice je dužno da pribavi dozvolu Agencije za rad banke prije upisa statusne promjene u registar poslovnih subjekata.
- (7) Banke koje vrše statusne promjene sačinjavaju finansijske izvještaje i otvaraju poslovne knjige na osnovu početnog bilansa koji je osnov za upis statusne promjene u registar poslovnih subjekata, u skladu sa propisima kojim se uređuje računovodstvo i revizija.
- (8) Na izdavanje dozvole za rad banke koja nastaje sprovođenjem statusnih promjena iz stava 1. ovog člana shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona o izdavanju dozvole za rad banke.
- (9) Agencija donosi akt kojim propisuje postupak sprovođenja statusnih promjena banke, kao i drugu dokumentaciju koja se prilaže uz zahtjev za odobrenje statusne promjene.

Odbijanje zahtjeva za statusne promjene

Član 33.

- (1) Agencija može odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za statusne promjene banke ako:
- 1) statusne promjene nisu opravdane i mogu dovesti do narušavanja sigurnosti i stabilnosti poslovanja jedne od banaka i ne obezbjeđuju zdravo i sigurno upravljanje bankom nakon statusne promjene,
 - 2) statusne promjene mogu imati negativne posljedice na finansijski sektor u cjelini,
 - 3) statusne promjene mogu dovesti do povrede tržišne konkurencije,
 - 4) statusne promjene dovode do povećanja kvalifikovanog učešća u banci i učešća banke u drugim pravnim licima suprotno odredbama ovog zakona,
 - 5) podnosilac zahtjeva dostavi podatke koji su netačni ili nisu u skladu sa zahtjevima koje je propisala Agencija ili odbije da dostavi tražene podatke,
 - 6) statusne promjene na bilo koji način sprečavaju ili otežavaju uspješno vršenje nadzorne funkcije Agencije i
 - 7) nisu ispunjeni drugi uslovi u skladu sa propisima Agencije.
- (2) Agencija donosi akt kojim razrađuje razloge odbijanja zahtjeva za izdavanje odobrenja za statusne promjene.

GLAVA III KAPITAL I STICANJE VLASNIŠTVA

1. Kapital banke Osnivački kapital

Član 34.

- (1) Minimalni iznos uplaćenog osnivačkog kapitala iznosi najmanje 15.000.000 KM (petnaest miliona konvertibilnih maraka).
- (2) Akcije banke koje čine minimalni osnivački kapital mogu se uplatiti isključivo u novcu.
- (3) Akcije banke obavezno su u cijelosti uplaćene prije registracije banke, odnosno upisa povećanja ukupne vrijednosti akcija banke u registar kod nadležnog organa.
- (4) Osnivački kapital iz stava 1. ovog člana predstavlja minimalni osnovni kapital u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva.

Akcije banke

Član 35.

- (1) Akcije banke ne moraju biti uplaćene u novcu ako se ukupna vrijednost akcija banke povećava:
- 1) zbog sprovođenja statusne promjene banke, ako je za to pribavljena prethodna saglasnost Agencije,
 - 2) pretvaranjem instrumenata kapitala, odnosno drugih novčanih obaveza banke u osnovni kapital u skladu sa ovim zakonom,
 - 3) nenovčanim ulogom za koji je pribavljena prethodna saglasnost Agencije,
 - 4) nenovčanim ulogom radi sprovođenja naloga Agencije za povećanje kapitala, uz prethodno pribavljenu saglasnost Agencije i
 - 5) raspodjelom iz dobiti ili iz rezervi banke uz prethodno pribavljenu saglasnost Agencije.
- (2) Ako se akcije banke vode na kastodi računu, kastodijan je dužan da Agenciji saopšti identitet klijenata za čiji račun upravlja akcijama banke.
- (3) Konverziju pojedinih stavki kapitala, kao i povećanje kapitala banke iz eksternih izvora banka može sprovesti

uz prethodnu saglasnost Agencije.

Regulatorni kapital

Član 36.

- (1) Regulatorni kapital banke je zbir osnovnog i dopunskog kapitala nakon regulatornih usklađivanja.
- (2) Osnovni kapital banke, u smislu ovog zakona, jeste zbir stavki redovnog osnovnog kapitala nakon regulatornih usklađivanja i stavki dodatnog osnovnog kapitala nakon regulatornih usklađivanja.
- (3) Dopunski kapital je zbir instrumenata kapitala, subordiniranih dugova, opštih rezervi za kreditne gubitke i drugih stavki dopunskog kapitala nakon regulatornih usklađivanja, koji ne može biti veći od jedne trećine osnovnog kapitala.
- (4) Regulatorni kapital banke ne može biti manji od 15.000.000 KM.

Adekvatnost kapitala

Član 37.

- (1) Banka je dužna da u svom poslovanju održava propisani iznos i strukturu kapitala koji ne može biti manji od iznosa utvrđenog u članu 34. stav 1. i članu 36. stav 4. ovog zakona.
- (2) Banka je dužna da, u zavisnosti od rizičnog profila i sistemskog značaja banke, u svakom trenutku obezbijedi iznos kapitala adekvatan vrstama, obimu i složenosti poslova koje obavlja i rizicima kojima je izložena ili bi mogla da bude izložena u svom poslovanju.
- (3) Stopa adekvatnosti regulatornog kapitala banke jednaka je odnosu regulatornog kapitala i ukupnog iznosa izloženosti rizicima banke.
- (4) Banka je dužna da održava stopu adekvatnosti regulatornog kapitala najmanje na nivou od 12%.
- (5) Izuzetno od stava 4. ovog člana, Agencija može pojedinačno banci odrediti stopu adekvatnosti regulatornog kapitala veću od propisane ako se na osnovu vrste i stepena rizika, sistemskog značaja i poslovnih aktivnosti banke utvrdi da je to potrebno radi stabilnog i sigurnog poslovanja banke, odnosno radi ispunjenja njenih obaveza prema povjericima.
- (6) Banka održava zaštitne slojeve kapitala na način propisan aktima Agencije.
- (7) Stopa finansijske poluge izračunava se tako da se mjera kapitala banke podijeli sa mjerom ukupne izloženosti banke i izražava se kao procenat.
- (8) Ako banka ne ispunjava uslove adekvatnosti kapitala propisane ovim članom, Agencija nalaže banci da u ostavljenom roku, koji ne može biti duži od 60 dana, preduzme aktivnosti u cilju povećanja kapitala ili druge aktivnosti u cilju ispunjavanja tih uslova.
- (9) Agencija donosi akt kojim propisuje:
 - 1) način sticanja akcija banke u nenovčanom ulogu, karakteristike, vrste, način izračunavanja i iznos pojedinačnih stavki koje se uključuju u redovni osnovni kapital, dodatni osnovni kapital i dopunski kapital,
 - 2) način izračunavanja stope adekvatnosti regulatornog kapitala, kao i način izračunavanja i minimalne stope redovnog osnovnog kapitala, osnovnog kapitala, stope finansijske poluge, kao i drugih stopa kapitala iz ovog člana,
 - 3) zahtjeve i visinu stopa za održavanje zaštitnih slojeva kapitala,
 - 4) kapitalne zahtjeve za određene vrste rizika,
 - 5) postupke procjenjivanja adekvatnosti kapitala prilikom procesa interne procjene adekvatnosti kapitala i
 - 6) način i rokove izvještavanja Agencije o adekvatnosti kapitala iz ovog člana.

Zabrana isplate dobiti

Član 38.

- (1) Zabranjeno je banci da vrši isplatu dividendi po osnovu običnih akcija, kao i isplatu drugih davanja iz dobiti banke članovima organa upravljanja i zaposlenima u banci, ako:
 - 1) je kapital banke manji ili bi zbog isplate dobiti postao manji od propisanog regulatornog kapitala,
 - 2) banka ne ispunjava propisane stope adekvatnosti kapitala i uslove održavanja zaštitnih slojeva kapitala u skladu sa zakonom i propisima Agencije,
 - 3) banka ima nedozvoljene izloženosti kreditnom riziku i ostalim rizicima u odnosu na priznati kapital, te druge nedozvoljene izloženosti u skladu sa propisima Agencije,
 - 4) banka ne održava likvidnost u skladu sa propisima Agencije ili zbog takve isplate dobiti ne bi mogla da održava svoju likvidnost u skladu sa propisima Agencije,
 - 5) banka nije otklonila slabosti i nedostatke naložene od Agencije u vezi sa netačnim iskazivanjem aktivnih i pasivnih bilansnih i vanbilansnih pozicija, a koje utiču na poslovni rezultat u bilansu uspjeha banke i
 - 6) je Agencija izrekla mjeru zabrane isplate dividende i drugih davanja iz dobiti.
- (2) Zabrana iz stava 1. ovog člana traje sve dok banka ne otkloni razloge zabrane isplate dobiti navedene u tom stavu.
- (3) Banci je zabranjeno da licima iz stava 1. ovog člana isplaćuje akontacije koje se odnose na raspodjelu dobiti iz tog stava.
- (4) Banka vrši isplatu varijabilnih naknada zaposlenim u skladu sa propisom Agencije.
- (5) Agencija može donijeti akt kojim razrađuje razloge zabrane isplate dobiti banke.

2. Sticanje vlasništva Sticanje sopstvenih akcija banke

Član 39.

- (1) Banci je zabranjeno da stiče sopstvene akcije bez prethodne saglasnosti Agencije.
- (2) Sticanje sopstvenih akcija bez saglasnosti Agencije ništav je pravni posao.
- (3) Sticanje sopstvenih akcija banka vrši iz sredstava koja potiču iz dobiti banke.
- (4) Banka je dužna da stečene sopstvene akcije otuđi u roku od godinu dana od dana njihovog sticanja.
- (5) Ukoliko u roku od godinu dana od dana sticanja sopstvenih akcija banka ne otuđi stečene sopstvene akcije, dužna je da te akcije povuče i poništi na teret svog akcionarskog kapitala.

Zabrana kreditiranja sticanja akcija, odnosno udjela

Član 40.

- (1) Zabranjeno je da banka neposredno ili posredno kreditira sticanje ili izdaje garancije ili druga jemstva za sticanje akcija koje emituje ili akcija, odnosno udjela u pravnom licu u čijem kapitalu banka učestvuje sa najmanje 20%, osim ako takvim sticanjem akcija, odnosno udjela prestaje svaka povezanost banke kapitalom sa tim društvom.
- (2) Zabranjeno je da banka neposredno ili posredno kreditira sticanje ili izdaje garancije ili druga jemstva za sticanje drugih finansijskih instrumenata koje sama izdaje, odnosno koje izdaje pravno lice u čijem kapitalu učestvuje sa najmanje 20%, a koji se s obzirom na svoje karakteristike uključuju u izračun regulatornog kapitala te banke.
- (3) Kreditiranjem iz st. 1. i 2. ovog člana smatra se i zaključivanje drugog pravnog posla koji je po svojoj ekonomskoj namjeni jednak kreditu.
- (4) Agencija može da izvrši provjeru toka novčanih sredstava kod banke, korisnika kredita i njegovog povezanog lica i obavezna je da u slučaju kršenja ovog člana tako uplaćene akcije i druge finansijske instrumente odbije da prizna i isključi iz obračuna kapitala banke.
- (5) Sticanje akcija i drugih finansijskih instrumenata suprotno st. 1. i 2. ovog člana ništav je pravni posao.

Saglasnost za sticanje kvalifikovanog učešća u banci

Član 41.

- (1) Pravno ili fizičko lice ili lica koja zajednički djeluju, a koja namjeravaju steći akcije, dužni su za sticanje akcija banke, na osnovu kojih pojedinačno ili zajedno, direktno ili indirektno, stiču kvalifikovano učešće u banci, podnijeti Agenciji pismeni zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti.
- (2) Lice koje je steklo kvalifikovano učešće u banci dužno je da dobije prethodnu saglasnost Agencije za svako dalje direktno ili indirektno povećanje učešća u kapitalu ili glasačkim pravima, kojim se stiče ili prelazi 20%, 30% i 50% učešća u kapitalu ili glasačkim pravima u banci.
- (3) Lice koje je dobilo prethodnu saglasnost Agencije iz st. 1. i 2. ovog člana dužno je da u roku od godinu dana od dana donošenja rješenja o davanju prethodne saglasnosti stekne kvalifikovano učešće u banci i o tome obavijesti Agenciju u roku od 15 dana od dana sticanja.
- (4) Saglasnost za sticanje kvalifikovanog učešća prestaje da važi istekom roka za sticanje iz stava 3. ovog člana, a lice koje je dobilo saglasnost, a nije počelo ili nije dovršilo sticanje do nivoa učešća za koje je dobilo saglasnost, dužno je da pribavi novu saglasnost ako namjerava da nastavi sticanje.
- (5) Lice sa kvalifikovanim učešćem u banci koje namjerava da prodajom ili na drugi način smanji učešće u kapitalu ili glasačkim pravima u banci, ispod nivoa učešća iz st. 1. i 2. ovog člana za koje je dobilo saglasnost Agencije, dužno je da o svojoj namjeri odmah obavijesti Agenciju.
- (6) Agencija donosi akt kojim razrađuje uslove, te propisuje dokumentaciju i podatke koji se prilažu uz zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća iz ovog člana.

Nastupanje više lica kao jedan sticalac

Član 42.

- (1) Radi sticanja učešća iz člana 41. st. 1. i 2. ovog zakona, smatra se da sljedeća lica nastupaju kao jedan sticalac:
 - 1) jedno lice kontroliše ili ima direktno ili indirektno učešće u kapitalu ili glasačkim pravima u drugom licu od najmanje 20%,
 - 2) dva ili više lica su kontrolisana od trećeg lica,
 - 3) većinu članova organa upravljanja i rukovođenja, kod dva ili više pravnih lica, čine ista lica,
 - 4) dva ili više lica su članovi porodice i
 - 5) dva ili više lica, na osnovu ugovora, sporazuma ili neformalno, zajednički obavljaju poslovne aktivnosti u znatnijem obimu.
- (2) Radi sticanja učešća iz člana 41. st. 1. i 2. ovog zakona, lice nastupa kao jedan sticalac s drugim licem i kada između njih ne postoji veza iz stava 1. ovog člana, ali svako to lice nastupa kao jedan sticalac s trećim istim licem, i to na neki od načina utvrđenih u stavu 1. t. 1) do 5) ovog člana.

Ograničenja uzajamnog učešća

Član 43.

- (1) Ako banka ima kvalifikovano učešće u drugom pravnom licu, to pravno lice ne može steći kvalifikovano učešće u toj banci.
- (2) Ako pravno lice ima kvalifikovano učešće u banci, ta banka ne može steći kvalifikovano učešće u tom pravnom licu.
- (3) Izuzeci od ograničenja ukupnog ulaganja banke u osnovna sredstva propisani ovim zakonom uzimaju se u obzir i kod ograničenja iz stava 2. ovog člana.

Kriterijumi za sticanje kvalifikovanog učešća

Član 44.

- (1) U postupku odlučivanja o izdavanju prethodne saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća Agencija posebno cijeni podobnost i finansijsko stanje podnosioca zahtjeva, njegove upravljačke sposobnosti i uticaj na banku na osnovu sljedećih kriterijuma:
 - 1) poslovne reputacije i ugleda koji se cijene u odnosu na njegove finansijske i poslovne aktivnosti, činjenice da li je nad imovinom podnosioca zahtjeva bio otvoren stečajni postupak ili je fizičko lice, kao podnosilac zahtjeva, bilo na rukovodećim poslovima u banci ili drugom pravnom licu u vrijeme kada je nad njim otvoren stečajni postupak,
 - 2) da li je sticalac pravosnažno osuđen za krivično djelo na bezuslovnu kaznu zatvora ili pravosnažno osuđen za krivično djelo i privredni prestup iz oblasti privrednog i finansijskog kriminala ili se protiv njega vodi postupak za ova djela, što ga čini nepodobnim za sticanje kvalifikovanog učešća,
 - 3) procjene upravljačkih sposobnosti, znanja i vještina sticaoca kvalifikovanog učešća, kao i ugleda, odgovarajućih profesionalnih sposobnosti i iskustva lica koja će nakon sticanja kvalifikovanog učešća, podnosilac zahtjeva predložiti da vode poslove banke,
 - 4) finansijskog stanja podnosioca zahtjeva i njegovog uticaja na poslovanje banke ukoliko se saglasnost izda,
 - 5) pokazatelja koji mogu biti od značaja za ocjenu uticaja podnosioca zahtjeva na upravljanje rizicima u banci,
 - 6) postojanja opravdanih razloga za sumnju u skladu sa propisima o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti da se u vezi sa sticanjem kvalifikovanog učešća sprovodi ili namjerava sprovesti pranje novca ili finansiranje terorističkih aktivnosti ili to sticanje može uticati na povećanje rizika od pranja novca ili finansiranja terorističkih aktivnosti i
 - 7) mogućnosti banke da ispunjava uslove propisane ovim zakonom i podzakonskim propisima, a posebno da li grupa čiji član treba da postane banka ima vlasničku strukturu koja omogućava sprovođenje efikasnog nadzora i razmjenu informacija između nadležnih organa i određivanje podjele odgovornosti između nadležnih organa.
- (2) Prije donošenja odluke o izdavanju prethodne saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća, Agencija konsultuje nadležne regulatorne i druge organe ako je podnosilac zahtjeva:
 - 1) banka ili drugo lice u finansijskom sektoru i
 - 2) lice koje je nadređeno društvu te banke ili drugog lica u finansijskom sektoru.
- (3) Agencija odbija zahtjev za izdavanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća ako:
 - 1) podnosilac zahtjeva ne ispunjava kriterijume za ocjenu podobnosti i finansijskog stanja propisane stavom 1. ovog člana i propisima Agencije,
 - 2) se sticanjem kvalifikovanog učešća vrši prekorachenje ograničenja iz člana 43. ovog zakona,
 - 3) nije moguće utvrditi porijeklo sredstava kojima podnosilac zahtjeva namjerava da stekne kvalifikovano učešće i
 - 4) sticanjem dolazi do koncentracije učesnika na finansijskom tržištu kojom se bitno sprečava, ograničava ili narušava tržišna konkurencija, prvenstveno stvaranjem ili jačanjem dominantnog položaja na finansijskom tržištu.
- (4) Agencija donosi akt kojim propisuje postupak i način procjene ispunjenosti kriterijuma za sticanje kvalifikovanog učešća u banci.

Odlučivanje o sticanju kvalifikovanog učešća

Član 45.

- (1) Po zahtjevu za izdavanje prethodne saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća, Agencija najkasnije u roku od dva radna dana od dana prijema zahtjeva izdaje podnosiocu pismenu potvrdu o prijemu zahtjeva.
- (2) Agencija donosi rješenje po zahtjevu iz stava 1. ovog člana u roku od 60 dana od dana prijema potpunog i urednog zahtjeva.
- (3) Ako Agencija u postupku odlučivanja utvrdi da zahtjev za sticanje kvalifikovanog učešća nije uredan, pismenim putem će zatražiti od podnosioca zahtjeva dodatnu dokumentaciju neophodnu za rješavanje zahtjeva i odrediti rok za dopunu zahtjeva najduže do 20 dana od dana prijema dopisa Agencije.
- (4) Agencija može produžiti rok za dopunu zahtjeva iz stava 3. ovog člana do 30 dana ako podnosilac zahtjeva ima prebivalište ili sjedište u drugoj zemlji ili ako nije subjekat nadzora Agencije.
- (5) Ako podnosilac zahtjeva za sticanje kvalifikovanog učešća ne otkloni nedostatke u roku koji je Agencija odredila, Agencija zahtjev odbacuje kao neuredan.
- (6) Ako Agencija pismenim putem ne odbije zahtjev za sticanje kvalifikovanog učešća u roku iz stava 2. ovog člana, smatra se da je sticanje odobreno.

Sticanje kvalifikovanog učešća bez saglasnosti

Član 46.

(1) Lice može i bez prethodne saglasnosti Agencije steći kvalifikovano učešće iz člana 41. st. 1. i 2. ovog zakona ako je akcije banke steklo nasljeđivanjem, pravnim sljedbeništvom ili drugim sticanjem nezavisnim od volje sticaoca.

(2) Licu koje je kvalifikovano učešće steklo na način iz stava 1. ovog člana nije dozvoljeno da vrši uticaj na upravljanje bankom u kojoj je steklo učešće ili na poslovnu politiku te banke, kao ni ostvarivanje glasačkih prava iznad nivoa glasačkih prava koje je imalo prije sticanja, odnosno povećanja kvalifikovanog učešća, i prava na isplatu dividende po osnovu tako stečenih akcija do pribavljanja saglasnosti Agencije na to sticanje.

(3) Lice iz stava 1. ovog člana dužno je da u roku od 30 dana od dana sticanja kvalifikovanog učešća podnese zahtjev Agenciji za izdavanje saglasnosti na sticanje ili da je obavijesti da je smanjilo učešće u banci.

(4) Agencija odlučuje o zahtjevu iz stava 3. ovog člana na način i u roku propisanom u čl. 44. i 45. ovog zakona.

Zahtjev za dostavljanje informacija

Član 47.

(1) Ako postoje osnovi sumnje da je neko lice bez prethodne saglasnosti Agencije steklo kvalifikovano učešće iz člana 41. st. 1. i 2. ovog zakona, Agencija može od tog lica ili matičnog društva tog lica, kao i od članova organa tih lica, zahtijevati dostavljanje informacija i odgovarajuće dokumentacije koja se odnosi na ispunjenost kriterijuma za izdavanje saglasnosti.

(2) Agencija može zahtijevati od lica kojima je data saglasnost iz člana 41. st. 1. i 2. ili člana 46. stav 2. ovog zakona da informacije i dokumentaciju iz stava 1. ovog člana dostave u roku važenja te saglasnosti, kao i poslije sticanja kvalifikovanog učešća, a najmanje jednom godišnje.

(3) Lica iz stava 2. ovog člana dužna su da Agenciji dostave podatke i informacije o novoimenovanim članovima organa upravljanja, licu koje stekne učešće u tim licima, novom ortaku (ortačko društvo) i novom komplementaru (komanditno društvo) najkasnije u roku od 15 dana od dana imenovanja, sticanja učešća, odnosno od dana tog svojstva.

Izveštavanje o kvalifikovanom učešću

Član 48.

(1) Banka je dužna da Agenciju najmanje jednom godišnje, kao i na njen zahtjev, obavijesti o identitetu svih lica koja imaju kvalifikovano učešće u banci.

(2) Banka je dužna da Agenciju obavijesti o:

1) povećanju ili smanjenju kvalifikovanog učešća u banci u roku od 15 dana od dana saznanja za povećanje ili smanjenje i

2) promjeni statusa lica u posebnom odnosu sa bankom u roku od 15 dana od dana saznanja za promjenu.

(3) Agencija donosi akt kojim propisuje postupak i način dostavljanja podataka i informacija iz člana 47. ovog zakona i ovog člana.

Pravne posljedice sticanja bez prethodne saglasnosti

Član 49.

(1) Ako lice stekne kvalifikovano učešće iz člana 41. st. 1. i 2. ovog zakona bez prethodne saglasnosti Agencije, ili ako ne podnese zahtjev za izdavanje naknadne saglasnosti iz člana 46. stav 2. ovog zakona ili zahtjev za izdavanje naknadne saglasnosti bude odbijen, Agencija rješenjem nalaže tom licu da proda akcije stečene bez saglasnosti i dostavi dokaz o prodaji, a ako mu je poznato i podatke o kupcu.

(2) Agencija rješenjem iz stava 1. ovog člana određuje rok za prodaju, koji ne može biti kraći od tri mjeseca, niti duži od devet mjeseci.

(3) Rješenje iz stava 1. ovog člana dostavlja se licu kojem se nalaže prodaja akcija, banci u kojoj je lice steklo akcije, regulatornom organu za tržište hartija od vrijednosti i pravnom licu ovlašćenom za obavljanje poslova jedinstvene evidencije hartija od vrijednosti.

(4) Od prijema rješenja iz stava 1. ovog člana, sticalac kvalifikovanog učešća iz stava 1. ovog člana ne može ostvarivati prava iz akcija za koje je naložena prodaja, a kvorum za glasanje i potrebna većina za donošenje odluka skupštine akcionara računaju se u odnosu na ukupan broj akcija sa pravom glasa, umanjen za iznos akcija kojima je oduzeto pravo glasa.

(5) Banka je dužna da:

1) obezbijedi da sticalac iz stava 1. ovog člana ne ostvaruje prava iz akcija za koje je dat nalog za prodaju i

2) mjesečno izvještava Agenciju o promjenama akcionara u periodu od prijema rješenja iz stava 1. ovog člana do isteka određenog roka za prodaju akcija.

(6) Izuzetno od stava 4. ovog člana, ako nakon smanjenja kvoruma za valjano odlučivanje sticalac koji nema saglasnost ima većinu glasova za donošenje odluka na skupštini akcionara, Agencija može imenovati delegata za glasanje.

(7) Agencija rješenjem imenuje delegata za glasanje, koji je dužan da glasa u skladu sa naložima Agencije.

(8) Rješenje o imenovanju delegata za glasanje obavezno se dostavlja banci.

(9) Delegat za glasanje ostvaruje sva upravljačka prava iz akcija za koje je Agencija dala nalog za prodaju, a imovinska prava iz akcija ostvaruje banka.

(10) Mandat delegata za glasanje traje do dana prodaje akcija.

Oduzimanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća

Član 50.

(1) Agencija može oduzeti saglasnost za sticanje kvalifikovanog učešća ako:

- 1) je sticalac kvalifikovanog učešća dobio saglasnost davanjem neistinitih ili netačnih podataka,
 - 2) sticalac kvalifikovanog učešća svoja prava koristi na način koji ugrožava stabilno poslovanje banke i
 - 3) ocijeni da sticalac kvalifikovanog učešća više ne ispunjava kriterijume propisane članom 44. ovog zakona.
- (2) Na sticaoca kvalifikovanog učešća, kojem je oduzeta saglasnost u skladu sa ovim članom, primjenjuju se odredbe člana 49. ovog zakona.

Prestanak važenja saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća

Član 51.

(1) Ako lice koje je dobilo saglasnost za sticanje kvalifikovanog učešća u roku iz člana 41. stav 3. ovog zakona ne stekne učešće u visini od najmanje 10% učešća u kapitalu, odnosno glasačkim pravima u banci, saglasnost prestaje da važi u cjelini.

(2) Ako lice koje ima kvalifikovano učešće od najmanje 10% učešća u kapitalu, odnosno glasačkim pravima u banci, u roku iz člana 41. stav 3. ovog zakona u cijelosti ne stekne učešće za koje je izdata saglasnost, saglasnost važi samo u dijelu koji je sticalac ostvario, a prestaje da važi u preostalom dijelu za koji je dobijena saglasnost.

(3) Ako lice koje ima kvalifikovano učešće, prodajom akcija ili na drugi način smanji svoje učešće ispod visine za koju je dobio prethodnu saglasnost, a visina učešća nije smanjena ispod 10%, saglasnost ostaje na snazi za dio učešća koje lice ima na dan isteka roka za sticanje iz člana 41. stav 3. ovog zakona.

GLAVA IV UPRAVLJANJE BANKOM Organi banke

Član 52.

(1) Organi banke su:

- 1) skupština,
- 2) nadzorni odbor i
- 3) uprava.

(2) Skupštinu banke čine akcionari banke.

(3) Upravljanje bankom organizuje se u obliku dvodonnog sistema čiji su organi upravljanja nadzorni odbor i uprava banke.

1. Skupština banke Sjednice skupštine banke

Član 53.

(1) Sjednica skupštine banke se, po pravilu, održava u mjestu sjedišta banke.

(2) Članovi nadzornog odbora i uprave banke dužni su da prisustvuju sjednici skupštine banke.

(3) Predstavnik Agencije može prisustvovati sjednici skupštine banke i obraćati se akcionarima na toj sjednici.

(4) Banka obavještava Agenciju o datumu održavanja i dnevnom redu sjednice skupštine banke u roku utvrđenom za obavještavanje članova skupštine banke.

(5) Banka je obavezna da trajno čuva zapisnike sa sjednica skupštine, evidenciju o prisustvu i glasanju akcionara, kao i obavještenja i pozive za sazivanje sjednice skupštine.

(6) U slučaju likvidacije banke, likvidacioni upravnik dužan je da obezbijedi čuvanje dokumentacije iz stava 5. ovog člana najmanje deset godina nakon prestanka rada banke.

Sazivanje skupštine banke

Član 54.

(1) Skupštinu banke saziva nadzorni odbor i utvrđuje prijedlog dnevnog reda, osim u slučajevima kada je ovim zakonom drugačije propisano.

(2) Vanredna skupština banke može se sazvati na zahtjev:

1) nadzornog odbora ili bilo kog drugog organa ili tijela banke koji je statutom banke ovlašćen da sazove vanredno zasjedanje skupštine,

2) akcionara banke sa najmanje 10% akcija sa pravom glasa, o pitanjima predloženim za vanredno zasjedanje skupštine,

3) privremenog upravnika banke,

4) likvidacionog upravnika, ako je banka u dobrovoljnoj likvidaciji i

5) Agencije.

(3) Lica iz stava 2. ovog člana podnose zahtjev za sazivanje vanredne skupštine banke nadzornom odboru u pisanoj formi, sa prijedlogom dnevnog reda.

(4) Nadzorni odbor banke dužan je da sazove vanrednu skupštinu banke:

- 1) kada su pokazatelji adekvatnosti kapitala banke niži od propisanih, odnosno kada je kapital banke niži od zahtijevanog u skladu sa ovim zakonom i propisima Agencije,
- 2) na zahtjev privrednog društva koje obavlja spoljnu reviziju banke ili odbora za reviziju,
- 3) na zahtjev Agencije i
- 4) kada ocijeni da je to potrebno.
- (5) Agencija može da zahtijeva da se određena pitanja od značaja za usklađenost poslovanja banke sa propisima i njenim zahtjevima uvrste u dnevni red skupštine banke.
- (6) Banka je dužna da bez odgađanja obavijesti Agenciju o zahtjevu akcionara za sazivanje skupštine banke po nalogu suda.
- (7) Troškove održavanja skupštine snosi banka.
- (8) Na ostvarivanje prava akcionara, postupak sazivanja, obavještanje i rad godišnje i vanredne skupštine banke, kao i na održavanje skupštine po nalogu suda, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje rad privrednih društava, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Nadležnost skupštine banke

Član 55.

(1) Skupština banke:

- 1) donosi statut i usvaja izmjene i dopune osnivačkog akta i statuta banke,
 - 2) usvaja poslovnu politiku i strategiju, te plan poslovanja banke,
 - 3) usvaja godišnji izvještaj o poslovanju i finansijske izvještaje banke sa izvještajem privrednog društva za reviziju, mišljenjem nadzornog odbora i odbora za reviziju u vezi sa finansijskim izvještajima,
 - 4) usvaja izvještaj nadzornog odbora o obavljenom nadzoru poslovanja banke i rada uprave,
 - 5) odlučuje po prijedlogu nadzornog odbora o raspodjeli ostvarene dobiti, odnosno pokriću gubitka u skladu sa osnivačkim aktom ili statutom,
 - 6) odlučuje o povećanju i smanjenju kapitala banke, odnosno o ulaganjima kapitala u drugu banku ili u druga pravna lica,
 - 7) odlučuje o emisiji, povlačenju i poništavanju akcija i drugim poslovima sa hartijama od vrijednosti, u skladu sa zakonom i statutom banke,
 - 8) donosi politiku za izbor i procjenu ispunjenosti uslova za članstvo u nadzornom odboru banke i samoprocjenu rada nadzornog odbora,
 - 9) imenuje i razrješava članove nadzornog odbora,
 - 10) odlučuje o naknadama članova nadzornog odbora i odbora za reviziju,
 - 11) odlučuje o izdacima po osnovu nagrađivanja članova uprave i nadzornog odbora,
 - 12) odlučuje o kupovini, prodaji, zamjeni, davanju u najam i drugim transakcijama sa imovinom, direktno ili posredstvom zavisnih društava banke, u iznosu koji prelazi 33% knjigovodstvene vrijednosti imovine banke,
 - 13) odlučuje o prodaji i kupovini imovine čija je vrijednost između 15% i 33% knjigovodstvene vrijednosti imovine banke, ako takva transakcija nije prethodno odobrena jednoglasnom odlukom nadzornog odbora,
 - 14) odlučuje o statusnim promjenama i prestanku rada banke,
 - 15) odlučuje o izboru i razrješenju privrednog društva za reviziju,
 - 16) odlučuje o osnivanju, reorganizaciji i likvidaciji zavisnih društava banke i odobravanju njihovih statuta,
 - 17) donosi poslovnik o svom radu i
 - 18) odlučuje o drugim pitanjima bitnim za poslovanje banke, u skladu sa zakonom, propisima Agencije, statutom banke i poslovníkom o radu skupštine banke.
- (2) Skupština banke ne može nadležnosti iz stava 1. ovog člana prenijeti na drugi organ banke.

Obaveza informisanja skupštine banke o primanjima

Član 56.

Skupština banke najmanje jednom godišnje razmatra informaciju u pisanoj formi sa podacima o svim zaradama, naknadama i drugim primanjima članova organa upravljanja i višeg rukovodstva, kao i o svim ugovorima zaključenim između banke i članova organa upravljanja i višeg rukovodstva i drugih lica povezanim sa ovim licima, čija je posljedica imovinska korist za ta lica, te prijedlog nadzornog odbora o zaradama, naknadama i drugoj imovinskoj koristi ovih lica za narednu godinu. Predmetni podaci se objavljuju zbirno.

Pravo akcionara na informisanje

Član 57.

- (1) Akcionari imaju pravo da, od dana objavljivanja obavještenja o sazivanju godišnje sjednice skupštine, u prostorijama banke izvrše uvid u listu akcionara, izvještaj o poslovanju i finansijski izvještaj banke, sa izvještajem privrednog društva za reviziju, mišljenjem nadzornog odbora i odbora za reviziju u vezi sa finansijskim izvještajem, kao i u druge dokumente koji se odnose na prijedlog odluka uvršćenih u dnevni red skupštine.
- (2) Akcionari su dužni da se prema podacima iz stava 1. ovog člana odnose sa pažnjom dobrog privrednika.
- (3) Akcionari mogu zahtijevati da im se dostavi kopija zapisnika ili izvod iz zapisnika sa svih održanih sjednica skupštine banke.

2. Nadzorni odbor

Sastav nadzornog odbora

Član 58.

- (1) Nadzorni odbor banke čini najmanje pet članova koje imenuje i razrješava skupština banke.
- (2) Predsjednika nadzornog odbora bira nadzorni odbor između svojih članova većinom od ukupnog broja glasova.
- (3) Osnivačkim aktom i statutom banke može se odrediti i veći broj članova nadzornog odbora od broja navedenog u stavu 1. ovog člana, pri čemu ukupan broj članova mora biti neparan.
- (4) U nadzorni odbor mogu biti imenovana lica koja zajedno imaju stručna znanja, sposobnost i odgovarajuće iskustvo potrebno za nadziranje poslovanja banke i rada uprave.
- (5) Najmanje jedan od članova nadzornog odbora ima aktivno znanje jednog od jezika koji su u službenoj upotrebi u Republici Srpskoj i ima prebivalište na teritoriji Republike Srpske ili Bosne i Hercegovine.
- (6) Najmanje jedna trećina članova nadzornog odbora banke obavezno su lica koja su nezavisna od banke.
- (7) Članovi nadzornog odbora imenuju se istovremeno na period od četiri godine, uz mogućnost ponovnog izbora.
- (8) Članovi nadzornog odbora ne mogu imati zamjenike.
- (9) Predsjednik i članovi nadzornog odbora upisuju se u evidenciju banaka koju vodi Agencija, kao i u drugim registrima u skladu sa propisima.
- (10) Na nezavisnog člana nadzornog odbora shodno se primjenjuju odredbe zakona o privrednim društvima koje uređuju nezavisnost člana upravnog odbora.

Uslovi za člana nadzornog odbora

Član 59.

- (1) Za člana nadzornog odbora može se imenovati lice koje ispunjava sljedeće uslove:
 - 1) ima dobru poslovnu reputaciju i ugled,
 - 2) ima odgovarajuće kvalifikacije, stručna znanja, vještine i iskustvo potrebno za obavljanje svojih dužnosti,
 - 3) nije u sukobu interesa u odnosu na banku, akcionare, članove nadzornog odbora, upravu i više rukovodstvo,
 - 4) može posvetiti dovoljno vremena obavljanju svojih dužnosti i
 - 5) ispunjava kriterijume utvrđene ovim zakonom i propisima Agencije.
- (2) Član nadzornog odbora banke ne može biti lice:
 - 1) koje je pravosnažno osuđeno za krivično djelo na bezuslovnu kaznu zatvora ili pravosnažno osuđeno za krivično djelo i privredni prestup iz oblasti privrednog i finansijskog kriminala ili se protiv tog lica vodi postupak za ova djela, što ga čini nepodobnim za obavljanje te funkcije,
 - 2) kojem je izrečena mjera zabrane vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti koje su u potpunosti ili djelimično obuhvaćene bankarskom ili drugom finansijskom djelatnošću za vrijeme dok traje ta zabrana,
 - 3) zaposleno u toj ili drugoj banci u BiH, niti prokurista te ili druge banke u Bosni i Hercegovini,
 - 4) koje je na dan oduzimanja dozvole za rad banci ili šest mjeseci prije tog dana, odnosno na dan uvođenja privremene ili posebne uprave u banci bilo ovlašćeno za predstavljanje i zastupanje, odnosno član organa upravljanja te banke, osim ako to lice svojim aktima i radnjama nije uticalo ili nije moglo uticati na ispunjenje uslova za oduzimanje dozvole za rad banci, odnosno uvođenje privremene ili posebne uprave, a što cijeni Agencija,
 - 5) koje je član uprave, odnosno izvršni direktor ili član upravnog, odnosno nadzornog odbora zavisnog društva,
 - 6) koje je član uprave, odnosno izvršni direktor drugog društva kapitala u čijem se nadzornom, odnosno upravnom odboru nalazi član uprave, odnosno izvršni direktor društva,
 - 7) koje je član nadzornog ili upravnog odbora u više od pet društava kapitala ili institucija i
 - 8) koje prema drugim zakonima ne može biti član nadzornog odbora banke.
- (3) Fizičko lice ili ovlašćeni zastupnik pravnog lica ne može biti predsjednik ili član nadzornog odbora u jednoj ili više banaka istovremeno, osim ukoliko to fizičko ili pravno lice posjeduje više od 50% akcija u svakoj od tih banaka.
- (4) Jedno lice može biti član nadzornog odbora u najviše dvije banke u Bosni i Hercegovini.
- (5) Banka je obavezna da odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana prestanka mandata člana nadzornog odbora, o tome obavijesti Agenciju i navede razloge za prestanak mandata.

Predlaganje kandidata za člana nadzornog odbora

Član 60.

- (1) Kandidate za člana nadzornog odbora predlažu akcionari ili grupa akcionara sa najmanje 5% akcija sa pravom glasa, postojeći nadzorni odbor ili odbor za imenovanje ako je uspostavljen.
- (2) Kandidati za predsjednika i članove nadzornog odbora obavezni su da prije podnošenja zahtjeva za izdavanje saglasnosti Agenciji daju pismenu izjavu o prihvatanju kandidature.
- (3) Na izbor članova nadzornog odbora shodno se primjenjuju odredbe zakona o privrednim društvima koje uređuju izbor i kumulativno glasanje prilikom izbora članova upravnog odbora.

Imenovanje člana nadzornog odbora

Član 61.

- (1) Član nadzornog odbora banke može biti isključivo lice koje je dobilo prethodnu saglasnost Agencije za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora u toj banci.
- (2) Zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti iz stava 1. ovog člana Agenciji podnose osnivači ili banka najkasnije tri mjeseca prije isteka mandata člana nadzornog odbora.
- (3) Uz zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti dostavlja se dokumentacija i daju podaci kojima se dokazuje ispunjenost uslova propisanih za člana nadzornog odbora i odluka skupštine o imenovanju kandidata za člana nadzornog odbora.
- (4) Podatke iz stava 3. ovog člana Agencija može pribaviti i od nadležnih organa.
- (5) Agencija odbija zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora ako ocijeni da:
 - 1) kandidat ne ispunjava uslove za člana nadzornog odbora koji su propisani ovim zakonom i propisima Agencije i
 - 2) podaci i informacije priloženi uz zahtjev ili na drugi način prikupljeni u postupku odlučivanja o prethodnoj saglasnosti za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora ukazuju na to da kandidat nije prihvatljiv.
- (6) Ako Agencija odbije zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora, banka ne može podnijeti ponovni zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za isto lice dok se ne uklone razlozi navedeni u rješenju Agencije zbog kojih je izdavanje saglasnosti odbijeno.
- (7) U slučaju promjena članova nadzornog odbora u toku trajanja mandata, banka podnosi Agenciji zahtjev za davanje prethodne saglasnosti za izbor novog kandidata za člana nadzornog odbora i uz njega prilaže dokumentaciju potrebnu za izdavanje te saglasnosti, kao i odluku o razrješenju dosadašnjeg člana nadzornog odbora, sa obrazloženjem razrješenja.
- (8) Novi član nadzornog odbora iz stava 7. ovog člana bira se na period do isteka mandata člana nadzornog odbora kojem je mandat prestao, odnosno koji je razriješen.
- (9) Banka je dužna da prilikom razrješenja člana nadzornog odbora istovremeno, a najkasnije 30 dana od dana razrješenja člana nadzornog odbora, dostavi Agenciji zahtjev za davanje prethodne saglasnosti za novog kandidata sa potpunom dokumentacijom.
- (10) Agencija donosi akt kojim:
 - 1) razrađuje uslove za člana nadzornog odbora iz čl. 58. i 59. ovog zakona,
 - 2) propisuje postupak izdavanja prethodne saglasnosti i dokumentaciju koja se prilaže uz zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora i
 - 3) propisuje sadržaj politike iz člana 55. stav 1. tačka
- 8) ovog zakona i dinamiku procjene ispunjenosti uslova za člana nadzornog odbora.

Oduzimanje saglasnosti članu nadzornog odbora

Član 62.

- (1) Agencija oduzima saglasnost za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora ako:
 - 1) je član nadzornog odbora dobio saglasnost na osnovu neistinite ili netačne dokumentacije ili neistinito datih podataka koji su bitni za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora,
 - 2) član nadzornog odbora više ne ispunjava uslove za člana nadzornog odbora banke u skladu sa čl. 58. i 59. ovog zakona i propisima Agencije,
 - 3) član nadzornog odbora krši odredbe ovog zakona koje uređuju ovlašćenja i odgovornosti, nadležnosti i dužnosti članova nadzornog odbora,
 - 4) Agencija imenuje privremenog ili posebnog upravnika i
 - 5) lice u roku od šest mjeseci od dana izdavanja saglasnosti Agencije ne stupi na funkciju člana nadzornog odbora.
- (2) Radi sprovođenja postupka iz stava 1. ovog člana Agencija kontroliše članove nadzornog odbora u obimu i na način koji omogućava provjeru postojanja činjenica i okolnosti iz stava 1. ovog člana.
- (3) Ako Agencija oduzme saglasnost za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora, skupština banke dužna je da bez odgađanja donese odluku o razrješenju člana nadzornog odbora i podnese zahtjev za davanje prethodne saglasnosti za novog kandidata.

Naknada članu nadzornog odbora

Član 63.

- (1) Članu nadzornog odbora može se isplatiti naknada za rad.
- (2) Visina naknade je obavezno primjerena poslovima koje obavlja član nadzornog odbora i stanju u banci.
- (3) Na određivanje naknade člana nadzornog odbora shodno se primjenjuju odredbe zakona o privrednim društvima koje uređuju primanja članova upravnog odbora.
- (4) Prava i obaveze predsjednika i članova nadzornog odbora uređuju se ugovorom sa bankom koji odobrava skupština banke u skladu sa ovim i drugim zakonima i statutom banke.
- (5) Ugovore iz stava 4. ovog člana potpisuje predsjednik uprave u skladu sa odobrenjem skupštine.

Održavanje sjednica nadzornog odbora

Član 64.

- (1) Sjednice nadzornog odbora banke održavaju se najmanje jednom u tri mjeseca, a u sjedištu banke najmanje jednom godišnje.

- (2) Nadzorni odbor banke dužan je da održi vanrednu sjednicu ako to Agencija zahtijeva radi razmatranja određenih pitanja.
- (3) Ako Agencija ocijeni kao potrebno, predstavnici Agencije mogu prisustvovati sjednici i učestvovati u radu nadzornog odbora.
- (4) Nadzorni odbor banke obavještava Agenciju o datumu održavanja i dnevnom redu vanredne sjednice nadzornog odbora banke u roku predviđenom za obavještavanje članova nadzornog odbora banke.
- (5) Lica koja nisu članovi nadzornog odbora mogu prisustvovati sjednici samo na osnovu pismenog poziva predsjednika nadzornog odbora.
- (6) Na način rada i održavanje sjednica nadzornog odbora banke i isključenje prava glasa člana nadzornog odbora prilikom odlučivanja u nadzornom odboru shodno se primjenjuju odredbe zakona o privrednim društvima koje uređuju način rada i odlučivanje upravnog odbora i isključenje člana upravnog odbora prilikom odlučivanja u upravnom odboru.

Ovlašćenja i odgovornosti nadzornog odbora

Član 65.

- (1) Nadzorni odbor nadzire poslovanje banke i rad uprave.
- (2) Nadzorni odbor može da pregleda i ispituje poslovne knjige i dokumentaciju banke, blagajnu, hartije od vrijednosti i druge stvari, u koju svrhu može koristiti pojedine svoje članove ili angažovati stručnjake ili dati nalog privrednom društvu za reviziju za ispitivanje godišnjih finansijskih izvještaja banke.
- (3) Pravo da pregleda i ispituje knjige i dokumentaciju banke iz stava 2. ovog člana ima i svaki član nadzornog odbora banke.
- (4) Nadzorni odbor podnosi skupštini pismeni izvještaj o obavljenom nadzoru poslovanja banke i rada uprave, u kojem posebno navodi posluje li banka u skladu sa zakonom i aktima banke, odlukama skupštine, kao i da li su godišnji finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama i prikazuju li ispravno imovinsko i poslovno stanje banke, te daje mišljenje o godišnjim finansijskim izvještajima i prijedlogu uprave o raspodjeli dobiti i pokriću gubitka u banci.
- (5) Banka je dužna da, uz godišnji izvještaj koji dostavlja Agenciji u skladu sa ovim zakonom, dostavi i izvještaj nadzornog odbora iz stava 4. ovog člana o obavljenom nadzoru poslovanja banke i rada uprave, sa ukupnim brojem održanih sjednica i mjestom njihovog održavanja.
- (6) Banka je dužna da dostavi Agenciji informaciju o rezultatima samoprocjene rada nadzornog odbora, sa mjerama za unapređivanje efikasnosti njegovog rada, do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu.
- (7) Nadzorni odbor je odgovoran za tačnost svih izvještaja o poslovanju banke i finansijskih izvještaja koji se dostavljaju skupštini banke, Agenciji i javnosti.
- (8) Član nadzornog odbora koji nije saglasan sa dijelom izvještaja ili izvještajem u cjelini iz stava 4. ovog člana dužan je da u pisanoj formi dostavi skupštini svoje primjedbe.
- (9) Nadzorni odbor banke odgovoran je za uspostavljanje efikasnog sistema upravljanja u banci i za nadzor nad tim sistemom, a dužan je da obezbijedi da uprava banke identifikuje rizike kojima je banka izložena, kao i da izvrši kontrolu tih rizika u skladu sa usvojenim politikama i procedurama.
- (10) Članovi nadzornog odbora banke solidarno odgovaraju banci za štetu koja nastane kao posljedica činjenja, nečinjenja ili propuštanja ispunjavanja svojih dužnosti, osim ako ne dokažu da su u ispunjavanju svojih dužnosti obavljanja nadzora nad upravljanjem bankom postupili sa pažnjom dobrog i savjesnog privrednika.
- (11) Nadzorni odbor zastupa banku prema članovima uprave.

Nadležnosti nadzornog odbora

Član 66.

Nadzorni odbor banke:

- 1) saziva sjednice skupštine banke i utvrđuje prijedlog dnevnog reda,
- 2) utvrđuje prijedloge odluka za skupštinu banke i kontroliše njihovo sprovođenje,
- 3) utvrđuje prijedlog poslovne politike i strategije banke, plan poslovanja i podnosi ih skupštini banke na konačno usvajanje,
- 4) usvaja strategiju i politiku za upravljanje rizicima, kao i strategiju za upravljanje kapitalom banke,
- 5) usvaja tromjesečne, polugodišnje i godišnje izvještaje uprave banke o sprovođenju poslovne politike, profitabilnosti poslovanja banke, poslovnim aktivnostima i drugim pitanjima iz njegove nadležnosti i obrazlaže skupštini akcionara svoje mišljenje o tim izvještajima,
- 6) razmatra godišnji izvještaj o poslovanju i finansijske izvještaje sa izvještajem privrednog društva za reviziju, daje mišljenje na navedene izvještaje u skladu sa članom 65. stav 4. ovog zakona i podnosi skupštini banke na usvajanje,
- 7) podnosi skupštini banke izvještaj o obavljenom nadzoru iz člana 65. ovog zakona,
- 8) donosi akt o uspostavljanju sistema unutrašnjih kontrola i vrši nadzor nad tim sistemom,
- 9) usvaja tromjesečne, polugodišnje i godišnje izvještaje kontrolnih funkcija, te daje mišljenje skupštini akcionara o ovim izvještajima,
- 10) usvaja izvještaje odbora za reviziju,
- 11) usvaja prijedlog finansijskog plana banke,
- 12) usvaja plan oporavka banke, kao i njegove izmjene,
- 13) usvaja program i plan rada interne revizije,

- 14) usvaja opšte uslove poslovanja banke, kao i njihove izmjene i dopune,
- 15) odlučuje o unutrašnjoj organizaciji, odnosno organizacionoj strukturi banke koja obezbjeđuje podjelu dužnosti, nadležnosti i odgovornosti zaposlenih na način kojim se sprečava sukob interesa i obezbjeđuje transparentan i dokumentovan proces donošenja i sprovođenja odluka,
- 16) imenuje i razrješava predsjednika i članove uprave banke, te utvrđuje naknade za njihov rad,
- 17) imenuje i razrješava članove odbora za reviziju, odbora za rizike, odbora za naknade, odbora za imenovanja i drugih odbora nadzornog odbora banke,
- 18) imenuje i razrješava rukovodioce kontrolnih funkcija, te utvrđuje naknade za njihov rad,
- 19) po potrebi zauzima stavove i odlučuje o prijedlozima odbora za reviziju za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti,
- 20) usvaja politiku plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih u banci,
- 21) donosi politiku za procjenu ispunjenosti propisanih uslova za članstvo u upravi banke, te odlučuje o njihovim izmjenama i dopunama,
- 22) utvrđuje iznose do kojih uprava banke može odlučivati o plasmanima, zaduživanju i drugim transakcijama sa imovinom banke,
- 23) odlučuje o kupovini, prodaji, zamjeni i drugim transakcijama sa imovinom, direktno ili posredstvom zavisnih društava, čija je vrijednost između 15% i 33% knjigovodstvene vrijednosti imovine banke,
- 24) predlaže skupštini donošenje odluke o kupovini i prodaji, zamjeni i drugim transakcijama sa imovinom, direktno ili posredstvom zavisnih društava, preko 33% knjigovodstvene vrijednosti imovine banke,
- 25) daje prethodnu saglasnost za zaključivanje pravnog posla koji dovodi do ukupne izloženosti banke od 10% priznatog kapitala prema jednom licu ili grupi povezanih lica ili do svakog narednog povećanja ove izloženosti,
- 26) predlaže skupštini izbor i razrješenje privrednog društva za reviziju,
- 27) donosi poslovnik o svom radu i poslovnike o radu svojih odbora,
- 28) obavještava Agenciju i druge nadležne organe o nezakonitostima i nepravilnostima utvrđenim u poslovanju banke i
- 29) obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom, statutom i odlukama skupštine banke.

Dužnosti članova nadzornog odbora

Član 67.

- (1) Osim nadležnosti i odgovornosti iz čl. 65. i 66. ovog zakona, članovi nadzornog odbora banke dužni su da:
- 1) zauzimaju stavove i preduzimaju aktivnosti po nalogu Agencije i drugih nadležnih organa u roku od 30 dana od dana dostavljanja zapisnika Agencije ili zapisnika drugih nadležnih organa o obavljenom nadzoru i kontroli;
 - 2) nadziru sprovođenje poslovne politike banke, strateških ciljeva i strategije i politike preuzimanja i upravljanja rizicima;
 - 3) nadziru primjerenost postupaka i efikasnost interne revizije, te zauzimaju stavove prema njihovim izvještajima;
 - 4) odmah obavijeste Agenciju o:
 1. imenovanju na funkciju ili prestanku svoje funkcije u upravnim i nadzornim organima drugih pravnih lica,
 2. pravnim poslovima na osnovu kojih je sam član nadzornog odbora ili neko od njegove porodice direktno ili indirektno stekao akcije ili udjele u pravnom licu na osnovu kojih je taj član nadzornog odbora zajedno sa članovima svoje porodice stekao kvalifikovano učešće u tom pravnom licu ili na osnovu kojih je njihovo učešće smanjeno ispod granice kvalifikovanog učešća,
 3. svim materijalno značajnim informacijama koje mogu negativno uticati na podobnost lica koja imaju kvalifikovano, značajno ili kontrolno učešće u banci ili na podobnost članova nadzornog odbora ili uprave banke,
 4. svim bitnim promjenama u aktivnostima, organizaciji i cjelokupnom stanju banke ili o svim materijalno značajnim pogoršanjima nakon njihovog saznanja, uključujući kršenje propisa, kao i akata Agencije i
 - 5) nadziru postupak javnog objavljivanja i saopštavanja informacija o finansijskom stanju i poslovanju banke.
- (2) Članovi nadzornog odbora dužni su da svoje obaveze i odgovornosti propisane ovim zakonom izvršavaju u skladu sa interesima banke, standardima korporativnog upravljanja i propisanim zahtjevima u pogledu sprečavanja sukoba interesa.
- (3) Na članove nadzornog odbora shodno se primjenjuju odredbe zakona o privrednim društvima koje uređuju lica koja imaju dužnost prema društvu, pravila sukoba interesa i zabranu konkurencije, te dužnosti ovih lica prema društvu.

3. Uprava banke Sastav uprave banke

Član 68.

- (1) Uprava banke organizuje rad, vodi poslovanje i zastupa banku.
- (2) Uprava banke ima najmanje tri člana od kojih se jedan imenuje za predsjednika uprave.
- (3) Ako statutom nije drugačije uređeno, članovi uprave zajedno zastupaju i predstavljaju banku u pravnom prometu na način utvrđen statutom banke, tako da nijedan član uprave ni prokurista ne može biti ovlašćen da banku zastupa pojedinačno u cjelokupnom obimu poslova iz njene djelatnosti.
- (4) Uprava banke je dužna da organizuje rad i vodi poslovanje u sjedištu banke.
- (5) Članovi uprave banke su u radnom odnosu u banci sa punim radnim vremenom.
- (6) Najmanje jedan od članova uprave banke ima aktivno znanje jednog od jezika koji su u službenoj upotrebi u Republici Srpskoj i ima prebivalište na teritoriji Republike Srpske ili Bosne i Hercegovine.
- (7) Banka je obavezna da odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana prestanka mandata člana uprave

banke, njegovog razrješenja ili ostavke obavijesti Agenciju i navede razloge za prestanak mandata.

(8) Vođenje poslovanja banke uprava ne može prenijeti na nadzorni odbor osim ukoliko statutom ili odlukom nadzornog odbora nije predviđeno da se određene vrste poslova mogu obavljati samo uz prethodnu saglasnost nadzornog odbora.

(9) Ako nadzorni odbor odbije dati saglasnost, uprava može zatražiti od skupštine davanje potrebne saglasnosti, pri čemu skupština donosi odluku sa najmanje dvije trećine glasova akcionara sa pravom glasa.

(10) Statutom banke ne može se odrediti da je za odlučivanje iz stava 9. ovog člana potrebna veća većina, niti se može zahtijevati ispunjenje dodatnih pretpostavki.

Uslovi za člana uprave banke

Član 69.

(1) Za člana uprave banke može se imenovati lice koje ispunjava sljedeće uslove:

- 1) ima dobru poslovnu reputaciju i ugled,
- 2) ima odgovarajuće kvalifikacije, stručna znanja, vještine i iskustvo iz oblasti finansija potrebno za vođenje poslovanja banke,
- 3) nije u sukobu interesa u odnosu na banku, akcionare, članove nadzornog odbora i više rukovodstvo banke i
- 4) ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom i propisima Agencije.

(2) Član uprave banke ne može biti lice:

- 1) koje je na dan oduzimanja dozvole za rad banci ili šest meseci prije tog dana, odnosno na dan uvođenja privremene uprave u banci bilo ovlašćeno za predstavljanje i zastupanje, odnosno član organa upravljanja te banke ili interni revizor, osim ako to lice svojim aktima i radnjama nije uticalo ili nije moglo uticati na ispunjenje uslova za oduzimanje dozvole za rad banci, odnosno uvođenje privremene ili posebne uprave, a što cijeni Agencija,
- 2) koje je član nadzornog odbora druge banke u Bosni i Hercegovini, osim ako je ta banka povezano lice sa bankom u kojoj je on član uprave,
- 3) koje je pravosnažno osuđeno za krivično djelo na bezuslovnu kaznu zatvora ili pravosnažno osuđeno za krivično djelo iz oblasti privrednog i finansijskog kriminala ili se protiv tog lica vodi postupak za ova djela ili kojem je četiri ili više puta u posljednje četiri godine izrečena mjera za isti prekršaj predviđen ovim zakonom, što ga čini nepodobnim za obavljanje te funkcije,
- 4) koje se nalazi ili se u posljednje dvije godine nalazilo na funkciji direktora ili zamjenika direktora Agencije, osim ako je dobilo prethodnu saglasnost Upravnog odbora Agencije,
- 5) kojem je izrečena mjera zabrane vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti koje su u potpunosti ili djelimično obuhvaćene bankarskom ili drugom finansijskom djelatnošću za vrijeme dok traje ta zabrana, te kojem je kao članu uprave banke tri puta u posljednje četiri godine izrečeno pismeno upozorenje i
- 6) koje prema odredbama drugih zakona ne može biti član uprave.

Imenovanje članova uprave

Član 70.

(1) Predsjednika i članove uprave imenuje nadzorni odbor banke.

(2) Predsjednik i članovi uprave imenuju se na period od četiri godine, uz mogućnost ponovnog izbora.

(3) Za člana uprave banke može biti imenovano isključivo lice koje je dobilo prethodnu saglasnost Agencije za obavljanje funkcije člana uprave u toj banci.

(4) Banka podnosi zahtjev za izdavanje saglasnosti iz stava 3. ovog člana najmanje tri mjeseca prije isteka mandata člana uprave.

(5) Uz zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave dostavlja se dokumentacija i podaci kojima se dokazuje ispunjenost uslova propisanih za člana uprave, kao i program rada uprave sa projekcijom finansijskih izvještaja za period mandata na koji se imenuje uprava.

(6) U postupku odlučivanja o prethodnoj saglasnosti Agencija može od kandidata za člana uprave zatražiti prezentaciju o vođenju poslova banke, a koja se odnosi na poslove iz njegove nadležnosti.

(7) Podatke iz stava 5. ovog člana Agencija može pribaviti i od drugih nadležnih organa.

(8) Ako je član uprave razriješen ili iz drugog razloga spriječen da obavlja funkciju člana uprave u trajanju dužem od mjesec dana, nadzorni odbor banke može, bez prethodne saglasnosti Agencije, imenovati novog člana uprave kao vršioca dužnosti do imenovanja novog člana uprave u skladu sa ovim zakonom, a najduže na period od tri mjeseca od dana imenovanja, a koji obavezno ispunjava uslove za imenovanje člana uprave propisane ovim zakonom.

(9) Novi član uprave imenuje se na period do isteka mandata člana uprave kojem je mandat prestao u skladu sa stavom 8. ovog člana.

(10) Agencija odbija zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave ako ocijeni da:

- 1) kandidat ne ispunjava uslove za člana uprave koji su propisani ovim zakonom i propisima Agencije,
- 2) podaci i informacije priloženi uz zahtjev i na drugi način prikupljeni u postupku odlučivanja ukazuju na to da kandidat nije primjeren.

(11) U slučaju da Agencija odbije zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave, banka ne može podnijeti ponovni zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za imenovanje istog lica na istu funkciju dok se ne uklone razlozi navedeni u rješenju Agencije zbog kojih je izdavanje saglasnosti odbijeno.

(12) Ovlašćenja, odgovornosti i prava predsjednika i članova uprave uređuju se ugovorom koji potpisuje predsjednik nadzornog odbora, a koji je prethodno odobren od nadzornog odbora banke.

(13) Agencija donosi akt kojim:

- 1) razrađuje uslove za člana uprave banke iz čl. 68. i 69. ovog zakona,
- 2) propisuje postupak izdavanja prethodne saglasnosti i dokumentaciju koja se prilaže uz zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave banke i
- 3) propisuje sadržaj politike iz člana 66. stav 1. tačka
- 21) ovog zakona i dinamiku procjene ispunjenosti uslova za člana uprave banke.

Nadležnosti uprave banke

Član 71.

(1) Uprava banke:

- 1) obezbjeđuje zakonitost poslovanja banke i usklađenost poslovanja sa ovim i drugim zakonima, propisima donesenim na osnovu zakona, standardima i pravilima bankarske struke, te najvišim etičkim standardima upravljanja;
 - 2) obezbjeđuje sprovođenje usvojenih strategija i politika, te sprovođenje mjera naloženih od Agencije;
 - 3) predlaže nadzornom odboru poslovnu politiku, strategiju i finansijski plan banke, uključujući strategiju i politiku upravljanja rizicima i strategiju upravljanja kapitalom;
 - 4) predlaže nadzornom odboru plan oporavka banke, kao i njegove izmjene;
 - 5) priprema i podnosi, posredstvom nadzornog odbora skupštini akcionara, godišnje finansijske izvještaje i izvještaje o poslovanju banke, sa izvještajem privrednog društva za reviziju i mišljenjem odbora za reviziju, pri čemu se na sadržaj izvještaja o poslovanju banke shodno primjenjuju odredbe zakona kojima se uređuju privredna društva i računovodstvo i revizija;
 - 6) podnosi nadzornom odboru banke izvještaj o:
 1. sprovođenju poslovne politike i odstupanjima od ranijih predviđanja sa navođenjem razloga za odstupanje, kao i drugim pitanjima budućeg poslovanja banke, najmanje jednom u tri mjeseca,
 2. profitabilnosti poslovanja banke, uključujući profitabilnost upotrebe kapitala banke, prilikom razmatranja nadzornog odbora o godišnjim finansijskim izvještajima,
 3. poslovnim aktivnostima, prihodima i rashodima banke, najmanje jednom u tri mjeseca,
 4. drugim pitanjima na zahtjev nadzornog odbora, a koja su od značaja za poslovanje i stanje banke ili se razumno može očekivati da mogu uticati na položaj banke;
 - 7) izvršava odluke i sprovodi akte skupštine i nadzornog odbora banke;
 - 8) obezbjeđuje da banka posluje u skladu sa pravilima o upravljanju rizicima, a naročito:
 1. sprovodi i redovno preispituje strategiju i politike upravljanja rizicima, usvaja procedure za utvrđivanje, mjerenje i procjenu rizika, kao i upravljanje rizicima, uključujući i rizike koji proizlaze iz makroekonomskog okruženja u kojem banka posluje,
 2. primjenjuje procedure kontrole i nadzora nad aktivnostima banke, uključujući efikasnost kontrolnih funkcija, redovno, a najmanje jednom godišnje ocjenjuje njihov kvalitet i, ako je potrebno, poboljšava ih u skladu sa poslovnim politikom banke i o tome obavještava nadzorni odbor,
 3. uspostavlja tačno utvrđene, jasne i dosljedne unutrašnje odnose u vezi sa odgovornošću, koji obezbjeđuju jasno razgraničavanje ovlašćenja i odgovornosti, te sprečava nastanak sukoba interesa;
 - 9) odlučuje o plasmanima i zaduživanju banke do iznosa koji utvrdi nadzorni odbor banke;
 - 10) zaključuje, uz prethodnu saglasnost nadzornog odbora, pravni posao koji dovodi do ukupne izloženosti banke od 10% priznatog kapitala prema jednom licu ili grupi povezanih lica ili do svakog narednog povećanja te izloženosti, te o tome obavještava nadzorni odbor banke;
 - 11) zaključuje, uz prethodnu saglasnost nadzornog odbora, pravni posao sa licem u posebnom odnosu sa bankom i o tome obavještava nadzorni odbor banke;
 - 12) imenuje i razrješava više rukovodstvo i utvrđuje naknadu za njihov rad;
 - 13) redovno preispituje adekvatnost i način objavljivanja i saopštavanja informacija o finansijskom stanju i poslovanju banke;
 - 14) odlučuje o pravima i obavezama zaposlenih, te obezbjeđuje da svi zaposleni budu upoznati sa propisima i drugim aktima banke koji uređuju radne odnose;
 - 15) obezbjeđuje sigurno, kvalitetno i efikasno funkcionisanje i redovno praćenje informacionog sistema banke i sistema trezorskog poslovanja;
 - 16) bez odgađanja informiše Agenciju o svakom značajnom pogoršanju finansijskog stanja banke ili o mogućnosti tog pogoršanja, kao i o drugim činjenicama koje mogu znatno uticati na finansijsko stanje banke;
 - 17) donosi poslovnik o svom radu i
 - 18) odlučuje o drugim pitanjima u vezi sa organizovanjem rada i poslovanjem banke, a koja nisu u nadležnosti skupštine i nadzornog odbora banke.
- (2) Sjednicama uprave banke mogu da prisustvuju članovi nadzornog odbora.

Odgovornosti članova uprave banke

Član 72.

(1) Članovi uprave banke solidarno odgovaraju banci za štetu koja nastane kao posljedica činjenja, nečinjenja ili propuštanja ispunjenja svojih dužnosti, osim ako dokažu da su u ispunjavanju svojih dužnosti postupali sa

pažnjom dobrog i savjesnog privrednika.

(2) Na članove uprave shodno se primjenjuju odredbe zakona o privrednim društvima koje uređuju lica koja imaju dužnost prema društvu, pravila sukoba interesa i zabranu konkurencije, te dužnosti ovih lica prema društvu.

Obavještanje nadzornog odbora

Član 73.

(1) Uprava banke dužna je da bez odgađanja, u pisanoj formi, obavijesti nadzorni odbor banke o:

- 1) svakom pogoršanju finansijskog stanja banke ili postojanju opasnosti od tog pogoršanja, kao i o drugim činjenicama koje mogu znatno uticati na finansijsko stanje banke, naročito ako kapital banke padne ispod iznosa utvrđenog članom 37. st. 1. i 2. ovog zakona ili stopa adekvatnosti regulatornog kapitala padne ispod stope utvrđene ovim zakonom, odnosno značajnijeg smanjenja stope adekvatnosti kapitala,
- 2) ugroženosti likvidnosti ili solventnosti banke,
- 3) prekoračenju dopuštene izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica,
- 4) nastupanju razloga i okolnosti za prestanak važenja dozvole za rad ili razloga za oduzimanje dozvole za obavljanje pojedinih bankarskih poslova,
- 5) poslovima koji bi mogli biti od značaja za rentabilnost poslovanja i likvidnost banke,
- 6) svim postupanjima koja nisu u skladu sa propisima i drugim aktima banke i
- 7) mjerama Agencije, poreskih i drugih nadležnih organa koje se odnose na nadzor i kontrolu banke.

(2) Član uprave dužan je da bez odgađanja u pisanoj formi obavijesti nadzorni odbor banke o:

- 1) pravnom licu u kojem su on ili članovi njegove porodice imenovani ili razriješeni kao članovi uprave, odnosno izvršnog odbora ili upravnog, odnosno nadzornog odbora, i
- 2) pravnim poslovima na osnovu kojih je član uprave ili član njegove porodice direktno ili indirektno stekao akcije ili učešće u pravnom licu na osnovu kojih je taj član uprave zajedno sa članovima svoje porodice stekao kvalifikovano učešće u tom pravnom licu, ili na osnovu kojih je njihovo učešće smanjeno ispod granice kvalifikovanog učešća.

Oduzimanje i prestanak važenja saglasnosti za člana uprave

Član 74.

(1) Agencija oduzima saglasnost za obavljanje funkcije člana uprave ako:

- 1) je saglasnost dobijena na osnovu netačne i neistinite dokumentacije ili neistinito datih podataka bitnih za obavljanje funkcije člana uprave,
- 2) član uprave više ne ispunjava uslove za člana uprave propisane ovim zakonom i propisima Agencije,
- 3) je članu uprave izrekla treće pismeno upozorenje u posljednje četiri godine i
- 4) imenuje privremenog ili posebnog upravnika ili pokrene postupak likvidacije banke.

(2) Agencija može oduzeti saglasnost za obavljanje funkcije člana uprave ako:

- 1) je član uprave teže prekršio dužnosti iz člana 71. ovog zakona zbog čega je ugrozio likvidnost ili solventnost banke,
 - 2) nije obezbijedio sprovođenje ili nije sproveo mjere nadzora koje je naložila Agencija,
 - 3) je prekršio dužnosti člana uprave u vezi sa obavještanjem nadzornog odbora predviđene članom 73. ovog zakona i
 - 4) se banka ne pridržava propisa Agencije koji se odnose na internu procjenu adekvatnosti kapitala.
- (3) Ako Agencija oduzme saglasnost za obavljanje funkcije člana uprave, nadzorni odbor je dužan da odmah, a najkasnije u roku od pet dana od dana oduzimanja saglasnosti, donese odluku o razrješenju člana uprave i imenuje novog člana uprave kao vršioca dužnosti u skladu sa članom 70. stav 8. ovog zakona.

(4) Saglasnost za obavljanje funkcije člana uprave prestaje da važi ako:

- 1) lice u roku od šest mjeseci od dana izdavanja saglasnosti ne bude imenovano ili ne stupi na dužnost člana uprave i
- 2) licu istekne ugovor o radu u banci, i to na dan isteka ugovora.

(5) Radi sprovođenja postupaka iz ovog člana, Agencija obavlja kontrolu rada članova uprave u obimu i na način koji omogućava provjeravanje činjenica i okolnosti iz st. 1. i 2. ovog člana.

Podaci o imovinskom stanju članova organa upravljanja

Član 75.

(1) Članovi uprave i nadzornog odbora banke dužni su da u roku od mjesec dana od dana stupanja na dužnost nadzornom odboru banke i Agenciji dostave izjavu u pisanoj formi, koja sadrži podatke o:

- 1) svom cjelokupnom imovinskom stanju i imovinskom stanju članova uže porodice sa podacima o svakoj pojedinačnoj vrsti imovinskog prava čija je tržišna vrijednost veća od 20.000 KM i
- 2) pravnom licu u kojem oni ili članovi njihove porodice učestvuju u organima upravljanja ili rukovođenja ili imaju kvalifikovano učešće u tom pravnom licu.

(2) Ako se podaci u izjavi o imovinskom stanju promijene, lica koja su dala izjavu dužna su da o toj promjeni obavijeste nadzorni odbor i Agenciju u roku od mjesec dana od dana kada su saznali za promjenu.

(3) Podatke iz stava 1. ovog člana nadzorni odbor dostavlja skupštini banke najmanje jednom godišnje.

(4) Članovi uprave i nadzornog odbora dužni su da banci, pored podataka iz stava 1. ovog člana, prijave i svaki drugi direktan ili indirektan interes u pravnom licu sa kojim je banka uspostavila ili namjerava da uspostavi

poslovni odnos.

(5) Agencija može donijeti akt kojim propisuje da izjava iz stava 1. ovog člana sadrži i druge podatke.

Ključne funkcije u banci

Član 76.

- (1) Ključne funkcije su kontrolne funkcije i ostale funkcije u banci koje imaju značajan uticaj na upravljanje i poslovanje bankom.
- (2) Banka je dužna da svojim aktima utvrdi ključne funkcije u banci.
- (3) Obavljanje ključnih funkcija banka je dužna da organizuje u sjedištu banke i u drugim organizacionim dijelovima srazmjerno svojoj veličini, internoj organizaciji, vrsti, obimu i složenosti poslova koje obavlja određena ključna funkcija.
- (4) Banka je dužna da donese i sprovodi odgovarajuće politike za izbor i procjenu podobnosti članova organa upravljanja i višeg rukovodstva.
- (5) Ako banka procijeni da član organa upravljanja i višeg rukovodstva nije podoban, dužna je da preduzme odgovarajuće mjere kojima će obezbijediti da obavljanje ovih funkcija vrši podobno lice.
- (6) Agencija može donijeti akt kojim propisuje ključne funkcije koje imaju značajan uticaj na upravljanje i poslovanje banke, te razrađuje uslove za izbor i procjenu podobnosti članova organa upravljanja i višeg rukovodstva u banci.

4. Drugi odbori banke Formiranje odbora

Član 77.

- (1) Nadzorni odbor je dužan da formira odbor za reviziju.
- (2) Nadzorni odbor banke koja je značajna s obzirom na veličinu, internu organizaciju i vrstu, obim i složenost poslova koje obavlja dužan je da uspostavi odbor za rizike, odbor za imenovanja i odbor za naknade.
- (3) Ako nije riječ o značajnoj banci i ako nisu imenovani odbori iz stava 2. ovog člana, nadzorni odbor dužan je da izvršava zadatke tih odbora.
- (4) Nadzorni odbor formira odbor za rizike, odbor za imenovanje i odbor za naknade koji imaju najmanje tri člana od kojih je jedan predsjednik, a imenuju se od članova nadzornog odbora, odnosno članova nadzornog odbora i najviše jednog lica zaposlenog u banci.
- (5) Nadzorni odbor može formirati i druge odbore.
- (6) Agencija donosi akt kojim propisuje kriterijume za utvrđivanje značajne banke, zadatke i način organizacije i rada odbora iz ovoga člana, te način i obim primjene zahtjeva za formiranje odbora.

Odbor za reviziju

Član 78.

- (1) Odbor za reviziju ima najmanje tri člana, pri čemu je ukupan broj članova neparan i imenuje ih nadzorni odbor na period od četiri godine iz reda nezavisnih lica koja nisu lica povezana sa bankom, u smislu ovog zakona.
- (2) Najmanje jedan od članova odbora za reviziju ima aktivno znanje jednog od jezika koji su u službenoj upotrebi u Republici Srpskoj.
- (3) Član odbora za reviziju ne može biti član nadzornog odbora, član uprave banke ili lice zaposleno u banci, niti može imati direktan ili indirektan finansijski interes u banci, izuzev naknade po osnovu te funkcije.
- (4) Članovi odbora za reviziju obavezno imaju odgovarajuća znanja i radno iskustvo u oblasti finansija, revizije i računovodstva, od kojih najmanje jedno lice ima profesionalno zvanje ovlašćenog revizora u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija.
- (5) Članovi odbora za reviziju mogu biti lica koja su članovi organa upravljanja unutar bankarske grupe kojoj banka pripada, ako ispunjavaju uslove propisane ovim članom.

Nadležnosti odbora za reviziju

Član 79.

- (1) Odbor za reviziju:
 - 1) predlaže nadzornom odboru plan rada interne revizije,
 - 2) razmatra izvještaje interne revizije i drugih kontrolnih funkcija, te daje mišljenje o ovim izvještajima,
 - 3) razmatra godišnje finansijske izvještaje i izvještaje o poslovanju banke, sa izvještajem privrednog društva za reviziju, koji se podnose nadzornom odboru i skupštini banke i druge finansijske izvještaje, te daje mišljenje po istim,
 - 4) ispituje primjenu računovodstvenih standarda u pripremi finansijskih izvještaja,
 - 5) analizira i nadzire primjenu i adekvatno sprovođenje usvojenih strategija i politika za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola,
 - 6) izvještava nadzorni odbor o preduzetim aktivnostima, kao i o utvrđenim nepravilnostima odmah po njihovom saznanju, te predlaže način njihovog otklanjanja,
 - 7) izvještava nadzorni odbor o realizaciji preporuka po izvještajima o obavljenoj internoj i spoljnoj reviziji,
 - 8) dostavlja nadzornom odboru i skupštini poseban izvještaj o ugovorima zaključenim između banke i lica u

posebnom odnosu sa bankom,

9) izvještava nadzorni odbor o usklađenosti poslovanja banke sa zakonom, drugim propisima i standardima poslovanja,

10) sprovodi postupak i predlaže nadzornom odboru privredno društvo za reviziju banke, kao i u slučaju potrebe daje obrazloženi prijedlog za razrješenje privrednog društva za reviziju,

11) prati i razmatra, sa privrednim društvom za reviziju banke, godišnju reviziju finansijskih izvještaja banke,

12) predlaže nadzornom odboru banke da se određena pitanja u vezi sa internom i spoljnom revizijom uvrste u dnevni red skupštine banke,

13) podnosi nadzornom odboru tromjesečni, polugodišnji i godišnji izvještaj o svom radu i

14) saziva sjednicu nadzornog odbora ukoliko smatra da su ugroženi interesi akcionara ili utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti organa upravljanja.

(2) Odbor za reviziju je dužan, kada ocijeni da banka posluje suprotno zakonu i drugom propisu, statutu ili drugom aktu banke, da nadzornom odboru banke daje preporuke za otklanjanje uočenih nezakonitosti i nepravilnosti, kao i zahtijeva sazivanje vanredne sjednice skupštine banke u slučaju da ustanovljene nezakonitosti i nepravilnosti mogu imati teže posljedice na poslovanje banke.

(3) Članovi odbora za reviziju održavaju sastanke u sjedištu banke najmanje jednom u tri mjeseca, a po potrebi i češće.

Odbor za rizike

Član 80.

(1) U odbor za rizike mogu biti imenovana lica koja zajedno imaju odgovarajuće znanje, sposobnost i stručnost kako bi u potpunosti razumjeli i pratili sprovođenje strategije i politike za upravljanje rizicima, kao i sklonost preuzimanju rizika banke.

(2) Odbor za rizike dužan je izvještavati nadzorni odbor o sprovođenju strategije za preuzimanje i upravljanje rizicima, adekvatnosti i načinu sprovođenja usvojenih politika i procedura za upravljanje rizicima, kao i o adekvatnosti i pouzdanosti cjelokupnog sistema za upravljanje rizicima, pomagati i nadzirati sprovođenje usvojenih strategija, te savjetovati nadzorni odbor o ukupnoj trenutnoj i budućoj sklonosti preuzimanju rizika, ne dovodeći pri tom u pitanje odgovornost organa upravljanja u cjelokupnom upravljanju rizicima i nadziranju banke.

Odbor za imenovanja

Član 81.

Odbor za imenovanja:

1) predlaže članove nadzornog odbora i članove uprave,

2) redovno, a najmanje jednom godišnje, procjenjuje strukturu, veličinu, sastav i djelovanje nadzornog odbora i uprave i po potrebi predlaže promjene,

3) redovno, a najmanje jednom godišnje, procjenjuje znanje, sposobnosti i iskustvo pojedinačnih članova uprave i nadzornog odbora, te uprave i nadzornog odbora kao cjeline i o procjeni izvještava te organe,

4) redovno preispituje politike za izbor članova nadzornog odbora i uprave i imenovanje višeg rukovodstva, daje preporuke nadzornom odboru i upravi i u slučaju potrebe predlaže njihove izmjene, vodeći pri tome računa o rodnoj zastupljenosti,

5) kontinuirano, u mjeri u kojoj je to moguće, obezbjeđuje nepostojanje dominantnog uticaja pojedinaca ili male grupe pojedinaca pri odlučivanju nadzornog odbora i uprave u svrhu zaštite interesa banke u cjelini i

6) obavlja druge poslove u skladu sa propisima Agencije.

Odbor za naknade

Član 82.

(1) Odbor za naknade formira se na način koji omogućuje donošenje stručnih i nezavisnih odluka o politikama i praksama u vezi sa naknadama, kao i o uticaju naknada na upravljanje rizicima, kapitalom i likvidnošću banke.

(2) Odbor za naknade priprema prijedlog politika i odluka u vezi sa platama, naknadama, nagradama i drugim primanjima zaposlenih, članova nadzornog i drugih odbora, uzimajući pri tome u obzir sve propisane zahtjeve u pogledu uvažavanja dugoročnih interesa akcionara, investitora i drugih zainteresovanih strana banke, kao i javni interes, te da naknade budu primjerene poslovima koji se obavljaju, finansijskom stanju i rezultatima poslovanja banke.

(3) Agencija donosi akt kojim propisuje pravila i kriterijume u vezi sa politikom naknada u banci.

Kreditni odbor banke

Član 83.

(1) Uprava banke imenuje jedan ili više kreditnih odbora.

(2) Kreditni odbor banke odlučuje o kreditnim zahtjevima i obavlja druge poslove u skladu sa aktima banke.

5. Sekretar banke

Sekretar

Član 84.

- (1) Banka ima sekretara.
- (2) Odgovornost, kvalifikacije, postupak i nadležnost za imenovanje i razrješenje sekretara utvrđuju se statutom banke.
- (3) Prava i obaveze sekretara, visina naknade, kao i druga pitanja uređuju se ugovorom zaključenim između sekretara i banke.

Prokura

Član 85.

Banka može davati prokuru i druge punomoći u skladu sa posebnim aktom Agencije.

GLAVA V POSLOVANJE BANKE Primjena propisa

Član 86.

- (1) Banka i organizacioni dio banke sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine koji posluje u Republici Srpskoj dužni su da svoje poslovanje obavljaju u skladu sa zakonom, propisima Agencije, uslovima i ograničenjima utvrđenim dozvolom za rad, odnosno odobrenjem za osnivanje, te standardima i pravilima struke.
- (2) Banka je dužna da u svom poslovanju neprekidno održava adekvatnost kapitala, solventnost, potreban nivo likvidnih sredstava, odnosno sposobnost plaćanja i kreditnu sposobnost, te da obezbijedi diverzifikaciju svoje aktive i pasive.
- (3) Diverzifikacija, u smislu ovog zakona, predstavlja plasiranje sredstava većem broju različitih pravnih i fizičkih lica, odnosno prikupljanje i pozajmljivanje sredstava od većeg broja različitih pravnih i fizičkih lica.

1. Sistem upravljanja Obuhvat sistema upravljanja

Član 87.

- (1) Banka je dužna da uspostavi i sprovodi sveobuhvatan, pouzdan i efikasan sistem upravljanja koji je srazmjeran veličini banke, vrsti i složenosti poslova banke, odnosno rizičnom profilu banke.
- (2) Sistem upravljanja obuhvata:
 - 1) transparentnu organizacionu strukturu sa jasno definisanim i dosljednim nivoima odgovornosti,
 - 2) efikasan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji obuhvata efikasne i pouzdane procese za utvrđivanje, upravljanje, praćenje, ublažavanje i izvještavanje o izloženosti rizicima,
 - 3) adekvatan sistem unutrašnjih kontrola koji uključuje jasne administrativne i računovodstvene postupke,
 - 4) politike i prakse naknada koje su usklađene sa obimom preuzetog rizika i efikasnim i pouzdanim upravljanjem rizicima,
 - 5) adekvatne postupke interne procjene adekvatnosti kapitala i likvidnosti banke i
 - 6) adekvatne planove oporavka.

Organizaciona struktura

Član 88.

- (1) Banka je dužna da uspostavi jasnu i transparentnu organizacionu strukturu sa dobro definisanim i dosljednim linijama ovlašćenja i odgovornostima na način koji:
 - 1) omogućava efikasnu komunikaciju i saradnju svih organizacionih nivoa, uključujući i adekvatan tok informacija u banci,
 - 2) ograničava i sprečava sukob interesa i
 - 3) uspostavlja jasan i dokumentovan proces donošenja odluka.
- (2) Banka je dužna da pravovremeno utvrdi oblasti poslovanja u kojima postoji mogući sukob interesa, te obezbijedi da se na odgovarajući način spriječi sukob interesa u bilo kojem obliku.

Upravljanje rizicima

Član 89.

- (1) Banka je dužna da uspostavi sveobuhvatan i efikasan sistem upravljanja rizicima, na način da:
 - 1) donese odgovarajuće strategije, politike i procedure za upravljanje rizicima;
 - 2) uspostavi procese i postupke za upravljanje rizicima na osnovu akata iz tačke 1) ovog stava, a koji obuhvataju:
 1. utvrđivanje i procjenu značajnih rizika kojima je banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju,
 2. mjerenje rizika kroz uspostavljene postupke i procedure za tačno i blagovremeno mjerenje, odnosno procjenu rizika,
 3. mjere za ograničavanje i ublažavanje rizika na način koji će negativne uticaje na poslovanje i bonitet banke svesti na najmanju moguću mjeru,
 4. praćenje, analiziranje i kontrolu rizika,

5. odgovarajuće linije za blagovremeno i kontinuirano izvještavanje organa upravljanja o rizicima;
- 3) uspostavi odgovarajuću organizaciju poslova za efikasno sprovođenje procesa i postupaka upravljanja rizicima, sa jasno definisanim, transparentnim i konzistentnim ovlaštenjima i odgovornostima unutar banke, kojima se vrši nedvosmislena podjela poslova upravljanja rizicima od poslova izlaganja rizicima i sprečava sukob interesa;
- 4) obezbijedi informacijski sistem koji obezbjeđuje sveobuhvatno i pouzdano prikupljanje podataka potrebnih za praćenje i analizu svih rizika kojima je banka izložena;
- 5) sprovodi testiranje otpornosti banke na stres korišćenjem više scenarijuma, uzimajući u obzir pretpostavke o promjenama eksternih i internih faktora koji mogu imati značajan uticaj na rizike u poslovanju banke i
- 6) sačini planove za postupanje u nepredviđenim, odnosno vanrednim situacijama u poslovanju banke.
- (2) Banka je dužna da obezbijedi nezavisnu procjenu funkcionisanja uspostavljenog sistema upravljanja rizicima od strane odbora za reviziju i privrednog društva za reviziju.
- (3) Agencija donosi akt kojim propisuje način uspostavljanja i sprovođenja sistema upravljanja rizicima koji obuhvata sve rizike kojima je banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

Vrste rizika u poslovanju banke

Član 90.

- (1) Upravljanje rizicima obavezno se uspostavlja na način da obuhvati sve rizike kojima je banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, a posebno sljedeće rizike:
 - 1) kreditni rizik,
 - 2) tržišni rizik,
 - 3) operativni rizik,
 - 4) rizik likvidnosti,
 - 5) rizik koncentracije,
 - 6) kamatni rizik u bankarskoj knjizi,
 - 7) rizik zemlje,
 - 8) rizik usklađenosti poslovanja,
 - 9) strateški rizik,
 - 10) reputacioni rizik,
 - 11) rizik namirenja i
 - 12) drugi rizici kojima je banka izložena.
- (2) Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usljed neizvršavanja obaveza dužnika prema banci.
- (3) Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke zbog promjene cijena na tržištu, a obuhvata:
 - 1) devizni rizik, koji je rizik promjene deviznog kursa i promjene cijene zlata,
 - 2) rizik pozicije, koji je rizik promjene cijene hartija od vrijednosti ili kod derivativnog finansijskog instrumenta promjene cijene odnosnog (osnovnog) instrumenta i
 - 3) robni rizik, koji je rizik promjene cijene robe.
- (4) Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usljed propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih internih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usljed nastupanja nepredvidivih eksternih događaja, uključujući pravni rizik.
- (5) Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usljed nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospjele obaveze, i to zbog:
 - 1) povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja ili
 - 2) otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu.
- (6) Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizlazi iz izloženosti banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika, a odnosi se na izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica, grupu izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su privredni sektori, geografska područja, vrste proizvoda i instrumenti kreditne zaštite, uključujući i indirektnu izloženost prema pružaocu kreditne zaštite.
- (7) Kamatni rizik u bankarskoj knjizi je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usljed promjene kamatnih stopa.
- (8) Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na zemlju porijekla lica prema kojem je banka izložena i predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja od dužnika iz razloga koji su posljedica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porijekla dužnika, a koji obuhvata političko-ekonomski rizik i rizik transfera.
- (9) Rizik usklađenosti poslovanja je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usljed propuštanja usklađivanja poslovanja sa zakonom i drugim propisima kojima se uređuje poslovanje banaka, te internim aktima banke, a posebno obuhvata rizik od sankcija Agencije.
- (10) Strateški rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usljed nepostojanja odgovarajućih politika i strategija, te njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usljed promjena u okruženju u kojem banka posluje ili izostanka odgovarajućeg reagovanja banke na te promjene.
- (11) Reputacioni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital banke usljed gubitka povjerenja u integritet banke do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mišljenja o poslovnim praksama banke ili aktivnostima članova organa banke, bez obzira da li postoji ili ne postoji osnov za takvo javno mišljenje.
- (12) Rizik namirenja je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital banke zbog

razlike u ugovorenoj cijeni namirenja za određeni dužnički, vlasnički, devizni ili robni instrument i njene sadašnje tržišne vrijednosti.

Obuhvat sistema unutrašnjih kontrola

Član 91.

- (1) Banka je dužna da radi obezbjeđenja zakonitog, sigurnog i stabilnog poslovanja banke uspostavi efikasan sistem unutrašnjih kontrola za praćenje rizika, efikasnosti i efektivnosti poslovanja banke, pouzdanosti njenih finansijskih izvještaja i ostalih informacija, te usklađenosti poslovanja banke sa propisima, internim aktima, načelima i standardima struke.
- (2) Banka je dužna da uspostavi i sprovodi efikasan sistem unutrašnjih kontrola u svim područjima poslovanja koji najmanje obuhvata:
 - 1) uspostavljanje i održavanje adekvatne organizacione strukture,
 - 2) uspostavljanje kontrolnih funkcija banke,
 - 3) adekvatne kontrolne aktivnosti i podjelu dužnosti,
 - 4) odgovarajuće unutrašnje kontrole integrisane u poslovne procese i aktivnosti banke i
 - 5) uspostavljanje i održavanje odgovarajućih administrativnih i računovodstvenih postupaka.

Kontrolne funkcije banke

Član 92.

- (1) Banka je dužna da uspostavi sljedeće kontrolne funkcije:
 - 1) funkciju upravljanja rizicima,
 - 2) funkciju praćenja usklađenosti poslovanja i
 - 3) funkciju interne revizije.
- (2) Nadzorni odbor, na prijedlog uprave, donosi akt o uspostavljanju svake od kontrolnih funkcija iz stava 1. ovog člana i dužan je da ih uspostavi kao organizacione jedinice, nezavisno od poslovnih procesa i aktivnosti u kojima rizik nastaje, odnosno koje ove funkcije prate, kontrolišu i ocjenjuju.
- (3) Pojedina kontrolna funkcija ne može biti organizovana u okviru druge kontrolne funkcije banke.
- (4) Izuzetno od stava 3. ovog člana, banka može obavljati funkciju praćenja usklađenosti poslovanja organizovati u okviru funkcije upravljanja rizicima ili druge funkcije ako je to primjereno veličini banke, te vrsti, obimu i složenosti njenih poslova, s tim da se poslovi te funkcije ne mogu organizovati u okviru funkcije interne revizije.
- (5) Prilikom uspostavljanja kontrolnih funkcija banka je dužna da:
 - 1) primijeni princip proporcionalnosti, odnosno srazmjernosti sa veličinom, vrstom i složenošću poslovanja banke i profilom rizika banke,
 - 2) obuhvati sve značajne rizike kojima je izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju,
 - 3) spriječi sukob interesa,
 - 4) uspostavi direktno izvještavanje prema nadzornom odboru banke,
 - 5) obezbijedi dovoljan broj zaposlenih sa odgovarajućim stručnim znanjima i iskustvom, kao i adekvatnu informaciono-tehničku podršku, i
 - 6) imenuje lica odgovorna za rad kontrolnih funkcija i o njihovom imenovanju obavijesti Agenciju.
- (6) Agencija donosi akt kojim propisuje obim i način obavljanja kontrolnih funkcija banke, uslove koje su obavezni da ispunjavaju lica koja obavljaju poslove kontrolnih funkcija, kao i način na koji uprava banke preispituje efikasnost kontrolnih funkcija banke u skladu sa članom 71. stav 8. tačka 2. ovog zakona.

Lica koja obavljaju poslove kontrolnih funkcija

Član 93.

- (1) Banka je dužna da, srazmjerno svojoj veličini, internoj organizaciji, vrsti, obimu i složenosti poslova koje obavlja, za svaku kontrolnu funkciju obezbijedi dovoljan broj lica koja obavezno imaju odgovarajuće stručno znanje i iskustvo.
- (2) Lica koja obavljaju poslove kontrolnih funkcija ne mogu biti lica povezana sa bankom, niti lica kod kojih postoji sukob interesa, kako bi se u obavljanju njihovih poslova obezbijedila nezavisnost i objektivnost.
- (3) Ako je obavljanje poslova pojedine kontrolne funkcije povjereno većem broju lica, banka obavezno ima rukovodioca organizacionih jedinica kontrolnih funkcija, a koje imenuje i razrješava nadzorni odbor banke, kao i utvrđuje naknade za njihov rad.
- (4) Rukovodioci organizacionih jedinica kontrolnih funkcija i zaposleni u tim jedinicama nezavisni su u svom radu i obavljaju isključivo poslove za koje su odgovorni.
- (5) Zaposleni u banci dužni su da licima koja obavljaju poslove kontrolnih funkcija omoguće uvid u svu dokumentaciju koju posjeduju i pruže sve potrebne informacije.
- (6) Banka je dužna da bez odgađanja, a najkasnije u roku od tri radna dana od imenovanja rukovodioca svake kontrolne funkcije, obavijesti Agenciju o imenovanju, kao i o razlozima za zamjenu tih lica.
- (7) Banka je dužna da obezbijedi redovno stručno obrazovanje i usavršavanje lica koja obavljaju poslove kontrolnih funkcija.

Funkcija upravljanja rizicima

Član 94.

Banka je dužna da u okviru funkcije upravljanja rizicima obezbijedi obavljanje najmanje sljedećih poslova:

- 1) analizu rizika koja uključuje utvrđivanje, mjerenje, odnosno procjenjivanje rizika kojima je banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju,
- 2) kontinuirano praćenje svih značajnijih rizika kojima je banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, uključujući rizike iz makroekonomskog okruženja,
- 3) sprovođenje testiranja otpornosti na stres,
- 4) kontrolu rizika na način koji će negativne uticaje na poslovanje i bonitet banke svesti na najmanju moguću mjeru,
- 5) provjeru primjene i efikasnosti metoda i postupaka za upravljanje rizicima kojima je banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, uključujući rizike iz makroekonomskog okruženja,
- 6) ispitivanje i ocjenu adekvatnosti i efikasnosti unutrašnjih kontrola u procesu upravljanja rizicima, te ocjenu adekvatnosti metodologije za upravljanje rizicima,
- 7) učestvovanje u izradi i preispitivanju strategija i politika za upravljanje rizicima, metoda i postupaka za upravljanje rizicima, te daje prijedloge i preporuke za efikasno upravljanje rizicima,
- 8) analizu, praćenje i izvještavanje o adekvatnosti kapitala banke, te provjeru strategija i postupaka za internu procjenu adekvatnosti kapitala,
- 9) analizu, praćenje i izvještavanje o adekvatnosti likvidnosti banke, te provjeru strategija i postupaka za internu procjenu likvidnosti banke,
- 10) analizu rizika prisutnih kod novih proizvoda ili novih tržišta i
- 11) sprovođenje ostalih provjera potrebnih za adekvatnu kontrolu rizika.

Funkcija praćenja usklađenosti poslovanja

Član 95.

(1) Banka je dužna da funkciju praćenja usklađenosti poslovanja uspostavi i razvija na način koji obezbjeđuje:

- 1) praćenje usklađenosti poslovanja banke sa ovim zakonom, propisima Agencije i drugim propisima i standardima opreznog bankarskog poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, kao i drugim aktima kojima se uređuje poslovanje banke,
- 2) identifikovanje propusta i procjenu rizika kao posljedice neusklađenosti poslovanja banke sa zakonom i drugim propisima, posebno rizika od sprovođenja nadzornih mjera i sankcija Agencije i drugih nadležnih organa, finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik,
- 3) savjetovanje uprave i drugih odgovornih lica o načinu primjene relevantnih zakona, standarda i pravila, uključujući i informacije o aktuelnostima iz tih područja, i
- 4) procjenu efekata koje će na poslovanje banke imati izmjena relevantnih propisa.

(2) Organizaciona jedinica zadužena za praćenje usklađenosti poslovanja banke dužna je da sačini program praćenja usklađenosti poslovanja banke, koji posebno sadrži metodologiju rada te organizacione jedinice, planirane aktivnosti, način i rokove izrade izvještaja, način provjere usklađenosti, kao i plan obuke zaposlenih.

Funkcija interne revizije

Član 96.

(1) Banka je dužna da organizuje funkciju interne revizije kao posebnu organizacionu jedinicu, funkcionalno i organizaciono nezavisnu od aktivnosti koje revidira i od drugih organizacionih dijelova banke.

(2) Banka je dužna da funkciju interne revizije vrši u skladu sa propisima, standardima profesionalne prakse interne revizije i osnovnim načelima organizacije i rada interne revizije.

(3) Organizaciona jedinica interne revizije vrši ocjenu:

- 1) adekvatnosti funkcije upravljanja rizicima i funkcije praćenja usklađenosti poslovanja, radi identifikovanja, praćenja i kontrole ključnih rizika, te preduzimanja odgovarajućih mjera za njihovo ograničavanje i ublažavanje,
- 2) tačnosti, ispravnosti i pouzdanosti sistema računovodstvenih evidencija i finansijskih izvještaja banke,
- 3) adekvatnosti informacionog sistema u banci,
- 4) strategije i postupaka za internu procjenu adekvatnosti kapitala i internu procjenu adekvatnosti likvidnosti,
- 5) pouzdanosti sistema izvještavanja, kao i pravovremenosti i tačnosti izvještaja propisanih ovim i drugim zakonima, kao i propisa donesenih na osnovu tih zakona,
- 6) sistema prikupljanja i ispravnosti informacija koje se javno objavljuju u skladu sa ovim zakonom,
- 7) upravljanja i zaštite imovine banke,
- 8) primjene politike plata, naknada i drugih primanja u banci,
- 9) slabosti u poslovanju banke i njenih zaposlenih, kao i slučajeva neizvršenja obaveza i prekoračenja ovlašćenja,
- 10) postupanja banke po nalogima i preporukama Agencije i privrednog društva za reviziju,
- 11) ostalih poslova banke propisanih ovim zakonom i drugim propisima i
- 12) obavlja ostale poslove potrebne za ostvarivanje ciljeva interne revizije.

(4) Organizaciona jedinica interne revizije dužna je da nadzornom odboru i odboru za reviziju banke daje nezavisno i objektivno mišljenje o pitanjima koja su predmet revizije, daje savjete i preporuke za unapređenje postojećeg sistema unutrašnjih kontrola i poslovanja banke, kao i pruža pomoć nadzornom odboru i odboru za reviziju u ostvarivanju njihovih ciljeva, primjenjujući sistematičan, disciplinovan i dokumentovan pristup vrednovanju i unapređenju postojećeg načina kontrole, upravljanja rizicima i rukovođenja procesima.

- (5) Banka je obavezna da ima najmanje jednog zaposlenog u organizacionoj jedinici interne revizije koji ima zvanje ovlašćenog i internog revizora u skladu sa propisima koji uređuju oblast računovodstva i revizije.
- (6) Zaposleni u organizacionoj jedinici interne revizije ne mogu obavljati rukovodeće ni druge poslove iz djelatnosti banke, osim poslova koji se odnose na obavljanje interne revizije, niti mogu učestvovati u pripremi i izradi akata i druge dokumentacije koji mogu biti predmet interne revizije.

Ovlašćenja interne revizije

Član 97.

- (1) Zaposleni u organizacionoj jedinici interne revizije imaju pravo uvida u poslovne knjige, finansijske izvještaje i svu dokumentaciju banke i njenih podređenih društava, kao i članova iste bankarske grupe, te da bez ograničenja vrše nadzor nad poslovanjem banke i učestvuju na sjednicama nadzornog odbora i njegovih odbora.
- (2) Uprava, nadzorni odbor i odbor za reviziju banke dužni su da obezbijede pravovremeno i efikasno preduzimanje mjera po preporukama interne revizije, sa ciljem otklanjanja uočenih nepravilnosti i slabosti konstatovanih u izvještajima interne revizije.

Izveštavanje o sprovođenju kontrolnih funkcija

Član 98.

- (1) Rukovodilac pojedine organizacione jedinice kontrolne funkcije neposredno izvještava nadzorni odbor, te informiše upravu, odbor za reviziju i drugi odgovarajući odbor banke i najmanje jednom godišnje učestvuje na sjednicama ovih organa.
- (2) Rukovodioci organizacionih jedinica kontrolnih funkcija sastavljaju tromjesečne, polugodišnje i godišnje izvještaje o upravljanju rizicima, praćenju usklađenosti poslovanja i internoj reviziji, koje dostavljaju upravi, nadzornom odboru i odboru za reviziju.
- (3) Izvještaje iz stava 2. ovog člana, uz pribavljeno izjašnjenje uprave i odbora za reviziju, usvaja nadzorni odbor banke.
- (4) Ako rukovodilac pojedine kontrolne funkcije u toku obavljanja svojih poslova utvrdi nezakonitost u poslovanju ili kršenje pravila i procedura o upravljanju rizicima, zbog čega je ugrožena likvidnost, solventnost ili sigurnost poslovanja banke, dužan je da odmah o tome obavijesti upravu, nadzorni odbor, odbor za reviziju i Agenciju.
- (5) Rukovodioci organizacionih jedinica kontrolnih funkcija godišnje izveštaje o svom radu podnose nadzornom odboru i odboru za reviziju banke.
- (6) Banka je dužna da Agenciji dostavi izvještaje kontrolnih funkcija iz stava 2. ovog člana, koje je usvojio nadzorni odbor banke.
- (7) Agencija donosi akt kojim propisuje sadržaj i rokove dostavljanja izvještaja iz stava 6. ovog člana.

Naknade u banci

Član 99.

- (1) Banka je dužna da uspostavi i sprovodi adekvatne politike i prakse naknada i ostalih primanja zaposlenih u banci, usklađene sa poslovnom strategijom banke, ciljevima i dugoročnim interesima banke, te strategijom preuzimanja rizika na način da ne podstiče preuzimanje rizika iznad prihvatljivog nivoa rizika za banku.
- (2) Agencija donosi akt kojim propisuje minimalne uslove za uspostavljanje i sprovođenje politike i prakse naknada u banci.

Postupak interne procjene adekvatnosti kapitala i likvidnosti banke

Član 100.

- (1) Banka je dužna da uspostavi adekvatnu, efikasnu i sveobuhvatnu strategiju planiranja kapitala i postupke za kontinuiranu procjenu nivoa i strukture kapitala koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.
- (2) Banka je dužna da uspostavi adekvatne, efikasne i sveobuhvatne strategije, politike, procese i sisteme za utvrđivanje, mjerenje i praćenje rizika likvidnosti i postupke za kontinuiranu procjenu nivoa i strukture likvidnih sredstava i izvora finansiranja potrebnih za obavljanje poslovanja banke.
- (3) Agencija donosi akt kojim propisuje minimalne uslove za sprovođenje postupka interne procjene adekvatnosti kapitala i likvidnosti u banci, kao i način i rokove izvještavanja Agencije.

Izrada plana oporavka

Član 101.

- (1) Banka je dužna da izradi plan oporavka koji sadrži mjere i strategije koje banka preduzima u slučaju značajnog pogoršanja njenog finansijskog stanja, radi ponovnog uspostavljanja održivog poslovanja i odgovarajućeg finansijskog položaja.
- (2) Agencija može propisati manji obim plana oporavka i manju učestalost njegovog ažuriranja za banke čija veličina, model poslovanja i povezanost s drugim institucijama ili finansijskim sektorom u cjelini obezbjeđuje da njihovo propadanje neće imati negativan uticaj na finansijska tržišta, druge institucije ili na uslove finansiranja.
- (3) Plan oporavka i izmjene plana, koje je usvojio nadzorni odbor banke, dostavljaju se Agenciji na procjenu, a

njihov sadržaj smatra se poslovnom tajnom.

(4) Banka je dužna da plan oporavka revidira:

- 1) najmanje jednom godišnje ili
 - 2) nakon promjene pravne ili organizacione strukture banke, poslovnog modela ili finansijskog stanja, koji bi mogli značajno uticati na izvršenje plana oporavka ili zahtijevati njegovu izmjenu ili
 - 3) kada dođe do promjene pretpostavki korišćenih prilikom izrade plana oporavka, a koje mogu imati značajan uticaj na njegovu izvršenje ili
 - 4) kada Agencija to zatraži na osnovu t. 2) i 3) ovog stava.
- (5) Plan oporavka ne obavezuje Agenciju i ne daje pravo niti obavezuje banku i treća lica da sprovedu mjere i strategije sadržane u planu, ako se to zbog promijenjenih okolnosti ne smatra potrebnim.
- (6) Nezavisno od stava 5. ovog člana Agencija je ovlašćena da, u okviru svoje nadzorne funkcije, naloži banci jednu ili više mjera rane intervencije u vezi sa sprovođenjem plana oporavka.
- (7) Dostavljanje plana oporavka ne sprečava Agenciju u preduzimanju mjera nadzora prema toj banci u skladu sa zakonskim ovlašćenjima.

Sadržaj plana oporavka

Član 102.

- (1) Banka je dužna da planom oporavka utvrdi različite mogućnosti za oporavak i mjere koje bi se primijenile u okviru svake od ovih mogućnosti, kao i da obezbijedi odgovarajuće uslove i procedure za blagovremeno preduzimanje aktivnosti za njen oporavak.
- (2) Banka je dužna da utvrdi aktivnosti i mjere za oporavak i na osnovu predviđanja različitih situacija u kojima bi mogli nastupiti ozbiljni makroekonomski i finansijski poremećaji značajni za poslovanje te banke, uključujući događaje sistemskog značaja i poremećaje koji se odnose na poslovanje određenih lica ili grupe društava.
- (3) Plan oporavka sadrži opis različitih aktivnosti i mjera za oporavak koje banka preduzima u vezi sa kapitalom i likvidnošću, rokove sprovođenja pojedinih elemenata plana i identifikaciju kritičnih funkcija, kao i druge elemente i podatke koje propiše Agencija.
- (4) Plan oporavka uključuje i mjere koje banka preduzima kada su ispunjeni uslovi za ranu intervenciju i ne može pretpostavljati korišćenje vanredne javne finansijske podrške iz budžetskih i drugih javnih sredstava.
- (5) Mjere utvrđene planom oporavka obuhvataju naročito promjene članova organa upravljanja i drugih lica na rukovodećem položaju u banci, promjene u podjeli dužnosti i odgovornosti zaposlenih, zatvaranje jedne ili više organizacionih jedinica, izmjene poslovnih aktivnosti banke, obezbjeđivanje dodatnog kapitala, konverziju odgovarajućih elemenata kapitala u akcije ili druge vlasničke instrumente i drugo.
- (6) Agencija donosi akt kojim propisuje sadržaj plana oporavka, kao i način i rok njegovog dostavljanja.

Procjena plana oporavka

Član 103.

- (1) Banka je dužna da plan oporavka dostavi Agenciji radi procjene primjerenosti i sprovodljivosti predloženih mjera za održavanje ili obnavljanje redovnog poslovanja i finansijskog položaja banke, te ocjenu mogućnosti brzog i efikasnog sprovođenja mjera u situacijama finansijskih poremećaja.
- (2) Prilikom procjene primjerenosti plana oporavka, Agencija uzima u obzir primjerenost strukture kapitala i finansiranja banke zavisno od nivoa kompleksnosti organizacione strukture i profila rizika banke.
- (3) Agencija je dužna da, u roku od šest mjeseci od dana dostavljanja plana oporavka, obavi njegovo preispitivanje i procijeni u kojoj mjeri plan zadovoljava zahtjeve po pitanju sadržaja iz člana 102. ovog zakona.
- (4) Ako dostavljeni plan oporavka sadrži značajne nedostatke ili prepreke za sprovođenje plana, Agencija može naložiti banci da:
 - 1) dostavi dodatne informacije radi procjene plana oporavka,
 - 2) u ostavljenom roku izmijeni plan oporavka sa ciljem otklanjanja nedostataka ili rješavanja prepreka i
 - 3) dopuni plan oporavka sa planom ponovnog pregovaranja o nekim ili svim dugovima banke.
- (5) Ako banka ne dostavi plan ili ako ne postupi u ostavljenom roku u skladu sa nalogom Agencije iz stava 4. ovog člana, Agencija može prema banci preduzeti odgovarajuće mjere nadzora i, ako je to potrebno, zahtijevati od banke da:
 - 1) smanji rizični profil, uključujući rizik likvidnosti,
 - 2) obezbijedi blagovremeno povećanje kapitala,
 - 3) preispita poslovnu politiku i strategiju,
 - 4) izvrši promjene u dijelu poslovne politike i strategije koje se odnose na finansiranje, radi obezbjeđivanja dodatne zaštite ključnim poslovnim aktivnostima i kritičnim funkcijama,
 - 5) izvrši promjene u načinu upravljanja i
 - 6) preispita organizacionu strukturu.
- (6) Pri određivanju mjera iz stava 5. ovog člana, Agencija procjenjuje težinu utvrđenih nedostataka plana oporavka, kao i ograničenja i posljedice primjene mjera i plana oporavka na poslovanje banke.
- (7) Pored obaveze sačinjavanja i podnošenja plana oporavka banke, Agencija može da naloži da drugo društvo, tj. finansijska organizacija bankarskog sistema, zbog svog značaja u domaćem bankarskom ili finansijskom sistemu, dostavi plan oporavka, na koji se shodno primjenjuju odredbe ovog zakona o izradi, sadržaju, procjeni i primjeni plana oporavka banke.
- (8) Ako banka, od koje se traži dostavljanje plana oporavka, obavlja poslove finansijskog posredovanja u skladu

sa ovim zakonom, Agencija obavještava nadležni regulatorni organ o planu oporavka.

Primjena plana oporavka

Član 104.

(1) Plan oporavka sadrži kvantitativne i kvalitativne pokazatelje finansijskog stanja banke, na osnovu kojih se utvrđuje kada se odgovarajuća mjera iz plana može preduzeti, pri čemu banka ipak može, ako je to opravdano okolnostima u određenoj situaciji, a na osnovu odluke nadzornog odbora banke, da preduzme mjere za oporavak i kada na to ne ukazuju određeni pokazatelji iz ovog plana, odnosno da ne primijeni mjere iako na to ukazuju ovi pokazatelji.

(2) Banka je dužna da na odgovarajući način obezbijedi redovno praćenje pokazatelja iz stava 1. ovog člana.

(3) Banka je dužna da u pisanoj formi, bez odgađanja, obavijesti Agenciju o donesenoj odluci o preduzimanju mjera iz plana oporavka, odnosno o donesenoj odluci da ne preduzme mjere iz plana oporavka iako su bili ispunjeni uslovi za njeno preduzimanje, kao i da uz obavještenje dostavi odgovarajuće obrazloženje.

(4) Agencija donosi akt kojim propisuje minimalne kvantitativne i kvalitativne pokazatelje iz stava 1. ovog člana.

Plan oporavka bankarske grupe

Član 105.

(1) Plan oporavka bankarske grupe sadrži mjere i aktivnosti čije se sprovođenje zahtijeva na nivou bankarske grupe kao cjeline, posebno matičnog društva i svakog zavisnog društva pojedinačno, kao i način kojim se obezbjeđuje koordinacija i dosljednost sprovođenja tih mjera i aktivnosti.

(2) Nadređena banka bankarske grupe, koja je predmet kontrole Agencije na konsolidovanoj osnovi, dužna je da sačini i dostavi Agenciji na odobrenje plan oporavka bankarske grupe, kojim se utvrđuju mjere radi postizanja stabilnosti i ponovnog uspostavljanja odgovarajućeg finansijskog stanja na nivou bankarske grupe kao cjeline i svakog pojedinačnog člana te grupe.

(3) Plan oporavka bankarske grupe sa nadređenim holdingom, odnosno nadređenim matičnim društvom, Agenciji dostavlja banka koja je pod kontrolom tog holdinga ili društva, a ima sjedište u Republici Srpskoj.

(4) Odredbe o izradi i sadržaju, procjeni i primjeni plana oporavka iz ovog zakona shodno se primjenjuju i na plan oporavka bankarske grupe.

(5) Agencija donosi akt kojim propisuje sadržaj, način i rok dostavljanja plana oporavka bankarske grupe.

2. Ograničenja u poslovanju banke

Velika izloženost

Član 106.

(1) Izloženost banke prema jednom licu je ukupan iznos bilansnih i vanbilansnih stavki koje predstavljaju potraživanja od jednog lica ili grupe povezanih lica, nakon izvršenih odgovarajućih umanjenja tih stavki, u skladu sa propisima Agencije.

(2) Velika izloženost banke je izloženost banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica koja iznosi ili prelazi 10% priznatog kapitala banke.

(3) Banka je dužna da usvoji politike i procedure za utvrđivanje i praćenje pojedinačne i ukupne izloženosti, vodi evidenciju, prati i izvještava o izloženosti, u skladu sa propisima Agencije.

Najveća dopuštena izloženost

Član 107.

(1) Zabranjeno je da izloženost banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica nakon primjene tehnike smanjenja kreditnog rizika prelazi 25% njenog priznatog kapitala.

(2) Najveći dopušteni iznos kreditnih potraživanja koji nije obezbijeđen kolateralom u skladu sa propisima Agencije prema jednom licu ili grupi povezanih lica može biti najviše do 5% priznatog kapitala banke.

(3) Na ukupnu izloženost banke prema njenom nadređenom i podređenom društvu i sa njima povezanim licima primjenjuju se ograničenja propisana ovim članom.

Prethodna saglasnost nadzornog odbora na izloženost

Član 108.

Za zaključivanje pojedinačnog pravnog posla na osnovu kojeg bi ukupna izloženost banke dovela do velike izloženosti banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica i do svakog narednog povećanja te izloženosti, potrebna je prethodna saglasnost nadzornog odbora banke.

Prekoračenje najveće dopuštene izloženosti

Član 109.

(1) Banka može, u izuzetnom slučaju, u knjizi trgovanja prekoračiti izloženost iz člana 107. ovog zakona ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) prekoračenje u odnosu na ograničenje izloženosti iz člana 107. stav 1. ovog člana proizlazi u potpunosti iz

knjige trgovanja,

2) banka je dužna ispuniti dodatni kapitalni zahtjev u vezi sa prekoračenjem ograničenja izloženosti iz člana 107. stav 1. ovog člana,

3) ako je od prekoračenja iz knjige trgovanja prošlo najviše do 10 dana, zabranjeno je da izloženost u knjizi trgovanja prema tom licu ili toj grupi povezanih lica pređe 500% priznatog kapitala banke i

4) ako sva prekoračenja ograničenja od 25% priznatog kapitala iz knjige trgovanja traju duže od deset dana, zabranjeno je da zajedno prelaze 600% priznatog kapitala banke.

(2) U svakom od slučajeva prekoračenja ograničenja, banka bez odgađanja obavještava Agenciju o iznosu prekoračenja i nazivu lica na koje se prekoračenje odnosi, odnosno grupi povezanih lica na koja se prekoračenja odnose.

(3) Banka je dužna da uz obavještenje priloži opis mjera koje će se sprovesti radi usklađivanja sa zahtjevima za ograničenja iz ovog člana i navesti rok u kojem će te mjere biti sprovedene.

(4) Priznati kapital, u smislu ovog zakona, jednak je regulatornom kapitalu banke.

(5) Agencija donosi akt kojim propisuje postupak i način obračuna velike izloženosti, kao i propisuje najveći dozvoljeni zbir svih velikih izloženosti banke.

Poslovanje sa licem u posebnom odnosu sa bankom

Član 110.

(1) Pravni poslovi banke sa licem u posebnom odnosu sa bankom obuhvataju poslove koje banka zaključi sa ovim licem i licem koje je povezano sa licem u posebnom odnosu sa tom bankom.

(2) Banka u svom poslovanju ne može licima iz stava 1. ovog člana odobriti uslove koji su povoljniji od uslova odobrenih drugim licima koja nisu u posebnom odnosu sa tom bankom.

(3) Agencija utvrđuje iznos iznad kojeg je potrebno dobiti prethodno odobrenje nadzornog odbora banke za zaključivanje pravnog posla između banke i lica iz stava 1. ovog člana.

(4) Banka može zaključiti pravni posao i preduzimati radnje u vezi sa pravnim poslom iz stava 3. ovog člana nakon dobijanja pismenog odobrenja nadzornog odbora banke.

(5) Članu nadzornog odbora i uprave banke nije dopušteno da učestvuje u razmatranju ili odobravanju bilo kojeg pravnog posla između njega i banke, između banke i bilo kojeg člana njegove porodice i između banke i pravnog lica u kojem on ili bilo koji član njegove porodice učestvuje u upravljanju ili rukovođenju, ili u kojem ima značajno ili kontrolno učešće.

(6) Pravni posao koji banka zaključi suprotno uslovima propisanim u st. 2, 3, 4. i 5. ovog člana ništav je pravni posao.

(7) Odobrenje iz stava 3. ovog člana nije obavezno u slučaju:

1) polaganja depozita lica u posebnom odnosu sa bankom,

2) davanja kredita obezbijedenog vezanim depozitom lica u posebnom odnosu sa bankom i

3) davanja kredita obezbijedenog dužničkim hartijama od vrijednosti Republike Srpske, odnosno dužničkim hartijama od vrijednosti lica čiji rejting, prema ocjeni priznatih međunarodnih rejting agencija, nije ispod A.

(8) Zabranjeno je da banka odobrava kredite akcionarima prije isteka roka od godinu od dana kada je počela da posluje.

(9) Agencija donosi akt kojim propisuje način obavljanja poslova banke sa licima iz stava 1. ovog člana.

Učešće banke u drugim pravnim licima

Član 111.

(1) Zabranjeno je da banka direktno ili indirektno bez prethodne saglasnosti Agencije ima:

1) učešće u pravnom licu ili u zavisnom društvu tog pravnog lica koje prelazi iznos od 5% priznatog kapitala banke ili

2) ukupnu neto vrijednost svih učešća banke u drugim pravnim licima i zavisnim društvima tih pravnih lica iznad 20% priznatog kapitala banke.

(2) Učešće banke u jednom pravnom licu iz finansijskog sektora direktno ili indirektno može biti najviše do 15% njenog priznatog kapitala.

(3) Učešće banke u licu koje nije lice u finansijskom sektoru ne smije preći 10% njenog priznatog kapitala, niti 49% kapitala tog lica.

(4) Ukupno učešće banke u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru može biti najviše do 25% priznatog kapitala banke, a ukupno učešće banke u licima u finansijskom sektoru može biti najviše do 50% njenog priznatog kapitala.

(5) Krediti banke pravnim licima u kojima banka ima investiciona ulaganja smatraju se učešćem na koje se primjenjuju ograničenja iz ovog člana.

(6) Agencija izdaje saglasnost iz stava 1. ovog člana ako su ispunjeni sljedeći kriterijumi:

1) sticanje učešća ne dovodi do izlaganja neosnovanim rizicima,

2) sticanje učešća ne ometa obavljanje efikasnog nadzora Agencije, primjenu mjera nadzora ili nesmetano restrukturiranje banke,

3) banka posjeduje odgovarajuća finansijska sredstva, te upravljačke i organizacione sposobnosti za takvu transakciju i

4) banka ima sposobnost za upravljanje rizicima nebankarskih poslova.

(7) Agencija izdaje saglasnost iz stava 1. ovog člana za ulaganje banke u inostranstvu ako su, pored kriterijuma iz

stava 6. ovog člana, ispunjeni i sljedeći uslovi:

- 1) obezbijeden adekvatan protok informacija neophodnih za konsolidovani nadzor,
 - 2) postoji efektivan nadzor u zemlji domaćina i
 - 3) postoji sposobnost vršenja nadzora na konsolidovanom osnovu.
- (8) Izuzeci od ograničenja ukupnog ulaganja banke u osnovna sredstva uobziruju se i kod ograničenja iz ovog člana.

Ulaganje u osnovna sredstva

Član 112.

- (1) Ukupno ulaganje banke u njena osnovna sredstva ne može biti veće od 40% iznosa priznatog kapitala banke.
- (2) Ulaganjima iz stava 1. ovog člana ne smatraju se ulaganja koja je banka stekla u periodu od tri godine nakon sticanja u zamjenu za svoja potraživanja u postupku finansijskog restrukturiranja, u stečajnom i izvršnom postupku te primjenom instrumenata obezbjeđenja potraživanja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršni postupak.

3. Eksternalizacija Eksternalizacija poslovnih aktivnosti banke

Član 113.

- (1) Eksternalizacija je ugovorno povjeravanje obavljanja aktivnosti banke ovlaštenim pružiocima usluga, a koje bi banka inače sama obavljala.
- (2) U smislu stava 1. ovoga člana, eksternalizacijom se ne smatra:
 - 1) nabavka robe i usluga,
 - 2) najam ili zakup,
 - 3) komunalne usluge i
 - 4) druge standardizovane usluge koje propiše Agencija.

Uslovi za eksternalizaciju

Član 114.

- (1) Banka je dužna da uspostavi odgovarajući sistem upravljanja rizicima koji su povezani sa eksternalizacijom.
- (2) Banka može eksternalizovati aktivnosti koje joj omogućuju obavljanje poslova banke, uključujući i aktivnosti kojima se podržava obavljanje tih poslova, ako eksternalizacija ne narušava:
 - 1) obavljanje redovnog poslovanja banke,
 - 2) efikasno upravljanje rizicima banke,
 - 3) sistem unutrašnjih kontrola banke i
 - 4) mogućnost obavljanja nadzora Agencije nad eksternalizovanim materijalno značajnim aktivnostima.
- (3) Ako banka namjerava eksternalizovati materijalno značajne aktivnosti, dužna je da o tome obavijesti Agenciju i dostavi propisanu dokumentaciju.
- (4) Agencija, u roku od 90 dana od dana prijema obavještenja i propisane dokumentacije, utvrđuje da li su ispunjeni uslovi za eksternalizaciju u skladu sa zakonom i podzakonskim propisima i o rezultatima procjene obavještava banku.
- (5) Ukoliko Agencija procijeni da banka u namjeravanoj ili postojećoj eksternalizaciji ne može na odgovarajući način upravljati rizicima koji su povezani sa eksternalizacijom, može zahtijevati ispunjavanje dodatnih uslova ili zabraniti eksternalizaciju.
- (6) Agencija donosi akt kojim propisuje pojam materijalno značajnih aktivnosti, razrađuje uslove za eksternalizaciju, te propisuje sadržaj dokumentacije i rok za dostavu obavještenja i dokumentacije iz stava 3. ovog člana.

Zabrana eksternalizacije

Član 115.

- (1) Zabranjeno je da banka eksternalizuje obavljanje poslova za koje je dobila dozvolu za rad od Agencije u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Odgovornost banke prema trećim licima ni u kojem slučaju se ne može prenijeti na pružaoce usluga.
- (3) Zabranjeno je da banka eksternalizuje prava i obaveze organa upravljanja, kao i obavljanje kontrolnih funkcija banke koje su definisane ovim zakonom.
- (4) Izuzetno od stava 3. ovog člana, banka može eksternalizovati određene segmente funkcije interne revizije uz uslove i na način koje propiše Agencija.

4. Kupoprodaja plasmana banke Ugovor o kupoprodaji plasmana banke

Član 116.

- (1) Banka može zaključiti ugovor o kupoprodaji plasmana.
- (2) Ugovorom o kupoprodaji plasmana banka prodavac kupcu plasmana, koji je za to po zakonu ovlašten,

prenosi plasman (potraživanje po osnovu kredita, kamata, zajmova, ulaganja koja se drže do dospelja, osim ulaganja u dužničke hartije od vrijednosti i slično) ili rizike i koristi po osnovu plasmana, čija je posljedica prestanak priznavanja plasmana u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

(3) Banka može zaključiti ugovor o kupoprodaji plasmana nakon što je dobila saglasnost Agencije da su ispunjeni opšti uslovi kupoprodaje plasmana, kao i posebni uslovi za kupoprodaju materijalno značajnog iznosa plasmana, propisani ovim zakonom i propisima Agencije.

(4) Banka plasmane po osnovu kredita i druge usluge odobrene korisniku bankarskih usluga može ustupiti isključivo drugim bankama ili finansijskim organizacijama koje imaju dozvolu Agencije.

(5) Agencija donosi akt kojim propisuje:

- 1) obuhvat plasmana za kupoprodaju,
- 2) finansiranje kupoprodaje plasmana,
- 3) opšte i posebne uslove za kupoprodaju plasmana,
- 4) materijalno značajan iznos plasmana,
- 5) dokumentaciju koju banka dostavlja Agenciji za potrebe ispunjavanja propisanih uslova i
- 6) druga pitanja u vezi sa kupoprodajom plasmana.

Opšti uslovi kupoprodaje plasmana

Član 117.

(1) Banka prodavac može vršiti kupoprodaju plasmana ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) ugovor o kupoprodaji plasmana ima ekonomsku opravdanost,
- 2) banka prodavac je sačinila procjenu efekata prodaje plasmana,
- 3) finansiranje prodaje, upravljanje i naplata plasmana vrši se u skladu sa odredbama ovog zakona i propisima Agencije,
- 4) cilj prodaje nije ostvarivanje prihoda koji inače ne bi bili ostvarivi za banku prodavca i
- 5) o toj namjeri u pisanoj formi zatraži saglasnost Agencije najkasnije u roku od 30 dana prije zaključenja ugovora o kupoprodaji plasmana.

(2) Kada banka prodavac zaključi ugovor o kupoprodaji plasmana sa kupcem iz bankarske grupe, pored uslova iz stava 1. ovog člana obavezna je da ispuni i sljedeće uslove:

- 1) cilj prodaje plasmana nije izbjegavanje ispunjavanja kapitalnih zahtjeva, ostalih bonitetnih, kao i drugih zahtjeva propisanih ovim zakonom i propisima Agencije i
- 2) cilj prodaje nije ostvarivanje prihoda koji inače ne bi bili ostvarivi za banku prodavca pojedinačno ili na konsolidovanoj osnovi za bankarsku grupu.

(3) Banka prodavac ne preuzima, neposredno ili posredno, odgovornost za kvalitet prodatih plasmana, uključujući njihovu naplativost i kreditni rejting dužnika, na osnovu kojeg je utvrđena ugovorena prodaja cijena.

Obaveza banke prodavca

Član 118.

(1) Banka prodavac dužna je da prije donošenja odluke o zaključenju ugovora o kupoprodaji plasmana obezbijedi da nezavisni procjenjivač izvrši procjenu vrijednosti potraživanja, kao i izvrši procjenu vrijednosti efekata prodaje plasmana na finansijski rezultat banke, kontinuitet poslovanja, reputaciju, izloženost rizicima, solventnost, likvidnost, te na zaštitu korisnika bankarskih usluga ako su predmet prodaje plasmani odobreni korisnicima bankarskih usluga.

(2) Ako banka prodavac preuzima obaveze upravljanja i naplate prodatih plasmana dužna je da ugovori naknadu za obavljanje ovih poslova najmanje u visini stvarnih troškova i pri naplati prodatih plasmana primjenjuje iste poslovne politike i procedure koje primjenjuje pri naplati svojih plasmana.

(3) Banka prodavac dužna je da prije donošenja odluke o zaključenju ugovora o kupoprodaji plasmana izvrši procjenu kupca iz aspekta njegove finansijske, kadrovske i tehničke sposobnosti za preuzimanje predmeta kupoprodaje.

(4) Agencija donosi akt kojim propisuje kriterijume za procjenu kupca iz stava 3. ovog člana.

Zaštita dužnika kod kupoprodaje plasmana

Član 119.

(1) Banka prodavac prilikom zaključenja ugovora o kupoprodaji plasmana i kupac plasmana koji upravlja i vrši naplatu kupljenih plasmana dužni su da obezbijede da se dužnik ne dovede u nepovoljniji položaj od položaja koji bi imao da taj plasman nije prenesen, a dužnik zbog toga ne može biti izložen dodatnim troškovima.

(2) Banka prodavac i kupac plasmana po osnovu kredita odobrenih korisniku bankarskih usluga dužni su da primjenjuju odredbe ovog zakona koje uređuju zaštitu prava i interesa korisnika bankarskih usluga i drugih propisa kojima se uređuje zaštita potrošača.

Posebni uslovi za kupoprodaju materijalno značajnog iznosa plasmana

Član 120.

(1) Banka prodavac može da zaključi ugovor o kupoprodaji materijalno značajnog iznosa plasmana ako su pored opštih uslova kupoprodaje plasmana ispunjeni i sljedeći posebni uslovi:

- 1) obezbijeđen trajan prenos plasmana ili rizika i koristi po osnovu plasmana,
 - 2) banka prodavac ne preuzima, neposredno ili posredno, odgovornost za kvalitet prodatih plasmana, uključujući njihovu naplativost i kreditnu sposobnost dužnika, na osnovu kojeg je utvrđena ugovorena prodajna cijena,
 - 3) upravljanje i naplata prodatih plasmana obavlja se u skladu sa propisima Agencije.
- (2) Banka prodavac dužna je da najkasnije u roku od 60 dana prije zaključivanja ugovora o kupoprodaji materijalno značajnog iznosa plasmana u pisanoj formi zatraži saglasnost Agencije o ispunjenosti opštih i posebnih uslova kupoprodaje i dostavi propisanu dokumentaciju.

Finansiranje kupoprodaje plasmana

Član 121.

- (1) Banka prodavac dužna je da ugovori da kupac svoju obavezu plaćanja ugovorene cijene izvrši na račun prodavca odmah, a najkasnije u roku od 60 dana od dana zaključivanja ugovora o kupoprodaji plasmana.
- (2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, Agencija može u posebnim slučajevima na zahtjev banke prodavca da omogući i druge načine i rokove izmirenja dogovorene cijene.
- (3) Banka prodavac ne može neposredno ili posredno finansirati prodaju svojih plasmana ili rizika i koristi po osnovu prodaje plasmana.

Trajnost prenosa po osnovu kupoprodaje plasmana

Član 122.

- (1) Banka prodavac obavezna je da obezbijedi da su plasmani ili rizici i koristi po osnovu prodaje plasmana trajno preneseni na kupca.
- (2) U slučaju nastupanja razloga za raskid ugovora o kupoprodaji plasmana, banka prodavac i kupac plasmana ne mogu ugovoriti povrat plasmana, ali imaju pravo na naknadu štete zbog raskida ugovora.

5. Odnos banke s klijentima Objavljivanje opštih uslova poslovanja

Član 123.

- (1) Opštim uslovima poslovanja, u smislu ovog zakona, smatra se svaki dokument koji sadrži standardne uslove poslovanja primjenjive na sve klijente banke, opšte uslove za uspostavljanje odnosa između klijenata i banke, postupak komunikacije između klijenata i banke i opšte uslove za obavljanje transakcija između klijenata i banke.
- (2) Opšti uslovi poslovanja obuhvataju i akte kojima se utvrđuju naknade i drugi troškovi koje banka naplaćuje klijentima.
- (3) Banka je dužna da opšte uslove poslovanja, kao i njihove izmjene i dopune, objavi i učini dostupnim klijentu na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Republici Srpskoj, najkasnije 15 dana prije početka njihove primjene.
- (4) Objavljivanje opštih uslova poslovanja vrši se na internet stranici banke ili na pogodnom mjestu u poslovnim prostorijama banke u kojima se pružaju usluge klijentu (brošure, reklamni materijali, oglasne table sa kursnim listama i drugo), a može se vršiti i u sredstvima javnog informisanja.
- (5) Opšti uslovi poslovanja su sastavni dio ugovora zaključenog između banke i klijenta i obavezno su trajno dostupni klijentima u periodu njihovog važenja.
- (6) Klijent može od banke da traži odgovarajuća objašnjenja i instrukcije koji se odnose na primjenu opštih uslova poslovanja.
- (7) Obaveza objavljivanja opštih uslova poslovanja iz ovog člana odnosi se i na filijale banaka sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine ili Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine osnovane u Republici Srpskoj.
- (8) Agencija može donijeti akt kojim propisuje sadržaj opštih uslova poslovanja, te način njihovog objavljivanja i primjene.

Obavještanje klijenata

Član 124.

- (1) Banka je dužna da klijentu, na njegov zahtjev, obezbijedi informacije o stanju njegovog kredita, odnosno depozitnog računa, kao i druge informacije iz poslovnog odnosa klijenta i banke.
- (2) Agencija može donijeti akt kojim propisuje jedinstveni način obračuna i objavljivanja troškova, kamata i naknada bankarskih usluga i to naročito po osnovu depozitnih, kreditnih i poslova platnog prometa, kao i način obavještanja klijenata banke.

Prigovor klijenata

Član 125.

- (1) Ako klijent smatra da se banka ne pridržava obaveza iz zaključenog ugovora, može uputiti prigovor banci na način utvrđen opštim uslovima poslovanja banke.
- (2) Banka je dužna da podnosiocu prigovora iz stava 1. ovog člana odgovori u roku od 30 dana od dana

podnošenja prigovora.

(3) Agencija je ovlaštena da provjerava da li se banka pridržava dobrih poslovnih običaja, objavljenih opštih uslova poslovanja i odredaba ugovora zaključenih sa klijentima.

(4) Agencija donosi akt kojim razrađuje uslove i način ostvarivanja zaštite prava klijenta, te uslove i način postupanja banke po prigovoru klijenta.

6. Bankarska tajna Pojam bankarske tajne

Član 126.

(1) Bankarskom tajnom smatra se podatak, činjenica ili saznanje do kojih su došli članovi organa i odbora banke, akcionari, zaposleni u banci obavljajući poslove i izvršavajući dužnosti iz svoje nadležnosti, kao i lica privrednog društva koja vrše spoljnu reviziju banke i druga lica koja zbog prirode posla koji obavljaju imaju pristup tim podacima, a čije bi otkrivanje neovlašćenom licu nanijelo ili moglo da nanese štetne posljedice za banku i njene klijente (u daljem tekstu: tajni podatak).

(2) Bankarskom tajnom iz stava 1. ovog člana smatraju se naročito:

1) podaci koji su poznati banci, a odnose se na lične podatke, finansijsko stanje i transakcije, kao i na vlasništvo ili poslovne veze fizičkih i pravnih lica klijenata te ili druge banke i

2) podaci o stanju i prometu na pojedinačnim računima fizičkih i pravnih lica otvorenih u banci.

(3) Bankarskom tajnom ne smatraju se:

1) javni podaci i podaci koji su zainteresovanim licima sa opravdanim interesom dostupni iz drugih izvora,

2) zbirni podaci na osnovu kojih nije moguće utvrditi lične ili poslovne podatke o pojedinačnim licima na koja se ti podaci odnose,

3) podaci o akcionarima banke, visini njihovog učešća u akcionarskom kapitalu banke, kao i podaci o drugim licima bez obzira na to da li su oni klijenti banke i

4) javni podaci iz jedinstvenog registra računa.

(4) Bankarska tajna predstavlja poslovnu tajnu.

(5) Na sve organizacione dijelove banaka sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine ili Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine osnovane u Republici Srpskoj shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje uređuju bankarsku tajnu.

Obaveza čuvanja bankarske tajne

Član 127.

(1) Lica iz člana 126. stav 1. ovog zakona kojima su dostupni tajni podaci do kojih su došli u obavljanju poslova i vršenju dužnosti iz svog djelokruga, dužna su da te podatke čuvaju, u skladu sa ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu njega i drugim propisima kojima se uređuje čuvanje tajnih podataka, te im nije dozvoljeno da ih upotrebljavaju za svoje lične potrebe niti ih mogu saopštavati trećim licima.

(2) Lica iz stava 1. ovog člana dužna su da čuvaju tajne podatke i nakon prestanka radnog odnosa u banci, prestanka njihovog angažovanja u banci, odnosno prestanka statusa na osnovu kojeg su ostvarili pristup tim podacima.

(3) Banka je dužna da donese interni akt kojim određuje podatke koji se smatraju tajnim podacima, način pristupanja, korišćenja, razmjene, čuvanja i zaštite tih podataka, kao i postupak prestanka tajnosti podataka.

Izuzeci od čuvanja bankarske tajne

Član 128.

(1) Lica iz člana 126. stav 1. ovog zakona nisu obavezna čuvati bankarsku tajnu ako se podaci saopštavaju:

1) trećem licu uz pismenu saglasnost klijenta na koga se podatak odnosi,

2) radi ostvarenja interesa banke prilikom prodaje plasmana klijenata,

3) nadležnom sudu, tužilaštvu ili licima koja rade po njihovim nalogima, na osnovu odluke ili zahtjeva nadležnog suda, odnosno tužilaštva, ukoliko su takvi podaci potrebni za postupke koje sprovode u okviru svojih nadležnosti, a u skladu sa propisima koji uređuju njihov rad,

4) nadležnom sudu ili upravnom organu u vezi sa izvršenjem ili sudu ili stečajnom upravniku u vezi sa stečajem na imovini klijenta banke,

5) Agenciji i drugim nadležnim regulatornim organima radi obavljanja poslova iz njihove nadležnosti,

6) Ombudsmanu za bankarski sistem, ako interesi ili obaveze banke ili korisnika bankarskih usluga zahtijevaju saopštavanje tajnih podataka u postupku rješavanja spornih pitanja između banke i korisnika bankarskih usluga ili drugom postupku arbitraže ili mirenja,

7) na pismeni zahtjev poreskih organa, inspekcijских i drugih kontrolnih organa u skladu sa propisima koji uređuju njihov rad,

8) Agenciji za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine, u skladu sa propisima o osiguranju depozita u bankama,

9) društvima za osiguranje u postupku osiguranja potraživanja banke, a koji se odnose na ta potraživanja,

10) pri zaključivanju pravnih poslova čiji je rezultat obezbjeđenje potraživanja banke, kao što su kreditni izvedeni instrumenti, bankarsko jemstvo i drugi slični poslovi,

11) u slučaju kada banka koja pruža usluge čuvanja i administriranja finansijskih instrumenata za račun klijenata dostavi banci koja je izdavalac nematerijalizovanih hartija od vrijednosti na njen zahtjev podatke o imacima tih

hartija od vrijednosti,

12) na osnovu pismenog zahtjeva centra za socijalni rad radi preduzimanja mjera iz njihove nadležnosti,

13) na osnovu pismenog zahtjeva lica koje je pogrešno uplatilo novčana sredstva na račun klijenta banke, i to samo podaci koji su potrebni u svrhu pokretanja sudskog postupka radi povrata pogrešno uplaćenih novčanih sredstava,

14) nadležnom organu za restrukturiranje, likvidaciju odnosno stečaj banke, ako su tajni podaci neophodni za rješavanje potraživanja povjerilaca i ostalih zahtjeva koji se odnose na postupak restrukturiranja, likvidacije, odnosno stečaja banke, osim onih podataka koji se odnose na druge subjekte koji su uključeni i imaju pravni interes u tim postupcima,

15) Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, odnosno drugom nadležnom organu u skladu sa propisima kojima se uređuje nadzor platnih sistema, odnosno platni promet, u okvirima njihove nadležnosti,

16) stranom nadležnom regulatornom organu ovlaštenom da daje i oduzima dozvole za rad licima u finansijskom sektoru ili vrši kontrolu i nadzor ovih lica, samo za potrebe sprovođenja kontrole i nadzora iz njihove nadležnosti, što važi i u vanrednim situacijama, pod uslovima predviđenim sporazumom o saradnji zaključenim između tog organa i Agencije,

17) ministarstvu nadležnom za unutrašnje poslove i organu nadležnom za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije u skladu sa propisima,

18) nadležnim organima u skladu sa propisima koji uređuju oblast sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti,

19) licu osnovanom radi prikupljanja podataka o iznosu, vrsti i ažurnosti ispunjavanja obaveza fizičkih i pravnih lica koja koriste bankarske usluge i razmjene ovih podataka između banaka i između banaka i lica u finansijskom sektoru (kreditni biro), u skladu sa posebnim zakonom, odnosno pod uslovima predviđenim sporazumom o saradnji, zaključenim između banaka i tog lica,

20) u okviru bankarske grupe radi upravljanja rizicima,

21) sudužniku, založnom dužniku, jemcu ili drugom učesniku kreditnog odnosa, i to samo podatke o tom kreditnom odnosu,

22) pružaocima usluga eksternalizacije, kada je saopštavanje podataka neophodno za sprovođenje aktivnosti banke koje su predmet eksternalizacije,

23) stranim organima i drugim tijelima, ako je to predviđeno međunarodnim sporazumima,

24) drugim organima koja vrše javnopravna ovlaštenja, u skladu sa posebnim zakonom,

25) privrednom društvu za reviziju u svrhu vršenja spoljne revizije izvještaja banke i

26) na osnovu drugih zakona.

(2) Banka je dužna da obezbijedi da svaki pojedinačni ugovor o pružanju bankarskih usluga sadrži odredbu da klijent daje pismenu saglasnost iz stava 1. tačka 1) ovog člana u posebnom dokumentu.

(3) Pismenu saglasnost klijenta u posebnom dokumentu iz stava 2. ovog člana banka može da traži samo za pojedinačno identifikovano treće lice.

(4) Kada se razmjena tajnih podataka obavlja na osnovu pismene saglasnosti klijenta iz stava 1. tačka 1) ovog člana ili se podaci dostavljaju u skladu sa stavom 1. tačkom

19) ovog člana, banka je dužna da ispuni sljedeće uslove:

1) obezbijedi da su podaci koji se dostavljaju tačni, potpuni i ažurirani,

2) klijentu na njegov zahtjev omogućiti uvid u njegove podatke koje banka dostavlja,

3) obezbijedi da se na taj način ne razmjenjuju podaci u većem obimu nego što je potrebno za namjenu za koju se razmjenjuju i

4) čuva primljene podatke do roka koji je potreban za svrhu u koju se podaci dostavljaju.

(5) Agencija može donijeti akt kojim razrađuje uslove razmjene tajnih podataka iz stava 4. ovog člana.

Postupanje sa tajnim podacima

Član 129.

Lica iz člana 128. stav 1. ovog zakona mogu tajne podatke do kojih su došli u skladu sa ovim zakonom koristiti isključivo u svrhu za koju su pribavljeni i ne mogu ih saopštavati trećim licima, niti tim licima omogućiti da saznaju i koriste ove podatke, osim u slučajevima propisanim ovim zakonom.

7. Ostale obaveze banke

Sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti

Član 130.

(1) Zabranjeno je da banka stiče, vrši konverzije ili transfere, kao i posreduje prilikom sticanja, konverzije ili transfera novca ili druge imovine za koju se zna ili bi se moglo osnovano pretpostaviti da je stečena vršenjem krivičnog djela.

(2) Zabranjeno je da banka izvrši transakciju za koju, prema propisima koji uređuju oblast sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, se zna ili može osnovano pretpostaviti da je namijenjena pranju novca i finansiranju terorističkih aktivnosti.

(3) Zabranjeno je da banka vrši konverzije ili transfere, kao i posreduje prilikom sticanja, konverzije ili transfera novca ili druge imovine za koju se zna ili bi se moglo osnovano pretpostaviti da bi se mogla koristiti za terorističke aktivnosti, u skladu sa propisima koji uređuju sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, propisima kojima se uređuje uvođenje i primjena određenih privremenih mjera radi efikasnog sprovođenja

međunarodnih restriktivnih mjera i rezolucijama Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija.

(4) Zabranjeno je da banka vrši konverzije ili transfere, kao i posreduje prilikom sticanja, konverzije ili transfera novca ili druge imovine, za koju se zna ili bi se moglo osnovano pretpostaviti da bi ih mogli koristiti pojedinci ili pravna lica ili organi koji opstruišu ili prijete opstrukcijom ili predstavljaju značajan rizik od aktivne opstrukcije sprovođenja mirovnog procesa, u skladu sa propisima kojima se uređuje uvođenje i primjena određenih privremenih mjera radi efikasnog sprovođenja međunarodnih restriktivnih mjera.

(5) Banka je dužna da obezbijedi sistem unutrašnjih kontrola, kao i da donese politike i procedure radi otkrivanja i sprečavanja transakcija koje uključuju kriminalne aktivnosti, pranje novca, finansiranje terorističkih aktivnosti i aktivnosti koje opstruišu uvođenje i primjenu međunarodnih restriktivnih mjera.

(6) Banka je dužna da izradi procjenu rizika kojom utvrđuje stepen rizičnosti grupa klijenata ili pojedinog klijenta, poslovnog odnosa, transakcije ili proizvoda u vezi sa mogućnošću zloupotrebe u svrhu pranja novca ili finansiranja terorističkih aktivnosti, u skladu sa propisima iz ove oblasti.

(7) Banka je dužna da u svom poslovanju izvršava obaveze i zadatke, kao i preduzima mjere i radnje definisane propisima koji uređuju sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

(8) Banka je dužna da Agenciji, u formi koju propiše Agencija, dostavlja mjesečni statistički izvještaj po transakcijama iz st. 2. do 4. ovog člana, o kojima je obavijestila nadležni organ za primanje i analizu izvještaja.

Obavezna rezerva banaka

Član 131.

Banka je dužna da drži i održava sredstva obavezne rezerve u skladu sa propisima koje donosi Centralna banka Bosne i Hercegovine, kao i da primjenjuje druge odredbe zakona koji uređuje Centralnu banku Bosne i Hercegovine.

Čuvanje dokumentacije

Član 132.

(1) Banka i organizacioni dijelovi banaka sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine osnovani u Republici Srpskoj dužni su da čuvaju dokumentaciju, podatke i evidencije o poslovima koje obavljaju u materijalnom ili elektronskom obliku, u skladu sa propisima koji uređuju arhivsku djelatnostu, sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, računovodstvo i reviziju, drugim zakonima, kao i propisima Agencije.

(2) Banke su dužne da čuvaju naloge za plaćanje i drugu dokumentaciju o otvorenim računima i izvršenim platnim transakcijama najmanje 10 godina od dana otvaranja računa i dana izvršenja platne transakcije.

GLAVA VI

ZAŠTITA PRAVA I INTERESA KORISNIKA BANKARSKIH USLUGA

1. Osnovne odredbe o zaštiti korisnika

Zaštita korisnika

Član 133.

(1) Banka je dužna da u obavljanju djelatnosti i pružanju usluga u skladu sa ovim i drugim zakonima obezbijedi zaštitu prava i interesa korisnika bankarskih i drugih usluga koje iz njih proizlaze.

(2) Korisnik, u smislu ovog zakona, je fizičko lice koje stupa u odnos sa bankom radi korišćenja usluga u svrhe koje nisu namijenjene njegovoj poslovnoj ili drugoj komercijalnoj djelatnosti (u daljem tekstu: korisnik).

(3) Bankarske usluge su usluge koje banka pruža korisniku u poslovima odobravanja kredita, primanja depozita i uloga na štednju, otvaranja i vođenja računa, odobravanja dozvoljenog prekoračenja po računu, izdavanja i korišćenja platnih kartica, kao i drugim poslovima koji iz njih proizlaze i koje banka obavlja u skladu sa zakonom (u daljem tekstu: usluge).

(4) U pogledu zaštite korisnika po ugovoru o kreditu izjednačena su prava korisnika po kreditima koje odobravaju banke, mikrokreditima koje odobravaju mikrokreditne organizacije i finansijskom lizingu koji odobravaju banke i davaoci lizinga, osim ako posebnim zakonom nije drugačije uređeno.

(5) Organizacioni dijelovi banke sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine ili Distriku Brčko Bosne i Hercegovine koji posluju u Republici Srpskoj dužni su da u pružanju usluga primjenjuju odredbe ovog zakona koje uređuju zaštitu prava i interesa korisnika bankarskih usluga.

Osnovna načela zaštite korisnika

Član 134.

(1) Banka objezbjeđuje zaštitu prava i interesa korisnika donošenjem i dosljednom primjenom opštih uslova poslovanja i drugih internih akata, koji su obavezno usklađeni sa propisima i zasnovani na dobrim poslovnim običajima i pravičnom odnosu prema korisniku.

(2) Osnovna načela zaštite korisnika u smislu ovog zakona su:

1) načelo savjesnosti i poštenja,

2) načelo postupanja sa pažnjom dobrog stručnjaka u izvršavanju svojih obaveza,

3) načelo ravnopravnog odnosa korisnika sa bankom,

4) načelo zaštite od diskriminacije,

- 5) načelo transparentnog poslovanja i informisanja,
 - 6) načelo ugovaranja obaveza koje su određene ili odredive i
 - 7) pravo korisnika na prigovor i obeštećenje.
- (3) Banka je dužna da se pridržava načela iz stava 2. ovog člana u svim fazama zasnivanja i trajanja odnosa sa korisnikom (oglašavanju, pregovaračkoj fazi i predaji nacрта ugovora, zaključivanju ugovora, korišćenju usluge i trajanju ugovornog odnosa).

2. Opšti uslovi poslovanja banke

Primjena opštih uslova poslovanja banke

Član 135.

- (1) Banka je dužna da u izvršavanju poslova i obaveza iz svoje djelatnosti primjenjuje opšte uslove poslovanja i da postupa sa profesionalnom pažnjom u odnosu sa korisnikom.
- (2) Profesionalna pažnja je povećana pažnja i sposobnost koja se u pravnom prometu osnovano očekuje od banke u poslovanju sa korisnikom, u skladu sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i načelom savjesnosti i poštenja.
- (3) Opštim uslovima poslovanja propisuju se standardni uslovi poslovanja banke koji se primjenjuju na korisnike, uslovi za uspostavljanje odnosa i postupak komunikacije između korisnika i banke, kao i uslovi za obavljanje transakcija u poslovima odobravanja kredita, prijema depozita, otvaranja, vođenja i zatvaranja računa, izdavanja i korišćenja platnih kartica, kao i drugim poslovima koje banka obavlja u skladu sa zakonom.

Oglašavanje opštih uslova poslovanja banke

Član 136.

Banka je dužna da opšte uslove poslovanja oglašava u skladu sa članom 123. ovog zakona na jasan i razumljiv način, dajući tačne, potpune, nedvosmislene i reprezentativnim primjerom prikazane standardne podatke, a koji su neophodni prosječnom korisniku za donošenje odgovarajuće odluke o korišćenju usluge i zasnivanju odnosa sa bankom.

Zabrane prilikom oglašavanja

Član 137.

- (1) Zabranjeno je da banka u oglašavanju koristi netačne i neistinite podatke, kao i podatke i informacije koji mogu da dovedu u zabludu prosječnog korisnika ili mogu da stvore pogrešnu predstavu o uslovima korišćenja usluge i navedu korisnika na donošenje odluke koju u drugačijim okolnostima ne bi donio, te da koristi podatke koji škode ili je izvjesno da će naškoditi konkurentnoj finansijskoj organizaciji bankarskog sistema.
- (2) Banci je zabranjeno da pri oglašavanju koristi izraze kojima se usluga označava besplatnom ili slične izraze, ako je odobrenje korišćenja te usluge uslovljeno zaključenjem drugog ugovora ili je uslovljeno bilo čim što predstavlja trošak ili stvara drugu obavezu za korisnika.

3. Informisanje korisnika u pregovaračkoj fazi

Standardni informacioni list

Član 138.

- (1) Banka je dužna da u pregovaračkoj fazi informiše korisnika o uslovima i svim bitnim karakteristikama usluge koju nudi u obliku standardnog informacionog lista koji se kao ponuda uručuje korisniku na reprezentativnom primjeru usluge, u pisanoj formi ili elektronskom obliku, koji obavezno sadrži:
 - 1) vrstu usluge,
 - 2) naziv i adresu sjedišta banke,
 - 3) iznos usluge, oznaku valute i uslove korišćenja,
 - 4) trajanje ugovora,
 - 5) visinu i promjenljivost nominalne kamatne stope i elemente na osnovu kojih se određuje ugovorena promjenljiva nominalna kamatna stopa, njihovu visinu u vrijeme zaključenja ugovora, periode u kojima će se mijenjati i način izmjene, kao i fiksni element ako je ugovoren,
 - 6) efektivnu kamatnu stopu i ukupan iznos koji korisnik dužan da plati, odnosno koji mu se isplaćuje, prikazan preko reprezentativnog primjera u kojem su naznačeni svi elementi korišćeni u obračunu te stope,
 - 7) iznos i broj anuiteta kredita i periode u kojima dospijevaju (mjesečno, tromjesečno i drugo),
 - 8) troškove održavanja jednog ili više računa na kojima se evidentira transakcije, izuzev ako to otvaranje računa nije samo ponuđena opcija, zajedno sa troškovima korišćenja određenog sredstva otplate, kako za transakcije plaćanja, tako i za povlačenja sredstava, te sve druge naknade i troškove koji proizlaze iz ugovora uz određenje da li su fiksni ili promjenljivi i uslove pod kojima se mogu mijenjati,
 - 9) informaciju o obavezi korišćenja notarskih usluga prilikom zaključenja ugovora,
 - 10) informaciju o obavezi zaključenja ugovora o sporednim uslugama povezanim sa osnovnim ugovorom, naročito kad je zaključenje takvog ugovora obavezno radi dobijanja usluge prema uslovima iz oglasa,
 - 11) kamatnu stopu koja se primjenjuje u slučaju kašnjenja u izmirenju obaveza i pravila za njeno prilagođavanje, te druge naknade koje se plaćaju u slučaju neispunjenja obaveza,
 - 12) upozorenje u vezi sa posljedicama propuštanja izmirenja obaveza,

- 13) po potrebi, instrumente obezbjeđenja ispunjenja obaveza sa informacijom o redoslijedu i načinu izmirenja obaveza iz instrumenata obezbjeđenja,
 - 14) pravo korisnika na odustajanje od ugovora, uslove i način odustajanja, kao i visinu troškova u vezi s tim,
 - 15) pravo korisnika na prijevremenu otplatu kredita i pravo banke na naknadu, kao i visinu te naknade,
 - 16) pravo korisnika da u toku procjene njegove kreditne sposobnosti besplatno dobije obavještenje o rezultatima uvida u baze podataka,
 - 17) pravo korisnika da dobije besplatnu kopiju nacrtu ugovora, izuzev ako banka u vrijeme podnošenja zahtjeva korisnika ocijeni da ne želi zasnovati odnos sa korisnikom u konkretnom pravnom poslu,
 - 18) period u kojem banku obavezuju podaci dati u informacionom listu i
 - 19) uslove polaganja novčanog depozita kod banke, ako je to uslov za odobravanje kredita, kao i mogućnost i uslove prebijanja kredita i depozita.
- (2) Svi podaci i informacije u vezi sa uslugom koju banka nudi ispisuju se jednakom veličinom slova i jednako uočljivi u standardnom informacionom listu.
 - (3) Agencija može donijeti akt kojim propisuje i dodatne elemente standardnog informacionog lista, zavisno od vrste usluge, koji se kao ponuda uručuje korisniku.

Informisanje korisnika i nacrt ugovora

Član 139.

- (1) Na zahtjev korisnika banka je dužna da razjasni podatke, pruži informacije i da adekvatna objašnjenja u vezi sa uslugom koju nudi, na način koji korisniku omogućuje da uporedi ponude različitih davalaca usluga, da sagleda prednosti, nedostatke i specifične rizike koje usluga može da prouzrokuje na njegov ekonomski položaj i procijeni da li usluga odgovara njegovim potrebama i finansijskoj situaciji, radi donošenja promišljene odluke o korišćenju usluge.
- (2) Prije zaključenja ugovora banka je dužna da korisniku predoči sve informacije o usluzi, odnosno učini dostupnim sve bitne uslove i elemente ugovora iz kojih su jasno vidljiva prava i obaveze ugovornih strana, i na zahtjev korisnika, bez naknade, preda nacrt ugovora radi razmatranja izvan prostorija banke, u periodu koji je određen u standardnom informacionom listu.
- (3) Ako se usluga ugovara u protivvrijednosti strane valute, odnosno u stranoj valuti prema propisima o deviznom poslovanju, banka je dužna da korisniku ukaže na devizne i druge rizike koje korisnik preuzima u tom slučaju.

Profesionalna osposobljenost zaposlenih u banci

Član 140.

- (1) Banka je dužna da obezbijedi da zaposleni koji su angažovani na poslovima prodaje usluga ili pružanja savjeta korisnicima posjeduju odgovarajuće kvalifikacije, znanje i iskustvo, profesionalne i lične kvalitete, da poznaju pravila struke i postupaju u skladu sa dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom, da poštuju ličnost i integritet korisnika, kao i da korisnika, na njegov zahtjev, potpuno i tačno informišu o uslovima korišćenja usluge.
- (2) Banka je dužna da vrši kontinuiranu obuku i usavršavanje zaposlenih na poslovima prodaje usluga ili pružanja savjeta korisnicima, u skladu sa potrebama i zahtjevima tržišta.

4. Opšte odredbe o ugovorima o pružanju usluga Pravila ugovaranja

Član 141.

- (1) Banka je dužna da ugovore o pružanju usluga koje zaključuje sa korisnikom sačini u pisanoj formi i svakoj ugovornoj strani obezbijedi primjerak ugovora.
- (2) Novčana ugovorna obaveza je obavezno određena, odnosno određiva.
- (3) Novčana ugovorna obaveza je određiva po iznosu ako ugovor sadrži podatke pomoću kojih se njena visina može odrediti, odnosno ako zavisi od ugovorenih promjenljivih elemenata, odnosno promjenljivih i fiksnih, s tim što su promjenljivi elementi oni koji se zvanično objavljuju (referentna kamatna stopa, indeks potrošačkih cijena i drugo).
- (4) Novčana obaveza je vremenski određiva ako se na osnovu ugovorenih elemenata može utvrditi kada dopijeva.
- (5) Elementi iz st. 3. i 4. ovog člana obavezno su takve prirode da na njih ne utiče jednostrana volja nijedne od ugovornih strana.
- (6) Ugovori banke ne mogu da sadrže opšte upućujuće norme na poslovnu politiku kada su u pitanju obavezni elementi ugovora predviđeni ovim zakonom.
- (7) Banka je dužna da novčanu ugovornu obavezu utvrđuje na način određen odredbama ovog člana.
- (8) Kada je novčana ugovorna obaveza, u pogledu uslova davanja i korišćenja usluga, neodređena ili neodrediva, ugovor se smatra ništavnim.
- (9) Ako su ugovorne strane svoje odnose uredile uz prisustvo mana volje, odnosno pod prijetnjom, bitnom zabludom ili prevarom, druga savjesna strana može tražiti poništenje ugovora i naknadu pretrpljene štete, u skladu sa zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Obavezni elementi ugovora

Član 142.

Obavezni elementi ugovora o kreditu, novčanom depozitu, ulogu na štednju, otvaranju i vođenju računa i dozvoljenom prekoračenju računa su:

- 1) vrsta usluge,
- 2) naziv, ime i adresa ugovornih strana,
- 3) iznos, oznaka valute i uslovi korišćenja usluge,
- 4) period na koji se usluga ugovara,
- 5) visina nominalne kamatne stope uz određenje da li je fiksna ili promjenljiva, a ako je promjenljiva - elemente na osnovu kojih se određuje (referentna kamatna stopa, indeks potrošačkih cijena i drugo), njihovu visinu u vrijeme zaključenja ugovora, periode u kojima će se mijenjati, kao i fiksni element ako je ugovoren,
- 6) efektivna kamatna stopa i ukupan iznos koji korisnik treba da plati, odnosno koji treba da mu se isplati, izračunat na dan zaključenja ugovora,
- 7) metod koji se primjenjuje prilikom obračuna kamatne stope (konformni, proporcionalni i drugo),
- 8) troškovi održavanja jednog ili više računa na kojima se evidentiraju transakcije uplata i povlačenja sredstava, izuzev ako to otvaranje računa nije samo ponuđena opcija, zajedno sa troškovima korišćenja određenog sredstva otplate, kako za transakcije plaćanja, tako i povlačenja sredstava, te sve druge naknade i troškovi koji proizlaze iz ugovora uz određenje da li su fiksni ili promjenljivi i uslovi pod kojima se mogu mijenjati,
- 9) stopa zatezne kamate koja se primjenjuje u slučaju kašnjenja u izmirenju obaveza i pravila za njeno prilagođavanje, te sve druge naknade koje se plaćaju u slučaju neispunjenja obaveza,
- 10) upozorenje u vezi sa posljedicama propuštanja izmirenja obaveza i
- 11) postupak zaštite prava korisnika, korišćenje vansudskog prigovora i adresa institucije kojoj se podnosi.

Izmjena elemenata ugovora

Član 143.

- (1) Ako banka namjerava da izmijeni neki od obaveznih elemenata ugovora zaključenog sa korisnikom, dužna je da pribavi pismenu saglasnost korisnika prije primjene te izmjene, izuzev za izmjenu promjenljive kamatne stope, koja je ugovorena u skladu sa odredbama ovog zakona i u slučaju ugovaranja automatskog produženja važenja ugovora pod uslovom da je banka izvršila obavještanje korisnika u skladu ovim zakonom.
- (2) Ukoliko korisnik nije saglasan sa izmjenama obaveznih elemenata ugovora, banka ne može jednostrano izmijeniti uslove iz ugovora, niti ugovor jednostrano raskinuti, odnosno otkazati, osim u razlozima predviđenim propisima kojima se uređuju obligacioni odnosi.
- (3) Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, ako banka predlaže izmjene i dopune odredaba ugovora o otvaranju i vođenju računa, obavezna je da korisniku dostavi u pisanoj formi prijedlog tih izmjena i dopuna, najkasnije dva mjeseca prije predloženog dana početka njihove primjene, u kom roku se korisnik može saglasiti sa predloženim izmjenama i dopunama.
- (4) Ako u roku iz stava 3. ovog člana korisnik ne obavijesti banku da nije saglasan sa prijedlogom izmjena i dopuna ugovora o otvaranju i vođenju računa, smatra se da se korisnik saglasio s prijedlogom izmjena i dopuna, samo ako je ugovorena takva pretpostavka.
- (5) Prijedlog izmjena i dopuna odredaba ugovora o otvaranju i vođenju računa obavezno sadrži i obavještenje banke o postojanju ugovorne pretpostavke iz stava 4. ovog člana i obavještenje o pravu korisnika da raskine ugovor u roku iz stava 3. ovog člana, ako nije saglasan sa tim prijedlogom.
- (6) Korisnik može da raskine ugovor o otvaranju i vođenju računa u bilo kom trenutku, bez plaćanja naknade i bez otkaznog roka, osim ako je ugovorom utvrđen otkazni rok koji ne može biti duži od 30 dana.
- (7) Banka može da raskine ugovor o otvaranju i vođenju računa zaključen na neodređeno vrijeme, ako je to ugovoreno, i uz otkazni rok koji ne može biti kraći od dva mjeseca, kao i iz razloga predviđenih propisima kojima se uređuju obligacioni odnosi ili drugim zakonom.
- (8) Banka je dužna da izjavu o raskidu ugovora dostavi korisniku u pisanoj formi.
- (9) Ako korisnik ili banka raskine ugovor o otvaranju i vođenju računa, korisnik je dužan da plati naknadu samo za usluge izvršene do dana raskida, a ako je takva naknada plaćena unaprijed, banka je dužna da mu vrati srazmjerni dio plaćene naknade.
- (10) Banka je dužna da korisnika u roku i na način određen ugovorom obavijesti o promjeni podataka koji ne predstavljaju obavezne elemente ugovora.
- (11) Korisnik je dužan odmah obavijestiti banku o nastanku promjene svih podataka bitnih za ostvarivanje prava i obaveza iz pravnog posla sa bankom, u protivnom banka ne snosi odgovornost zbog nemogućnosti obavještanja korisnika.

Kamatna stopa

Član 144.

- (1) Kamatna stopa je fiksna ako su banka i korisnik ugovorili jedinstvenu kamatnu stopu za cijeli period trajanja ugovora ili nekoliko kamatnih stopa za pojedine periode koristeći isključivo određen fiksni procenat.
- (2) Ako u ugovoru nisu utvrđene sve kamatne stope, smatra se da je kamatna stopa fiksna samo za one periode za koje je prilikom zaključenja ugovora, visina stope utvrđena isključivo određenim fiksnim procentom dogovorenim prilikom zaključenja ugovora.
- (3) Kamatna stopa je promjenljiva ako njena visina zavisi od ugovorenih promjenljivih elemenata, odnosno promjenljivih i fiksnih, s tim što su promjenljivi elementi oni koji se zvanično objavljuju (referentna kamatna stopa,

indeks potrošačkih cijena i drugo), na koje elemente ne može uticati jednostrana volja nijedne od ugovornih strana.

(4) Banka je dužna da promjenljivu kamatnu stopu utvrđuje na način određen ovim zakonom.

(5) Ako je ugovorena promjenljiva kamatna stopa, banka je dužna da na odgovarajućem mjestu u svojim poslovnim prostorijama, javno objavi i korisniku učini dostupnim podatke o kretanju vrijednosti ugovorenih promjenljivih elemenata iz stava 3. ovog člana.

(6) Efektivna kamatna stopa iskazuje ukupne troškove usluge koje plaća, odnosno prima korisnik te usluge, pri čemu su ti troškovi izraženi kao procenat ukupnog iznosa usluge na godišnjem nivou, a utvrđuje se po metodologiji koju propisuje Agencija.

(7) Banka je dužna da efektivnu kamatnu stopu obračunava i iskazuje na jedinstven, propisan način i učini je dostupnom javnosti i korisnicima radi poređenja istovrsnih ponuda različitih davalaca bankarskih usluga, u skladu sa odredbama ovog zakona i propisima Agencije.

Ugovor o sporednim uslugama

Član 145.

(1) Banka ne može korisnika uslovljavati izborom davaoca sporedne usluge neophodne za zaključenje i realizaciju ugovora sa korisnikom.

(2) Ako je zaključenje i realizacija ugovora sa korisnikom uslovljena zaključenjem ugovora o sporednim uslugama, a pri tom se cijena sporedne usluge ne može odrediti unaprijed, uslovi za zaključenje takvog ugovora obavezno se daju na jasan, sažet i vidljiv način, zajedno sa efektivnom kamatnom stope.

(3) U sporedne usluge ne uključuju se usluge otvaranja i održavanja jednog ili više računa na kojima se isključivo evidentiraju transakcije podizanja, plaćanja i povlačenja sredstava, te druge transakcije koje proizlaze iz korišćenja ugovorene usluge.

(4) Troškovi otvaranja, održavanja i evidentiranja transakcija po računima iz stava 3. ovog člana predočavaju se korisniku u pregovaračkoj fazi i uključeni su u obračun ukupnih troškova usluge iskazanih kroz efektivnu kamatnu stopu.

4.1. Ugovor o kreditu

Procjena kreditne sposobnosti

Član 146.

(1) Banka je obavezna da prije zaključenja ugovora o kreditu procijeni kreditnu sposobnost korisnika, jemca ili drugog lica koje lično obezbjeđuje ispunjenje obaveza korisnika, na osnovu odgovarajuće dokumentacije i podataka dobijenih od korisnika, uvidom u kreditne registre, uz pismenu saglasnost lica na koga se podaci iz registra odnose, kao i javne registre i baze podataka.

(2) Prije zaključenja ugovora o kreditu, banka je dužna, uz prethodnu pismenu saglasnost korisnika, jemca ili drugog lica koje lično obezbjeđuje ispunjenje obaveze korisnika, međusobno ih informisati i upoznati sa dokumentacijom i podacima pribavljenim u postupku procjene kreditne sposobnosti.

(3) Ukoliko jedno lice nije saglasno da se dobijeni podaci i dokumentacija za procjenu njegove kreditne sposobnosti saopšte drugim licima, banka je dužna da sa tom činjenicom upozna druga lica.

(4) Odredbe ovog člana ne primjenjuju se u slučajevima kada je takvo saopštavanje podataka izričito zabranjeno posebnim prinudnim propisima.

(5) Ako se ugovorne strane saglase da se kreditno zaduženje korisnika kao dužnika poveća, banka je dužna da ponovo procijeni kreditnu sposobnost korisnika, jemca ili drugog lica koje lično obezbjeđuje ispunjenje obaveze korisnika, prije bilo kakvog značajnijeg povećanja ukupnog iznosa kredita.

Obezbjeđenje jemstvom

Član 147.

(1) Ako banka ispunjenje obaveza korisnika, po poslovima odobravanja kredita, obezbjeđuje jemstvom, dužna je da u pregovaračkoj fazi upozna jemca sa predmetom jemčenja, oblikom jemstva koji se ugovorom zahtijeva, obimom jemčeve odgovornosti na koju se obavezuje davanjem izjave o jemčenju, te da mu predoči sve informacije, odnosno učini dostupnim sve bitne elemente ugovora iz kojih su jasno vidljivi prava i obaveze ugovornih strana, i na njegov zahtjev, bez naknade, preda nacrt ugovora radi razmatranja izvan prostorija banke.

(2) Banka je dužna da prije zaključenja ugovora o jemstvu pribavi primjerak ugovora o davanju jemstva, zaključenog u pisanoj formi između korisnika i jemca, a za čiji sadržaj banka nije odgovorna.

(3) Banka i korisnik ne mogu mijenjati obavezne elemente ugovora kojima se povećava obim jemčeve odgovornosti, bez prethodne saglasnosti jemca u pisanoj formi.

Obavezni elementi ugovora o kreditu

Član 148.

(1) Ugovor o kreditu, osim obaveznih elemenata iz člana 142. ovog zakona sadrži i sljedeće obavezne elemente:

1) kod kredita indeksiranih u stranoj valuti - valuti u kojoj banka indeksira kredit, tip kursa valute koji se primjenjuje pri odobravanju i otplati kredita (kupovni ili prodajni kurs Centralne banke Bosne i Hercegovine, ili zvanični srednji kurs, ili kupovni ili prodajni kurs banke), kao i datum obračuna,

- 2) pravo korisnika da od banke na ugovoreni način, a najmanje jednom godišnje, bez naknade dobije u pisanoj formi izvod o stanju njegovog kreditnog zaduženja, uključujući podatke o iznosu otplaćene glavnice i kamate, kao i iznosu preostalog duga,
 - 3) ukupne troškove kredita,
 - 4) ukupan iznos koji korisnik treba da plati,
 - 5) po potrebi, odredbu o obavezi korišćenja i plaćanja troškova notarskih usluga,
 - 6) instrumente obezbjeđenja ispunjenja obaveza sa informacijom o redoslijedu i načinu izmirenja obaveza iz instrumenata obezbjeđenja,
 - 7) pravo korisnika na odustajanje od ugovora, uslove i način ostvarenja tog prava i
 - 8) uslove i način prijevremene otplate kredita i visinu naknade banke po ovom osnovu.
- (2) Ukupni troškovi kredita za korisnika uključuju kamate, naknade, poreze i sve druge naknade i troškove koji su direktno povezani sa odobravanjem i korišćenjem kredita i uključuju se u obračun i iskazivanje efektivne kamatne stope.
- (3) Ukupan iznos koji korisnik treba da plati predstavlja zbir iznosa kredita i ukupnih troškova kredita koje korisnik snosi.
- (4) Pri zaključenju ugovora o kreditu, banka uz ugovor uručuje korisniku jedan primjerak plana otplate kredita koji se smatra sastavnim dijelom ugovora, a drugi primjerak ovog plana banka zadržava u svojoj dokumentaciji.

Izmjena elemenata ugovora o kreditu

Član 149.

- (1) Ako su kod ugovora o kreditu kamata, naknada i drugi troškovi promjenljivi, banka promjenu njihove vrijednosti obavezno zasniva na elementima ugovorenim u skladu sa odredbama ovog zakona koji se javno objavljuju.
- (2) Banka ne može da vrši izmjenjivu kamatnu stopu u rokovima drugačijim od ugovorenih, a usklađivanje visine promjenljive kamatne stope dužna je da vrši prema visini utvrđenog promjenljivog elementa sa kojim se prema ugovoru kamata usklađuje, a koja se javno objavljuje i važeća je na dan isteka ugovorenog roka za usklađivanje kamatne stope.
- (3) Ako banka odobri kredit koji je indeksiran u stranoj valuti, korisnik ima pravo da otplatu kredita vrši po istom tipu kursa koji je primijenjen pri isplati kredita (kupovni ili prodajni kurs Centralne banke Bosne i Hercegovine, ili zvanični srednji kurs, ili kupovni ili prodajni kurs banke), a banka je dužna da korisniku omogući ostvarenje tog prava.
- (4) Ako korisnik radi dobijanja kredita ima obavezu da kod banke položi namjenski depozit sa ugovorenom kamatom, banka je dužna da primijeni isti metod obračuna kamate na depozit koji je primijenjen i na obračun kamate na odobreni kredit.

Pravo na odustajanje

Član 150.

- (1) Banka ne može korisniku staviti na raspolaganje kreditna sredstva prije isteka roka od 14 dana od dana zaključenja ugovora, izuzev na izričit zahtjev korisnika.
- (2) Korisnik ima pravo da odustane od zaključenog ugovora o kreditu, bez navođenja razloga za odustajanje, u roku od 14 dana od dana zaključenja ugovora, odnosno u kraćem roku ugovorenom za stavljanje kreditnih sredstava na raspolaganje na njegov izričit zahtjev, pod uslovom da nije počeo da koristi kreditna sredstva.
- (3) Korisnik je dužan da o svojoj namjeri odustajanja od ugovora obavijesti banku u pisanoj formi, pri čemu se datum prijema tog obavještenja smatra datumom odustajanja od ugovora.
- (4) U slučaju odustajanja korisnika od zaključenog ugovora o kreditu, banka ima pravo na naplatu obračunate naknade za obradu kreditnog zahtjeva koja ne može biti veća od naknade u slučaju kada korisnik ne odustane od kredita.
- (5) Zabranjeno je banci da ugovara i od korisnika naplaćuje naknadu kao odustanicu za slučaj odustajanja korisnika od ugovora o kreditu.
- (6) Prilikom odustajanja korisnika od ugovora o kreditu koji je obezbijeđen hipotekom, kao i ugovora čiji je predmet kupovina, odnosno finansiranje kupovine nepokretnosti, banka ima pravo na naknadu isključivo stvarnih troškova nastalih zaključenjem ugovora, sa čim je dužna da upozna korisnika prije zaključenja ugovora.
- (7) Ako banka ili treća strana na osnovu ugovora o kreditu pruža i sporedne usluge koje su u vezi sa tim ugovorom, korisnika više ne obavezuje ugovor o sporednim uslugama ako koristi svoje pravo na odustajanje od ugovora, u skladu sa ovim članom.
- (8) Odredbe ovog člana primjenjuju se i na ugovor o dozvoljenom prekoračenju računa i ugovor o izdavanju i korišćenju kreditne kartice.

Prijevremena otplata kredita

Član 151.

- (1) Korisnik može da vrati kredit, u potpunosti ili djelimično, prije roka određenog za vraćanje, pri čemu ima pravo na umanjenje ukupnih troškova kredita za iznos kamate i troškova za preostali period trajanja ugovora (prijevremena otplata), ali je dužan da o namjeri prijevremene otplate kredita pismenim putem unaprijed obavijesti banku u ugovorenom roku.
- (2) U slučaju prijevremene otplate kredita, banka ima pravo na objektivno opravdanu i ugovorenu naknadu

troškova koji su direktno u vezi sa prijevremenom otplatom kredita, pod uslovom da se prijevremena otplata vrši u periodu tokom kojeg se primjenjuje fiksna kamatna stopa i ako je iznos prijevremene otplate kredita u periodu od godinu dana veći od iznosa granične vrijednosti, koji utvrđuje Agencija.

(3) Banka ne može zahtijevati naknadu za prijevremenu otplatu:

1) ako je otplata bila učinjena na osnovu zaključenog ugovora o osiguranju čija je namjena obezbjeđivanje otplate,

2) ako se otplata vrši u toku perioda za koji je ugovorena promjenljiva nominalna kamatna stopa i

3) u slučaju dozvoljenog prekoračenja računa.

(4) Naknada za prijevremenu otplatu kredita ni u jednom slučaju ne može biti veća od iznosa kamate koju bi korisnik platio za vrijeme od dana vraćanja kredita do dana kada je kredit po ugovoru trebalo da bude vraćen.

(5) Agencija propisuje dodatne uslove prijevremene otplate kredita.

Kašnjenje korisnika u izmirenju obaveza

Član 152.

(1) U slučaju kašnjenja korisnika u izmirenju obaveza, na dospelu a neizmirenu obavezu banka primjenjuje pravila o kamati koja se primjenjuju u slučaju dužnikovog kašnjenja u izmirenju obaveza, u skladu sa propisima kojima se uređuju obligacioni odnosi.

(2) Ako u toku trajanja ugovornog odnosa nastupe okolnosti koje korisnika dovode u teško imovinsko stanje, odnosno druge bitne okolnosti na koje korisnik ne može uticati, banka može na zahtjev korisnika proglasiti zastoju u otplati (moratorijum) za određeni period, a u tom periodu banka ne obračunava zateznu kamatu na dospjelo a neizmireno potraživanje.

(3) Banka može svojim opštim aktima poslovanja propisati kriterijume za proglašenje zastoja u otplati.

Pismena opomena korisniku

Član 153.

Banka može obračunati i naplatiti od korisnika ugovorenu naknadu troškova za pismenu opomenu u slučaju neispunjenja obaveza samo ukoliko može dokazati da je opomena dostavljena korisniku koji se opominje, odnosno da je pismena opomena banci vraćena zbog nemogućnosti uručenja.

Pravo na obavještanje

Član 154.

(1) Banka je dužna da na ugovoreni način, a najmanje jednom godišnje, bez naknade dostavi korisniku u pisanoj formi izvod o stanju njegovog kreditnog zaduženja, uključujući podatke o iznosu otplaćene glavnice i kamate, kao i o iznosu preostalog duga.

(2) U slučaju ugovorene promjenljive kamatne stope, banka je dužna da o izmjeni te stope, u pisanoj formi ili na drugi ugovoreni način, obavijesti korisnika prije početka primjene izmijenjene kamatne stope i u obavještenju navede datum od kada se izmijenjena stopa primjenjuje.

(3) Uz obavještenje iz stava 2. ovog člana, banka je dužna da korisniku besplatno dostavi izmijenjeni plan otplate kredita nakon primjene nove kamatne stope.

Ustupanje potraživanja iz ugovora o kreditu

Član 155.

(1) Ako banka ustupi potraživanje iz ugovora o kreditu drugoj banci ili finansijskoj organizaciji koja ima dozvolu Agencije - prijemniku, korisnik prema prijemniku ima ista prava koja je imao prema banci, i može drugom prijemniku istaći, osim prigovora koje ima prema njemu i one prigovore koje je imao prema banci iz ugovora o kreditu, a prijemnik ne može korisnika dovesti u nepovoljniji položaj od položaja koji bi imao da to potraživanje nije preneseno i korisnik zbog toga ne može biti izložen dodatnim troškovima.

(2) Banka je dužna da obavijesti korisnika o prenosu prava iz stava 1. ovog člana.

(3) Banci je zabranjeno da uslovljavanjem i ugovaranjem svoje prethodne saglasnosti, ograničava prenos prava iz ugovora o kreditu sa svim sporednim pravima i garancijama, na jemca ili drugo lice koje lično obezbjeđuje ispunjenje obaveze korisnika i koje je djelimično ili u potpunosti namirilo potraživanje banke.

Oblast primjene

Član 156.

Određbe ovog zakona koje se odnose na zaštitu korisnika u poslovima odobravanja kredita ne primjenjuju se na:

1) ugovore o kreditu u iznosu manjem od 400 KM i većem od 150.000 KM,

2) ugovore o lizingu kod kojih nije ugovorena mogućnost da primalac lizinga stekne pravo svojine na predmetu lizinga,

3) ugovore o kreditu preko tekućeg računa (dozvoljeno prekoračenje) sa obavezom otplate u roku od 30 dana,

4) ugovore o kreditu zaključene u postupku poravnjanja pred sudom ili pred nekim drugim organom određenim zakonom,

5) ugovore o odgodi plaćanja postojećeg duga po kreditu, bez plaćanja naknade,

- 6) ugovore o kreditu kod kojih ne postoji obaveza plaćanja bilo kakvih troškova i ugovore kod kojih se kredit obavezno otplaćuje u roku od tri mjeseca, uz plaćanje samo zanemarljivih ukupnih troškova kredita i
- 7) ugovore o kreditu koji su obezbijeđeni založnim pravom na pokretnim stvarima, ako je odgovornost korisnika strogo ograničena na vrijednost založene stvari.

4.2. Drugi ugovori

Ugovori o novčanom depozitu i ulogu na štednju

Član 157.

(1) Ugovori o novčanom depozitu i ulogu na štednju, osim elemenata iz člana 142. ovog zakona, sadrže i sljedeće obavezne elemente:

- 1) bezuslovne pogodnosti koje banka pruža u vezi sa novčanim sredstvima na računu,
- 2) plan isplate novčanih sredstava sa računa,
- 3) način i uslove isplate sa računa u granicama raspoloživih sredstava,
- 4) uslove i način automatskog produžavanja oročenja i
- 5) iznos osiguranog depozita.

(2) U ugovorima o novčanom depozitu, naknade i drugi troškovi, ako su promjenljivi, obavezno zavise od ugovorenih elemenata koji se zvanično objavljuju (referentna kamatna stopa, indeks potrošačkih cijena i drugo) i čija je priroda takva da na njihovu vrijednost ne može uticati jednostrana volja nijedne od ugovornih strana.

(3) Banka je dužna da korisniku pri zaključenju ugovora o novčanom depozitu uruči jedan primjerak plana isplate depozita koji se smatra sastavnim dijelom ugovora, a drugi primjerak ovog plana banka zadržava u svojoj dokumentaciji.

(4) U slučaju ugovaranja automatskog produžavanja oročenja novčanog depozita, banka je dužna da najkasnije sedam dana prije isteka roka oročenja, korisnika obavijesti o roku na koji se produžava ugovor o novčanom depozitu i novoj kamatnoj stopi, a korisnik može da ugovor raskine najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema tog obavještenja, i to bez naknade i uz kamatu ugovorenu za istekli oročeni period.

Ugovor o revolving kreditu

Član 158.

(1) Ugovor o revolving kreditu je ugovor o kreditu koji korisniku omogućava da jednom odobreni iznos kredita u određenom periodu može da povlači više puta pod istim uslovima, s tim što se neiskorišćeni dio kredita povećava za visinu otplate tog kredita.

(2) Korisnik ima pravo da na uobičajeni način, u svakom trenutku i bez naknade, raskine ugovor o revolving kreditu, izuzev ako je ugovoren otkazni rok koji ne može biti duži od mjesec dana.

(3) Banka može otkazati ugovor o revolving kreditu, ako je tako ugovoreno, uz obavezu pismenog obavještanja korisnika najmanje 30 dana unaprijed.

(4) Banka može iz opravdanih razloga (neovlašćeno korišćenje kredita iz stava 1. ovog člana, značajno pogoršanje kreditne sposobnosti korisnika i drugo) i ako je tako ugovoreno, privremeno ili trajno uskratiti korisniku pravo na povlačenje sredstava, s tim da je dužna da ga o razlozima uskraćivanja obavijesti u pisanoj formi ili elektronskim putem, i to ako je moguće odmah ili u roku od naredna tri dana, osim kada je davanje takvih obavještenja zabranjeno drugim propisima.

Ugovor o dozvoljenom prekoračenju računa

Član 159.

(1) Ako je ugovorom o tekućem računu ugovoren kredit preko računa (dozvoljeno prekoračenje računa), banka je dužna da na ugovoreni način najmanje krajem svakog mjeseca, posebnim izvodom obavješta korisnika o početnom saldu, promjenama stanja računa po osnovu uplata, isplata, naplata i plaćanja, te provizija i naknada koje banka zaračunava za izvršene usluge, kao i o završnom saldu računa za izvještajni period.

(2) Osim dostavljanja izvještaja o stanju računa, banka je dužna da obavješta korisnika o primijenjenim kamatnim stopama u izvještajnom periodu, kao i namjeranim promjenama kamatnih stopa, naknada i troškova prije njihove primjene, u roku i na način utvrđen ovim zakonom.

(3) Korisnik računa može da, bez naplate posebne naknade, podigne sredstva sa svog računa otvorenog u banci, u visini raspoloživih sredstava na računu.

(4) Korisnik računa ima pravo na besplatno gašenje računa.

Ugovor o izdavanju i korišćenju platne kartice

Član 160.

(1) Ako je ugovorom o novčanom depozitu ili tekućem računu ugovoreno izdavanje i korišćenje platne kartice, ugovor sadrži i sljedeće obavezne elemente:

- 1) valutu u kojoj se vrši obračunavanje dugovanja po kartici,
- 2) obavještenje o postojanju naknade za podizanje gotovine na bankomatu druge banke, kao i iznos naknade u slučaju podizanja gotovine na bankomatu banke izdavaoca,
- 3) obavještenje o iznosu naknade za korišćenje platne kartice u inostranstvu, obavještenje o valuti u kojoj se evidentira transakcija izvršena u inostranstvu, kao i obavještenje o kursu koji se primjenjuje pri konverziji iznosa

transakcija nastalih u inostranstvu u valutu zaduženja korisnika, uključujući i eventualne provizije koje se naplaćuju prilikom konverzije,

4) prava i obaveze, način postupanja korisnika u slučaju uočenog neovlašćenog korišćenja podataka sa kartice, oštećenja, krađe ili gubitka kartice,

5) prava i obaveze, način postupanja korisnika i banke u slučaju blokade kartice i

6) odgovornost korisnika i banke izdavaoca kartice u slučaju krađe i gubitka kartice, odnosno u slučaju neovlašćenog korišćenja podataka sa kartice.

(2) Banka je dužna da obezbijedi korisniku da samo on ima pristup ličnom identifikacionom broju do uručjenja platne kartice.

(3) Banka izdavalac platne kartice snosi rizik u vezi sa dostavljanjem korisniku platne kartice i ličnog identifikacionog broja.

(4) Korisnik je dužan da bez odgađanja prijavi banci gubitak, odnosno krađu platne kartice i da od banke zahtijeva blokadu njene dalje upotrebe, a banka je dužna da mu to u svakom trenutku omogući.

(5) Ako banka izdavalac platne kartice ne omogući korisniku da u svakom trenutku prijavi gubitak, krađu ili transakciju izvršenu neovlašćenim korišćenjem platne kartice, odnosno podataka sa platne kartice ili mu ne omogući da zahtijeva blokadu njene dalje upotrebe - korisnik ne snosi posljedice neovlašćene upotrebe, izuzev ako je sam izvršio zloupotrebu.

(6) Korisnik ima pravo na besplatno gašenje platne kartice.

Ugovori o ostalim uslugama

Član 161.

(1) Ugovori o garancijama, avalu, akreditivu, sefu, kao i drugi ugovori po poslovima koje banka obavlja u skladu sa zakonom obavezno sadrže vrstu i visinu svih naknada i drugih troškova koji padaju na teret korisnika.

(2) Agencija može donijeti akt kojim propisuje obavezne elemente ugovora o ostalim uslugama.

5. Prigovor korisnika Pravo na prigovor

Član 162.

(1) Korisnik, jamac ili drugo lice koje lično obezbjeđuje ispunjenje obaveza korisnika ima pravo na prigovor, ako smatra da se banka ne pridržava odredaba zakona, opštih uslova poslovanja, dobre poslovne prakse i obaveza iz zaključenog ugovora.

(2) Banka je dužna da organizuje poslove rješavanja prigovora, u pisanoj formi donese procedure i postupke, dostavi odgovor podnosiocu prigovora najkasnije u roku od 30 dana od dana podnošenja prigovora, te vodi urednu evidenciju zaprimljenih i riješenih prigovora, i da o tome izvještava Agenciju.

(3) Banka ne može korisniku naplatiti naknadu, niti bilo koje druge troškove za podnošenje i postupanje po prigovoru.

(4) Ako banka ne dostavi odgovor u roku iz stava 2. ovog člana ili podnosilac prigovora nije zadovoljan odgovorom, podnosilac prigovora ima pravo da o tome pismeno obavijesti i uloži prigovor Ombudsmanu za bankarski sistem (u daljem tekstu: Ombudsman), koji je uspostavljen u okviru Agencije, u roku od šest mjeseci od dana prijema odgovora banke ili isteka roka iz stava 2. ovog člana, u zavisnosti od toga koja okolnost prije nastupi.

(5) Nakon prijema pismenog obavještenja ili prigovora korisnika, ako ocijeni da je prigovor dopušten i opravdan, Ombudsman zahtijeva od banke da se u roku od 15 dana izjasni o navodima iz obavještenja, odnosno prigovora.

(6) Ako banka u propisanom roku propusti da se izjasni ili se izjasni, a Ombudsman ocijeni da nisu u pitanju povrede odredaba ovog zakona kojima se uređuje zaštita korisnika, za koje su određene prekršajne kazne, Ombudsman, korisnik ili banka mogu dati prijedlog za pokretanje postupka posredovanja u mirnom rješavanju spornog odnosa.

(7) Ako Ombudsman na osnovu činjenica iz pismenog obavještenja, odnosno prigovora korisnika, a nakon izjašnjenja banke o tim činjenicama, ocijeni da su u pitanju povrede odredaba ovog zakona kojima se uređuje zaštita korisnika, za koje su određene prekršajne kazne, uputiće predmet nadležnom organizacionom dijelu Agencije na dalje postupanje.

(8) Banka je dužna da saraduje sa Ombudsmanom, radi pravičnog i brzog rješavanja i prevazilaženja nesuglasica i sporova po prigovorima.

(9) Agencija donosi akt kojim propisuje postupak i način ulaganja prigovora iz stava 1. ovog člana, postupanja banke po prigovoru i izvještavanja Agencije, kao i način postupanja Agencije po zaprimanju obavještenja i prigovora iz stava 4. ovog člana.

Odnos prema drugim propisima

Član 163.

(1) Na pitanja iz oblasti zaštite prava i interesa korisnika koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje zaštita potrošača, obligacioni odnosi i platni promet.

(2) Na pitanja zaštite korisnika - fizičkog lica primaoca lizinga koja nisu uređena Zakonom o lizingu primjenjuju se odredbe ovog zakona o zaštiti prava i interesa korisnika bankarskih usluga.

GLAVA VII
KNJIGOVODSTVO, REVIZIJA I IZVJEŠTAVANJE
1. Knjigovodstvo
Vođenje poslovnih knjiga i finansijski izvještaji

Član 164.

- (1) Banka je dužna da uredno, ažurno i kontinuirano vodi poslovne knjige i sačinjava knjigovodstvene isprave, da vrednuje imovinu i obaveze, sačinjava i objavljuje svoje finansijske i druge izvještaje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija, ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu tih zakona.
- (2) Poslovne knjige i finansijski izvještaji banke obavezno se vode na način da istinito i objektivno odražavaju njeno poslovanje i finansijsko stanje, na osnovu kojih se može u bilo koje vrijeme provjeriti da li banka posluje u skladu sa važećim propisima i standardima struke.

Konsolidovani finansijski izvještaji

Član 165.

- (1) Godišnji finansijski izvještaji bankarske grupe obavezno se sačinjavaju na konsolidovanom osnovu.
- (2) Konsolidovane finansijske izvještaje za bankarsku grupu sa nadređenom bankom sačinjava nadređena banka.
- (3) Konsolidovane finansijske izvještaje za bankarsku grupu sa nadređenim holdingom, odnosno nadređenim matičnim društvom podnosi banka koja je pod kontrolom tog holdinga ili društva, a ima sjedište u Republici Srpskoj.
- (4) Članovi bankarske grupe dužni su da obveznicima izvještavanja na konsolidovanom osnovu iz st. 2. i 3. ovog člana blagovremeno dostavljaju sve podatke neophodne za sprovođenje konsolidacije.
- (5) Agencija donosi akt kojim propisuje obim i učestalost podnošenja izvještaja iz stava 1. ovog člana, kao i sadržaj ovih izvještaja.

Isključivanje iz konsolidacije

Član 166.

- (1) U konsolidovane finansijske izvještaje bankarske grupe ne uključuju se podređeni članovi čiji je bilans stanja manji od 1% bilansa stanja nadređenog člana grupe.
- (2) Izuzetno, ako više podređenih članova bankarske grupe ispunjava uslov iz stava 1. ovog člana, Agencija može naložiti uključivanje tih članova bankarske grupe u konsolidovane finansijske izvještaje ako ocijeni da je zbir njihovih bilansa stanja značajan za utvrđivanje finansijskog stanja bankarske grupe.
- (3) Obveznici izvještavanja na konsolidovanom osnovu, uz prethodnu saglasnost Agencije, mogu isključiti iz konsolidovanih finansijskih izvještaja podatke o podređenom članu bankarske grupe:
- 1) čije je sjedište u zemlji u kojoj postoje pravne smetnje za dostavljanje podataka i informacija neophodnih za izradu konsolidovanih finansijskih izvještaja,
 - 2) čije uključivanje u konsolidovane finansijske izvještaje nije od značaja za utvrđivanje finansijskog stanja bankarske grupe,
 - 3) čije bi uključivanje u konsolidovane finansijske izvještaje navodilo na pogrešne zaključke o finansijskom stanju bankarske grupe i
 - 4) drugim slučajevima ako su utvrđeni propisima koji uređuju računovodstvo i reviziju.
- (4) Obveznici izvještavanja na konsolidovanom osnovu podnose Agenciji zahtjev za izdavanje saglasnosti iz stava 3. ovog člana sa obrazloženjem, najkasnije 30 dana prije isteka perioda za koji se sačinjavaju izvještaji.

Konsolidacija u drugim slučajevima

Član 167.

- (1) Agencija može naložiti banci koja je u grupi društava nadređena licima koja ne obavljaju finansijske djelatnosti da uključi u svoje konsolidovane finansijske izvještaje pojedine djelatnosti i grupe djelatnosti ili sprovede potpunu konsolidaciju finansijskog stanja i poslovanja ovih lica, nezavisno od njihove djelatnosti, ako je to potrebno radi potpunog i objektivnog prikazivanja finansijskog stanja i poslovanja banke.
- (2) Lica iz stava 1. ovog člana dužna su da banci blagovremeno dostavljaju sve podatke potrebne za sačinjavanje konsolidovanih finansijskih izvještaja.

2. Spoljna revizija
Obavljanje spoljne revizije

Član 168.

- (1) Obavezi spoljne revizije podliježu godišnji finansijski izvještaji banke i konsolidovani finansijski izvještaji bankarske grupe, odnosno grupe društava čiji su izvještaji konsolidovani u skladu sa članom 167. ovog zakona.
- (2) Radi obavljanja godišnje revizije finansijskih izvještaja iz stava 1. ovog člana, banka i obveznici izvještavanja na konsolidovanom osnovu iz člana 165. st. 2. i 3. ovog zakona dužni su da angažuju privredno društvo za reviziju.
- (3) Agencija daje prethodnu saglasnost za imenovanje privrednog društva za reviziju za obavljanje revizije finansijskih izvještaja.

(4) Revizija iz stava 1. ovog člana sprovodi se u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo i revizija, ovim zakonom i propisima Agencije.

Imenovanje privrednog društva za reviziju

Član 169.

- (1) Skupština banke, uz prethodnu saglasnost Agencije, imenuje privredno društvo za reviziju najkasnije do 30. septembra tekuće godine, koje će obaviti reviziju finansijskih izvještaja za tu godinu.
- (2) Odluku o imenovanju privrednog društva za reviziju banka je dužna da dostavi Agenciji u roku od osam dana od dana donošenja odluke.
- (3) Ukoliko banka ne postupi u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana, Agencija imenuje privredno društvo za reviziju u roku od 30 dana od dana isteka roka iz stava 1. ovog člana.
- (4) Ugovor o obavljanju revizije finansijskih izvještaja obavežno se zaključuje između banke i privrednog društva za reviziju u pisanoj formi, koji je banka dužna da dostavi Agenciji u roku od osam dana od dana zaključenja ugovora.
- (5) Privredno društvo za reviziju dužno je da Agenciji za svaku banku sa kojom je zaključilo ugovor o obavljanju revizije dostavi plan obavljanja revizije za tu poslovnu godinu u roku od 30 dana od dana zaključenja ugovora, iz kojeg su vidljiva područja poslovanja koja su predmet revizije, opis sadržaja planirane revizije po pojedinačnim oblastima, kao i predviđeno trajanje revizije.
- (6) U slučaju raskida ugovora o obavljanju revizije finansijskih izvještaja, banka, odnosno privredno društvo za reviziju dužni su Agenciji u pisanoj formi obrazložiti razloge za raskid ugovora.

Ograničenje obavljanja spoljne revizije

Član 170.

- (1) Banka ne može imenovati privredno društvo za reviziju ako je isto privredno društvo za reviziju u prethodnoj godini ostvarilo više od polovine svojih ukupnih prihoda obavljanjem revizije te banke ili bankarske grupe kojoj banka pripada.
- (2) Privredno društvo za reviziju i ovlašćeni revizor koji obavlja reviziju banke ne može biti lice:
 - 1) koje je u sukobu interesa i obavlja nespojive aktivnosti utvrđene zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija, kao i sa njim povezano lice koje obavlja ove aktivnosti,
 - 2) koje je u posebnom odnosu sa bankom ili članom bankarske grupe,
 - 3) koje je zastupnik ili predstavnik banke i ima finansijski interes u banci ili članu bankarske grupe, koji proizlazi iz poslovnog odnosa sa bankom ili članom bankarske grupe tako da objektivno postoji sumnja u njihovu nezavisnost i nepristrasnost, i
 - 4) čiji izvještaj o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu Agencija nije prihvatila.
- (3) Reviziju banke obavežno obavlja isto privredno društvo za reviziju najmanje tri godine u kontinuitetu, a najduže u periodu utvrđenom zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija.
- (4) Izuzetno od stava 3. ovog člana, reviziju banke nije obavežno da obavlja društvo za reviziju tri godine u kontinuitetu kada Agencija u skladu sa ovim zakonom ne prihvati godišnji izvještaj o reviziji za prethodnu godinu ili kada banka u pisanoj formi obrazloži Agenciji da postoje opravdani razlozi za promjenu društva za reviziju.
- (5) Agencija donosi akt kojim propisuje kriterijume koje je privredno društvo za reviziju obavežno da ispunjava za dobijanje prethodne saglasnosti za obavljanje revizije finansijskih izvještaja banke i bankarske grupe.

Obaveze privrednog društva za reviziju

Član 171.

- (1) Privredno društvo za reviziju:
 - 1) sačinjava izvještaj i daje mišljenje da li su godišnji finansijski izvještaji banke sačinjeni u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, međunarodnim računovodstvenim standardima, zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija i propisima Agencije, te da li prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsko stanje, rezultate poslovanja i novčane tokove banke,
 - 2) sastavlja pismo preporuka, koje dostavlja banci i Agenciji,
 - 3) obavještava u pisanoj formi nadzorni odbor, upravu, odbor za reviziju i Agenciju o povredi propisa i drugim okolnostima propisanim ovim zakonom i
 - 4) sačinjava prošireni izvještaj o izvršenoj reviziji za potrebe Agencije.
- (2) Privredno društvo za reviziju dužno je da na zahtjev Agencije u pisanoj formi dostavi potrebna pojašnjenja u vezi sa izvještajem o izvršenoj reviziji i druge podatke koji su Agenciji potrebni za obavljanje nadzora u skladu sa ovim zakonom.

Obaveze obavještavanja privrednog društva za reviziju

Član 172.

- (1) Privredno društvo za reviziju dužno je da, odmah po saznanju, u pisanoj formi obavijesti nadzorni odbor, upravu, odbor za reviziju i Agenciju o svakoj činjenici koja predstavlja:
 - 1) povredu zakona ili drugih propisa koji mogu na bilo koji način ugroziti dalje poslovanje banke i dovesti do oduzimanja dozvole za rad banke,

- 2) okolnost koja bi mogla dovesti do materijalnog gubitka banke ili člana bankarske grupe ili bi mogla ugroziti kontinuitet njihovog poslovanja,
 - 3) materijalno značajnu razliku u procjeni rizika prisutnih u poslovanju banke i vrednovanju stavki u finansijskim izvještajima banke,
 - 4) značajniju slabost u uspostavljanju sistema unutrašnjih kontrola ili propustima u primjeni sistema unutrašnjih kontrola,
 - 5) težu povredu unutrašnjih procedura i akata banke ili bankarske grupe koji mogu na bilo koji način ugroziti dalje poslovanje banke i
 - 6) mogućnost davanja mišljenja sa rezervom, negativnog mišljenja ili uzdržavanja od davanja mišljenja na finansijske izvještaje.
- (2) Agencija može donijeti akt kojim propisuje način obavještavanja privrednog društva za reviziju iz ovog člana.

Odbijanje izvještaja privrednog društva za reviziju

Član 173.

Ako Agencija utvrdi da privredno društvo za reviziju nije obavilo reviziju finansijskih izvještaja banke i bankarske grupe u skladu sa odredbama ovog i drugih zakona, podzakonskim aktima donesenim na osnovu tih zakona, propisima iz oblasti revizije i pravilima revizorske struke ili ako obavljenim nadzorom poslovanja banke ili na drugi način utvrdi da mišljenje o finansijskim izvještajima banke nije zasnovano na istinitim i objektivnim činjenicama, može odbiti revizorski izvještaj i zahtijevati od banke da drugo privredno društvo za reviziju obavi reviziju o trošku banke ili, kada to ocijeni potrebnim, direktno imenovati privredno društvo za reviziju o trošku banke.

Obaveze banke po izvještaju privrednog društva za reviziju

Član 174.

- (1) Ako su u izvještaju privrednog društva za reviziju utvrđene nepravilnosti u poslovanju banke, banka je dužna da te nepravilnosti otkloni i o tome obavijesti Agenciju.
- (2) Ako banka ne otkloni nepravilnosti iz stava 1. ovog člana, Agencija može prema toj banci preduzeti mjere propisane ovim i drugim zakonima.

Sadržaj revizije za potrebe Agencije

Član 175.

- (1) Za potrebe obavljanja nadzorne funkcije Agencije, privredno društvo za reviziju na zahtjev Agencije dostavlja i druge podatke i informacije i daje ocjenu o:
 - 1) pridržavanju pravila o upravljanju rizicima,
 - 2) efikasnosti obavljanja poslova kontrolnih funkcija upravljanja rizicima, praćenja usklađenosti poslovanja i interne revizije,
 - 3) stanju informacionog sistema i adekvatnosti upravljanja informacionim sistemom i
 - 4) tačnosti, pravilnosti i potpunosti izvještaja koji se dostavljaju Agenciji.
- (2) Agencija može od privrednog društva za reviziju da zatraži dodatne informacije u vezi sa obavljenom revizijom.
- (3) Ako Agencija utvrdi da privredno društvo za reviziju nije dostavilo podatke i informacije i dalo ocjenu u skladu sa stavom 1. ovog člana, zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija, propisima donesenim na osnovu ovih zakona i pravilima struke ili ako obavljanjem nadzora nad bankom ili na drugi način utvrdi da podaci nisu zasnovani na istinitim i objektivnim činjenicama, može da zahtijeva od:
 - 1) privrednog društva za reviziju da podatke dopuni ili izmijeni ili
 - 2) banke da podatke dostavi drugo privredno društvo za reviziju ili da direktno imenuje privredno društvo za reviziju, o trošku banke.
- (4) Neprihvatanje podataka u smislu stava 3. ovoga člana nema za posljedicu odbijanje izvještaja privrednog društva za reviziju o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja te banke za tu godinu ako je taj izvještaj prihvatila Agencija.
- (5) Dostavljanje podataka i informacija Agenciji u skladu sa ovim članom, kao i obavještavanje privrednog društva za reviziju u skladu sa članom 172. stav 1. ovog zakona, ne smatraju se povredom bankarske tajne u smislu ovog zakona i kršenjem čuvanja povjerljivih informacija prema zakonu koji uređuje računovodstvo i reviziju, a privredno društvo za reviziju zbog ovih obavještenja ne može snositi odgovornost.
- (6) Agencija donosi akt kojim propisuje sadržaj revizije za potrebe Agencije, kao i razloge za neprihvatanje podataka i informacija u smislu stava 3. ovog člana.

Posebna revizija

Član 176.

- (1) Ako Agencija ocijeni da je za potrebe vršenja nadzora iz ovog zakona potrebno prikupiti, analizirati i obraditi određene podatke u vezi sa poslovanjem banke koji nisu obuhvaćeni izvještajem o reviziji godišnjih finansijskih izvještaja banke, može banci naložiti angažovanje privrednog društva za reviziju radi obavljanja posebne revizije finansijskih izvještaja banke i člana bankarske grupe ili njihovih pojedinih dijelova, kao i za druge vrste revizije, odnosno ispitivanja pojedinih poslovnih procesa i podataka u vezi sa poslovanjem ovih lica (u daljem tekstu:

posebna revizija).

(2) Banka ili član bankarske grupe dužni su da tom privrednom društvu za reviziju, bez odgađanja i ograničenja, dostave sve podatke i dokumente neophodne za sprovođenje posebne revizije i pruže svu potrebnu pomoć, u skladu sa ovim zakonom.

(3) Troškove posebne revizije snosi banka.

(4) Agencija može donijeti akt kojim propisuje uslove i način vršenja posebne revizije.

Revizija u slučaju statusne promjene banke

Član 177.

(1) U slučaju statusne promjene banke, banka koja je osnovana spajanjem ili kojoj se pripojila druga banka, odnosno banke koje su nastale podjelom ili odvajanjem od banke dužne su da angažuju privredno društvo za reviziju radi obavljanja revizije finansijskih izvještaja sa stanjem na dan statusne promjene.

(2) Banka iz stava 1. ovog člana dužna je da, u roku od 60 dana od dana upisa statusne promjene u registar poslovnih subjekata, dostavi Agenciji izvještaj privrednog društva za reviziju o istinitosti i objektivnosti svog početnog bilansa stanja na dan statusne promjene.

(3) Agencija može donijeti akt kojim propisuje postupak i način vršenja revizije u slučaju statusne promjene banke.

3. Izvještavanje o finansijskim izvještajima Dostavljanje i objavljivanje finansijskih izvještaja

Član 178.

(1) Banka i obveznici izvještavanja na konsolidovanom osnovu iz člana 165. st. 2. i 3. ovog zakona dužni su da dostave Agenciji godišnje finansijske izvještaje i konsolidovane finansijske izvještaje najkasnije do posljednjeg dana februara tekuće godine za prethodnu godinu, a izvještaje privrednog društva za reviziju u roku od četiri mjeseca od isteka godine na koju se izvještaji odnose.

(2) Banka i obveznici izvještavanja na konsolidovanom osnovu iz člana 165. st. 2. i 3. ovog zakona dužni su da izvještaj privrednog društva za reviziju u skraćenom obliku objave u roku od 15 dana po njegovom prijemu, u jednim ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i na svojoj internet stranici i o tome odmah obavijeste Agenciju uz dostavu kopije objave.

(3) Banka je dužna da revidirane godišnje finansijske izvještaje, zajedno sa godišnjim izvještajem o poslovanju i izvještajem privrednog društva za reviziju, objavi na svojoj internet stranici i učini ih dostupnim javnosti najkasnije u roku od šest mjeseci od isteka poslovne godine na koju se izvještaji odnose.

(4) Obveznici izvještavanja na konsolidovanom osnovu iz člana 165. st. 2. i 3. ovog zakona dužni su da objave izvještaj privrednog društva za reviziju na konsolidovanom osnovu, revidirane konsolidovane godišnje finansijske izvještaje, konsolidovani godišnji izvještaj o poslovanju za grupu na način i u roku iz stava 3. ovog člana.

(5) Pored objavljivanja godišnjeg izvještaja privrednog društva za reviziju, banka je dužna da u roku od 30 dana od isteka svakog prvog polugodišta na svojoj internet stranici objavi polugodišnji izvještaj, kao i informacije koje sadrže imena članova organa upravljanja banke i svih akcionara koji imaju 5% ili više akcija sa pravom glasa.

(6) Banka je dužna da polugodišnji izvještaj objavi u roku iz stava 5. ovog člana u skraćenom obliku u jednim ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

(7) Agencija donosi akt kojim propisuje elemente i sadržaj izvještaja privrednog društva za reviziju u skraćenom obliku koji se javno objavljuje.

Dodatno izvještavanje Agencije

Član 179.

(1) Banka je dužna da priprema i blagovremeno dostavlja Agenciji izvještaje i podatke o svom finansijskom stanju i poslovanju, uključujući izloženost rizicima, velike izloženosti, kvalitet aktive, rezerve za kreditne gubitke, poslovanje sa licima u posebnom odnosu sa bankom, likvidnost, solventnost i profitabilnost, kao i o planiranim poslovnim aktivnostima banke i njenih zavisnih društava u skladu sa ovim zakonom i propisima Agencije.

(2) Pored izvještaja iz stava 1. ovog člana, banka je dužna da na zahtjev Agencije dostavlja:

1) podatke o finansijskom stanju, poslovanju i izloženosti riziku na konsolidovanom osnovu i

2) podatke za člana bankarske grupe koji su potrebni za procjenu stanja i rizika banke ili bankarske grupe.

(3) Organizacioni dijelovi banke sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine ili Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine koji posluju u Republici Srpskoj dužni su da pripremaju i blagovremeno dostavljaju Agenciji izvještaje i podatke o svom poslovanju, na način propisan članom 21. stav 3. ovog zakona i propisima Agencije.

(4) Agencija donosi akt kojim propisuje sadržaj i oblik izvještaja iz ovog člana, kao i način i rokove njihovog dostavljanja, a može zahtijevati i ovjeru tih izvještaja.

Objavljivanje podataka o poslovanju banke

Član 180.

(1) Banka je dužna da javno objavljuje kvantitativne i kvalitativne podatke o poslovanju banke, koji su od značaja za informisanje javnosti o njenom finansijskom stanju i poslovanju, a najmanje podatke i informacije o:

1) strategiji i politici upravljanja rizicima banke,

- 2) kapitalu i adekvatnosti kapitala banke,
 - 3) vlasničkoj strukturi banke i članovima organa upravljanja banke i
 - 4) drugim činjenicama, u skladu sa propisima Agencije.
- (2) Banka nije dužna da objavljuje podatke i informacije koji nisu materijalno značajni, kao i podatke i informacije čije bi javno objavljivanje moglo negativno da utiče na konkurentski položaj te banke na tržištu, kao i podatke i informacije koji predstavljaju bankarsku tajnu u skladu sa ovim zakonom.
- (3) Agencija donosi akt kojim propisuje sadržaj podataka i informacija iz ovog člana, kao i uslove, način i rokove njihovog objavljivanja.

GLAVA VIII NADZOR BANAKA 1. Nadzorna funkcija Agencije Ovlašćenja Agencije

Član 181.

- (1) Agencija je ovlašćena da vrši nadzor svih poslova koje banka obavlja na teritoriji i izvan teritorije Republike Srpske u skladu sa ovim zakonom, zakonom kojim se uređuje status, nadležnost i ovlašćenja Agencije, drugim zakonima i propisima donesenim na osnovu ovog i drugih zakona, pravilima o upravljanju rizicima, kao i standardima i pravilima struke.
- (2) Agencija, u skladu sa ovim zakonom, drugim zakonima i propisima donesenim na osnovu zakona, vrši nadzor poslovanja organizacionih dijelova banaka sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine i predstavništava banaka sa sjedištem izvan Republike Srpske, otvorenih u Republici Srpskoj.
- (3) Agencija, u skladu sa ovim zakonom, drugim zakonima i propisima donesenim na osnovu zakona, vrši nadzor bankarske grupe na konsolidovanom osnovu i može izvršiti kontrolu bilo kojeg člana bankarske grupe u skladu sa ovim zakonom.
- (4) U vršenju nadzora nad bankom, Agencija je ovlašćena da vrši uvid u poslovne knjige i drugu dokumentaciju, te da zahtijeva i druge informacije od lica koja su imovinskim i upravljačkim odnosima povezana sa bankom, lica na koje je banka prenijela značajan dio svojih poslovnih aktivnosti, kao i vlasnika kvalifikovanog učešća u banci.
- (5) Ako je za nadzor nad licima iz stava 4. ovog člana nadležan drugi organ, Agencija u saradnji sa tim organom vrši neposredni nadzor nad tim licima u skladu sa ovim zakonom.
- (6) Agencija saraduje sa Agencijom za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine u obavljanju nadzora poslova koje banka obavlja putem organizacionih dijelova otvorenih u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, te obavljanju nadzora poslovanja organizacionih dijelova banaka sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine osnovanih u Republici Srpskoj.

Ciljevi nadzora

Član 182.

- (1) Osnovni cilj nadzora koji vrši Agencija je očuvanje povjerenja u bankarski sistem Republike Srpske, te obezbjeđenje njegove stabilnosti, sigurnosti i zaštite deponenata.
- (2) Agencija vrši nadzor nad licima iz člana 181. st. 1. i 2. ovog zakona u svrhu provjere postupanja u skladu sa ovim zakonom, drugim zakonima i propisima donesenim na osnovu ovog i drugih zakona, pravilima o upravljanju rizicima, kao i standardima i pravilima struke.

Obavljanje nadzora

Član 183.

- (1) Agencija vrši nadzornu funkciju:
- 1) posrednim nadzorom,
 - 2) neposrednim nadzorom,
 - 3) izdavanjem odgovarajućih akata u skladu sa svojim ovlašćenjima i
 - 4) nalaganjem mjera nadzora.
- (2) Agencija donosi akt kojim propisuje postupak i način obavljanja nadzora, nalaganja mjera nadzora, te obaveze banke i lica iz člana 181. ovog zakona u toku i nakon nadzora Agencije, kao i način i postupak nadzora bankarske grupe na konsolidovanom osnovu.

Obim i učestalost nadzora

Član 184.

- (1) U obavljanju nadzora Agencija vrši provjeru zakonitosti poslovanja banke, uključujući organizaciju, strategije, politike, postupke i procedure koje banka primjenjuje radi usklađivanja svog poslovanja sa propisima, te ocjenjuje finansijski položaj i rizike, i to:
- 1) rizike kojima je banka izložena ili bi mogla biti izložena,
 - 2) uticaj rizika banke na bankarski sistem i
 - 3) rizike koji su utvrđeni kroz rezultate testiranja otpornosti banke na stres, uzimajući u obzir prirodu, obim i složenost poslova banke.
- (2) Na osnovu rezultata nadzora iz stava 1. ovog člana, Agencija utvrđuje da li organizacija, strategije, politike,

postupci i procedure koje je banka uspostavila, te kapital i likvidnost banke obezbjeđuju dobro upravljanje i pokrivenost svih rizika kojima je izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju.

(3) Kada ocijeni kao potrebno, Agencija sprovodi pojačan nadzor banke na sljedeći način:

- 1) povećava učestalost neposrednog nadzora banke,
- 2) imenuje savjetnika u skladu sa odredbama ovog zakona,
- 3) zahtijeva dodatno ili učestalije izvještavanje Agencije,
- 4) vrši ciljani nadzor pojedinih segmenata poslovanja banke za koje procijeni da su izloženi ili bi mogli biti izloženi značajnim rizicima i
- 5) obavlja dodatne preglede operativnih, strateških i poslovnih planova banke.

(4) Agencija određuje učestalost i obim nadzora banke, uzimajući u obzir njenu veličinu, finansijsko stanje, sistemski značaj banke za finansijski sektor, obim i složenost poslova koje obavlja, profil rizika i lica sa značajnim učešćem u banci, primjenjujući princip proporcionalnosti.

Zadaci u nadzoru

Član 185.

Agencija prilikom obavljanja nadzora prati i ocjenjuje:

- 1) finansijsko stanje banke, uključujući solventnost, kvalitet aktive, likvidnost i finansijski rezultat,
- 2) kvalitet upravljanja u banci, sistem upravljanja rizicima i sistem unutrašnjih kontrola,
- 3) date kredite, avanse, akreditive, garancije, kao i emitovane hartije od vrijednosti u pogledu usklađenosti sa važećim propisima,
- 4) instrumente obezbjeđenja i jemstva primljena po osnovu datih kredita i blagovremenost ispunjenja obaveza dužnika,
- 5) poštovanje ograničenja izloženosti i proces utvrđivanja, praćenja i kontrole ograničenja izloženosti, uključujući i veliku izloženost,
- 6) primjenu standarda u pogledu dozvoljenih rizika koje propiše Agencija, upravljanje rizicima u obavljanju bankarskih poslova, uključujući prilagođavanje procesa utvrđivanja i praćenja rizika, kao i izvještavanje o rizicima,
- 7) procjenu, održavanje i analizu kapitala banke i
- 8) druge bitne pokazatelje koji utiču na poslovanje banke, te primjenu zakona i propisa Agencije.

Plan nadzora

Član 186.

(1) Agencija najmanje jednom godišnje sačinjava plan nadzora banaka, koji sadrži:

- 1) način na koji Agencija vrši svoje zadatke i raspoređuje resurse,
- 2) identifikaciju banaka koje su predmet pojačanog nadzora i
- 3) definisanje mjesta obavljanja nadzora.

(2) Plan nadzora obavezno uključuje:

- 1) banke kod kojih rezultati testiranja otpornosti na stres ili rezultati nadzora i ocjenjivanja iz člana 184. ovog zakona ukazuju na značajne rizike očuvanja finansijskog položaja i stabilnosti banke ili ukazuju na kršenje zakonskih odredbi u poslovanju,
- 2) sistemski značajne banke i
- 3) druge banke za koje Agencija ocijeni da je potreban neposredni nadzor.

Sistemski značajna banka i stres testovi

Član 187.

(1) Agencija utvrđuje listu sistemski značajnih banaka u Republici Srpskoj, u skladu sa metodologijom prethodno zajednički usaglašenom sa Agencijom za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, Centralnom bankom Bosne i Hercegovine i Agencijom za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine, a koju metodologiju Agencija javno objavljuje.

(2) Pri utvrđivanju metodologije posebno se uzima u obzir veličina banke, povezanost sa ostalim učesnicima u finansijskom sektoru i njena zamjenjivost u tom sektoru, kao i složenost poslovanja banke.

(3) Agencija jednom godišnje ažurira listu sistemski značajnih banaka u Republici Srpskoj i dostavlja Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i Agenciji za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine.

(4) Agencija može da za sistemski značajne banke utvrdi posebne regulatorne zahtjeve koji se odnose na kapital, izloženost rizicima, likvidnost i druge pokazatelje poslovanja u skladu sa ovim zakonom, kao i posebne zahtjeve u vezi sa izvještavanjem.

(5) Agencija za potrebe nadzora sprovodi testiranje otpornosti banaka na stres, a u cilju praćenja poslovanja banke, ocjenjivanja rizika i blagovremenog preduzimanja odgovarajućih mjera nadzora.

(6) Pored testiranja iz stava 5. ovog člana, Agencija saraduje sa Centralnom bankom Bosne i Hercegovine u sprovođenju makrofinansijskog testiranja otpornosti na stres bankarskog sektora u Bosni i Hercegovini radi sagledavanja njegove stabilnosti.

(7) Agencija donosi akt kojim propisuje metodologiju testiranja otpornosti banaka na stres iz stava 5. ovog člana.

Lica ovlašćena za nadzor

Član 188.

- (1) Posredni i neposredni nadzor poslovanja banke vrše zaposleni u Agenciji, koji za obavljanje neposrednog nadzora imaju ovlaštenje Agencije.
- (2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, za obavljanje pojedinih zadataka u neposrednom nadzoru Agencija može angažovati ovlaštenog revizora, privredno društvo za reviziju ili drugo ovlašteno stručno lice da izvrši neposredni nadzor banke.
- (3) Lica iz stava 2. ovog člana imaju jednaka ovlaštenja i odgovornosti kao i ovlaštena lica Agencije prilikom obavljanja zadataka povezanih sa neposrednim nadzorom poslovanja banke za koje ih je ovlastila Agencija.
- (4) U postupku neposrednog nadzora banke mogu učestvovati i ovlaštena lica drugog nadležnog regulatornog organa koji je ovlašten da kontroliše, odnosno nadzire poslovanje članova iste bankarske grupe u kojoj je i banka, u skladu sa sporazumom o saradnji zaključenim između Agencije i tog regulatornog organa.

Posredni nadzor poslovanja

Član 189.

Agencija vrši posredni nadzor poslovanja prikupljanjem i analizom izvještaja i druge dokumentacije, kao i kontinuiranim praćenjem i provjerom drugih podataka o poslovanju banaka i drugih lica koja su prema odredbama ovoga zakona, drugih zakona i propisa donesenih na osnovu tih zakona dužna izvještavati Agenciju.

Neposredni nadzor poslovanja

Član 190.

- (1) Agencija vrši neposredni nadzor pregledom poslovanja banke u sjedištu ili izvan sjedišta banke u kojem banka ili drugo lice po njenom ovlaštenju obavlja poslove koji podliježu nadzoru, kao i na drugim mjestima u slučajevima propisanim ovim zakonom.
- (2) Banka je dužna da ovlaštenim licima Agencije omogući da nadzor njenog poslovanja izvrše u sjedištu banke i u svim njenim organizacionim dijelovima.
- (3) Banka je dužna da ovlaštenim licima omogući da izvrše nadzor usklađenosti njenih poslovnih knjiga i druge dokumentacije sa propisima, kao i izvrše nadzor informacione tehnologije.
- (4) Banka je dužna da ovlaštenim licima, na njihov zahtjev, stavi na uvid poslovne knjige i dokumentaciju u pisanoj formi, odnosno elektronskom obliku, kao i da im, radi vršenja nadzora računarskih programa, omogući pristup sistemu baze podataka koji banka koristi.
- (5) Ovlaštena lica neposredni nadzor vrše radnim danom u toku radnog vremena, a kada je to zbog obima i prirode nadzora neophodno, mogu ga vršiti i izvan radnog vremena.
- (6) Banka je dužna da na zahtjev ovlaštenih lica Agencije tokom postupka nadzora obezbijedi:
 - 1) pristup svim organizacionim dijelovima i prostorijama banke, uz poštovanje njenih bezbjednosnih procedura,
 - 2) posebnu prostoriju za obavljanje poslova nadzora,
 - 3) kopije dokumenata koji su u vezi sa predmetom nadzora i
 - 4) neposrednu komunikaciju sa rukovodiocima banke i zaposlenima u banci radi dobijanja neophodnih pojašnjenja.
- (7) Banka koja obrađuje podatke i vodi poslovne knjige i drugu dokumentaciju u elektronskom obliku dužna je da na zahtjev ovlaštenih lica pruži neophodnu tehničku podršku u nadzoru tih knjiga i dokumentacije.
- (8) Banka je dužna da imenuje svog predstavnika koji ovlaštenim licima pruža svu neophodnu pomoć za nesmetano vršenje neposrednog nadzora.
- (9) Odredbe ovog člana primjenjuju se i u slučaju nadzora lica iz člana 181. st. 2. i 3. ovog zakona, kao i lica koja su ovlašćeni pružaoci eksternalizovanih usluga.

Obavještenje o neposrednom nadzoru

Član 191.

- (1) Agencija dostavlja obavještenje o neposrednom nadzoru najkasnije 15 dana prije početka nadzora.
- (2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, Agencija može dostaviti obavještenje o neposrednom nadzoru pred početak obavljanja neposrednog pregleda poslovanja, ukoliko se u suprotnom ne bi mogla postići svrha nadzora.

Obustavljanje postupka nadzora

Član 192.

- (1) Ako u pojedinačnom postupku neposrednog nadzora nisu utvrđene nepravilnosti, Agencija zaključkom obustavlja taj postupak.
- (2) Zaključak iz stava 1. ovog člana dostavlja se banci i drugim subjektima nadzora i kontrole.

Zapisnik o nadzoru

Član 193.

- (1) Ovlaštena lica Agencije sačinjavaju zapisnik o obavijenom nadzoru.
- (2) Zapisnik o obavijenom nadzoru se sačinjava i kada se u postupku posrednog nadzora utvrde nepravilnosti i

slabosti u poslovanju banke, osim u slučaju kada je o tim nepravilnostima banka obavijestila Agenciju.

(3) Agencija zapisnik o izvršenom nadzoru dostavlja banci.

(4) Banka može uložiti prigovor na dostavljeni zapisnik u roku od 15 dana od dana prijema zapisnika.

(5) Izuzetno od stava 4. ovog člana, Agencija može na zahtjev banke produžiti rok za dostavljanje prigovora na zapisnik, ali samo u slučaju kada se nalazi iz zapisnika odnose na nadležnost nadzornog odbora banke.

(6) Ako banka u propisanim rokovima ne dostavi prigovor na zapisnik ili svojim prigovorom osnovano ne ospori nalaze iz zapisnika kojima su utvrđene nepravilnosti i slabosti u poslovanju, Agencija banci izriče odgovarajuću mjeru propisanu ovim zakonom.

Dopuna zapisnika o nadzoru

Član 194.

(1) U slučaju kada se razmatranjem prigovora banke na zapisnik utvrdi opravdanost prigovora, Agencija sačinjava dopunu zapisnika.

(2) Dopuna zapisnika dostavlja se banci u roku od 15 dana od dana dostavljanja prigovora na zapisnik.

Naknada za nadzor

Član 195.

Banka i lica iz člana 181. stav 2. ovog zakona su dužni da plaćaju Agenciji naknadu za vršenje nadzora, u skladu sa ovim zakonom, zakonom kojim se uređuje osnivanje i rad Agencije i propisima Agencije.

1. Preduzimanje mjera nadzora Mjere nadzora

Član 196.

(1) Ako Agencija utvrdi da je banka postupala suprotno odredbama ovog zakona, propisima Agencije, drugih propisa ili standardima opreznog bankarskog poslovanja, odnosno na drugi način koji ugrožava poslovanje banke, prema toj banci preduzima jednu ili više mjera nadzora:

1) izdaje pismeno upozorenje,

2) nalaže otklanjanje nepravilnosti i nezakonitosti u poslovanju,

3) ograničava prava akcionarima sa kvalifikovanim učešćem,

4) preduzima mjere rane intervencije,

5) oduzima dozvolu za rad, pokreće postupak prinudne likvidacije ili donosi odluku o podnošenju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka i

6) pokreće proceduru ocjene ispunjenosti uslova za pokretanje postupka restrukturiranja, kada utvrdi da je stanje banke takvo da ne može ili vjerovatno neće moći nastaviti poslovanje.

(2) Agencija može u toku vršenja nadzora naložiti banci jednu ili više mjera za otklanjanje nepravilnosti i nezakonitosti ako ocijeni da je došlo do ozbiljnih kršenja propisa i poslovnih načela kojima se ugrožava ili može ugroziti finansijsko stanje ili likvidnost banke i interesi njenih deponenata, što zahtijeva preduzimanje hitnih mjera.

(3) Obaveza za objavu ponude za preuzimanje, utvrđena zakonom kojim se uređuje preuzimanje akcionarskih društava, ne primjenjuje se ako sticalac stekne akcije banke prilikom povećanja osnovnog kapitala:

1) sprovođenjem mjera za otklanjanje nepravilnosti i nezakonitosti u poslovanju i mjera rane intervencije Agencije ili

2) konverzijom instrumenata kapitala banke, koje banka može uzeti u obzir prilikom izračunavanja kapitala i koji su konvertovani u akcije kada su ispunjeni uslovi u skladu sa ovim zakonom.

(4) Pravo izuzetka iz stava 3. ovog člana sticalac akcija banke može koristiti uz prethodnu saglasnost Agencije, samo ako ista ocijeni da je korišćenje prava izuzetka u cilju očuvanja finansijske stabilnosti, o čemu Agencija obavještava Komisiju za hartije od vrijednosti Republike Srpske.

(5) Ako organizacioni dio banke sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine u obavljanju poslova na teritoriji Republike

Srpske postupa suprotno odredbama ovog zakona i propisima Agencije, tom organizacionom dijelu banke Agencija izriče odgovarajuću mjeru nadzora.

Diskreciono pravo Agencije

Član 197.

(1) Odluku o mjeri koju preduzima prema banci Agencija donosi na osnovu diskrecione ocjene:

1) težine utvrđenih nepravilnosti i nezakonitosti,

2) pokazane spremnosti i sposobnosti organa banke da otklone utvrđene nepravilnosti i nezakonitosti i

3) stepena kojim banka ugrožava finansijsku disciplinu i nesmetano funkcionisanje bankarskog sistema.

(2) Kod ocjene težine nepravilnosti i nezakonitosti utvrđenih u poslovanju banke procjenjuju se naročito:

1) finansijski položaj banke,

2) stepen adekvatnosti kapitala u odnosu na preuzete rizike,

3) uticaj učinjene nepravilnosti i nezakonitosti na budući položaj banke,

4) broj utvrđenih nepravilnosti i nezakonitosti i njihova međusobna zavisnost,

5) trajanje i učestalost učinjenih nepravilnosti i nezakonitosti i

6) zakonitost rada banke.

(3) Prilikom ocjene pokazane spremnosti i sposobnosti organa banke da otklone utvrđene nepravilnosti i nezakonitosti procjenjuju se naročito:

1) sposobnost uprave i višeg rukovodstva da identifikuju, vrednuju i nadziru rizike iz poslovanja banke i da upravljaju tim rizicima,

2) djelotvornost sistema unutrašnjih kontrola u banci, a posebno funkcije interne revizije,

3) efikasnost u otklanjanju ranije utvrđenih nepravilnosti i nezakonitosti, a naročito u sprovođenju ranije izrečenih mjera i

4) stepen saradnje organa upravljanja, višeg rukovodstva i drugih zaposlenih u banci sa ovlašćenim licima tokom nadzora.

(4) Prilikom ocjene stepena kojim banka ugrožava finansijsku disciplinu i nesmetano funkcionisanje bankarskog sistema procjenjuje se značaj banke u finansijskom sektoru.

Pismeno upozorenje banci

Član 198.

(1) Ako u toku vršenja nadzora utvrdi slabosti i nedostatke u poslovanju, a koje nemaju značaj kršenja propisa, niti bitno utiču na finansijsko stanje, ali bi mogle imati takav uticaj ako se ne otklone, Agencija može banci izdati pismeno upozorenje da preduzme radnje i postupke za poboljšanje poslovanja.

(2) Pismenim upozorenjem banci se:

1) ukazuje na utvrđene slabosti, nedostatke ili nedosljednosti u poslovanju,

2) određuje rok i način postupanja banke radi otklanjanja slabosti ili nedostataka u poslovanju banke i

3) određuje rok, odnosno dinamika u skladu sa kojom banka izvještava Agenciju o izvršavanju obaveza iz pismenog upozorenja.

(3) Ako banka ne ispuni obaveze iz pismenog upozorenja u roku i na način utvrđen pismenim upozorenjem, Agencija može prema banci izreći novu mjeru.

Pismeno upozorenje članu uprave

Član 199.

(1) Agencija izdaje pismeno upozorenje odgovornom članu uprave:

1) ako banka ne izvrši naložene mjere na način i u rokovima utvrđenim rješenjem Agencije i

2) u drugim slučajevima kada nisu ispunjeni uslovi za oduzimanje saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave.

(2) Pismeno upozorenje iz stava 1. ovog člana izriče se odgovornom članu uprave bez obzira da li je u trenutku izricanja upozorenja to lice i dalje član uprave banke, a najduže u roku od dvije godine od dana nastanka okolnosti zbog koje se pismeno upozorenje izriče.

Mjere za otklanjanje nepravilnosti i nezakonitosti

Član 200.

(1) Ako je Agencija u poslovanju banke utvrdila nepravilnosti ili nezakonitosti ili poslovanje banke neće biti u skladu sa propisima u sljedećih 12 mjeseci, ovlašćena je da preduzme jednu ili više mjera, i to:

1) naloži banci da obezbijedi veći pokazatelj adekvatnosti kapitala od zahtijevanog, odnosno veći kapital od zahtijevanog po ovom zakonu i propisima Agencije, ako kapital banke nije dovoljan za pokriće svih rizika kojima je banka izložena ili bi mogla biti izložena;

2) naloži usvajanje i sprovođenje plana mjera za ispunjavanje kapitalnih zahtjeva utvrđenih zakonom i propisima Agencije;

3) zahtijeva od banke da unaprijedi sistem i proces upravljanja rizicima, sistem unutrašnjih kontrola, a posebno funkciju interne revizije, računovodstveni i informacioni sistem i politike naknada;

4) naloži banci da izradi i sprovede plan aktivnosti za usklađivanje svog poslovanja sa propisima i odredi rok za njegovu primjenu;

5) zahtijeva od banke da poveća iznos posebnih rezervi za obezbjeđenje od potencijalnih gubitaka, tj. da usvoji i primijeni posebnu politiku procjene imovine, vanbilansnih stavki i posebnu politiku rezervisanja;

6) naloži banci da donese i sprovede mjere za:

1. smanjenje, odnosno ograničavanje izloženosti,

2. poboljšanje postupka naplate dospjelih potraživanja,

3. pravilno vrednovanje bilansnih i vanbilansnih stavki;

7) ograniči jednu ili više aktivnosti za koje je Agencija utvrdila da su prouzrokovale gubitke za banku ili su suprotne dobrim bankarskim praksama i standardima opreznog i savjesnog bankarskog poslovanja;

8) naloži banci da privremeno obustavi obavljanje pojedinih ili svih bankarskih poslova;

9) naloži banci da zatvori jednu ili više organizacionih jedinica, odnosno obustavi širenje organizacione mreže ili uvođenje novih proizvoda;

10) zahtijeva od banke da smanji rizike koji proizlaze iz djelatnosti, usluga i sistema banke;

11) smanji troškove poslovanja banke;

12) smanji ili ograniči iznose naknada koje zavise od stepena ostvarivanja poslovnih ciljeva, a koje se isplaćuju organima upravljanja ili zaposlenima;

13) naloži banci da neto dobit upotrijebi za povećanje kapitala banke;

- 14) privremeno zabrani ili ograniči banci isplatu dividende ili bilo kojeg drugog oblika isplate dobiti;
 - 15) privremeno zabrani ili ograniči isplatu dividende, kamate ili drugih raspodjela imaočima elemenata dopunskog kapitala banke;
 - 16) naloži banci da češće ili dodatno izvještava o pojedinačnim pokazateljima svog poslovanja;
 - 17) naloži banci da ispuni posebne zahtjeve u vezi sa likvidnošću, uključujući i ograničenje ročne neusklađenosti između imovine i obaveza;
 - 18) zahtijeva od banke da objavljuje dodatne podatke i informacije i
 - 19) naloži banci da preduzme druge mjere neophodne za poboljšanje njenog poslovanja.
- (2) Izricanjem mjera iz stava 1. ovoga člana Agencija određuje rok i način postupanja banke radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i nezakonitosti, kao i rok za dostavljanje izvještaja Agenciji o sprovedenim aktivnostima sa odgovarajućim dokazima da su nepravilnosti i nezakonitosti otklonjene.
- (3) Pored izvještaja o preduzetim mjerama iz stava 2. ovoga člana, Agencija može naložiti banci da dostavi i mišljenje privrednog društva za reviziju o otklanjanju nepravilnosti i nezakonitosti.
- (4) Ako banka nije postupila u skladu sa naloženim mjerama za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti ili ako naložene mjere nisu bile efikasne za otklanjanje postojećih nezakonitosti i nepravilnosti, Agencija može banci naložiti novu mjeru.

Zabrana zaključivanja ugovora sa korisnikom

Član 201.

Agencija može banci zabraniti zaključivanje ugovora o usluzi sa korisnikom do otklanjanja nezakonitosti ako utvrdi da:

- 1) ugovor nije zaključen u skladu sa pravilima ugovaranja propisanim ovim zakonom,
- 2) ugovor ne sadrži sve elemente propisane ovim zakonom i propisima Agencije,
- 3) banka izračunava efektivnu kamatnu stopu ili ukupnu cijenu usluge suprotno odredbama ovog zakona i propisima Agencije,
- 4) ugovor sadrži odredbe koje su suprotne odredbama ovog zakona i na štetu korisnika,
- 5) oglašavanje usluga ne sadrži sve podatke i informacije propisane u čl. 123, 136. i 138. ovog zakona i
- 6) banka odobrava kredite, prima depozite, otvara i vodi račune ili izdaje platne kartice suprotno odredbama ovog zakona.

2.1. Mjere rane intervencije Vrste mjera rane intervencije

Član 202.

(1) Ako nadzorom utvrdi da banka postupa suprotno odredbama ovog zakona, propisima Agencije ili drugim propisima, ili se na osnovu pogoršanja njenog finansijskog stanja i likvidnosti, povećanja nivoa zaduženosti, nekvalitetnih kredita ili koncentracije izloženosti, može pretpostaviti da će doći do kršenja odredaba ovog zakona, propisa Agencije ili drugih propisa, Agencija može, nezavisno od preduzetih mjera za otklanjanje nepravilnosti i nezakonitosti iz člana 200. ovog zakona, da preduzme jednu ili više sljedećih mjera:

- 1) naloži organima upravljanja banke da sprovedu jednu ili više mjera utvrđenih u planu oporavka, ili da, ako su okolnosti koje su dovele do rane intervencije različite od pretpostavki iz prvobitnog plana, ažurira taj plan i u određenom roku sprovede jednu ili više mjera iz ažuriranog plana,
 - 2) zahtijeva od organa upravljanja banke da analiziraju stanje, utvrde mjere za rješavanje utvrđenih problema i izrade plan aktivnosti za rješavanje tih problema, kao i utvrde rokove za njegovo sprovođenje,
 - 3) naloži nadzornom odboru banke da sazove, ili da direktno sazove skupštinu akcionara banke, ako nadzorni odbor ne postupi po njenom zahtjevu, te u oba ova slučaja odredi dnevni red skupštine i zahtijeva da akcionari razmotre i donesu odgovarajuće odluke,
 - 4) naloži nadležnom organu banke da razriješi jednog ili više članova organa upravljanja ili višeg rukovodstva banke ako se ustanovi da ova lica nisu sposobna da izvršavaju svoje dužnosti, kao i imenuje nova lica u skladu sa zakonom,
 - 5) imenuje savjetnika ili uvede privremenu upravu u banci,
 - 6) zahtijeva od organa upravljanja banke da izradi plan za pregovaranje o restrukturiranju duga sa pojedinim ili svim povjeriocima u skladu sa planom oporavka,
 - 7) zahtijeva od banke izmjenu njene poslovne strategije,
 - 8) zahtijeva od banke izmjenu njene organizacione strukture i
 - 9) pribavi, putem posrednog ili neposrednog nadzora, informacije potrebne za ažuriranje plana restrukturiranja, procjenu vrijednosti imovine i obaveza, te pripremu za moguće sprovođenje postupka restrukturiranja.
- (2) Agencija rješenjem o izricanju mjera utvrđuje rok za izvršenje svake naložene mjere iz stava 1. ovoga člana, kao i rok za dostavljanje izvještaja i dokaza o izvršenju naložene mjere.
- (3) Agencija donosi akt kojim razrađuje uslove za preduzimanje mjera rane intervencije iz stava 1. ovog člana.

Sazivanje skupštine banke

Član 203.

(1) Ako banka nije izvršila naloženu mjeru Agencije iz člana 202. stav 1. tačka 3) ovog zakona na način i u rokovima utvrđenim rješenjem Agencije, skupštinu banke može sazvati Agencija i utvrditi dnevni red radi

donošenja potrebnih odluka.

(2) Agencija za potrebe skupštine, na osnovu obavljenog nadzora, sačinjava izvještaj o poslovanju banke i obezbjeđuje da bude dostupan akcionarima.

(3) Agencija saziva skupštinu najmanje 30 dana prije dana njenog održavanja, u koji se ne uračunava dan objave poziva za sazivanje skupštine.

(4) Na dnevni red koji predloži Agencija akcionari ne mogu dati prijedlog za izmjenu i dopunu dnevnog reda.

Razrješenje organa upravljanja

Član 204.

(1) U slučaju značajnog pogoršanja finansijskog stanja banke ili težeg kršenja zakona, propisa Agencije ili internih akata banke, a kada druge mjere rane intervencije preduzete u skladu sa članom 202. ovog zakona nisu dovoljne za poboljšanje takvog stanja, Agencija može svim ili pojedinim članovima organa upravljanja banke oduzeti saglasnost za obavljanje funkcije i zahtijevati njihovo razrješenje.

(2) Pored mjera iz stava 1. ovog člana, Agencija može svim ili pojedinim članovima organa upravljanja banke da:

1) zabrani ili ograniči obavljanje te funkcije ili bilo koje aktivnosti u banci,

2) zabrani ili ograniči posredno ili neposredno ostvarivanje glasačkog prava u banci,

3) zahtijeva da otuđe direktno ili indirektno vlasništvo koje imaju u banci, u roku koji ona odredi, i

4) zabrani obavljanje funkcije u bilo kojoj banci ili članu bankarske grupe ili učestvovanje u obavljanju aktivnosti u banci ili bankarskoj grupi bez prethodne saglasnosti Agencije.

(3) Imenovanje novih članova organa upravljanja vrši se u skladu sa odredbama ovog zakona koje uređuju imenovanje članova nadzornog odbora i uprave banke.

2.1.1. Savjetnik Imenovanje savjetnika

Član 205.

(1) Agencija može imenovati jednog ili više savjetnika da privremeno rade sa organima upravljanja banke kada ocijeni da banka značajno krši odredbe zakona i drugih propisa ili ako postoje značajni nedostaci u poslovanju banke i kada ocijeni da je potrebna detaljnija procjena i praćenje finansijskog stanja banke.

(2) Za savjetnika banke može biti imenovano isključivo lice koje je nezavisno od banke i koje ispunjava uslove za imenovanje člana uprave banke.

(3) Agencija utvrđuje mandat, ovlašćenja i obaveze savjetnika, definiše pitanja o kojima se organi upravljanja banke savjetuju sa savjetnikom, kao i akte i pravne radnje za koje je potrebno mišljenje, odnosno saglasnost savjetnika.

(4) Agencija imenuje savjetnika na period do godinu dana, uz mogućnost produženja za još jednu godinu ako Agencija procijeni da je to neophodno radi okončanja započetih aktivnosti.

(5) Mandat savjetnika banke može se okončati i prije isteka roka iz stava 4. ovog člana ako Agencija ili savjetnik ocijene da imenovanje savjetnika nije dovelo ili neće dovesti do poboljšanja finansijskog stanja banke ili ako se finansijsko stanje te banke popravilo u mjeri da savjetnik više nije potreban.

(6) Agencija može utvrditi da je savjetnik dužan da pribavi saglasnost Agencije prije preuzimanja određenih pravnih radnji.

(7) Agencija može u toku trajanja mandata da razriješi savjetnika ako svoju dužnost ne obavlja na zadovoljavajući način, kao i zbog drugih opravdanih razloga, te da imenuje novog savjetnika, čiji mandat može trajati najduže do isteka započetog mandata prethodnog savjetnika.

(8) Agencija donosi akt kojim razrađuje uslove imenovanja i obavljanja poslova savjetnika u banci.

Ovlašćenja i obaveze savjetnika

Član 206.

(1) Savjetnik je dužan da u roku od 60 dana od dana imenovanja izradi izvještaj o finansijskom stanju i uslovima poslovanja banke sa procjenom njene finansijske stabilnosti i mogućnostima daljeg poslovanja (u daljem tekstu: izvještaj o finansijskom stanju) i dostavi ga Agenciji.

(2) Izvještaj o finansijskom stanju iz stava 1. ovog člana Agencija dostavlja banci.

(3) Savjetnik ima pravo uvida u sve poslovne knjige i dokumentaciju banke, te da traži podatke i obrazloženja od članova organa upravljanja, kao i lica zaposlenih u banci, kako bi utvrdio i pratio stanje poslovanja i finansijski položaj banke, te organima upravljanja davao saglasnost za donošenje odluka po pitanjima koja se prema rješenju o imenovanju savjetnika ne mogu donijeti bez prethodne saglasnosti savjetnika.

(4) Savjetnik je ovlašćen da prisustvuje sjednicama organa upravljanja i njihovih odbora i učestvuje u njihovom radu, bez prava glasa.

(5) Savjetnik je dužan da redovno, najmanje mjesečno, a na zahtjev Agencije i češće, izvještava Agenciju o poslovanju banke i njenom finansijskom stanju i radnjama koje je preduzeo u izvršavanju svojih dužnosti.

(6) Savjetnik je dužan da odmah obavijesti Agenciju o svim okolnostima koje po njegovoj ocjeni mogu uticati na neizvršavanje naloženih mjera za otklanjanje nepravilnosti i nezakonitosti iz člana 200. ovog zakona, kao i o svim okolnostima koje po njegovoj ocjeni mogu uticati na pogoršanje finansijskog stanja banke ili mogu uticati na ispunjenje uslova za preuzimanje mjera rane intervencije Agencije.

(7) Savjetnik za svoj rad odgovara Agenciji i svoja ovlašćenja ne može prenijeti na druga lica.

(8) Savjetnik ima pravo na naknadu za svoj rad koju isplaćuje Agencija.

Obaveze organa upravljanja prema savjetniku

Član 207.

(1) Organi upravljanja banke dužni su da savjetniku, bez odgađanja, dostave sve tražene podatke, kao i da se sa njim savjetuju i od njega dobiju saglasnost za donošenje konkretnih odluka po pitanjima koja se prema rješenju o imenovanju savjetnika ne mogu donijeti bez prethodne saglasnosti savjetnika.

(2) Organi upravljanja banke dužni su na svoje sjednice i sjednice svojih odbora pozvati savjetnika i pravovremeno mu dostaviti dokumentaciju potrebnu za prisustvovanje sjednicama.

Postupanje po izvještajima savjetnika

Član 208.

Agencija može, na osnovu dostavljenih izvještaja savjetnika, naložiti banci jednu ili više mjera nadzora propisanih ovim zakonom.

Prestanak ovlašćenja savjetnika

Član 209.

Ovlašćenja savjetnika prestaju danom:

- 1) isteka perioda na koji je imenovan,
- 2) razrješenja,
- 3) imenovanja privremenog upravnika,
- 4) imenovanja posebnog upravnika,
- 5) imenovanja likvidacionog upravnika i
- 6) otvaranja stečajnog postupka.

2.1.2. Privremena uprava Uvođenje privremene uprave

Član 210.

(1) Agencija može uvesti privremenu upravu imenovanjem jednog ili više privremenih upravnika koji zamjenjuju organe upravljanja kada ocijeni da banka značajno krši odredbe zakona i drugih propisa ili ako postoje značajni nedostaci u poslovanju banke i kada imenovanje novih članova organa upravljanja nije dovoljno za poboljšanje poslovanja i upravljanja bankom.

(2) Uvođenjem privremene uprave Agencija utvrđuje ciljeve i zadatke privremene uprave koji se odnose na utvrđivanje stvarnog finansijskog stanja u banci, upravljanje cjelokupnim ili dijelom poslovanja banke da bi se očuvalo ili ponovo uspostavilo odgovarajuće finansijsko stanje banke i njeno stabilno i sigurno poslovanje.

(3) Postupak privremene uprave može trajati najduže do godinu dana, uz mogućnost produženja za još jednu godinu ako Agencija procijeni da je to neophodno radi okončanja započetih aktivnosti i ostvarivanja ciljeva postupka privremene uprave.

(4) Postupak privremene uprave nad bankom može se okončati i prije isteka roka iz stava 3. ovog člana ako Agencija ili privremeni upravnik ocijene da uvođenje postupka privremene uprave nije dovelo ili neće dovesti do poboljšanja finansijskog stanja banke ili da se finansijsko stanje te banke popravilo u mjeri da postupak privremene uprave više nije potreban.

(5) Agencija može utvrditi da je privremeni upravnik dužan da prije preduzimanja određenih pravnih radnji pribavi saglasnost Agencije.

(6) Agencija utvrđuje period trajanja, ovlašćenja i obaveze privremenog upravnika.

(7) Agencija može da u toku trajanja privremene uprave razriješi privremenog upravnika ako svoju dužnost ne obavlja na zadovoljavajući način, kao i zbog drugih opravdanih razloga, te imenuje novog privremenog upravnika, čiji mandat može trajati najduže do isteka započetog mandata prethodnog privremenog upravnika.

(8) Za privremenog upravnika banke može se imenovati isključivo lice koje je nezavisno od banke i ispunjava uslove potrebne za imenovanje člana uprave banke.

(9) Agencija donosi akt kojim razrađuje uslove uvođenja i obavljanja privremene uprave.

Ovlašćenja i obaveze privremenog upravnika

Član 211.

(1) Privremeni upravnik banke je ovlašćen da neograničeno pristupa svim poslovnim prostorijama banke, kontroliše finansijsku aktivu, računovodstvene i druge evidencije i ostalu imovinu banke i njenih zavisnih lica.

(2) Rješenje o imenovanju, razrješenju ili produženju mandata privremenog upravnika banke bez odgađanja se dostavlja privremenom upravniku i banci u kojoj je imenovan, nadležnom registarskom sudu, Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Agenciji za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine, regulatornom organu Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, regulatornom organu za tržište hartija od vrijednost, pravnom licu ovlašćenom za obavljanje poslova jedinstvene evidencije hartija od vrijednosti i drugim organima u skladu sa propisima.

(3) Rješenje iz stava 2. ovog člana objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srpske" i na internet stranici Agencije i banke, te upisuje u evidenciju banaka iz člana 27. ovog zakona.

(4) Privremeni upravnik je dužan odmah po prijemu rješenja o imenovanju preduzeti mjere zaštite i sprečavanja otuđenja ili zloupotrebe imovine i dokumentacije banke i njenih zavisnih lica, te preduzeti sve potrebne mjere i aktivnosti koje su neophodne za nastavak poslovanja banke i zaštitu njene imovine, uključujući i:

- 1) otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u poslovanju banke,
- 2) naplatu potraživanja banke, a posebno nekvalitetnih kredita,
- 3) ograničavanje rasta aktive i vanbilansnih obaveza banke i
- 4) smanjenje troškova poslovanja banke.

(5) Privremeni upravnik vodi poslovanje banke, zastupa banku, ovlašten je i odgovoran za zaštitu imovine banke, kao i sprečavanje otuđenja i zloupotrebe dokumentacije i imovine banke i njenih zavisnih društava.

(6) Agencija može naložiti privremenom upravniku da sazove skupštinu akcionara banke sa utvrđenim dnevnim redom i prijedlogom odluka.

(7) Privremeni upravnik saziva skupštinu akcionara najkasnije u roku od osam dana od dana prijema naloga Agencije iz stava 6. ovog člana.

(8) Prethodni članovi uprave i druga lica sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima banke dužni su privremenom upravniku omogućiti pristup cjelokupnoj dokumentaciji banke, te dati sva obrazloženja ili dodatne informacije o poslovanju banke.

(9) Svi zaposleni u banci dužni su saradivati sa privremenim upravnikom.

(10) U preduzimanju mjera iz svoje nadležnosti, Agencija i privremeni upravnik ovlašćeni su da traže pomoć organa unutrašnjih poslova i drugih nadležnih organa.

(11) Privremeni upravnik ima pravo na naknadu za svoj rad koja pada na teret banke, a čiju visinu utvrđuje Agencija.

Prestanak ovlaštenja organa upravljanja

Član 212.

(1) Danom donošenja rješenja o imenovanju privremenog upravnika sva ovlaštenja organa upravljanja prestaju, osim ovlaštenja za podnošenje tužbe protiv rješenja Agencije u skladu sa članom 8. ovog zakona, a ovlaštenja uprave i nadzornog odbora banke preuzima privremeni upravnik.

(2) Danom donošenja rješenja o imenovanju privremenog upravnika prestaju svi ugovori na osnovu kojih su dotadašnji članovi organa upravljanja bili zaposleni u toj banci.

(3) U slučaju iz stava 2. ovog člana, dotadašnji članovi organa upravljanja ne ostvaruju pravo na isplatu otpremnine i varijabilnih naknada, nezavisno od toga je li ostvarivanje takvih prava bilo ugovoreno sa bankom ili je proizlazilo iz drugog akta banke.

Izveštaj privremenog upravnika

Član 213.

(1) Privremeni upravnik dužan je da, u roku utvrđenim rješenjem Agencije, a najkasnije u roku od 60 dana od dana imenovanja, sačini i Agenciji dostavi izvještaj, koji sadrži:

- 1) podatke o imovini banke po izvršenom popisu,
- 2) bilans stanja i bilans uspjeha banke na dan imenovanja privremenog upravnika,
- 3) pregled svih potraživanja i obaveza banke po pojedinačnim dužnicima, odnosno povjeriocima banke,
- 4) projekciju mogućnosti nastavka poslovanja banke, sa dokumentovanim pretpostavkama na osnovu kojih je projekcija urađena, uključujući procjenu sposobnosti i spremnosti akcionara da dokapitalizuju banku i
- 5) plan aktivnosti privremene uprave sa prijedlogom mjera za rješavanje stanja u banci.

(2) Privremeni upravnik u izvještaju iz stava 1. ovog člana predlaže jednu ili više sljedećih mjera:

- 1) povećanje kapitala banke do iznosa utvrđenog ovim zakonom i propisima Agencije,
- 2) prodaju dijela ili cjelokupne imovine,
- 3) istovremenu prodaju dijela ili cjelokupne imovine i obaveza banci ili drugom licu ovlašćenom za obavljanje ovih poslova,
- 4) prodaju ili spajanje sa drugom bankom,
- 5) pokretanje postupka restrukturiranja banke,
- 6) oduzimanje dozvole za rad i likvidaciju banke, sa procjenom iznosa aktive koja će biti realizovana u likvidaciji banke,
- 7) oduzimanje dozvole za rad i pokretanje postupka stečaja, ako nisu ispunjeni uslovi za pokretanje i vođenje likvidacionog postupka i
- 8) druge mjere.

(3) Uz izvještaj iz stava 1. ovog člana, privremeni upravnik Agenciji dostavlja i plan aktivnosti koji su akcionari banke dužni da sačine i dostave privremenom upravniku u roku koji on utvrdi.

(4) Plan aktivnosti iz stava 3. ovog člana sadrži prijedlog neophodnih aktivnosti koje će banka preduzeti za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti u poslovanju banke i poboljšanje njenog finansijskog stanja, sa utvrđenim rokovima za sprovođenje tih aktivnosti.

(5) Prilikom odlučivanja o planu mjera predloženih u izvještaju privremenog upravnika, Agencija je dužna da cijeni i potrebu zaštite interesa deponenata i ostalih povjerilaca banke, te utvrdi postojanje realnih pretpostavki da se predloženi plan uspješno sprovede u periodu trajanja postupka privremene uprave.

- (6) Agencija može prilikom usvajanja izvještaja ili tokom sprovođenja plana da izmijeni ili dopuni plan koji je predložio privremeni upravnik.
- (7) Privremeni upravnik je dužan da redovno, najmanje jednom mjesečno, a na zahtjev Agencije i češće, izvještava Agenciju o poslovanju banke pod privremenom upravom, finansijskom stanju banke, kao i sprovođenju plana privremenog upravnika, odnosno bez odgađanja obavijesti Agenciju o svim okolnostima koje mogu uticati na pogoršanje finansijskog stanja banke.
- (8) Privremeni upravnik dužan je da na kraju mandata sačini i Agenciji dostavi završni izvještaj o toku postupka privremene uprave i njenom okončanju, sa obrazloženjem realizovanih mjera u postupku privremene uprave.

Prestanak ovlašćenja privremenog upravnika

Član 214.

Ovlašćenja privremenog upravnika banke prestaju danom:

- 1) isteka roka na koji je imenovan,
- 2) razrješenja i imenovanja novog privremenog upravnika,
- 3) imenovanja posebne uprave u postupku restrukturiranja,
- 4) donošenja rješenja Agencije o imenovanju likvidacionog upravnika i
- 5) donošenja rješenja nadležnog suda o imenovanju stečajnog upravnika.

3. Nadzor bankarske grupe na konsolidovanom osnovu Nadzor na konsolidovanom osnovu

Član 215.

- (1) Agencija vrši nadzor bankarske grupe u kojoj banka sa sjedištem u Republici Srpskoj ima svojstvo najvišeg matičnog društva ili svojstvo zavisnog društva na konsolidovanom osnovu.
- (2) Nadzor iz stava 1. ovog člana Agencija vrši:
- 1) analizom konsolidovanih finansijskih izvještaja bankarske grupe,
 - 2) neposrednim nadzorom bankarske grupe, odnosno njenih članova, u cilju utvrđivanja tačnosti podataka iz konsolidovanih finansijskih izvještaja, kao i rizika kojima je izložena banka kao član bankarske grupe i bankarska grupa u cjelini, i
 - 3) procjenom stanja bankarske grupe.
- (3) Agencija je ovlašćena da izvrši neposredni nadzor člana bankarske grupe ili njegovog organizacionog dijela u inostranstvu koji je predmet nadzora na konsolidovanom osnovu i da saraduje sa stranim nadležnim regulatornim organom.
- (4) Agencija je ovlašćena da u postupku nadzora iz stava 1. ovog člana sagleda:
- 1) adekvatnost nadzora banke nad njenim poslovanjem u inostranstvu od rukovodstva nadređene banke ili holdinga,
 - 2) mogućnost da matična banka pristupa podacima o njenim filijalama i zavisnim društvima u zemlji domaćina,
 - 3) stručnost lokalnog rukovodstva i
 - 4) efikasnost nadzora u zemlji domaćina.

Transparentnost strukture bankarske grupe

Član 216.

- (1) Struktura bankarske grupe obavezno je transparentna u mjeri koja Agenciji omogućava da utvrdi:
- 1) najviše matično društvo bankarske grupe i lica koja imaju kontrolno ili značajno učešće u tom društvu,
 - 2) mjesto i vrste poslovnih aktivnosti koje se obavljaju u okviru bankarske grupe,
 - 3) finansijsko stanje i rezultate poslovanja bankarske grupe i njenih članova,
 - 4) vrste i nivoa rizika kojima su bankarska grupa i njeni članovi izloženi,
 - 5) način na koji se upravljanje rizicima organizuje i sprovodi na nivou bankarske grupe i
 - 6) poslovne, finansijske i druge odnose između članova bankarske grupe.
- (2) Struktura bankarske grupe obavezno se organizuje na način koji omogućava adekvatnu internu i spoljnu reviziju, kao i nesmetano vršenje nadzorne funkcije Agencije.

Podređeno društvo banke

Član 217.

- (1) Banka može steći vlasništvo u podređenom društvu samo uz saglasnost Agencije.
- (2) Agencija donosi akt kojim propisuje način i postupak davanja saglasnosti iz stava 1. ovog člana.

Podređeno društvo holdinga

Član 218.

- (1) Holding ne može osnovati ili steći direktno ili indirektno vlasništvo u podređenom društvu ako takvo sticanje može negativno uticati na poslovanje banke u kojoj taj holding ima kontrolno učešće.
- (2) Holding obavještava Agenciju o sticanju direktnog ili indirektnog vlasništva u podređenom društvu u roku od 15 dana od dana tog sticanja.

(3) Ako utvrdi da sticanje direktnog ili indirektnog vlasništva u podređenom društvu može imati negativne posljedice za banku iz stava 1. ovog člana, Agencija primjenjuje mjere u skladu sa ovim zakonom.

Upravljanje rizicima na nivou bankarske grupe

Član 219.

(1) Za bankarsku grupu na konsolidovanom osnovu utvrđuje se:

- 1) pokazatelj adekvatnosti kapitala,
- 2) velika izloženost,
- 3) izloženost prema povezanim licima,
- 4) ulaganje u druga pravna lica i u osnovna sredstva,
- 5) ograničenje kreditiranja u grupi,
- 6) otvorena neto devizna pozicija,
- 7) likvidnost bankarske grupe i
- 8) struktura grupe.

(2) Ako na osnovu pokazatelja iz stava 1. ovog člana, odnosno na osnovu konsolidovanih finansijskih izveštaja bankarske grupe, ocijeni da nivo kapitala bankarske grupe ugrožava stabilno poslovanje banke, Agencija može od banke da zahtijeva da obezbijedi dodatni kapital i odredi banci veći pokazatelj adekvatnosti kapitala od propisanog ovim zakonom, kao i naloži druge nadzorne mjere u vezi sa rizicima na nivou grupe.

(3) Bankarska grupa je dužna da donese i uspostavi procedure za sprovođenje unutrašnje kontrole, revizije i upravljanja rizicima koje odgovaraju aktivnostima grupe, kao i da redovno prati i ažurira ove procedure.

(4) Banka i najviše matično društvo odgovorni su za utvrđivanje i dostavljanje Agenciji pokazatelja iz stava 1. ovog člana.

(5) Agencija donosi akt kojim propisuje način utvrđivanja i dostavljanja pokazatelja iz stava 1. ovog člana, kao i način upravljanja rizicima na nivou bankarske grupe.

Mjere prema članovima bankarske grupe

Član 220.

(1) Ukoliko Agencija utvrdi da je bilo koji član bankarske grupe, osim banke, prekršio odredbe ovog zakona ili propisa Agencije, ili da aktivnosti ili finansijsko stanje bilo kog člana štetno utiču na finansijsku stabilnost banke ili bi mogli ugroziti interese deponenata banke, nalaže tom članu da ove nepravilnosti otkloni u roku koji Agencija utvrdi.

(2) Ako se nepravilnosti iz stava 1. ovog člana ne otklone u utvrđenom roku, Agencija može preduzeti sljedeće mjere:

- 1) banci naložiti privremenu obustavu ulaganja u njeno podređeno društvo,
- 2) holdingu naložiti privremenu obustavu vršenja prava i pogodnosti koji proizlaze iz kontrolnog učešća tog holdinga u banci, uključujući i direktno ili indirektno vršenje glasačkih prava,
- 3) naložiti holdingu dodatno ulaganje u kapital banke,
- 4) članu bankarske grupe naložiti privremenu obustavu svih direktnih ili indirektnih poslovnih aktivnosti između banke i tog člana i
- 5) naložiti pravnom licu u kome kontrolno učešće ima drugo lice koje ima i učešće u banci privremenu obustavu prava i pogodnosti koji proizlaze iz učešća tog lica u banci, uključujući i direktno ili indirektno vršenje glasačkih prava, odnosno naložiti privremenu obustavu svih direktnih ili indirektnih poslovnih aktivnosti između banke i tog lica.

(3) Ako se nakon preduzimanja mjera iz stava 2. ovog člana ne otklone nepravilnosti utvrđene u stavu 1. ovog člana, Agencija može preduzeti i sljedeće mjere:

- 1) zahtijevati od banke da ulaganja u podređeno društvo smanji toliko da ono više ne bude podređeno društvu banke,
- 2) oduzeti holdingu saglasnost za sticanje kontrolnog učešća u banci,
- 3) zahtijevati od holdinga da otuđi značajno ili kontrolno učešće u njegovom podređenom društvu i
- 4) povući saglasnost za sticanje učešća u banci datu licu koje ima učešće u banci, a u kome drugo lice ima kontrolno učešće.

(4) Agencija može, kada okolnosti nalažu neodložno postupanje, preduzeti mjere iz ovog člana i prije roka iz stava 1. ovog člana.

(5) Agencija može da ograniči aktivnosti konsolidovane bankarske grupe i mjesto sprovođenja aktivnosti ako:

- 1) je banka ili bankarska grupa izložena prevelikom riziku ili se njom ne upravlja na odgovarajući način,
- 2) je nadzor u zemlji domaćina neadekvatan ili
- 3) se pri vršenju konsolidovanog nadzora pojavljuju određene prepreke.

(6) Ako je član bankarske grupe iz stava 1. ovog člana lice koje nadzire drugi regulatorni organ u Republici Srpskoj i Federaciji Bosne i Hercegovine, Agencija je dužna da o preduzetim mjerama obavijesti taj regulatorni organ.

GLAVA IX

RESTRUKTURIRANJE BANKE

1. Osnovne odredbe

Jedinica za restrukturiranje

Član 221.

- (1) Zadatke i nadležnosti restrukturiranja banaka izvršava Agencija, za čije obavljanje uspostavlja posebnu unutrašnju organizacionu jedinicu - Jedinica za restrukturiranje.
- (2) Agencija je dužna da uspostavi odgovarajuću unutrašnju organizaciju kojom se obezbeđuje operativna i funkcionalna nezavisnost i sprečava sukob interesa pri izvršavanju zadataka i ovlašćenja Agencije u vezi sa restrukturiranjem banaka, s jedne strane, i izvršavanju zadataka i ovlašćenja nadzora u skladu sa odredbama ovog zakona koje uređuju nadzor nad poslovanjem banaka, s druge strane.
- (3) Nezavisnost iz stava 2. ovog člana obezbeđena je kada su uspostavljene posebne linije izveštavanja i predlaganja odluka Agencije.
- (4) Lica zadužena za restrukturiranje banaka obavezno imaju odgovarajuće kvalifikacije, stručna znanja, vještine i iskustvo potrebno za obavljanje poslova restrukturiranja i postizanje ciljeva restrukturiranja banaka.

Ciljevi restrukturiranja

Član 222.

- (1) Restrukturiranje banke sprovodi se u cilju:
 - 1) ostvarivanja kontinuiteta obavljanja kritičnih funkcija banke,
 - 2) izbjegavanja većeg štetnog uticaja na finansijsku stabilnost, posebno sprečavanja širenja štetnih posljedica na tržišnu infrastrukturu, te održavanja tržišne discipline,
 - 3) zaštite budžetskih i drugih javnih sredstava, tako da se na najmanju moguću mjeru svede oslanjanje na vanrednu javnu finansijsku podršku,
 - 4) zaštite deponenata koji imaju osigurane depozite i
 - 5) zaštite sredstava i druge imovine klijenata.
- (2) Ciljevi restrukturiranja iz stava 1. ovog člana jednakog su značaja, a Agencija u postupku restrukturiranja određuje način njihovog međusobnog usklađivanja prema okolnostima svakog pojedinačnog slučaja.
- (3) Agencija je dužna da u ostvarivanju ciljeva restrukturiranja vodi računa o smanjenju troškova restrukturiranja na najmanju moguću mjeru i izbjegavanju smanjenja vrijednosti imovine banke, osim ako je to potrebno radi ostvarivanja ciljeva restrukturiranja.

Opšta načela restrukturiranja

Član 223.

- (1) Postupak restrukturiranja sprovodi se u skladu sa sljedećim načelima:
 - 1) akcionari banke prvo snose gubitke,
 - 2) povjerioci banke snose gubitke nakon akcionara, i to tako da se obezbijedi jednak tretman povjerilaca čija su potraživanja u istom isplatnom redu u postupku likvidacije i stečaja u skladu sa ovim zakonom,
 - 3) organi upravljanja i po potrebi više rukovodstvo banke se razrješavaju, osim kada se, zavisno od konkretnih okolnosti, smatra da je potpuno ili djelimično zadržavanje organa upravljanja i višeg rukovodstva neophodno za postizanje ciljeva restrukturiranja,
 - 4) organi upravljanja i više rukovodstvo banke dužni su da obezbijede svu pomoć neophodnu za ostvarivanje ciljeva restrukturiranja,
 - 5) povjerioci banke ne mogu da pretrpe gubitke veće od gubitaka koje bi pretrpjeli u slučaju sprovođenja stečajnog postupka nad bankom u skladu sa zaštitnim mjerama predviđenim ovim zakonom,
 - 6) osigurani depoziti su potpuno zaštićeni do visine iznosa utvrđenog zakonom kojim se uređuje osiguranje depozita u bankama,
 - 7) članovi organa upravljanja, akcionari i druga lica koja su doprinijela da banka ne može ili vjerovatno neće moći nastaviti sa poslovanjem odgovaraju u skladu sa zakonom za propuste u svom radu i štetu koju su prouzrokovali i
 - 8) zaštitne mjere primjenjuju se u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Ako je banka član bankarske grupe, Agencija primjenjuje ovlašćenja i mjere restrukturiranja na način koji umanjuje negativne posljedice restrukturiranja na ostale članove bankarske grupe i grupu u cjelini, kao i na stabilnost finansijskog sektora.
- (3) Agencija kod primjene instrumenata restrukturiranja i izvršavanja ovlašćenja restrukturiranja, prema potrebi, obavještava zaposlene banke u restrukturiranju i njihove predstavnike.
- (4) U postupku restrukturiranja banaka ne primjenjuju se odredbe ovog zakona koje uređuju kupoprodaju plasmana, izuzev člana 119. ovog zakona koji se odnosi na zaštitu dužnika i korisnika bankarskih usluga.

2. Planiranje restrukturiranja Plan restrukturiranja banke

Član 224.

- (1) Agencija izrađuje plan restrukturiranja za svaku banku koja nije dio grupe koja podliježe konsolidovanom nadzoru, kojim se predviđa primjena odgovarajućih instrumenata i mjera restrukturiranja i ovlašćenja nakon donošenja odluke o pokretanju postupka restrukturiranja, ako su ispunjeni uslovi za restrukturiranje banke u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Prilikom donošenja odluke o restrukturiranju banke, odnosno o primjeni odgovarajućih instrumenata restrukturiranja, ukoliko to okolnosti zahtijevaju, Agencija može da primijeni i instrumente restrukturiranja koji nisu

predviđeni planom restrukturiranja za tu banku.

(3) Plan restrukturiranja obavezno sadrži:

- 1) kratak prikaz ključnih elemenata plana restrukturiranja,
 - 2) kratak prikaz bitnih promjena u banci koje su nastupile nakon posljednje izmjene plana restrukturiranja,
 - 3) prikaz načina na koji bi, u mjeri u kojoj je to neophodno, banka mogla odvojiti kritične funkcije i ključne poslovne aktivnosti od ostalih poslova, kako bi obezbijedila kontinuitet poslovanja u slučaju ispunjenja uslova za restrukturiranje,
 - 4) rokove za sprovođenje svakog značajnog dijela plana restrukturiranja,
 - 5) detaljan opis procjene mogućnosti restrukturiranja i opis mjera potrebnih za otklanjanje prepreka za restrukturiranje,
 - 6) opis procedura za utvrđivanje tržišne vrijednosti kritičnih funkcija, ključnih poslovnih aktivnosti i imovine banke,
 - 7) detaljan opis postupaka kojima se obezbjeđuje kontinuirano pribavljanje ažuriranih informacija i podataka od banke,
 - 8) obrazloženje načina na koji će se obezbijediti finansiranje različitih mogućnosti i instrumenata restrukturiranja predviđenih planom restrukturiranja, koji se ne zasniva na pretpostavci korišćenja vanredne javne finansijske podrške,
 - 9) detaljan opis različitih mogućnosti za primjenu instrumenata restrukturiranja, sa rokovima za njihovo sprovođenje, a na osnovu razmatranja različitih situacija u kojima mogu nastupiti ozbiljni makroekonomski i finansijski poremećaji značajni za poslovanje banke,
 - 10) opis mogućih sistemskih posljedica restrukturiranja banke,
 - 11) opis različitih mogućnosti za očuvanje pristupa uslugama platnog prometa i sistemima poravnanja i ocjenu mogućnosti prenosa sredstava klijenata,
 - 12) analizu posljedica plana restrukturiranja na zaposlene, uključujući i analizu troškova koji povodom toga mogu nastati,
 - 13) plan pružanja informacija sredstvima javnog informisanja i javnosti u vezi sa restrukturiranjem banke,
 - 14) minimalni zahtjevi za kapitalom i prihvatljivim obavezama i rok u kojem je banka dužna da dostigne propisani nivo ovih zahtjeva,
 - 15) opis aktivnosti i sistema u banci koji su neophodni za kontinuirano obavljanje operativnih poslova banke i
 - 16) mišljenje banke u vezi sa planom restrukturiranja, ako je potrebno.
- (4) Agencija, nakon izrade plana restrukturiranja, dostavlja banci kratak prikaz ključnih elemenata plana restrukturiranja.

(5) Agencija ažurira plan restrukturiranja:

- 1) najmanje jednom godišnje,
- 2) nakon promjene pravne ili organizacione strukture banke, promjene u njenom poslovanju ili njenog finansijskog stanja, kada ove promjene imaju materijalni značaj za primjenu plana restrukturiranja i
- 3) nakon drugih promjena koje utiču na sadržaj plana restrukturiranja i mogućnost njegove primjene.

Podaci za plan restrukturiranja

Član 225.

(1) Banka je dužna da na zahtjev Agencije pruži svu potrebnu pomoć i dostavi informacije i podatke koji su joj potrebni u svrhu izrade i ažuriranja plana restrukturiranja, kao i da je odmah obavijesti o svakoj promjeni tih podataka.

(2) Agencija je dužna da, za potrebe izrade plana restrukturiranja, zahtijeva od Agencije za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine mišljenje o procjeni troškova i mogućnosti isplate osiguranih depozita radi utvrđivanja mogućnosti sprovođenja postupka likvidacije ili stečaja banke, odnosno o procjeni mogućeg obima finansiranja restrukturiranja banke sredstvima Fonda za osiguranje depozita.

(3) Agencija donosi akt kojim propisuje podatke i informacije koje se dostavljaju u svrhu izrade i ažuriranja plana restrukturiranja banke i bankarske grupe, kao i način i rokove njihovog dostavljanja.

Plan restrukturiranja bankarske grupe

Član 226.

(1) Agencija izrađuje plan restrukturiranja bankarske grupe koja je predmet nadzora na konsolidovanom osnovu, a koji obuhvata restrukturiranje grupe ili bilo kojeg člana te grupe u skladu sa odredbama ovog zakona.

(2) Na izradu i ažuriranje plana restrukturiranja bankarske grupe shodno se primjenjuju odredbe člana 224. st. 1, 2, 4. i 5. tačka 1) ovog zakona.

(3) Plan restrukturiranja bankarske grupe obavezno sadrži:

- 1) opis aktivnosti i mjera koje će se preduzeti prema članovima bankarske grupe,
- 2) detaljan opis različitih mogućnosti za primjenu instrumenata restrukturiranja bankarske grupe na osnovu razmatranja različitih situacija u kojima mogu nastupiti ozbiljni makroekonomski i finansijski poremećaji značajni za poslovanje te grupe,
- 3) obrazloženje načina na koji će se obezbijediti finansiranje primjene različitih mogućnosti i instrumenata restrukturiranja bankarske grupe predviđenih ovim planom, koji se ne zasniva na pretpostavci korišćenja vanredne javne finansijske podrške,
- 4) procjenu mogućnosti preduzimanja međusobno usklađenih aktivnosti i mjera za restrukturiranje bankarske grupe kada nadzor nad članovima ove grupe ne vrši samo Agencija, uključujući mjere prodaje grupe u cjelini

trećem licu i razdvajanje ključnih poslovnih aktivnosti koje obavljaju određeni članovi ove grupe, kao i opis mjera potrebnih za otklanjanje prepreka za restrukturiranje posebno u vezi sa međusobnim usklađivanjem aktivnosti različitih nadležnih organa,

5) opis mogućnosti saradnje sa nadležnim regulatornim organom i organom za restrukturiranje, a u vezi sa restrukturiranjem bankarske grupe, kada članovi bankarske grupe imaju sjedište izvan Republike Srpske,

6) opis mjera za odvajanje pojedinih funkcija ili poslovnih aktivnosti koje su neophodne radi otklanjanja prepreka za nesmetano restrukturiranje bankarske grupe i

7) opis drugih mjera i aktivnosti koje će se preduzeti radi restrukturiranja bankarske grupe, a koje nisu izričito utvrđene ovim zakonom.

(4) Odredbe člana 225. ovog zakona shodno se primjenjuju na najviše matično društvo i člana bankarske grupe kada Agencija izrađuje plan restrukturiranja bankarske grupe.

Procjena mogućnosti restrukturiranja banke

Član 227.

(1) Pri izradi i ažuriranju plana restrukturiranja Agencija, nakon dobijanja mišljenja Agencije za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine iz člana 225. stav 2. ovog zakona, procjenjuje mogućnost za restrukturiranje banke koja nije dio grupe, identifikuje i analizira prepreke za njeno restrukturiranje, odnosno utvrđuje mjere za otklanjanje prepreka, ne uzimajući u obzir vanrednu javnu finansijsku podršku.

(2) Smatra se da postoji mogućnost za restrukturiranje banke ako su kumulativno ispunjeni sljedeći uslovi:

1) nad bankom je moguće sprovesti postupak likvidacije, odnosno stečaja ili postupak restrukturiranja,

2) sprovođenje bilo kojeg od tih postupaka, u mjeri u kojoj je to moguće, neće dovesti do nastupanja značajnih negativnih posljedica na stabilnost finansijskog sektora,

3) sprovođenjem bilo kojeg od tih postupaka moguće je obezbijediti kontinuitet obavljanja kritičnih funkcija banke i

4) sprovođenje restrukturiranja je moguće bez korišćenja vanredne javne finansijske podrške, ali se mogu koristiti sredstva za finansiranje restrukturiranja u skladu sa ovim zakonom i propisom kojim je uređena namjena i način korišćenja sredstava za finansiranje restrukturiranja.

(3) Pri procjeni mogućnosti restrukturiranja banke, Agencija naročito uzima u obzir:

1) mogućnost ostvarivanja ciljeva restrukturiranja primjenom raspoloživih instrumenata restrukturiranja,

2) posljedice restrukturiranja banke na stabilnost finansijskog sektora, privredu i povjerenje građana u bankarski sistem, kao i da li će primjena instrumenata restrukturiranja spriječiti širenje negativnih posljedica nesposobnosti poslovanja banke na bankarski sistem,

3) posljedice restrukturiranja banke na povjerenje, deponente, ugovorne strane i zaposlene,

4) posljedice restrukturiranja banke na nesmetano funkcionisanje platnog sistema i sistema za poravnanje hartija od vrednosti,

5) sposobnost banke da obezbijedi kontinuitet obavljanja kritičnih funkcija i ključnih poslovnih aktivnosti,

6) nivo usklađenosti pravne i organizacione strukture sa kritičnim funkcijama i ključnim poslovnim aktivnostima koje se obavljaju u banci,

7) sposobnost banke da u skladu sa već zaključenim poslovima i mogućnostima obezbijedi minimalne kadrovske i infrastrukturne kapacitete, kao i finansiranje, likvidnost i kapital koji su dovoljni da održavaju kritične funkcije i ključne poslovne aktivnosti,

8) odvojenost ključnih poslovnih aktivnosti od ostalih aktivnosti banke,

9) primjenljivost procedura i mjera za upravljanje rizicima,

10) iznos i vrstu prihvatljivih obaveza na koje se može primijeniti otpis ili konverzija u primjeni instrumenta restrukturiranja vlastitim sredstvima banke i

11) adekvatnost upravljanja rizicima informacionog sistema u vezi sa obezbjeđivanjem pristupa informacijama i podacima neophodnim za sprovođenje postupka restrukturiranja.

(4) Pri izradi i ažuriranju plana restrukturiranja bankarske grupe, Agencija procjenjuje mogućnost restrukturiranja bankarske grupe shodnom primjenom st. 1. do 3. ovog člana.

(5) Agencija donosi akt kojim propisuje elemente koji se uzimaju u obzir prilikom procjene mogućnosti restrukturiranja banke ili bankarske grupe.

Otklanjanje prepreka za restrukturiranje

Član 228.

(1) Ako utvrdi da postoje značajne prepreke za restrukturiranje banke, Agencija nalaže banci da, u roku najduže do četiri mjeseca od dana prijema zahtjeva, dostavi prijedlog mogućih mjera za otklanjanje ovih prepreka.

(2) Banka je dužna da Agenciji u ostavljenom roku dostavi prijedlog mogućih mjera za otklanjanje značajnih prepreka za restrukturiranje.

(3) Ako ocijeni da mjere koje je banka predložila ne mogu efektivno umanjiti, odnosno otkloniti prepreke za restrukturiranje, Agencija nalaže banci preduzimanje drugih mjera za otklanjanje prepreka za restrukturiranje i utvrđuje rokove za primjenu ovih mjera.

(4) U slučaju iz stava 3. ovog člana, Agencija može naložiti banci da:

1) izmijeni sporazum o finansijskoj podršci unutar bankarske grupe ili preispita potrebu zaključivanja ovog sporazuma, odnosno zaključi ugovor o pružanju odgovarajućih usluga bilo unutar bankarske grupe ili sa trećim licima,

2) ograniči izloženost prema jednom licu i ukupnu izloženost iz čl. 106. i 107. ovog zakona,

- 3) redovno dostavlja dodatne informacije i podatke značajne za restrukturiranje banke ili dostavi određene informacije i podatke značajne za restrukturiranje u pojedinačnom slučaju,
 - 4) otuđi određeni dio imovine,
 - 5) izvrši, odnosno obezbijedi odgovarajuće pravne i organizacione promjene banke ili bilo kojeg drugog člana bankarske grupe čiji je banka član, kako bi se smanjila složenost te banke i bankarske grupe i omogućilo odvajanje kritičnih funkcija od ostalih poslova banke u toku sprovođenja postupka restrukturiranja,
 - 6) pravno razdvoji finansijske i nefinansijske poslove na nivou bankarske grupe čiji je član,
 - 7) ograniči ili prestane da obavlja ili razvija određenu vrstu poslova ili ne započinje nove poslove ili prestane da ih dalje razvija,
 - 8) obezbijedi prihvatljive obaveze za pokriće gubitaka koje ispunjavaju uslove propisane odredbama ovog zakona koje uređuju područje primjene restrukturiranja vlastitim sredstvima banke, minimalne zahtjeve za kapitalom i prihvatljivim obavezama i procjenu iznosa restrukturiranja vlastitim sredstvima,
 - 9) preduzme mjere radi ispunjenja minimalnih zahtjeva za kapitalom i prihvatljivim obavezama iz tačke 8) ovog stava i
 - 10) preduzme ostale mjere koje utvrdi Agencija.
- (5) Pri nalažanju mjera iz stava 4. ovog člana, Agencija ocjenjuje moguće posljedice primjene mjera na poslovanje i stabilnost banke, stabilnost finansijskog sektora, a banka je dužna da u roku do jednog mjeseca dostavi plan usklađivanja sa naloženim mjerama.
- (6) Na otklanjanje prepreka za restrukturiranje bankarske grupe shodno se primjenjuju odredbe st. 1. do 5. ovog člana.
- (7) Ako banka u restrukturiranju obavlja poslove za čije obavljanje je potrebna dozvola drugog nadležnog regulatornog organa, Agencija obavještava taj organ o preduzetim mjerama koje mogu uticati na obavljanje tih poslova.

3. Otpis ili konverzija instrumenata kapitala Uslovi otpisa ili konverzije instrumenata kapitala

Član 229.

- (1) Otpis ili konverzija odgovarajućih instrumenata kapitala u akcije ili druge vlasničke instrumente banke može se izvršiti:
- 1) nezavisno od mjera restrukturiranja ili
 - 2) zajedno sa sprovođenjem mjera restrukturiranja, ako su ispunjeni uslovi za restrukturiranje banke.
- (2) Agencija može izvršiti otpis ili konverziju odgovarajućih instrumenata kapitala u akcije ili druge vlasničke instrumente prije pokretanja postupka restrukturiranja, a nakon pokretanja tog postupka otpis ili konverziju kapitala vrši prije primjene odgovarajućeg instrumenta restrukturiranja.
- (3) Agencija bez odgađanja vrši otpis ili konverziju instrumenata kapitala banke ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova:
- 1) ispunjeni su uslovi za pokretanje postupka restrukturiranja propisani ovim zakonom, prije nego što su preduzete bilo koje mjere restrukturiranja,
 - 2) Agencija utvrdi da banka vjerovatno neće moći nastaviti poslovanje u smislu ovog zakona ako se ne izvrši otpis ili konverzija, a nije vjerovatno da bi bilo koja druga mjera banke ili lica iz privatnog sektora, niti mjera preduzeta u postupku nadzora u skladu sa ovim zakonom, osim otpisa ili konverzije mogla u razumnom roku otkloniti smetnje za nastavak poslovanja banke, uzimajući u obzir sve okolnosti pojedinačnog slučaja, i
 - 3) banka je zatražila vanrednu javnu finansijsku podršku, osim ako je riječ o likvidnoj banci, a finansijska podrška se traži u svrhu rješavanja nedostatka kapitala utvrđenog u testovima otpornosti na stres i ocjenama kvaliteta imovine banke.
- (4) Otpis i konverzija vrši se bez saglasnosti akcionara, deponenata i drugih povjerilaca banke ili bilo kojeg trećeg lica.
- (5) Agencija je dužna da, prije nego što izvrši otpis ili konverziju instrumenata kapitala, obezbijedi nezavisnu procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke u skladu sa ovim zakonom, a na osnovu koje se vrši obračun iznosa otpisa, odnosno nivoa konverzije instrumenata kapitala potrebnog za pokriće gubitaka i/ili dokapitalizaciju banke.

Sprovođenje otpisa ili konverzije instrumenata kapitala

Član 230.

- (1) Otpis ili konverzija instrumenata kapitala banke vrši se prema sljedećem redoslijedu:
- 1) elementi redovnog osnovnog kapitala smanjuju se srazmjerno gubicima i do ukupnog iznosa tih elemenata kapitala, a Agencija prema akcionarima preduzima jednu ili obje mjere propisane ovim zakonom u primjeni instrumenta restrukturiranja vlastitim sredstvima banke,
 - 2) elementi dodatnog osnovnog kapitala otpisuju se ili konvertuju u instrumente redovnog osnovnog kapitala u mjeri u kojoj je to potrebno za ostvarivanje ciljeva restrukturiranja ili do ukupnog iznosa tih elemenata kapitala, u zavisnosti od toga šta je manje, i
 - 3) elementi dopunskog kapitala otpisuju se ili konvertuju u instrumente redovnog osnovnog kapitala u mjeri u kojoj je to potrebno za ostvarivanje ciljeva restrukturiranja ili do ukupnog iznosa tih elemenata kapitala, u zavisnosti od toga šta je manje.
- (2) U slučaju otpisa elemenata kapitala, prestaju obaveze po tom osnovu prema vlasniku odgovarajućeg elementa kapitala u otpisanom iznosu tog elementa, osim već obračunatih obaveza, a ovom vlasniku se ne

isplaćuje naknada po osnovu ovog otpisa.

- (3) Za potrebe sprovođenja konverzije iz stava 1. tačka 2) ovog člana, Agencija može da naloži banci da vlasnicima određenih elemenata kapitala izda akcije koje se mogu uključiti u redovni osnovni kapital banke.
- (4) Ako bi konverzija instrumenata kapitala banke dovela do sticanja ili povećanja učešća u banci preko procenata propisanih u članu 41. ovog zakona, Agencija blagovremeno vrši ocjenu ispunjenosti uslova za izdavanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća, tako da ova ocjena ne utiče na odgađanje ove konverzije.
- (5) Smatra se da bankarska grupa neće moći nastaviti sa poslovanjem u smislu člana 229. stav 3. tačka 2) ovog zakona kada ne postupa ili je vjerovatno da neće postupiti u skladu sa odredbama ovog zakona kojima se uređuju pokazatelji koji se odnose na upravljanje rizicima na nivou bankarske grupe, usljed čega joj Agencija može izreći mjeru propisanu ovim zakonom, a naročito ako je pretrpjela ili će vjerovatno pretrpjeti gubitke u visini svog cjelokupnog kapitala ili njegovog značajnog dijela.
- (6) Na otpis i konverziju instrumenata kapitala člana bankarske grupe koji nije banka, a koga nadzire Agencija, shodno se primenjuju odredbe člana 229. ovog zakona i st. 1. do 5. ovog člana.
- (7) Agencija vrši otpis ili konverziju instrumenata kapitala prema članu bankarske grupe sa sjedištem u Republici Srpskoj nad kojim ne vrši nadzor, nakon pribavljanja mišljenja od nadležnog regulatornog organa koji vrši nadzor nad poslovanjem tog člana.
- (8) Agencija donosi akt kojim uređuje način i postupak konverzije elemenata kapitala iz stava 3. ovog člana.

4. Postupak restrukturiranja Uslovi za pokretanje postupka restrukturiranja

Član 231.

(1) Agencija donosi odluku o pokretanju postupka restrukturiranja banke kada utvrdi da su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) da je stanje banke takvo da ona ne može ili vjerovatno neće moći nastaviti sa poslovanjem,
 - 2) da nije razumno očekivati da bi bilo koja druga mjera banke ili lica iz privatnog sektora ili mjere nadzora, uključujući i mjere rane intervencije, ili mjere otpisa ili konverzije instrumenata kapitala, mogle u razumnom roku otkloniti smetnje za nastavak poslovanja banke, uzimajući u obzir sve okolnosti pojedinačnog slučaja i
 - 3) da je restrukturiranje banke u javnom interesu.
- (2) Prethodno preduzimanje mjera rane intervencije ili drugih mjera nadzora Agencije nije uslov za preduzimanje mjera restrukturiranja banke.
- (3) Smatra se da je stanje banke takvo da ona ne može ili vjerovatno neće moći nastaviti sa poslovanjem u smislu ovog zakona ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova:
- 1) nastupili su ili je vjerovatno da će uskoro nastupiti razlozi za oduzimanje dozvole za rad banke iz člana 30. ovog zakona, naročito kada su u poslovanju banke nastali gubici koji bi se pokrili na teret cijelog ili značajnog iznosa kapitala ili kada je vjerovatno da će takvi gubici nastati;
 - 2) imovina banke je manja od njenih obaveza ili je vjerovatno da će imovina banke uskoro biti manja od obaveza;
 - 3) banka je nelikvidna ili je vjerovatno da će uskoro biti nelikvidna, osim ako joj je za te namjene već odobrena kratkoročna javna finansijska podrška;
 - 4) banka je zatražila vanrednu javnu finansijsku podršku, osim u izuzetnim slučajevima kada se ta podrška daje solventnoj banci radi otklanjanja ozbiljnog poremećaja u ekonomiji i očuvanja stabilnosti finansijskog sektora, kao privremena i srazmjerna mjera, u obliku:
 1. garancija Republike Srpske i garancija i kredita njenih javnih institucija za nove obaveze banke ili
 2. dokapitalizacije ili kupovine vlasničkih instrumenata pod uslovima koji banci ne daju prednost na tržištu, do iznosa potrebnog da se otkloni manjak kapitala, pod uslovima koje utvrđuje Agencija, i to samo ako u trenutku pružanja ove podrške nisu ispunjeni uslovi iz t. 1) do 3) ovog stava, kao ni uslovi za otpis i konverziju kapitala iz čl. 229. i 230. ovog zakona.
- (4) Smatra se da je restrukturiranje banke u javnom interesu kada se obezbjeđuje finansijska stabilnost i ako se sprovođenjem restrukturiranja na odgovarajući način može ostvariti jedan ili više ciljeva restrukturiranja koji se ne bi mogli ostvariti u istoj mjeri sprovođenjem likvidacionog ili stečajnog postupka nad bankom.
- (5) Na pokretanje postupka restrukturiranja bankarske grupe i holdinga shodno se primenjuju odredbe ovog člana.

Nezavisna procjena imovine i obaveza banke

Član 232.

- (1) Agencija je dužna da, prije pokretanja postupka restrukturiranja, obezbijedi fer, opreznu i realnu procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke.
- (2) Procjena obavezno sadrži informacije i podatke potrebne Agenciji za utvrđivanje ispunjenosti uslova za restrukturiranje banke, odnosno izbor odgovarajućeg instrumenta i mjere restrukturiranja ako utvrdi da su ispunjeni ovi uslovi i da obezbijedi da su svi gubici u potpunosti prikazani u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima banke sačinjenim na dan preduzimanja aktivnosti restrukturiranja.
- (3) Procjenu vrši privredno društvo za reviziju ili drugo lice u skladu sa propisom Agencije, koje je nezavisno od Agencije i bilo kojeg organa javne vlasti ili institucije kojoj je povjereno vršenje javnih ovlašćenja, kao i nezavisno od banke na koju se procjena odnosi ili bankarske grupe čiji je ta banka član (u daljem tekstu: nezavisni procjenjivač).
- (4) Agencija vrši izbor nezavisnog procjenjivača koji vrši procjenu, a naknada za vršenje procjene pada na teret

banke.

(5) Procjena se zasniva na opreznim pretpostavkama, uključujući ocjenu nivoa gubitaka nastalih usljed nastupanja neizmirenja obaveza dužnika, a ne može se zasnivati na pretpostavci korišćenja vanredne javne finansijske podrške, kredita za održavanje likvidnosti ili kredita za likvidnost sa sredstvima obezbjeđenja, rokom otplate i kamatnim stopama koji odstupaju od uobičajenih.

(6) Pri vršenju procjene uzima se u obzir i moguće potraživanje Agencije i lica koja bi učestvovala u finansiranju restrukturiranja banaka po osnovu nadoknade troškova sprovođenja postupka restrukturiranja, kao i troškova kamata i nadoknada za eventualno korišćenje zajmova, kredita, garancija i drugih prihvatljivih oblika podrške banaka i ostalih trećih strana koji su banci obezbijeđeni za finansiranje restrukturiranja.

(7) Uz procjenu se prilažu ažurni finansijski izvještaji banke, sa analizom i procjenom računovodstvene vrijednosti imovine, kao i popisom neizmirenih bilansnih i vanbilansnih obaveza prikazanih u poslovnim knjigama i evidencijama banke sa navođenjem isplatnih redova u koje se razvrstavaju obaveze u postupku likvidacije i stečaja prema odredbama ovog zakona.

(8) Agencija može, radi donošenja odluke o izboru instrumenata restrukturiranja predviđenih ovim zakonom, da zahtijeva od nezavisnog procjenjivača da se analiza i procjena računovodstvene vrijednosti imovine dopuni analizom i procjenom tržišne vrijednosti imovine i obaveza banke u restrukturiranju.

(9) Procjena obavezno obuhvata i procjenu ukupnog iznosa koji bi pripao svakom isplatnom redu povjerilaca u slučaju sprovođenja stečajnog postupka, ali ne isključuje obavezu sprovođenja posebne nezavisne procjene u vezi sa zaštitom akcionara i povjerilaca koja je propisana ovim zakonom.

(10) Ako zbog hitnosti nije moguće izvršiti nezavisnu procjenu u skladu sa st. 7, 8. i 9. ovog člana, nezavisni procjenjivač vrši privremenu procjenu, koja se koristi u postupku restrukturiranja dok ne izvrši konačnu procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke.

(11) Izuzetno, Agencija može samostalno da izvrši privremenu procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke ako prije pokretanja postupka restrukturiranja nije moguće obezbijediti nezavisnu procjenu iz stava 1. ovog člana, koja se koristi u ovom postupku dok nezavisni procjenjivač ne izvrši konačnu procjenu.

(12) Privremenom procjenom iz st. 10. i 11. ovog člana predviđaju se i rezerve za dodatne gubitke, što se posebno obrazlaže.

(13) Postupak restrukturiranja iz člana 231. ovog zakona može se pokrenuti i primijeniti instrumenti i mjere restrukturiranja i na osnovu privremene procjene iz st. 10. i 11. ovog člana.

(14) U slučaju iz st. 10. i 11. ovog člana, kao i u drugim slučajevima u kojima procjena nije izvršena prije pokretanja postupka restrukturiranja u skladu sa uslovima iz ovog člana, nezavisni procjenjivač dužan je da izvrši konačnu procjenu čim se za to steknu odgovarajući uslovi.

(15) Ako je vrijednost imovine i obaveza banke utvrđena konačnom procjenom veća od vrijednosti utvrđene privremenom procjenom, Agencija može povećati iznose potraživanja povjerilaca ili akcionara čija su potraživanja otpisana ili će biti otpisana primjenom instrumenta restrukturiranja vlastitim sredstvima banke, odnosno naložiti banci za posebne namjene ili društvu za upravljanje imovinom da izvrši dodatno plaćanje banci, odnosno akcionarima po osnovu prenosa akcija, imovine ili obaveza.

(16) Agencija dostavlja nezavisnu procjenu iz stava 1. ovog člana Agenciji za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine u svrhu sagledavanja hipotetičkog gubitka u likvidaciji i pribavljanja informacija neophodnih za izračunavanje procjene iznosa pokrića hipotetičkog gubitka, a koje je Agencija za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine dužna da dostavi u roku od 24 sata.

(17) Agencija donosi akt kojim propisuje način vršenja nezavisne procjene vrijednosti imovine i obaveza banke, kao uslove i kriterijume koje nezavisni procjenjivač treba ispunjavati za obavljanje procjene.

Obavještanje o pokretanju postupka restrukturiranja

Član 233.

Agencija dostavlja odluku o pokretanju postupka restrukturiranja banke:

- 1) banci na koju se odluka odnosi,
- 2) nadležnom regulatornom organu i organu za restrukturiranje,
- 3) prema potrebi, nadležnom regulatornom organu i organu za restrukturiranje bankarske grupe čiji je banka član,
- 4) Centralnoj banci Bosne i Hercegovine,
- 5) Agenciji za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine,
- 6) Ministarstvu finansija Republike Srpske,
- 7) Komitetu za koordinaciju nadzora finansijskog sektora Republike Srpske i
- 8) nadležnom registarskom sudu.

Objavljivanje pokretanja postupka restrukturiranja

Član 234.

(1) Agencija je dužna da u "Službenom glasniku Republike Srpske", jednim ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i na svojoj internet stranici objavi pokretanje postupka restrukturiranja banke, kao i sažetak svih naknadnih odluka kojima se sprovodi postupak restrukturiranja, sa objašnjenjem posljedica mjera, te prema potrebi objavi uslove i period privremene obustave određenih obaveza banke.

(2) Banka je dužna da na svojoj internet stranici objavi pokretanje postupka restrukturiranja, kao i sažetak svih naknadnih odluka kojima se sprovodi postupak restrukturiranja.

5. Ovlašćenja u postupku restrukturiranja Opšta ovlašćenja

Član 235.

(1) U cilju preduzimanja mjera restrukturiranja Agencija je ovlašćena da:

- 1) zahtijeva od bilo kojeg lica davanje svih informacija koje su potrebne za odlučivanje o mjerama restrukturiranja banke i njenu pripremu, uključujući ažuriranje i dopunu informacija sadržanih u planu restrukturiranja, kao i da putem neposredne kontrole zahtijeva prikupljanje informacija,
 - 2) razriješi organe upravljanja i po potrebi više rukovodstvo banke u restrukturiranju,
 - 3) preuzme sva ovlašćenja akcionara i organa upravljanja banke u restrukturiranju i povjeri ta ovlašćenja posebnoj upravi,
 - 4) izvrši prenos akcija i drugih vlasničkih instrumenata koje je izdala banka u restrukturiranju,
 - 5) izvrši prenos prava, imovine ili obaveza banke u restrukturiranju na drugo lice, uz saglasnost tog lica,
 - 6) djelimično ili potpuno smanji vrijednosti glavnice ili preostalog dospjelog neizmirenog duga po osnovu prihvatljivih obaveza banke u restrukturiranju,
 - 7) izvrši konverziju prihvatljivih obaveza banke u restrukturiranju u akcije ili druge vlasničke instrumente te banke, njenog matičnog društva ili banke za posebne namjene na koju se prenosi imovina ili obaveze,
 - 8) poništi dužničke instrumente koje je izdala banka u restrukturiranju, osim prihvatljivih obaveza,
 - 9) smanji, uključujući smanjenje na nulu, nominalnu vrijednost akcija ili drugih vlasničkih instrumenata banke u restrukturiranju, te poništi takve akcije ili druge vlasničke instrumente,
 - 10) zahtijeva od banke u restrukturiranju ili njenog matičnog društva da izvrši emisiju novih akcija, drugih vlasničkih instrumenata ili drugih instrumenata kapitala, uključujući povlašćene akcije i uslovne zamjenjive instrumente,
 - 11) učini dospjelim i raskine finansijske ugovore ili ugovore o finansijskim derivatima za potrebe postupanja sa finansijskim derivatima u skladu sa ovim zakonom,
 - 12) izmijeni rokove dospijeca dužničkih instrumenata ili drugih prihvatljivih obaveza, iznos kamate koji bi se platio na osnovu ovih instrumenata i obaveza ili datum dospijeca plaćanja te kamate, uključujući i obustavu plaćanja u određenom periodu, osim za obaveze čije je ispunjenje obezbijeđeno založnim pravom, sredstvom finansijskog obezbjeđenja ili drugim srodnim pravom, uključujući repo poslove, pokrivena obveznice ili obaveze iz finansijskih instrumenata koji se koriste za zaštitu od rizika i čine sastavni dio imovine za pokriće i koji su obezbijeđeni na sličan način kao pokrivena obveznice,
 - 13) izvrši ocjenu kupca kvalifikovanog učešća bez obaveze primjene propisanih rokova za takvu procjenu i
 - 14) traži i druge izvore finansiranja postupka restrukturiranja, uključujući i vanrednu javnu finansijsku podršku u skladu sa ovim i drugim zakonima.
- (2) Agencija prilikom izvršavanja svojih ovlašćenja nije dužna da pribavlja odobrenja ili saglasnosti bilo kojeg javnog organa ili organizacije, niti akcionara ili povjerilaca banke u restrukturiranju, koja bi trebalo da bude obezbijeđena u redovnom poslovanju banke.
- (3) Agencija može da u toku sprovođenja mjera restrukturiranja banke podnese zahtjev nadležnom sudu za izricanje privremene mjere zabrane izvršenja nad imovinom banke u restrukturiranju ili za prekid svih sudskih ili upravnih postupaka protiv banke.

Dodatna ovlašćenja

Član 236.

(1) Radi efikasnog sprovođenja mjera restrukturiranja, Agencija je pored opštih ovlašćenja iz člana 235. ovog zakona ovlašćena da:

- 1) obezbijedi da prenosom ne nastaju dodatna prava ili obaveze koje utiču na prenesene finansijske instrumente, imovinu ili obaveze, u koju svrhu se bilo koje pravo na prebijanje ili poravnanje prema odredbama ovog zakona ne smatra dodatnim pravom ili obavezom,
 - 2) ukine prava za sticanje dodatnih akcija ili drugih vlasničkih instrumenata,
 - 3) zahtijeva od nadležnog organa obustavu trgovanja i isključenje sa berze ili drugog uređenog tržišta ili službene kotacije finansijskih instrumenata, u skladu sa propisima koji uređuju trgovanje hartijama od vrijednosti,
 - 4) obezbijedi da se prema društvu primaocu postupa u pogledu svih prava, obaveza ili mjera koje preduzima banka u restrukturiranju kao da je banka u restrukturiranju, uključujući, shodno članovima ovog zakona koji propisuju uslove prodaje i prenos na banku za posebne namjene, sva prava i obaveze povezane sa učešćem na tržištu,
 - 5) zahtijeva od banke u restrukturiranju ili društva primaoca međusobnu razmjenu informacija i pružanje pomoći i
 - 6) poništi ili izmijeni uslove ugovora u kojem je banka u restrukturiranju jedna od strana i obezbijedi da društvo primalac kao strana zamijeni banku u restrukturiranju.
- (2) Agencija u postupku restrukturiranja banke ima ovlašćenja da društvu primaocu omogućiti nastavak aranžmana poslovanja koji su potrebni za obezbjeđenje efikasnosti mjera restrukturiranja, a naročito:
- 1) nastavak ugovora koje je zaključila banka u restrukturiranju, tako da društvo primalac prihvata prava i obaveze banke u restrukturiranju u vezi sa finansijskim instrumentima, imovinom ili obavezama koje su prenesene, te zamijeni banku u restrukturiranju kao stranu u svim relevantnim ugovorima i
 - 2) da društvo primalac zamijeni banku u restrukturiranju, kao stranu u svim pravnim postupcima u vezi sa svim prenesenim finansijskim instrumentima, imovinom ili obavezama nezavisno od pristanka suprotne strane.
- (3) Ovlašćenja Agencije iz stava 1. tačka 4) i stava 2. tačka 2) ovog člana ne utiču na:

- 1) prava zaposlenih u banci u restrukturiranju da otkážu ugovor o radu i
- 2) pravo ugovorne strane, uključujući i pravo na raskid ugovora u skladu sa članom ovog zakona koji propisuje ovlašćenja za privremenu obustavu određenih obaveza, ako na to ima pravo u skladu sa uslovima ugovora na osnovu činjenja ili propusta banke u restrukturiranju prije prenosa ili na osnovu činjenja ili propusta društva primaoca nakon prenosa.

Ovlašćenje za obezbjeđenje usluga i prostora

Član 237.

- (1) Agencija može da zahtijeva od banke u restrukturiranju ili bilo kojeg njenog zavisnog društva da pruže sve operativne usluge ili obezbijede prostore i opremu, koji ne uključuju bilo kakav vid finansijske podrške, a potrebni su društvu primaocu da bi uspješno pružao usluge i obavljao poslove koji su na njega preneseni.
- (2) Usluge i prostori iz stava 1. ovog člana pružaju se:
 - 1) pod uslovima iz ugovora o pružanju usluga ili korišćenju prostora koji je važio neposredno prije preduzimanja mjera restrukturiranja i u vremenu trajanja tog ugovora ili
 - 2) ako ugovor o pružanju usluga ili korišćenju prostora ne postoji ili je prestao da važi prije ili tokom preduzimanja mjera restrukturiranja, pod razumnim uslovima.

Ovlašćenje za privremenu obustavu određenih obaveza

Član 238.

- (1) Agencija može da privremeno obustavi izvršenje svih obaveza plaćanja ili ispunjenja obaveza u skladu sa bilo kojim ugovorom u kojem je banka u restrukturiranju jedna od strana, na period od 48 sati od trenutka objave odluke o privremenoj obustavi.
- (2) Ako obaveza plaćanja ili isporuke dopijeva u toku perioda obustave, obaveza plaćanja ili isporuke dopijeva narednog radnog dana od dana isteka perioda obustave.
- (3) Ako su obaveze plaćanja ili isporuke banke u restrukturiranju privremeno obustavljene u skladu sa stavom 1. ovog člana, obaveze plaćanja ili isporuke drugih ugovornih strana banke u restrukturiranju prema tom ugovoru privremeno se obustavljaju za isti period.
- (4) Izuzetno od stava 1. ovog člana, privremena obustava ne primjenjuje se na:
 - 1) osigurane depozite u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje depozita u bankama Bosne i Hercegovine,
 - 2) obaveze prema platnim sistemima i sistemima za poravnanje hartija od vrijednosti koji su u skladu sa zakonom određeni kao bitni sistemi, odnosno operaterima tih sistema i učesnicima u tim sistemima, koje su nastale po osnovu učešća u tim sistemima i
 - 3) račune javnih prihoda na koje se vrše uplate javnih prihoda u korist Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine, Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine, Bosne i Hercegovine, gradova, opština i fondova i sa kojih se vrši raspodjela sredstava na račune korisnika javnih prihoda, do završetka transakcije raspodjele u skladu sa propisima koji uređuju trezorsko poslovanje i drugim propisima.
- (5) Agencija može da privremeno obustavi prinudno izvršenje založnih prava na imovini banke u restrukturiranju od obezbijeđenih povjerilaca te banke, na period od 48 sati od trenutka objave odluke o privremenoj obustavi.
- (6) Agencija može da privremeno obustavi pravo na raskid ugovora svih strana u ugovornom odnosu sa bankom u restrukturiranju, na period od 48 sati od trenutka objave odluke o privremenoj obustavi, pod uslovom da se obaveze plaćanja i isporuke, te založnih prava i dalje izvršavaju.
- (7) Po isteku perioda privremene obustave iz stava 6. ovog člana, ako su prava i obaveze obuhvaćene ugovorom prenesene na primaoca, druga ugovorna strana može raskinuti ugovor samo ako nakon trenutka prenosa nastupe uslovi za raskid ugovora u odnosu na primaoca.
- (8) Prilikom izvršavanja ovlašćenja iz ovog člana Agencija uzima u obzir efekte koje će izvršavanje ovih ovlašćenja imati na nesmetano funkcionisanje finansijskog tržišta.

Uvođenje posebne uprave

Član 239.

- (1) Agencija uvodi posebnu upravu imenovanjem jednog ili više posebnih upravnika ako ocijeni da bi promjena načina upravljanja i rukovođenja bankom doprinijela ostvarivanju ciljeva restrukturiranja.
- (2) Agencija može donijeti rješenje o uvođenju posebne uprave u bilo kojem trenutku postupka restrukturiranja.
- (3) Posebni upravnik se imenuje najduže na godinu dana, uz mogućnost produženja trajanja mandata za još jednu godinu, ako Agencija procijeni da je to potrebno radi okončanja započelih aktivnosti i ostvarivanja ciljeva restrukturiranja, odnosno ako su i dalje ispunjeni uslovi iz stava 1. ovog člana.
- (4) Danom donošenja rješenja o uvođenju posebne uprave, sva ovlašćenja uprave, nadzornog odbora i skupštine akcionara banke preuzima posebni upravnik.
- (5) Prethodni članovi uprave i druga lica sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima banke, kao i zaposleni dužni su da sarađuju sa posebnim upravnikom i omoguće pristup cjelokupnoj dokumentaciji banke, te daju sva obrazloženja ili dodatne informacije o poslovanju banke.
- (6) Agencija rješenjem iz stava 2. ovog člana utvrđuje visinu naknade za rad posebnog upravnika, koja pada na teret banke.
- (7) Agencija može u toku mandata posebnog upravnika donijeti rješenje kojim se posebni upravnik razrješava

funkcije i imenuje drugi posebni upravnik.

(8) Posebni upravnik obavezno je lice koje je nezavisno od banke i ispunjava uslove za imenovanje člana uprave.

(9) Posebni upravnik dužan je da preduzme sve mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva restrukturiranja, kao i da primijeni instrumente i mjere restrukturiranja, u skladu sa odlukom Agencije o pokretanju postupka restrukturiranja banke.

(10) Izvršavanje obaveza posebnog upravnika iz stava 9. ovog člana ima prednost u odnosu na izvršavanje drugih obaveza organa upravljanja banke koje proizlaze iz internih akata banke ili drugih propisa.

(11) Posebni upravnik može o trošku banke angažovati nezavisne stručnjake iz oblasti bankarstva, finansija, računovodstva ili druge odgovarajuće struke, pod uslovima koje odobrava Agencija.

(12) Posebni upravnik dostavlja Agenciji izvještaj o poslovanju banke i njenom finansijskom stanju, kao i preduzetim radnjama u izvršavanju svojih dužnosti, najmanje jednom u tri mjeseca, a na njen zahtjev i češće.

(13) Posebni upravnik dužan je da izvještaj podnese Agenciji na početku i na kraju mandata.

(14) Agencija vrši kontrolu nad obavljanjem funkcija i ovlaštenja posebnog upravnika.

(15) Rješenjem o uvođenju posebne uprave mogu biti utvrđena izvjesna ograničenja funkcija i ovlaštenja posebnog upravnika, kao i predviđena obaveza da posebni upravnik prije preduzimanja određenih radnji pribavi saglasnost Agencije.

(16) Agencija rješenje o imenovanju, razrješenju ili produženju mandata posebnog upravnika odmah dostavlja posebnom upravniku i banci u restrukturiranju, objavljuje ga u "Službenom glasniku Republike Srpske" i u jednim ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, kao i na svojoj internet stranici.

(17) Uvođenje posebne uprave, imenovanje i razrješenje posebnog upravnika i prestanak posebne uprave upisuju se u registar poslovnih subjekata kod nadležnog registarskog suda i evidenciju banaka iz člana 27. ovog zakona.

(18) Ako drugi nadležni organ za restrukturiranje namjerava da imenuje posebnog upravnika za drugog člana bankarske grupe, Agencija sa tim drugim nadležnim organom za restrukturiranje razmatra mogućnost imenovanja istog posebnog upravnika za te članove bankarske grupe, a radi lakšeg sprovođenja mjera restrukturiranja.

6. Instrumenti restrukturiranja Vrste instrumenata restrukturiranja

Član 240.

(1) Agencija može da primijeni sljedeće instrumente restrukturiranja banke:

- 1) prodaja akcija, odnosno imovine, prava i obaveza,
- 2) prenos na banku za posebne namjene,
- 3) odvajanje imovine i
- 4) restrukturiranje vlastitim sredstvima banke.

(2) Agencija može da primijeni pojedinačno ili zajedno jedan ili više instrumenata restrukturiranja iz stava 1. ovog člana, zavisno od slučaja koji se rješava, osim instrumenta odvajanja imovine koji se može primijeniti samo sa još nekim instrumentom restrukturiranja.

(3) Prilikom odlučivanja o primjeni instrumenta restrukturiranja, Agencija procjenjuje troškove u vezi sa svakim instrumentom i stavlja ih u odnos sa efektima primjene instrumenta restrukturiranja u postizanju ciljeva restrukturiranja.

(4) Kad se u restrukturiranju banke primjenjuju instrumenti restrukturiranja iz stava 1. t. 1) i 2) ovog člana, za preostali dio imovine, prava i obaveza banke u restrukturiranju Agencija podnosi prijedlog za otvaranje stečajnog postupka.

(5) Prodaja i prenos akcija, odnosno imovine, prava i obaveza banke u restrukturiranju korišćenjem instrumenata iz stava 1. t. 1) do 3) ovog člana i donošenje akata i sprovođenje aktivnosti restrukturiranja vlastitim sredstvima banke vrši se bez saglasnosti akcionara, deponenata i drugih povjerilaca banke u restrukturiranju ili bilo kojeg trećeg lica, osim sticaoca.

(6) Agencija i druga lica koja učestvuju u finansiranju restrukturiranja banaka imaju pravo na naknadu razumnih i stvarno nastalih troškova u vezi sa primjenom instrumenata restrukturiranja, ovlaštenja restrukturiranja ili obezbjeđenja vanredne javne finansijske podrške na jedan ili više sljedećih načina:

1) umanjnjem bilo koje naknade koju je primalac platio banci u restrukturiranju ili akcionarima banke u restrukturiranju,

2) od banke u restrukturiranju, kao povlašćeni povjerioci i

3) iz svih prihoda stečenih likvidacijom ili stečajem banke za posebne namjene ili društva za upravljanje imovinom, kao povlašćeni povjerioci.

(7) Prihod ostvaren po osnovu prenosa akcija iz stava 4. ovog člana sa akcionara na sticaoca, umanjen za iznos sredstava iskorišćenih za finansiranje restrukturiranja i troškove postupka restrukturiranja u skladu sa stavom 6. ovog člana, pripada tim akcionarima, dok prihod ostvaren prenosom cjelokupne imovine ili obaveza ili njihovog dijela sa banke u restrukturiranju ili banke za posebne namjene na sticaoca, umanjen za iznos sredstava iskorišćenih za finansiranje restrukturiranja i troškove postupka restrukturiranja u skladu sa stavom 6. ovog člana, pripada banci prenosiocu.

(8) U slučaju primjene instrumenata iz stava 1. t. 1) do 3) ovog člana, akcionari ili povjerioci banke u restrukturiranju i ostale treće strane čije akcije, odnosno imovina, prava i obaveze nisu prodane, odnosno prenesene na banku za posebne namjene ili društvo za upravljanje imovinom nemaju nikakva prava u odnosu na prodane ili prenesene akcije, odnosno imovinu, prava i obaveze, niti u odnosu na kupca i njegove organe upravljanja, osim prava na zaštitne mjere propisane ovim zakonom.

(9) O primjeni instrumenata restrukturiranja iz stava 1. ovog člana i izvršenom prenosu, Agencija bez odgađanja obavještava deponente, povjerioce i dužnike banke putem jednih ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i na svojoj internet stranici.

6.1. Prodaja akcija, odnosno imovine, prava i obaveza Uslovi prodaje

Član 241.

(1) Agencija može jednom ili više kupaca koji nisu banka za posebne namjene prodati:

- 1) akcije ili druge vlasničke instrumente banke u restrukturiranju i
 - 2) cjelokupnu imovinu ili dio imovine, prava ili obaveza banke u restrukturiranju.
- (2) U slučaju primjene ovog instrumenta, Agencija može više puta izvršiti prodaju i prenos akcija ili drugih vlasničkih instrumenata banke u restrukturiranju ili, zavisno od slučaja, imovine, prava ili obaveza banke u restrukturiranju.
- (3) Poslije izvršene prodaje Agencija može donijeti odluku i sa kupcem zaključiti ugovor kojim kupac prenesenu imovinu, prava ili obaveze vraća banci u restrukturiranju ili vraća akcije ili druge vlasničke instrumente akcionarima, a banka u restrukturiranju ili akcionari obavezni su da preuzmu takvu imovinu, prava i obaveze, akcije ili druge vlasničke instrumente.
- (4) Kupac je obavezan da pribavi sva potrebna odobrenja za obavljanje poslova koji su predmet prodaje.
- (5) Kupac kvalifikovanog učešća u banci u restrukturiranju dužan je da u trenutku kupovine ima prethodnu saglasnost Agencije za sticanje kvalifikovanog učešća u banci u restrukturiranju u skladu sa članom 41. ovog zakona.
- (6) Agencija je dužna da o zahtjevu kupca za sticanje kvalifikovanog učešća u banci u restrukturiranju odluči u roku kojim se ne odgađa primjena instrumenta prodaje poslovanja i omogućava ostvarivanje ciljeva restrukturiranja.
- (7) Izuzetno od stava 6. ovog člana, Agencija može izvršiti prodaju prije odlučivanja o zahtjevu za sticanje kvalifikovanog učešća, o kojem će odlučiti naknadno.
- (8) Ako je kupac stekao kvalifikovano učešće prije odlučivanja Agencije o zahtjevu za sticanje kvalifikovanog učešća, ugovor o prodaji ima pravno dejstvo i kupac ima sva imovinska prava iz akcija i drugih vlasničkih instrumenata koje je stekao kupovinom, a Agencija ima sva glasačka i druga prava na osnovu akcija ili drugih vlasničkih instrumenata koje je kupac stekao.
- (9) Ako Agencija odbije da kupcu izda saglasnost za sticanje kvalifikovanog učešća u banci, može kupcu naložiti prodaju tih akcija ili drugih vlasničkih instrumenata za koje kupac nije dobio saglasnost ili izvršiti prodaju tih vlasničkih instrumenata.
- (10) Ako kupac, u roku koji je naložila Agencija, ne proda akcije ili druge vlasničke instrumente, Agencija preduzima mjere za sticanje kvalifikovanog učešća bez saglasnosti koje su propisane članom 46. ovog zakona.
- (11) Kupac se smatra pravnim sljedbenikom banke u restrukturiranju u vezi sa prenesenom imovinom, pravom ili obavezama i stupa na mjesto banke u restrukturiranju u svim postupcima u kojima je ona učestvovala u vezi sa prenesenom imovinom, pravom ili obavezama, nezavisno od pristanka druge ugovorne strane.
- (12) Kupac može nastaviti sa korišćenjem prava banke u restrukturiranju u pogledu članstva i pristupa platnom sistemu, obračunskom sistemu i sistemu poravnanja, berzama, te sistemu osiguranja depozita, ako ispunjava kriterijume za učešće u takvim sistemima.
- (13) Agencija donosi akt kojim propisuje postupak prodaje akcija, odnosno imovine, prava i obaveza banke u restrukturiranju.

Sprovođenje postupka prodaje

Član 242.

(1) Agencija je dužna da, imajući u vidu okolnosti slučaja, preduzme sve razumne mjere da bi se prodaja izvršila po tržišnim uslovima, a polazeći od nezavisne procjene vrijednosti imovine, prava ili obaveza banke u skladu sa članom 232. ovog zakona.

(2) Postupak prodaje sprovodi se u skladu sa sljedećim načelima:

- 1) transparentnosti i ispravnog prikazivanja imovine, prava, obaveza, akcija ili drugih vlasničkih instrumenata banke u restrukturiranju, vodeći računa o očuvanju finansijske stabilnosti,
- 2) ravnopravnosti položaja potencijalnih kupaca,
- 3) izbjegavanja sukoba interesa,
- 4) hitnosti postupka restrukturiranja i
- 5) postupanja sa pažnjom dobrog privrednika.

(3) Agencija, poštujući načela iz stava 2. ovog člana, javno objavljuje prodaju i poziva potencijalne kupce da dostave svoje ponude za kupovinu.

(4) Agencija potencijalnim kupcima odmah obezbjeđuje uslove za raspolaganje relevantnim informacijama o finansijskom položaju banke, u svrhu procjene imovine, prava ili obaveza koje se prodaju.

(5) Izuzetno od stava 3. ovog člana, Agencija može sprovesti postupak prodaje bez javne objave ako utvrdi da bi takva objava onemogućila ili otežala ispunjenje jednog ili više ciljeva restrukturiranja, a posebno ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) smatra da postoji bitna prijetnja finansijskoj stabilnosti koja proizlazi iz moguće propasti banke u restrukturiranju i

- 2) smatra da bi javna objava štetila efikasnosti instrumenta prodaje ili postizanju cilja restrukturiranja.
- (6) Radi ostvarivanja ciljeva restrukturiranja, Agencija se može zalagati za prodaju određenoj kategoriji kupaca ili dogovoriti prodaju direktno sa određenim kupcem, čime se ne narušava načelo ravnopravnosti položaja potencijalnih kupaca.
- (7) Ako procijeni da se prihvatanjem neke od dostavljenih ponuda za kupovinu ne ispunjavaju ciljevi restrukturiranja, Agencija može odlučiti da ne izvrši prodaju i primijeni drugi instrument restrukturiranja banke.

6.2. Banka za posebne namjene Osnivanje banke za posebne namjene

Član 243.

- (1) Banka za posebne namjene je pravno lice koje osniva Republika Srpska ili jedan ili više subjekata, odnosno društava u djelimičnom ili potpunom vlasništvu Republike Srpske u svrhu preuzimanja akcija, cjelokupne ili dijela imovine, prava ili obaveza jedne ili više banaka u restrukturiranju sa ciljem održavanja kritičnih funkcija banke i naknadne prodaje prenesenih akcija, imovine, prava ili obaveza.
- (2) Dozvolu za rad banke za posebne namjene izdaje Agencija na osnovu zahtjeva osnivača uz koji se dostavlja:
- 1) osnivački akt i statut banke na koje je saglasnost dala Agencija,
 - 2) dokaz o uplati minimalnog osnivačkog kapitala i
 - 3) imena predloženih članova nadzornog odbora i uprave banke sa podacima o njihovim kvalifikacijama, stručnom znanju, iskustvu, poslovnoj reputaciji i ugledu.
- (3) O zahtjevu iz stava 2. ovog člana Agencija odlučuje najkasnije u roku od dva radna dana od dana prijema urednog zahtjeva i rješenje o izdavanju dozvole za rad objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srpske", jednim ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i na svojoj internet stranici.
- (4) Dozvola za rad banke za posebne namjene izdaje se na period najduže do dvije godine od dana posljednjeg izvršenog prenosa akcija, imovine, prava ili obaveza, uz mogućnost produženja tog roka za godinu dana ili više jednogodišnjih perioda, ako je takvo produženje neophodno zbog održavanja kritičnih funkcija banke za posebne namjene i obezbjeđenja uslova za prestanak njenog rada.
- (5) Osnivač banke za posebne namjene dužan je da prijavu za upis u registar poslovnih subjekata podnese najkasnije narednog radnog dana od dana izdavanja dozvole za rad.
- (6) Na osnivanje, poslovanje i nadzor nad bankom za posebne namjene primjenjuju se odredbe ovog zakona.
- (7) Izuzetno od stava 6. ovog zakona, banka za posebne namjene može se osnovati i ako nisu ispunjeni uslovi za osnivanje utvrđeni ovim zakonom, kada je to zbog hitnosti neophodno radi ostvarivanja ciljeva restrukturiranja.
- (8) U slučaju izdavanja dozvole za rad iz stava 7. ovog člana, Agencija utvrđuje rok do kada je banka za posebne namjene dužna da svoje poslovanje uskladi sa odredbama ovog zakona koje se odnose na kapital i pokazatelje poslovanja banke, a koji ne može biti duži od šest mjeseci od dana izdavanja dozvole, i koji se može produžiti na zahtjev banke za posebne namjene upućen Agenciji.
- (9) Članove organa upravljanja banke za posebne namjene imenuje osnivač iz stava 1. ovog člana, uz prethodno pribavljenu saglasnost Agencije.
- (10) Banka za posebne namjene, njeni organi upravljanja ili više rukovodstvo ne odgovaraju za štetu prema akcionarima i povjericima banke u restrukturiranju zbog svog djelovanja ili propusta tokom izvršavanja svojih dužnosti, osim ako to djelovanje ili propust predstavljaju grubu nepažnju ili težu povredu radne dužnosti.
- (11) Agencija daje saglasnost na naknadu članova organa upravljanja i akt o utvrđivanju njihovih dužnosti, odobrava strategiju i druge akte, te rizični profil banke za posebne namjene.
- (12) Na osnivanje banke za posebne namjene izuzima se primjena odredaba zakona o tržištu hartija od vrijednosti koje bi negativno uticale na ostvarivanje ciljeva osnivanja banke, a nadležni organi su dužni da za osnivanje ove banke donesu akta i po hitnom postupku sprovedu radnje predviđene zakonom.
- (13) Agencija donosi akt kojim propisuje sadržaj dokumentacije i dokaze koji se dostavljaju prilikom osnivanja banke za posebne namjene.

Prenos na banku za posebne namjene

Član 244.

- (1) Agencija može odlučiti da na banku za posebne namjene prenese:
- 1) akcije i druge vlasničke instrumente jedne ili više banaka u restrukturiranju i
 - 2) cjelokupnu ili dio imovine, prava ili obaveza jedne ili više banaka u restrukturiranju.
- (2) Agencija može na banku za posebne namjene više puta izvršiti prenos iz stava 1. ovog člana.
- (3) Ukupna vrijednost obaveza prenesenih na banku za posebne namjene ne može preći ukupnu vrijednost imovine i prava banke u restrukturiranju koja su prenesena banci za posebne namjene ili su toj banci obezbijeđena iz drugih izvora.
- (4) Članovi organa upravljanja upravljaju bankom za posebne namjene sa ciljem obezbjeđenja kontinuiteta pristupa kritičnim funkcijama i prodaje akcija, imovine, prava ili obaveza banke za posebne namjene jednom ili više kupaca, pri čemu su dužni poštovati sve smjernice i preporuke Agencije i donositi odluke koje obezbjeđuju nizak nivo rizika.
- (5) Za potrebe korišćenja prava koja je koristila banka u restrukturiranju u pogledu članstva i pristupa platnom sistemu, obračunskom sistemu i sistemu poravnanja, berzama, te sistemu osiguranja depozita, banka za posebne namjene se smatra pravnim sljedbenikom banke u restrukturiranju, pod uslovom da ispuni kriterijume za učešće u takvim sistemima u roku od šest mjeseci, sa mogućnošću produženja tog roka po pribavljenoj

saglasnosti Agencije.

Dodatna ovlaštenja u prenosu

Član 245.

(1) Nakon osnivanja banke za posebne namjene, Agencija može da:

1) prenese prava, imovinu ili obaveze sa banke za posebne namjene nazad na banku u restrukturiranju ili akcije ili druge vlasničke instrumente akcionarima, a banka u restrukturiranju ili akcionari su dužni preuzeti takvu imovinu, prava ili obaveze, ili akcije ili druge vlasničke instrumente, pod uslovom da je takav prenos bio izričito naveden u instrumentu kojim je izvršen prenos ili ako prenesena imovina, prava, obaveze, akcije ili drugi vlasnički instrumenti ne ispunjavaju uslove za prenos i

2) prenese akcije ili druge vlasničke instrumente, imovinu, prava ili obaveze sa banke za posebne namjene na treće lice.

(2) Prenos iz stava 1. ovog člana može biti izvršen u bilo kojem roku navedenom u odluci Agencije o prenosu na banku za posebne namjene, ako je u skladu sa svim uslovima navedenim u odluci.

(3) Agencija donosi akt kojim propisuje način i postupak prenosa akcija, imovine, prava ili obaveza sa banke u restrukturiranju na banku za posebne namjene, kao i mogućnost prenosa akcija, imovine, prava ili obaveza sa banke za posebne namjene na banku u restrukturiranju, a može da propiše uslove i način prodaje akcija, imovine, prava ili obaveza banke za posebne namjene, odnosno oglašavanja te prodaje.

Prestanak rada banke za posebne namjene

Član 246.

(1) Prilikom prodaje banke za posebne namjene ili njene imovine ili obaveza, Agencija obezbeđuje da se banka ili odgovarajuća imovina ili obaveze na tržište stave pod istim uslovima, te da prodaja ne dovede do lažnog prikazivanja ili davanja prednosti određenim mogućim kupcima, odnosno do njihove diskriminacije.

(2) Svaka prodaja iz stava 1. ovog člana vrši se pod tržišnim uslovima.

(3) Agencija oduzima dozvolu za rad banci za posebne namjene ako:

1) banka za posebne namjene se spoji sa drugom bankom ili pripoji toj banci, u skladu sa ovim zakonom,

2) banka za posebne namjene više ne ispunjava uslove propisane članom 243. stav 1. ovog zakona,

3) cjelokupna ili najveći dio imovine, prava ili obaveza banke za posebne namjene su prodate trećem licu,

4) istekne rok iz člana 243. stav 4. ovog zakona i

5) imovina banke za posebne namjene se u potpunosti otuđi, odnosno unovči i njene obaveze u potpunosti izmire.

(4) U slučajevima iz stava 3. t. 3) i 4) ovog člana, Agencija pokreće postupak likvidacije, odnosno podnosi nadležnom sudu prijedlog za pokretanje stečajnog postupka nad bankom za posebne namjene.

(5) Iznos dobijen nakon postupka likvidacije ili stečaja banke za posebne namjene, umanjnjen za iznos naknada u skladu sa članom 240. stav 6. ovog zakona, isplaćuje se:

1) akcionarima banke u restrukturiranju, ako je prenosom njihovih akcija osnovana banka za posebne namjene i

2) banci u restrukturiranju ako je prenosom, u cijelosti ili djelimično, imovine, prava ili obaveza banke u restrukturiranju osnovana banka za posebne namjene.

(6) Ako je banka za posebne namjene osnovana za prenos imovine i obaveza više od jedne banke u restrukturiranju, obaveza isplate iz stava 5. ovog člana odnosi se na imovinu i obaveze prenesene sa svake banke u restrukturiranju.

6.3. Odvajanje imovine Uslovi odvajanja i prenosa imovine

Član 247.

(1) Agencija može da jednokratno ili više puta izvrši odvajanje i prenos dijela ili cjelokupne imovine, prava i obaveza jedne ili više banaka u restrukturiranju ili banke za posebne namjene na jedno ili više društava za upravljanje imovinom, samo ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) stanje na tržištu je takvo da bi prodaja ove imovine u postupku likvidacije ili stečaja mogla imati negativan uticaj na finansijsko tržište,

2) takav prenos je potreban da bi se obezbijedilo nesmetano poslovanje banke u restrukturiranju čija su imovina ili obaveze prenijeti i

3) takav prenos je potreban radi ostvarenja najvećeg mogućeg prihoda od prodaje prenesene imovine uz što manje troškova.

(2) Za odvajanje i prenos iz stava 1. ovog člana nije potrebna saglasnost akcionara, deponenta i drugih povjerilaca banke u restrukturiranju, niti bilo koje treće strane, osim banke za posebne namjene.

(3) Društvo za upravljanje imovinom je pravno lice koje osniva Republika Srpska ili jedan ili više subjekata odnosno društava u djelimičnom ili potpunom vlasništvu Republike Srpske, radi preuzimanja cjelokupne ili dijela imovine, prava ili obaveza jedne ili više banaka u restrukturiranju ili banke za posebne namjene i pod kontrolom je Agencije.

(4) Društvo za upravljanje imovinom upravlja prenesenom imovinom radi ostvarivanja što veće vrijednosti te imovine putem njene prodaje ili unovčavanja na drugi način.

(5) Agencija društvu za upravljanje imovinom:

- 1) daje saglasnost na osnivačke akte,
- 2) daje prethodnu saglasnost na imenovanje članova organa upravljanja društva,
- 3) odobrava naknadu za članove organa upravljanja društva i akt kojim se utvrđuju njihove dužnosti, prava i obaveze i
- 4) odobrava strategiju i rizični profil društva.
- (6) Prilikom primjene instrumenta odvajanja imovine, Agencija utvrđuje iznos naknade koju društvo za upravljanje plaća za imovinu i obaveze koje preuzima, a koja može imati i negativnu vrijednost.
- (7) Naknada iz stava 6. ovog člana može se isplatiti i u obliku dužničkih hartija od vrijednosti koje emituje društvo za upravljanje imovinom, uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležnog organa u skladu sa propisima.
- (8) Svaka naknada koju društvo za upravljanje imovinom plati Agenciji u vezi sa imovinom i obavezama koje su prenesene direktno od banke u restrukturiranju, po umanjenju troškova nastalih korišćenjem ovog instrumenta u skladu sa članom 240. stav 6. ovog zakona, biće uplaćena u korist banke u restrukturiranju.
- (9) Agencija može imovinu i obaveze prenesene na društvo za upravljanje imovinom vratiti banci u restrukturiranju ako je takva mogućnost izričito utvrđena odlukom o primjeni instrumenta odvajanja imovine, odnosno ako određena imovina ili obaveze po svojoj suštini ne spadaju u kategorije imovine ili obaveza utvrđenih u primjeni ovog instrumenta ili ne ispunjavaju uslove za prenos iz te odluke.
- (10) U slučajevima iz stava 9. ovog člana povrat prenesene imovine i obaveza može se izvršiti u bilo kojem roku navedenom u odluci o primjeni instrumenta odvajanja imovine u skladu sa uslovima navedenim u odluci.
- (11) Društvo za upravljanje imovinom dužno je da poslove u vezi sa prenesenom imovinom i obavezama iz stava 1. ovog člana obavljaju sa pažnjom dobrog privrednika i da o tome izvještava Agenciju.
- (12) Društvo za upravljanje imovinom, njegovi organi upravljanja ili više rukovodstvo ne odgovaraju za štetu prema akcionarima i povjeriocima banke u restrukturiranju zbog svog djelovanja ili propusta tokom izvršavanja svojih dužnosti, osim ako to djelovanje ili propust predstavljaju grubu nepažnju ili težu povredu radne dužnosti.
- (13) Agencija donosi akt kojim propisuje način i postupak davanja saglasnosti i odobrenja iz stava 5. ovog člana.

6.4. Restrukturiranje vlastitim sredstvima banke Ciljevi restrukturiranja vlastitim sredstvima banke

Član 248.

- (1) Agencija može da primijeni instrument restrukturiranja vlastitim sredstvima banke radi:
- 1) dokapitalizacije banke u restrukturiranju u mjeri neophodnoj za njeno dalje nesmetano poslovanje u skladu sa ovim zakonom i očuvanje povjerenja u banku na finansijskom tržištu i
 - 2) konverzije u kapital ili otpisa (smanjenja) glavnice obaveza ili dužničkih instrumenata koji se prenose banci za posebne namjene u cilju obezbjeđenja kapitala za tu banku ili se prenose u okviru instrumenata prodaje akcija, odnosno imovine, prava i obaveza ili odvajanja imovine banke u restrukturiranju.
- (2) Agencija može da primijeni instrument restrukturiranja vlastitim sredstvima banke radi dokapitalizacije banke u restrukturiranju, samo ako se može realno očekivati da će primjena tog instrumenta zajedno sa drugim mjerama, uključujući mjere koje se sprovode u skladu sa planom reorganizacije poslovanja banke u restrukturiranju, uz ostvarivanje odgovarajućih ciljeva restrukturiranja, dovesti do toga da banka ponovo uspostavi finansijsku stabilnost i dugoročnu održivost.

Područje primjene restrukturiranja vlastitim sredstvima banke

Član 249.

- (1) Obaveze banke u restrukturiranju na koje se može primijeniti konverzija ili otpis kapitala iz člana 248. stav 1. tačka 2) ovog zakona (u daljem tekstu: prihvatljive obaveze) obuhvataju sve obaveze banke, osim obaveza:
- 1) po osnovu osiguranih depozita, do iznosa osiguranog u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje depozita u bankama Bosne i Hercegovine,
 - 2) čije je ispunjenje obezbijeđeno založnim pravom, sredstvom finansijskog obezbjeđenja ili drugim srodnim pravom, uključujući repo poslove, pokrivene obveznice ili obaveze iz finansijskih instrumenata koji se koriste za zaštitu od rizika i čine sastavni dio imovine za pokriće i koji su obezbijeđeni na sličan način kao pokrivene obveznice,
 - 3) koje su nastale upravljanjem imovinom i novcem klijenata, uključujući imovinu ili novac klijenata koje banka u restrukturiranju čuva za račun investicionih i penzionih fondova, ako su ta sredstva posebnim zakonom izuzeta iz likvidacione ili stečajne mase,
 - 4) prema bankama u Bosni i Hercegovini i stranim bankama i investicionim fondovima, sa prvobitnim rokom dospjeća kraćim od sedam dana, osim obaveza prema članovima iste grupe,
 - 5) sa preostalim rokom dospjeća kraćim od sedam dana prema platnim sistemima i sistemima poravnanja hartija od vrijednosti, odnosno operaterima tih sistema i učesnicima u tim sistemima, koje su nastale po osnovu učešća u tim sistemima,
 - 6) prema zaposlenima na osnovu obračunatih, a neisplaćenih plata, doprinosa za obavezno penzijsko i zdravstveno osiguranje ili ostalih fiksnih primanja, osim za varijabilne naknade koje nisu regulisane zakonom ili kolektivnim ugovorom,
 - 7) prema povjericima po osnovu prodaje robe ili pružanja usluga banci u restrukturiranju koje su ključne za svakodnevno poslovanje ove banke, uključujući usluge informacionih tehnologija, komunalne usluge i usluge zakupa, servisiranja i održavanja prostorija,
 - 8) prema poreskim organima i organima kojima se plaćaju doprinosi, pod uslovom da te obaveze imaju prednost

pri namirenju u skladu sa ovim i drugim zakonima i

9) prema Agenciji za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine po osnovu premije za osiguranje depozita.

(2) Pokretanje postupka restrukturiranja i sprovođenje instrumenta restrukturiranja vlastitim sredstvima banke ne utiče na imovinu kojom su obezbijeđene pokrivenne obveznice, a koja i dalje ostaje zaštićena, odvojena i sa utvrđenim nivoom.

(3) Agencija može, i pored odredaba stava 1. tačka 2) i stava 2. ovog člana, primijeniti instrument restrukturiranja vlastitim sredstvima banke i na dio obaveza koji prelazi vrijednost imovine, predmeta zaloge, založnog prava ili drugog sredstva obezbijeđenja kojim je ispunjenje te obaveze obezbijeđeno.

(4) Izuzetno od stava 1. ovog člana, Agencija može potpuno ili djelimično isključiti određene prihvatljive obaveze iz primjene otpisa ili konverzije iz člana 248. stav 1. ovog zakona, ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova:

1) ovu obavezu nije moguće otpisati ili konvertovati u razumnom roku i pored neophodnih aktivnosti koje bi preduzela radi blagovremene i efikasne primjene tog instrumenta,

2) ovo isključenje je neophodno i srazmjerno radi daljeg obavljanja kritičnih funkcija i ključnih poslovnih aktivnosti banke u restrukturiranju,

3) ovo isključenje je neophodno i srazmjerno radi sprečavanja širenja finansijskih poremećaja na tržištu, posebno u vezi sa depozitima fizičkih lica, preduzetnika i mikro, malih i srednjih pravnih lica, usljed čega bi mogla biti ugrožena stabilnost finansijskog sektora na način koji bi mogao proizvesti ozbiljne poremećaje u privredi i

4) otpis ili konverzija ovih obaveza prouzrokovali bi takvo umanjeње vrijednosti da bi gubici koje bi snosili drugi povjerioci bili veći nego da su te obaveze bile isključene iz otpisa ili konverzije.

(5) U slučaju kada je prihvatljiva obaveza ili kategorija prihvatljivih obaveza isključena ili djelimično isključena, nivo otpisa ili konverzije koji se primjenjuje na ostale prihvatljive obaveze može se povećati kako bi se uzela u obzir takva isključenja, pod uslovom da povjerioci tih drugih prihvatljivih obaveza ne trpe veće gubitke od onih koje bi pretrpjeli da je nad bankom pokrenut postupak likvidacije ili stečaja.

(6) U primjeni ovog instrumenta, Agencija može koristiti druge izvore finansiranja restrukturiranja ako su akcionari i ostali povjerioci, smanjenjem vrijednosti, konverzijom ili na drugi način, učestvovali u pokriću gubitaka i povećanju kapitala u iznosu od najmanje:

1) 4% počevši od 1. januara 2017. godine,

2) 5% počevši od 1. januara 2018. godine,

3) 6% počevši od 1. januara 2019. godine,

4) 7% počevši od 1. januara 2020. godine i

5) 8% počevši od 1. januara 2021. godine, ukupnih obaveza, uključujući regulatorni kapital banke u restrukturiranju, izračunato u trenutku preduzimanja mjera restrukturiranja u skladu sa nezavisnom procjenom iz člana 232. ovog zakona.

(7) Prilikom donošenja odluke iz stava 4. ovog člana, Agencija uzima u obzir sljedeće:

1) načelo da gubitke prvo snose akcionari, a zatim povjerioci banke u restrukturiranju prema redoslijedu namirenja u stečajnom postupku u skladu sa ovim zakonom,

2) sposobnost banke u restrukturiranju za pokriće gubitaka koju bi imala u slučaju isključenja obaveza i

3) potrebu da se obezbijedi odgovarajuće finansiranje restrukturiranja.

(8) Isključenje prihvatljivih obaveza u skladu sa stavom 4. ovog člana može se primijeniti za potpuno isključenje obaveza iz otpisa ili za ograničavanje nivoa otpisa koji se primjenjuje na tu obavezu.

(9) Agencija donosi akt kojim propisuje postupak i način vršenja otpisa i konverzije obaveza banke u restrukturiranju, kao i uslove korišćenja sredstava obezbijeđenih za finansiranje restrukturiranja banaka za namjene iz stava 6. ovog člana.

Minimalni zahtjevi za kapitalom i prihvatljivim obavezama

Član 250.

(1) Banka je dužna da u svakom trenutku ispunjava minimalne zahtjeve za kapitalom i prihvatljivim obavezama.

(2) Minimalni zahtjevi iz stava 1. ovog člana izračunavaju se kao procentualno izražen odnos zbir kapitala i prihvatljivih obaveza prema zbiru kapitala i ukupnih obaveza banke.

(3) Agencija za svaku banku utvrđuje posebne minimalne zahtjeve iz stava 1. ovog člana na osnovu sljedećih kriterijuma:

1) potrebe da se obezbijedi mogućnost restrukturiranja banke primjenom instrumenata restrukturiranja, uključujući primjenu instrumenta restrukturiranja vlastitim sredstvima banke, na način kojim se postižu ciljevi restrukturiranja,

2) potrebe da se obezbijedi da banka ima dovoljno prihvatljivih obaveza kako bi u slučaju primjene instrumenta restrukturiranja vlastitim sredstvima banke pokrila gubitke i ponovo uspostavila pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou kojim bi se omogućilo dalje nesmetano poslovanje i održavanje dovoljnog povjerenja u banku na finansijskom tržištu,

3) potrebe da se, ako je planom restrukturiranja predviđena mogućnost da određene vrste prihvatljivih obaveza budu isključene iz restrukturiranja vlastitim sredstvima banke na osnovu člana 249. stav 4. ovog zakona ili da se određene vrste prihvatljivih obaveza u potpunosti prenesu na primaoca po osnovu djelimičnog prenosa,

obezbjedi da banka ima dovoljno drugih prihvatljivih obaveza kako bi se pokrili gubici i ponovo uspostavio pokazatelj adekvatnosti kapitala banke na nivou koji omogućuje dalje nesmetano poslovanje,

4) veličine, poslovnog modela, modela finansiranja i rizičnog profila banke,

5) procjene mogućeg iznosa sredstava Fonda za osiguranje depozita kojim upravlja Agencija za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine, koja bi se mogla koristiti za finansiranje postupka restrukturiranja u skladu sa

zakonom kojim se uređuje osiguranje depozita u bankama Bosne i Hercegovine i

6) procjene negativnih posljedica prestanka poslovanja banke na stabilnost finansijskog sektora, uključujući širenje finansijskih poteškoća i na druge banke s obzirom na njihovu međusobnu povezanost ili povezanost sa drugim dijelovima finansijskog sektora.

(4) Odredbe ovog člana shodno se primjenjuju i na najviše matično društvo, odnosno bankarsku grupu na konsolidivanom osnovu.

(5) Agencija donosi akt kojim propisuje rok u kojem su banke dužne da ispune zahtjeve iz stava 1. ovog člana, razrađuje uslove pod kojima se prihvatljive obaveze uključuju u iznos kapitala i prihvatljivih obaveza, a može propisati i dodatne kriterijume na osnovu kojih se utvrđuju minimalni zahtjevi iz stava 1. ovog člana.

Procjena iznosa restrukturiranja vlastitim sredstvima banke

Član 251.

(1) Agencija prilikom primjene instrumenta restrukturiranja vlastitim sredstvima banke utvrđuje na osnovu nezavisne procjene iz člana 232. ovog zakona ukupan zbir:

1) iznosa za koji se prihvatljive obaveze obavezno otpisuju da bi se obezbijedilo da vrijednost imovine banke u restrukturiranju bude jednaka vrijednosti njenih obaveza i

2) iznosa za koji se prihvatljive obaveze obavezno konvertuju u kapital kako bi se ponovno uspostavila propisana stopa adekvatnosti regulatornog kapitala banke u restrukturiranju ili banke za posebne namjene.

(2) Prilikom utvrđivanja iznosa iz stava 1. ovog člana Agencija uzima u obzir potrebu očuvanja povjerenja u banku u restrukturiranju ili banku za posebne namjene na finansijskom tržištu i obezbjeđivanje nesmetanog daljeg poslovanja ovih banaka u periodu od najmanje jedne godine.

(3) Ako Agencija namjerava da pored instrumenta restrukturiranja vlastitim sredstvima banke primijeni i instrument odvajanja imovine, kod utvrđivanja iznosa za koji se prihvatljive obaveze otpisuju, uzima u obzir procjenu potrebnog kapitala društva za upravljanje imovinom.

Postupanje prema akcionarima

Član 252.

(1) Agencija prilikom otpisa ili konverzije elemenata kapitala ili primjene instrumenta restrukturiranja vlastitim sredstvima banke u odnosu na akcionare sprovodi sljedeće mjere:

1) poništava akcije ili ih prenosi povjericima koji snose gubitke primjenom ovog instrumenta i

2) značajno smanjuje nominalnu vrijednost akcija i druga odgovarajuća prava akcionara banke, kao posljedicu konverzije elemenata kapitala ili prihvatljivih obaveza banke u restrukturiranju u njene akcije, pod uslovom da je, u skladu sa nezavisnom procjenom vrijednosti iz člana 232. ovog zakona, imovina banke u restrukturiranju veća od njenih obaveza.

(2) Konverzija iz stava 1. tačka 2) ovog člana vrši se prema stopi konverzije kojom se značajno smanjuje nominalna vrijednost postojećih akcija i drugih vlasničkih instrumenata.

(3) Mjere iz stava 1. ovog člana odnose se i na akcionare i imaoce drugih vlasničkih instrumenata kojima su odgovarajuće akcije ili drugi vlasnički instrumenti izdati, odnosno prenijeti na osnovu konverzije:

1) dužničkih instrumenata u akcije ili druge vlasničke instrumente u skladu sa ugovorenim uslovima prvobitnih dužničkih instrumenata prilikom nastupanja događaja koji je prethodio ili nastupio istovremeno sa donošenjem odluke o pokretanju postupka restrukturiranja i

2) odgovarajućih instrumenata kapitala u elemente redovnog osnovnog kapitala u skladu sa članom 230. ovog zakona.

(4) Agencija prilikom odlučivanja o mjeri iz stava 1. ovog člana uzima u obzir:

1) rezultate nezavisne procjene imovine i obaveza banke sprovedene u skladu sa članom 232. ovog zakona,

2) iznos do kojeg se prema procjeni elementi redovnog osnovnog kapitala obavezno smanjuju, a odgovarajući instrumenti kapitala otpisuju ili konvertuju u skladu sa članom 230. stav 1. ovog zakona i

3) ukupan zbir iznosa procjene restrukturiranja vlastitim sredstvima banke koju je procijenila u skladu sa članom 251. ovog zakona.

Redoslijed otpisa i konverzije u restrukturiranju vlastitim sredstvima banke

Član 253.

(1) Primjenom instrumenta restrukturiranja vlastitim sredstvima banke, Agencija u skladu sa članom 249. st. 1. i 4. ovog zakona, vrši otpis i konverziju prema sljedećem redoslijedu:

1) elementi redovnog osnovnog kapitala smanjuju se u skladu sa članom 230. stav 1. tačka 1) ovog zakona, u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno,

2) glavnica instrumenata dodatnog osnovnog kapitala smanjuje se u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno i u skladu sa svojstvima instrumenta, ako je ukupno smanjenje u skladu sa tačkom 1) ovog stava manje od zbira iznosa iz člana 252. stav 4. t. 2) i 3) ovog zakona,

3) glavnica instrumenata dopunskog kapitala smanjuje se u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno i u skladu sa svojstvima instrumenta, ako je ukupno smanjenje u skladu sa t. 1) i 2) ovog stava manje od zbira iznosa iz člana 252. stav 4. t. 2) i 3) ovog zakona,

4) glavnica subordiniranog duga, koja nije uključena u elemente dodatnog osnovnog ili dopunskog kapitala, smanjuje se u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno, u skladu sa redoslijedom namirenja potraživanja u stečajnom

postupku, da bi zajedno sa smanjenjem vrijednosti u skladu sa t. 1), 2) i 3) ovog stava dostigao zbir iznosa iz člana 252. stav 4. t. 2) i 3) ovog zakona, ako je ukupno smanjenje u skladu sa t. 1), 2) i 3) ovog stava manje od zbira iznosa iz člana 252. stav 4. t. 2) i 3) ovog zakona i

5) glavnica ili preostali iznos prihvatljivih obaveza smanjuje se u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno, u skladu sa redosljedom namirenja potraživanja u stečajnom postupku u skladu sa ovim zakonom, da bi zajedno sa smanjenjem vrijednosti u skladu sa t. 1), 2), 3) i 4) ovog stava dostigao zbir iznosa iz člana 252. stav 4. t. 2) i 3) ovog zakona, ako je ukupno smanjenje u skladu sa t. 1), 2), 3) i 4) ovog stava manje od zbira iznosa iz člana 252. stav 4. t. 2) i 3) ovog zakona.

(2) Agencija ravnomjerno raspodjeljuje gubitke među akcionarima i povjericima u skladu sa stavom 1. ovog člana smanjenjem iznosa elemenata redovnog i dodatnog osnovnog kapitala, dopunskog kapitala, subordiniranih i drugih prihvatljivih obaveza u visini srazmjerno njihovoj vrijednosti, osim ako je potpuno ili djelimično isključila pojedine prihvatljive obaveze iz otpisa ili konverzije u skladu sa članom 249. stav 4. ovog zakona.

(3) Prilikom vršenja konverzije iz stava 1. ovog člana, Agencija može da primijeni različite stope ove konverzije za različite kategorije akcionara i povjerilaca iz tog stava, uzimajući u obzir da se ista stopa primjenjuje na sve povjerioce iz istog isplatnog reda u skladu sa odredbama ovog zakona koje uređuju stečaj, a da se povoljnija stopa konverzije primjenjuje na viši isplatni red.

Plan reorganizacije poslovanja u restrukturiranju vlastitim sredstvima banke

Član 254.

(1) Ako Agencija primijeni instrument restrukturiranja vlastitim sredstvima banke radi dokapitalizacije banke u restrukturiranju neophodne za dalje nesmetano poslovanje banke, organi upravljanja banke u restrukturiranju ili posebna uprava dužni su da, u roku od mjesec dana od dana primjene tog instrumenta, sačine i dostave Agenciji plan reorganizacije poslovanja.

(2) Izuzetno, Agencija može produžiti rok iz stava 1. ovog člana za još mjesec dana, ako je to neophodno radi ostvarivanja ciljeva restrukturiranja.

(3) Ako se instrument restrukturiranja vlastitim sredstvima banke primjenjuje na dva ili više članova bankarske grupe čiji nadzor na konsolidovanom osnovu vrši Agencija, plan reorganizacije poslovanja koji obuhvata sve članove bankarske grupe izrađuje i dostavlja Agenciji najviše matično društvo.

(4) Plan reorganizacije poslovanja sadrži mjere kojima se u razumnom roku obezbjeđuje dugoročna održivost banke ili dijela njenog poslovanja, a zasnivaju se na realnim pretpostavkama u vezi sa uslovima na tržištu pod kojima će banka poslovati.

(5) Pri izradi plana reorganizacije poslovanja, između ostalog, uzima se u obzir trenutno i očekivano stanje na finansijskom tržištu koje odražava pretpostavke o najboljem i najgorem razvoju događaja, uključujući kombinaciju događaja, koje se upoređuju sa odgovarajućim referentnim vrijednostima na nivou cijelog sektora, čime se omogućuje utvrđivanje glavnih slabosti banke u restrukturiranju.

(6) Plan reorganizacije poslovanja sadrži obavezno sljedeće elemente:

1) detaljan prikaz okolnosti, činjenica i problema koji su prouzrokovali takvo stanje da banka više ne može da nastavi da posluje ili je vjerovatno da neće moći dalje da posluje i

2) opis mjera koje treba provesti sa ciljem ponovnog uspostavljanja dugoročne održivosti banke i rokove za sprovođenje tih mjera.

(7) Mjere za ponovno uspostavljanje dugoročne održivosti banke mogu uključivati:

1) reorganizaciju poslovanja banke u restrukturiranju, posebno da banka ponovo postane konkurentna,

2) promjene u sistemu upravljanja bankom, sistemu upravljanja rizicima u banci, sistemu unutrašnjih kontrola, informacionom sistemu i drugim sistemima u banci, kao i promjene u infrastrukturi banke,

3) povlačenje dijela poslovanja banke u kojima se stvaraju gubici i

4) prodaju imovine ili pojedinih poslova banke.

(8) Agencija, u roku od mjesec dana od dana prijema plana reorganizacije poslovanja, procjenjuje da li je vjerovatno da će se sprovođenjem predloženog plana postići dugoročna održivost banke.

(9) Ako procijeni da se planom reorganizacije može postići dugoročna održivost banke, Agencija odobrava plan reorganizacije poslovanja.

(10) Ako procijeni da se planom neće postići dugoročna održivost banke, Agencija obavještava organe upravljanja banke u restrukturiranju, odnosno posebnu upravu banke o svojim primjedbama i zahtijeva da se u roku od 14 dana izradi i dostavi izmijenjeni plan kojim se otklanjaju utvrđeni nedostaci.

(11) Organi upravljanja bankom, odnosno posebna uprava dužni su da u roku iz stava 10. ovog člana Agenciji dostave izmijenjeni i dopunjeni plan, koja u roku od sedam dana od dana prijema tog plana ocjenjuje da li su uobzirene date primjedbe ili je taj plan neophodno dodatno izmijeniti i dopuniti, o čemu obavještava organe upravljanja, odnosno posebnu upravu.

(12) Organi upravljanja bankom, odnosno posebna uprava dužni su da sprovedu plan reorganizacije poslovanja koji je odobrila Agencija i najmanje jednom u šest mjeseci izvještavaju Agenciju o napretku i sprovođenju plana.

(13) Organi upravljanja bankom, odnosno posebna uprava vrše izmjenu plana reorganizacije poslovanja, ako je prema mišljenju Agencije to potrebno za postizanje dugoročne održivosti banke, i svaku izmjenu plana dostavljaju Agenciji na odobrenje.

(14) Agencija donosi akt kojim propisuje sadržaj i kriterijume za odobravanje plana reorganizacije poslovanja banke.

Effekti restrukturiranja vlastitim sredstvima banke

Član 255.

(1) Kada Agencija preduzima mjeru otpisa i konverzije kapitala, odnosno instrument restrukturiranja vlastitim sredstvima banke, ta mjera, odnosno instrument odmah proizvode pravno dejstvo prema banci u restrukturiranju akcionarima te banke i povjericima na koje se ta mjera, odnosno instrument odnosi.

(2) Agencija može sprovesti neophodne radnje ili zahtijevati donošenje odgovarajućih akata i sprovođenje svih neophodnih radnji drugih nadležnih organa i lica potrebnih za izvršenje mjere, odnosno instrumenta iz stava 1. ovog člana, i to naročito:

1) upis ili izmjenu odgovarajućih podataka u registrima i evidencijama koje vode nadležni organi i organizacije,
2) isključenje akcija ili drugih vlasničkih ili dužničkih instrumenata iz trgovanja, odnosno sa listinga odgovarajućeg tržišta,

3) prijem novih akcija ili drugih vlasničkih instrumenata u trgovanje, odnosno na listing odgovarajućeg tržišta i

4) ponovni prijem u trgovanje, odnosno na listing odgovarajućeg tržišta dužničkih instrumenata kojima je smanjena vrijednost, bez izdavanja prospekta.

(3) Ako Agencija u potpunosti izvrši otpis pojedinih obaveza, te obaveze, kao i sve druge obaveze i potraživanja koje su sa njima povezane, a nisu obračunate u trenutku preduzimanja mjera, smatraju se izmirenim, odnosno namirenim i ne može se dokazivati suprotno ni u jednom postupku u vezi sa bankom u restrukturiranju ili njenim pravnim sljedbenikom.

(4) Ako Agencija djelimično otpiše (smanji) glavnice obaveze ili neizmireni iznos obaveza:

1) obaveza se smatra izmirenom u visini smanjenog iznosa i

2) instrument ili ugovor kojim je stvorena prvobitna obaveza i dalje se primjenjuje u odnosu na ostatak glavnice ili neizmireni iznos obaveze nakon smanjenja obaveza, a u skladu sa promjenama iznosa kamata koje odražavaju smanjenje glavnice i svakom drugom promjenom uslova i rokova koje bi Agencija mogla jednostrano izvršiti.

(5) Agencija može, tokom postupka restrukturiranja kada je to neophodno radi ostvarivanja ciljeva restrukturiranja, jednostrano izmijeniti rokove dospeljeća dužničkih instrumenata ili drugih prihvatljivih obaveza, iznos kamate koji bi se platio na osnovu ovih instrumenata i obaveza ili datum dospeljeća plaćanja te kamate, uključujući i obustavu plaćanja u određenom periodu, osim za obaveze iz člana 249. stav 1. tačka 2) ovog zakona.

(6) Agencija može zahtijevati od banke da održava broj odobrenih akcija na nivou koji je potreban za efikasno sprovođenje konverzije prihvatljivih obaveza u te akcije, uzimajući u obzir mogućnost primjene ovog instrumenta prema planu restrukturiranja.

Ugovorno priznavanje restrukturiranja vlastitim sredstvima banke

Član 256.

(1) Banka je dužna da obezbijedi da ugovori, na osnovu kojih se stvaraju obaveze, sadrže odredbu iz koje proizlazi da obaveza iz tog ugovorenog odnosa može biti predmet otpisa ili konverzije, te da su povjerilac ili druga ugovorna strana saglasni na sva smanjenja, konverziju ili poništenje glavnice ili neizmirenog iznosa, u slučaju preduzimanja mjera Agencije u skladu sa ovim zakonom, pod uslovom da se na te obaveze primjenjuje pravo druge države, kao i da te obaveze nisu isključene na osnovu člana 249. stav 1. ovog zakona, niti se radi o obavezama po osnovu osiguranih depozita.

(2) Nezavisno od toga da li je u uslovima izdavanja, odnosno pribavljanja prihvatljivih obaveza za restrukturiranje u ugovoru sadržana odredba iz stava 1. ovog člana, Agencija može izvršiti otpis ili konverziju tih obaveza.

7. Zaštitne mjere Zaštita akcionara i povjerioca

Član 257.

(1) Ako akcionari ili povjerioci banke, odnosno Agencija za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine, u postupku restrukturiranja banke pretrpe veće gubitke od gubitaka koje bi pretrpjeli u stečajnom postupku, mogu zahtijevati nadoknadu razlike do visine gubitaka koje bi pretrpjeli u stečajnom postupku iz sredstava obezbijedenih za restrukturiranje banaka.

(2) Za potrebe utvrđivanja iznosa nadoknade iz stava 1. ovog člana Agencija je dužna da odmah, nakon što je pokrenut postupak restrukturiranja ili nakon što su primijenjeni instrumenti restrukturiranja, obezbijedi da se izvrši nezavisna procjena o tome da li bi lica iz stava 1. ovog člana bili u povoljnijem položaju da je umjesto postupka restrukturiranja nad bankom pokrenut stečajni postupak.

(3) Procjenom iz stava 2. ovog člana utvrđuju se:

1) gubici koje snose lica iz stava 1. ovog člana u postupku restrukturiranja,

2) gubici koje bi lica iz stava 1. ovog člana pretrpjela da je na dan pokretanja postupka restrukturiranja pokrenut stečajni postupak nad bankom i

3) eventualna razlika u visini ovih gubitaka i njen iznos.

(4) Procjenu iz stava 2. ovog člana može vršiti samo nezavisni procjenjivač koji ispunjava uslove iz člana 232. stav 3. ovog zakona, a troškove procjene snosi banka u restrukturiranju.

(5) Ako procjenu iz stava 2. ovog člana vrši isto lice koje je izvršilo nezavisnu procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke iz člana 232. ovog zakona, ove procjene obavezno su razdvojene.

(6) Nezavisni procjenjivač dužan je da sprovede procjenu vrijednosti na osnovu sljedećih pretpostavki:

1) da je pokrenut stečajni postupak nad bankom u vrijeme kada je donesena odluka o pokretanju postupka restrukturiranja,

- 2) da mjere restrukturiranja nisu bile preduzete i
- 3) da banci u restrukturiranju nije pružena vanredna javna finansijska podrška.
- (7) Agencija donosi akt kojim propisuje metodologiju za vršenje procjene iz ovog člana, i to metodologiju ocjenjivanja načina na koji bi se postupalo sa akcionarima i povjericima da je za banku u restrukturiranju sproveden stečajni postupak u vrijeme kada je donesena odluka.

Zaštita drugih ugovornih strana

Član 258.

- (1) U postupku restrukturiranja ne može se na sticaoca prenijeti samo dio prava i obaveza za koje je ugovorom o finansijskom obezbjeđenju sa prenosom prava svojine, ugovorom o poravnanju ili ugovorom o prebijanju koji je zaključila banka utvrđeno da mogu biti predmet poravnanja ili prebijanja, niti se može korišćenjem sporednih prava po osnovu tih ugovora zahtijevati izmjena, odnosno prestanak važenja ugovornih odredaba kojima se uređuju ova prava i obaveze zbog pokretanja postupka restrukturiranja ili izvršenog prenosa u tom postupku.
- (2) Na sticaoca se ne može u postupku restrukturiranja prenijeti ni dio prava i obaveza koji su predmet ugovora o strukturiranom finansiranju ili pokrivenih obveznica, niti se može korišćenjem sporednih prava po osnovu tih poslova zahtijevati izmjena, odnosno prestanak ovih prava i obaveza zbog pokretanja postupka restrukturiranja ili izvršenog prenosa u tom postupku.
- (3) U postupku restrukturiranja:
 - 1) ne može se na sticaoca prenijeti imovina kojom je obezbijeđeno ispunjenje određene obaveze, ako s prenosom imovine sticalac nije preuzeo tu obavezu i ako povjerilac nije zadržao sva prava prema sticaocu koja je imao i prema ranijem dužniku po osnovu obezbijeđenog potraživanja,
 - 2) ne može se na sticaoca prenijeti obaveza iz člana 249. stav 1. tačka 2) ovog zakona ako povjerilac nije zadržao sva prava prema sticaocu koja je imao i prema ranijem dužniku i davaocu sredstava obezbjeđenja po osnovu obezbijeđenog potraživanja,
 - 3) ne mogu se prenijeti prava prema davaocu sredstava obezbjeđenja iz člana 249. stav 1. tačka 2) ovog zakona, ako se ne prenese i potraživanje obezbijeđeno tim sredstvom i
 - 4) ne može se korišćenjem prava po osnovu posla iz ovog člana tražiti njegova izmjena ili prestanak važenja ako usljed toga potraživanje iz ovog posla više ne bi bilo obezbijeđeno.
- (4) Izuzetno od st. od 1. do 3. ovog člana, Agencija može osigurane depozite koji su predmet ugovora iz tih stavova prenijeti bez istovremenog prenosa druge imovine ili obaveza koji su predmet istog ugovora, a može i prenijeti, izmijeniti ili otpisati ovu imovinu i obaveze bez istovremenog prenosa osiguranih depozita, pod uslovom da je to neophodno da bi se obezbijedila potpuna zaštita ovih depozita.
- (5) Primjena instrumenata restrukturiranja i mjera u postupku restrukturiranja banke ne utiče na prava i obaveze trećih lica utvrđena propisom kojim se uređuje konačnost poravnanja u platnim sistemima i sistemima za poravnanje hartija od vrednosti.
- (6) U postupku restrukturiranja člana bankarske grupe koji nije banka shodno se primjenjuju st. od 1. do 5. ovog člana.
- (7) Agencija donosi akt kojim propisuje vrste ugovora i finansijskih instrumenata na koje se primjenjuju mjere zaštite drugih ugovornih strana iz ovog člana.

8. Finansiranje restrukturiranja banaka Sredstva za finansiranje restrukturiranja

Član 259.

- (1) Sredstva za finansiranje restrukturiranja banaka mogu se obezbijediti iz Fonda za osiguranje depozita, u skladu sa ograničenjima utvrđenim zakonom kojim se uređuje osiguranje depozita u bankama Bosne i Hercegovine.
- (2) Ako sredstva iz stava 1. ovog člana nisu dovoljna, Agencija može obezbijediti finansiranje restrukturiranja i iz drugih izvora, kao što su zajmovi, krediti i drugi prihvatljivi oblici podrške od banaka i ostalih trećih strana.
- (3) Sredstva iz st. 1. i 2. ovog člana mogu se koristiti za finansiranje restrukturiranja samo u slučaju ako su akcionari i ostali povjericoci, smanjenjem vrijednosti, konverzijom ili na drugi način učestvovali u pokriću gubitaka i povećanju kapitala u iznosu od najmanje:
 - 1) 4% počevši od 1. januara 2017. godine,
 - 2) 5% počevši od 1. januara 2018. godine,
 - 3) 6% počevši od 1. januara 2019. godine,
 - 4) 7% počevši od 1. januara 2020. godine i
 - 5) 8% počevši od 1. januara 2021. godine, ukupnih obaveza, uključujući regulatorni kapital banke u restrukturiranju, izračunato u trenutku preduzimanja mjera restrukturiranja u skladu sa nezavisnom procjenom iz člana 232. ovog zakona.
- (4) Ako sredstva iz st. 1. i 2. ovog člana nisu dovoljna ili ih nije moguće blagovremeno obezbijediti, za finansiranje restrukturiranja mogu se koristiti sredstva vanredne javne finansijske podrške koju obezbjeđuje Republika Srpska pod uslovom da je Vlada odobrila korišćenje sredstava vanredne javne finansijske podrške i da su ispunjeni uslovi utvrđeni članom 249. stav 6. ovog zakona.
- (5) Ako se koriste sredstva vanredne javne finansijske podrške iz stava 4. ovog člana Agencija dostavlja Ministarstvu finansija Republike Srpske zahtjev za davanje pozitivnog mišljenja o obezbjeđivanju vanredne javne finansijske podrške koji sadrži pregled predviđenih instrumenata i mjera restrukturiranja banke sa obrazloženjem,

kao i iznos, način i rok u kojem je potrebno obezbijediti finansijsku podršku, imajući u vidu načela postupka restrukturiranja.

(6) Uz zahtjev iz stava 5. ovog člana, Agencija dostavlja procjenu troškova isplate osiguranih depozita Agencije za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine iz člana 225. stav 2. ovog zakona, kao i nezavisnu procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke iz člana 232. ovog zakona.

(7) Na osnovu pozitivnog mišljenja Ministarstva finansija Republike Srpske i Komiteta za koordinaciju nadzora finansijskog sektora Republike Srpske, Agencija dostavlja Vladi prijedlog o obezbjeđivanju vanredne javne finansijske podrške, koji sadrži pregled predviđenih instrumenata i mjera restrukturiranja banke sa obrazloženjem, kao i iznos, način i rok u kojem je potrebno obezbijediti ovu podršku, uz koji dostavlja dokumentaciju iz stava 6. ovog člana.

(8) Na osnovu prijedloga iz stava 7. ovog člana, Vlada donosi odluku o obezbjeđivanju vanredne javne finansijske podrške i bez odgađanja je dostavlja Agenciji i Agenciji za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine.

(9) Uslovi i način obezbjeđivanja vanredne javne finansijske podrške iz ovog člana uređuju se sporazumom zaključenim između Agencije i Ministarstva finansija Republike Srpske.

GLAVA X LIKVIDACIJA BANKE 1. Dobrovoljna likvidacija Pokretanje postupka dobrovoljne likvidacije

Član 260.

(1) Skupština akcionara banke može donijeti odluku o prestanku rada banke (dobrovoljnoj likvidaciji).

(2) Odluku o dobrovoljnoj likvidaciji banke skupština može donijeti isključivo u slučaju kada banka ima dovoljno finansijskih sredstava za pokriće svih svojih obaveza.

(3) Banka koja je pokrenula postupak dobrovoljne likvidacije ne može promijeniti djelatnost na način da prestane obavljati bankarske poslove i nastavi poslovati, nego je obavezna okončati postupak likvidacije i izvršiti brisanje u registru u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija poslovnih subjekata.

(4) Prije donošenja odluke skupštine o dobrovoljnoj likvidaciji banke, organi upravljanja banke dužni su o tome zatražiti mišljenje Agencije.

(5) Sprovođenje postupka dobrovoljne likvidacije može započeti samo nakon pribavljanja saglasnosti Agencije.

(6) Banka podnosi zahtjev Agenciji za davanje prethodne saglasnosti za sprovođenje postupka dobrovoljne likvidacije, koji sadrži:

1) predloženi plan likvidacije, rok i faze pripreme banke za okončanje njenih aktivnosti,

2) dokaz da je imovina banke dovoljna da banka ispuni sve svoje obaveze,

3) prijedlog lica za likvidacione upravnike i

4) druge neophodne informacije i podatke, u skladu sa propisima Agencije.

(7) Izdavanjem saglasnosti Agencije za sprovođenje dobrovoljne likvidacije banke prestaje da važi dozvola za rad banke.

Imenovanje likvidacionog upravnika

Član 261.

(1) Banka obavezno imenuje jednog ili više likvidacionih upravnika koji su predloženi u zahtjevu za izdavanje prethodne saglasnosti za sprovođenje postupka dobrovoljne likvidacije, a na koji je Agencija dala saglasnost.

(2) Za likvidacione upravnike mogu biti imenovana isključivo lica koja su nezavisna od banke i ispunjavaju uslove za imenovanje člana uprave banke.

Objava odluke o dobrovoljnoj likvidaciji

Član 262.

(1) Likvidacioni upravnici dužni su obavijestiti Agenciju o odluci o dobrovoljnoj likvidaciji prvog radnog dana od dana njenog donošenja.

(2) Banka je dužna da odluku o dobrovoljnoj likvidaciji objavi u "Službenom glasniku Republike Srpske", u jednim ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i na svojoj internet stranici.

Dužnosti likvidacionog upravnika u dobrovoljnoj likvidaciji

Član 263.

(1) Likvidacioni upravnici dužni su da okončaju poslove koji su u toku, naplatiti potraživanja, unovčiti imovinu banke i izmiriti obaveze prema povjeriocima.

(2) Likvidacioni upravnici mogu preduzimati nove poslove samo u mjeri u kojoj to zahtijeva sprovođenje dobrovoljnog likvidacionog postupka.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, likvidacioni upravnici ne mogu primati nove novčane depozite i druga povratna sredstva.

(4) Ako likvidacioni upravnici banke utvrde da su nastupili razlozi za pokretanje stečajnog postupka banke u likvidaciji, dužni su da odmah obustave postupak likvidacije i podnesu Agenciji prijedlog za sprovođenje

procedure za otvaranje stečajnog postupka.

(5) Likvidacioni upravnik dužan je da izvještava Agenciju o sprovođenju postupka dobrovoljne likvidacije na način i u rokovima koje utvrdi Agencija.

Primjena drugih propisa u dobrovoljnoj likvidaciji

Član 264.

(1) Na postupak dobrovoljne likvidacije banke primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje likvidacioni postupak i odredbe zakona kojim se uređuje poslovanje privrednih društava koje se odnose na dobrovoljnu likvidaciju, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

(2) Na rad banke nad kojom se sprovodi postupak dobrovoljne likvidacije na odgovarajući način se primjenjuju odredbe ovog zakona.

2. Prinudna likvidacija Pokretanje postupka prinudne likvidacije

Član 265.

(1) Agencija pokreće postupak prinudne likvidacije banke u sljedećim slučajevima:

1) ako usvoji izvještaj privremenog upravnika sa prijedlogom za oduzimanje dozvole za rad i pokretanje postupka prinudne likvidacije banke,

2) ako banka ne može ili vjerovatno neće moći nastaviti poslovanje, a nisu ispunjeni uslovi za otvaranje stečajnog postupka i

3) ako nisu ispunjeni uslovi za sprovođenje dobrovoljne likvidacije.

(2) Agencija može pokrenuti postupak prinudne likvidacije banke i u sljedećim slučajevima ako:

1) utvrdi da akcionari banke, u kojoj je uvedena privremena uprava, nisu u propisanom roku sačinili plan aktivnosti iz člana 213. ovog zakona,

2) skupština akcionara, sazvana na zahtjev privremenog upravnika, odbije da donese odluku o povećanju kapitala banke, odnosno ne donese odluku o spajanju ili drugu sličnu odluku,

3) na osnovu izvještaja privremenog upravnika ocijeni da se privremenom upravom ne mogu otkloniti nepravilnosti i nezakonitosti u poslovanju banke i poboljšati finansijsko stanje, tako da banka ispunji i održava iznos kapitala i stopu adekvatnosti kapitala u skladu sa ovim zakonom, a nisu ispunjeni uslovi za otvaranje stečajnog postupka i

4) u periodu trajanja privremene uprave, na osnovu izvještaja privremenog upravnika, ocijeni da se finansijsko stanje nije poboljšalo tako da banka ne ispunjava iznos kapitala i stopu adekvatnosti kapitala u skladu sa ovim zakonom, a ne postoje razlozi za otvaranje stečajnog postupka.

(3) Agencija pokretanjem postupka prinudne likvidacije imenuje likvidacionog upravnika banke i utvrđuje naknadu za njegov rad koja pada na teret banke.

(4) Istovremeno sa pokretanjem postupka prinudne likvidacije i imenovanjem likvidacionog upravnika Agencija donosi i rješenje o oduzimanju dozvole za rad banke.

(5) Danom imenovanja likvidacionog upravnika prestaju sva ovlašćenja, nadležnosti i prava organa upravljanja i akcionara banke.

(6) Tokom postupka likvidacije ovlašćenja uprave banke, nadzornog odbora i skupštine akcionara banke prenose se na likvidacionog upravnika.

(7) Isto lice koje je vršilo dužnost privremenog upravnika u banci može obavljati dužnost likvidacionog upravnika u toj banci, ako ima položen stručni ispit za stečajnog upravnika.

Obavještavanja o postupku prinudne likvidacije

Član 266.

(1) Rješenje o pokretanju postupka likvidacije banke i imenovanju, razrješenju ili produžetku mandata likvidacionog upravnika banke bez odgađanja dostavlja se likvidacionom upravniku i banci u likvidaciji, regulatornom organu Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Agenciji za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine, regulatornom organu za tržište hartija od vrijednosti, pravnom licu ovlašćenom za obavljanje poslova jedinstvene evidencije hartija od vrijednosti i drugim organima u skladu sa propisima.

(2) Rješenje iz stava 1. ovog člana objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srpske", jednim ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, kao i na internet stranici Agencije i banke, te upisuje u evidenciju banaka iz člana 27. ovog zakona i u registar poslovnih subjekata.

(3) Likvidacioni upravnik je dužan da, u roku od sedam dana od dana prijema rješenja o imenovanju, u jednim ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, izda obavještenje da su svi povjerioci dužni da likvidacionom upravniku prijave sva svoja potraživanja prema banci u roku od 60 dana od dana izdavanja prvog obavještenja.

(4) U roku od 30 dana od dana prvog obavještenja likvidacioni upravnik je dužan da objavi drugo obavještenje povjeriocima u jednim ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

(5) Svi povjerioci su dužni da likvidacionom upravniku prijave svoja potraživanja prema banci u roku od 60 dana od dana prvog obavještenja.

Dužnosti i ovlaštenja likvidacionog upravnika

Član 267.

(1) Likvidacioni upravnik dužan je da:

- 1) postupa u skladu sa zakonom, propisima i nalogima Agencije i odgovoran je Agenciji za obavljanje svojih ovlaštenja i odgovornosti,
 - 2) zastupa i predstavlja banku,
 - 3) redovno, najmanje jednom u tri mjeseca, a na zahtjev Agencije i češće, izvještava o sprovođenju postupka likvidacije, odnosno bez odgađanja obavještava Agenciju o ispunjenosti uslova za otvaranje stečaja banke i
 - 4) po završetku mandata sačini i dostavi Agenciji završni izvještaj o postupku likvidacije i njegovom okončanju, sa obrazloženjem realizovanih mjera.
- (2) Likvidacioni upravnik banke, pored ovlaštenja koja ima privremeni upravnik iz člana 211. ovog zakona, ima ovlaštenja da:
- 1) proda dio ili cjelokupnu imovinu banke,
 - 2) proda dio ili cjelokupnu imovinu i obaveze banci ili drugom licu ovlaštenom za obavljanje tih poslova,
 - 3) proda ili spoji banku u skladu sa ovim zakonom,
 - 4) likvidira banku, u kom postupku odlučuje o osnovanosti i isplati zahtjeva povjerilaca prema banci,
 - 5) otkáže ili jednostrano dopuni i izmijeni ugovore koje je banka potpisala, uključujući i obustavu obračuna kamata i promjenu kamatne stope, naknada i rokova dospijeca i
 - 6) izvrši isplatu obaveza u okviru sredstava koja su na raspolaganju i na pro rata osnovi ako je primjenjivo.
- (3) Likvidacioni upravnik je dužan da, prije sprovođenja prodaje dijela ili cjelokupne imovine i obaveza ili prije prodaje ili spajanja banke, pribavi saglasnost Agencije.
- (4) Prodaja i preuzimanje dijela ili cjelokupne imovine i obaveza banke vrši se bez saglasnosti deponenata, drugih povjerilaca i dužnika banke.
- (5) Prebijanja potraživanja sa dugovanjima banke mogu se vršiti samo po redoslijedu prioriteta isplata u procesu likvidacije utvrđenim ovim zakonom.
- (6) Likvidacioni upravnik tokom sprovođenja plana prodaje ili spajanja banke podnosi Agenciji izvještaj o realizaciji plana najmanje jednom u tri mjeseca.
- (7) Agencija može, uz pribavljeno mišljenje likvidacionog upravnika, u toku sprovođenja plana prodaje ili spajanja banke obustaviti taj postupak i donijeti rješenje o nastavku postupka likvidacije i drugim primjerenim postupcima u skladu sa odredbama ovog zakona.
- (8) Donošenjem rješenja o pokretanju postupka likvidacije banke prekidaju se svi upravni i sudski postupci u kojima je banka tužena, dok likvidacioni upravnik ne donese odluku o poravnanju, priznavanju ili nepriznavanju potraživanja tužitelja, a izvršni postupci protiv banke se obustavljaju.
- (9) Agencija donosi akt kojim propisuje postupak utvrđivanja potraživanja i raspodjele imovine, kao i utvrđivanja i izvršavanja obaveza banke u postupku likvidacije.

Prinudna naplata u postupku likvidacije

Član 268.

- (1) Likvidacioni upravnik je ovlašten za izdavanje rješenja kojim se nalaže prinudna naplata sa svih računa neurednih dužnika banke u likvidaciji i/ili jemaca tih dužnika, koji su otvoreni u drugim bankama sa sjedištem u Bosni i Hercegovini, kao i blokada svih njihovih računa do potpunog izmirenja dospjelih obaveza, u skladu sa zakonom kojim se uređuje unutrašnji platni promet, zakonom kojim se uređuje izvršni postupak i drugim zakonima.
- (2) Rješenje iz stava 1. ovog člana ima snagu izvršne isprave i prinudna naplata po istom izvršava se prema redoslijedu prioriteta utvrđenim odredbama zakona o unutrašnjem platnom prometu koje uređuju izvršenje plaćanja i prinudnu naplatu sa računa, kao i odredbama zakona o izvršnom postupku koje uređuju obim i redoslijed izvršenja novčanih potraživanja.

Prioriteti isplata u postupku likvidacije

Član 269.

(1) U postupku likvidacije, isplata obaveza vrši se po sljedećem redoslijedu prioriteta:

- 1) obaveze prema osiguranim povjeriocima, do vrijednosti njihovog obezbjeđenja,
- 2) dugovi banke po osnovu zajmova datih banci ili drugih troškova banke stvorenih tokom privremene uprave, postupka restrukturiranja, postupka likvidacije ili postupka stečaja banke, u skladu sa ovim zakonom,
- 3) potraživanja radnika iz radnog odnosa za posljednjih 12 mjeseci do dana otvaranja likvidacionog postupka, ali samo u visini zakonom utvrđene najniže mjesečne plate i obračunatih doprinosa u skladu sa zakonom, kao i potraživanja radnika po osnovu naknade štete za povrede na radu i članova porodice poginulog radnika na radu, koja se isplaćuje u punom iznosu,
- 4) potraživanja Agencije za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine za naknadu isplaćenih depozita, zajedno sa troškovima nastalim u postupku isplate ovih depozita, i potraživanja deponenata za osigurane depozite koji nisu isplaćeni od ove Agencije, najviše do iznosa definisanog propisima kojima se uređuje osiguranje depozita u bankama Bosne i Hercegovine,
- 5) ostali depoziti i isključeni depoziti u skladu sa propisom koji uređuje osiguranje depozita u bankama Bosne i Hercegovine,

- 6) potraživanja povjerilaca koji nisu akcionari banke,
- 7) potraživanja vlasnika subordiniranog duga,
- 8) potraživanja vlasnika prioriternih akcija i
- 9) potraživanja vlasnika običnih akcija.

(2) U slučaju likvidacije banke, sredstva računa javnih prihoda na koje se vrše uplate javnih prihoda na ime Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Bosne i Hercegovine, opština, gradova i fondova i sa kojih se vrši raspodjela sredstava na račune korisnika javnih prihoda, izuzimaju se iz likvidacione mase i po nalogu Ministarstva finansija Republike Srpske prenose na drugu banku.

(3) U postupku iz stava 1. ovog člana isplata bilo kakvih obaveza banke prema članovima organa upravljanja banke, odbora za reviziju, akcionarima banke koji učestvuju sa najmanje 5% u glasačkim pravima, odnosno vlasništvu nad kapitalom, povezanim licima i povezanim bankama suspenduje se sve dok u potpunosti ne budu isplaćene obaveze prema drugim povjericima banke.

(4) Isplata obaveza banke u postupku likvidacije vrši se u skladu sa planom likvidacije koji je sastavni dio likvidacionog bilansa stanja i finansijskog izvještaja koji je sačinio likvidacioni upravnik i na koji je saglasnost dala Agencija.

(5) Treća lica koja postupaju u ime fizičkih i pravnih lica iz stava 3. ovog člana, kao i članovi uže porodice, srodnici lica iz tog stava po krvi i po tazbini do trećeg stepena, takođe, nemaju pravo na isplatu dok se svi ostali povjerioci banke u potpunosti ne isplate.

Primjena drugih propisa u prinudnoj likvidaciji

Član 270.

(1) Na banku nad kojom se sprovodi postupak likvidacije primjenjuju se odredbe propisa koji uređuju likvidacioni i stečajni postupak, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

(2) Agencija može donijeti akt kojim se uređuje sprovođenje postupka prinudne likvidacije.

Obaveza likvidacionog upravnika

Član 271.

Likvidacioni upravnik dužan je da sprovede prodaju dijelova ili cjelokupne imovine, prodaju dijela ili cjelokupne imovine i obaveza banci i drugom ovlašćenom licu za obavljanje datih poslova, odnosno prodaju ili spajanje banke u skladu sa ovim zakonom, tako da:

1) postigne maksimalnu cijenu takvom prodajom ili raspodjelom, radi zaštite deponenata i ostalih povjerilaca banke,

2) obezbijedi ravnopravnost mogućih kupaca ili partnera za spajanje i

3) onemogući bilo koju vrstu diskriminacije prilikom nadmetanja i razmatranja ponuda.

GLAVA XI STEČAJ BANKE

Prijedlog za otvaranje stečajnog postupka

Član 272.

(1) Prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad bankom može podnijeti isključivo Agencija.

(2) Agencija podnosi prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad bankom istovremeno sa oduzimanjem dozvole za rad banci, ako nisu ispunjeni uslovi za restrukturiranje banke i kada utvrdi postojanje jednog od sljedećih razloga, ako:

1) je račun banke po nalogu povjerioca u skladu sa zakonom kojim se uređuje sprovođenje izvršenja na novčanim sredstvima blokirani duže od dva radna dana,

2) je banka nesolventna ili postoje objektivne okolnosti na osnovu kojih se utvrđuje da će u kratkom periodu biti nesolventna ili

3) Agencija utvrdi da banka i pored naloženih mjera nadzora ili mjera koje je sproveo privremeni upravnik ne ispunjava uslove vezane za kapital, u skladu sa ovim zakonom, i ako procijeni da neće biti sposobna da ispunjava svoje dospjele novčane obaveze, a nisu ispunjeni uslovi za likvidaciju.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, ako je nad bankom pokrenut postupak restrukturiranja, Agencija podnosi prijedlog za otvaranje stečajnog postupka u slučajevima kada:

1) je primjenom instrumenata restrukturiranja izvršen prenos imovine i obaveza banke, a Agencija ocijeni da su tim prenosom ispunjeni ciljevi restrukturiranja,

2) u toku postupka restrukturiranja utvrdi da je potrebno obezbijediti dodatna sredstva za finansiranje restrukturiranja, a ova sredstva ne budu obezbijeđena i

3) Agencija ocijeni da se ciljevi restrukturiranja više ne mogu ostvariti.

(4) Banka se smatra nesolventnom kada Agencija, prema propisima koje donosi, utvrdi da je vrijednost obaveza banke veća od vrijednosti njene imovine.

(5) U postupku ocjene solventnosti, vrijednost imovine i obaveza banke procjenjuje se u skladu sa standardima i procedurama utvrđenim propisima Agencije, pri čemu se u vrijednost imovine i obaveza banke za budući period uključuje i realna procjena iznosa prihoda i rashoda banke za taj period.

Primjena drugih propisa u stečajnom postupku

Član 273.

Na stečaj banke primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje stečajni postupak, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Posljedice odluke o podnošenju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka

Član 274.

(1) Odluka Agencije o podnošenju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka nad bankom za posljedicu ima privremenu zabranu:

- 1) izvršavanja osnova za plaćanje na teret računa banke i na teret računa klijenta prema zakonu kojim se uređuje sprovođenje izvršenja na novčanim sredstvima,
- 2) banci da obavlja plaćanja sa svih svojih računa za svoje potrebe,
- 3) banci da obavlja isplate i prenos sa računa svojih klijenata,
- 4) banci da pruža usluge platnog prometa za svoje klijente i
- 5) primanja uplata na račune banke i na račune njenih klijenata.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana:

1) mogu se uz saglasnost Agencije vršiti gotovinska plaćanja iz gotovinskih sredstava banke samo ako su takva plaćanja neophodna radi očuvanja imovine banke;

2) dužnici radi ispunjavanja svojih obaveza prema banci, kao i likvidacioni, odnosno privremeni upravnik ukoliko su imenovani, mogu vršiti sljedeće uplate:

1. gotovinske uplate banci,
2. uplate na poseban račun banke otvoren kod druge banke za ove namjene i
- 3) dozvoljena su plaćanja koja proizlaze iz obaveza banke kao učesnika u sistemu poravnjanja u skladu sa propisima kojim se uređuje tržište hartija od vrijednosti, a koja plaćanja je banka dužna da izvrši pod uslovima propisanim zakonom kojim se uređuje tržište hartija od vrijednosti.

(3) Stečajni upravnik banke u ime banke i stečajni povjerioci ovlašćeni su da pobijaju sve isplate, prenose i platne transakcije izvršene suprotno privremenim zabranama utvrđenim ovim članom, nakon trenutka objavljivanja odluke o podnošenju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka nad bankom.

Obavještanje o podnošenju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka

Član 275.

(1) Agencija je dužna da odluku o podnošenju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka nad bankom, u kojoj je dužna navesti datum i sat donošenja odluke, bez odgađanja u pisanoj ili elektronskoj formi, dostavi banci, regulatornom organu Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Agenciji za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine, regulatornom organu za tržište hartija od vrijednosti, pravnom licu ovlašćenom za obavljanje poslova jedinstvene evidencije hartija od vrijednosti i drugim organima u skladu sa propisima.

(2) Agencija je dužna da odluku o podnošenju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka nad bankom objavi u jednim ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i na svojoj internet stranici, uz navođenje posljedica iz člana 274. stav 1. ovog zakona.

Nastavak rada privremenog, odnosno likvidacionog upravnika

Član 276.

(1) Ako je Agencija donijela odluku o podnošenju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka nad bankom u kojoj je imenovan privremeni upravnik, odnosno likvidacioni upravnik, nakon dostavljanja obavještenja on nastavlja sa radom i dužnostima do imenovanja stečajnog upravnika.

(2) Ako u trenutku donošenja odluke o pokretanju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka u toj banci nije bio imenovan privremeni upravnik, Agencija istovremeno imenuje privremenog upravnika.

(3) Lica iz st. 1. i 2. ovog člana nakon dostavljanja obavještenja dužna su da:

- 1) zaštite i održavaju imovinu banke i
- 2) na zahtjev stečajnog sudije ispituju mogu li se imovinom banke pokriti troškovi stečajnog postupka.

Podnošenje prijedloga za otvaranje stečajnog postupka

Član 277.

(1) Agencija je dužna da nadležnom sudu podnese prijedlog za otvaranje stečajnog postupka najkasnije sljedećeg radnog dana nakon donošenja odluke Agencije o podnošenju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka nad bankom.

(2) Agencija u prijedlogu za otvaranje stečajnog postupka navodi činjenice i okolnosti iz kojih proizlazi postojanje nekog od razloga za otvaranje stečajnog postupka iz člana 272. ovog zakona.

(3) Kada Agencija podnese prijedlog za otvaranje stečajnog postupka ne sprovodi se prethodni postupak.

(4) Stečajni sudija dužan je da u roku od osam dana od dana prijema prijedloga za otvaranje stečajnog postupka zakaže ročište radi rasprave o uslovima za otvaranje stečajnog postupka.

(5) Stečajni sudija dužan je da u roku od 30 dana od dana podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnog postupka

donese rješenje o otvaranju stečajnog postupka ili odbije prijedlog za otvaranje stečajnog postupka.

Imenovanje stečajnog upravnika

Član 278.

Za stečajnog upravnika banke imenuje se lice koje, osim uslova propisanih zakonom kojim se uređuje stečajni postupak, ima znanje i iskustvo iz oblasti bankarskog poslovanja.

Prioriteti isplata u postupku stečaja

Član 279.

- (1) U postupku stečaja, banka isplatu obaveza vrši prema redoslijedu prioriteta i uslovima isplata u postupku likvidacije banke utvrđenim članom 269. ovog zakona.
- (2) Nadležni sud na ispitnom ročištu utvrđuje listu priznatih potraživanja, redoslijed prioriteta i uslove isplate i unosi ih u tabelu prijavljenih potraživanja u skladu sa ovim članom i članom 269. ovog zakona.
- (3) Iznos i rang priznatih potraživanja, upisan u tabelu prijavljenih potraživanja, ima dejstvo pravosnažne presude.

Zahtjev za korišćenje sredstava obavezne rezerve

Član 280.

Stečajni upravnik je dužan da, nakon otvaranja stečajnog postupka nad bankom i uvođenja u dužnost, podnese u roku od tri dana od dana otvaranja stečajnog postupka zahtjev Centralnoj banci Bosne i Hercegovine za korišćenje sredstava obavezne rezerve, u skladu sa propisima koji uređuju obaveznu rezervu banaka.

Obustava i zaključenje stečajnog postupka

Član 281.

Stečajni sudija rješenje o obustavi i zaključenju stečajnog postupka nad bankom dostavlja Agenciji.

GLAVA XII OBAVEZE I ODGOVORNE STRANE Odgovornost banke

Član 282.

- (1) Banka se u sudskom postupku može proglasiti odgovornom, pojedinačno ili solidarno sa ostalim bankama ili pravnim licima za obaveze banke ili pravnog lica koje je platežno nesposobno ili je pod stečajem, s tim da postoje dokazi da se banka i pravna lica nalaze u okolnostima povezanog upravljanja.
- (2) Povezano upravljanje može proizaći iz sporazuma između banke i pravnih lica ili iz njihovih akata koji upućuju na postojanje okolnosti povezanog upravljanja, ili kada se u sastavu nadzornih odbora nalazi većina istih lica, ili lica u posebnom odnosu sa bankom u skladu sa članom 2. tačka 25) ovog zakona, ili je većina akcija u posjedu istih lica.

Odgovornost za obaveze

Član 283.

- (1) Akcionar banke odgovara za obaveze banke do visine svog učešća.
- (2) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, kad je nad bankom otvoren postupak restrukturiranja, likvidacije ili stečaja, akcionari banke, članovi organa upravljanja banke i druga lica, ako su imali direktan ili indirektan bitan uticaj na poslovanje banke ili kontrolu nad bankom, odgovaraju, pojedinačno ili solidarno, za obaveze banke cjelokupnom svojom imovinom u slučajevima kada:
 - 1) je banka korišćena za ispunjavanje ciljeva koji su u suprotnosti sa ciljevima banke,
 - 2) imovina banke i akcionara, članova organa upravljanja banke i drugih lica nije jasno razgraničena,
 - 3) je banka poslovala sa ciljem prevare povjerioca ili protiv interesa povjerioca i
 - 4) je uzrok restrukturiranja, likvidacije ili stečaja banke namjerno loše upravljanje i rukovođenje ili krajnja nepažnja pri upravljanju i rukovođenju bankom.

GLAVA XIII KAZNE NE ODREDBE Prekršaji banke

Član 284.

- (1) Novčanom kaznom od 40.000 KM do 200.000 KM kazniče se za prekršaj banka ako:
 - 1) obavlja poslove koji nisu određeni dozvolom za rad (član 17. stav 3),
 - 2) nakon oduzimanja dozvole za rad nastavi da obavlja poslove suprotno zabrani iz člana 31. stav 4. ovog zakona,
 - 3) izvrši statusnu promjenu bez odobrenja Agencije (član 32. stav 2),
 - 4) ne održava kapital u skladu sa članom 37. st. 1. i 2. ovog zakona,

- 5) ne održava stopu adekvatnosti regulatornog kapitala u skladu sa članom 37. st. 4. i 5. ovog zakona,
- 6) ne održava zaštitne slojeve kapitala na način propisan članom 37. stav 6. ovog zakona,
- 7) vrši isplatu dobiti banke suprotno odredbama člana 38. ovog zakona,
- 8) vrši sticanje sopstvenih akcija suprotno odredbama člana 39. ovog zakona,
- 9) kreditira sticanje akcija, odnosno udjela suprotno odredbama člana 40. ovog zakona,
- 10) imenuje članove nadzornog odbora bez prethodne saglasnosti Agencije (član 61. stav 1),
- 11) ne pridržava se odredaba o velikoj izloženosti, ne postupa i ne obavještava Agenciju o prekoračenju ograničenja (čl. 106, 107. i 109),
- 12) zaključi pravni posao bez prethodne saglasnosti nadzornog odbora (član 108),
- 13) posluje sa licem u posebnom odnosu sa bankom suprotno članu 110. ovog zakona,
- 14) stekne učešće u drugim pravnim licima bez prethodne saglasnosti Agencije (član 111. stav 1),
- 15) stekne učešće u drugim pravnim licima suprotno odredbama člana 111. st. 2, 3. i 4. ovog zakona,
- 16) se ne pridržava ograničenja ulaganja u osnovna sredstva iz člana 112. ovog zakona,
- 17) zaključi ugovor o kupoprodaji plasmana suprotno odredbama o kupoprodaji plasmana (čl. 116, 117, 118, 119, 120. i 122),
- 18) vrši finansiranje kupoprodaje plasmana suprotno članu 121. ovog zakona,
- 19) ne objavljuje opšte uslove poslovanja i u odnosu sa klijentima ne postupa u skladu sa čl. 123, 124. i 125. ovog zakona,
- 20) ne postupa sa bankarskom tajnom u skladu sa propisanim odredbama (čl. 126, 127, 128. i 129),
- 21) ne obezbijedi primjenu propisa, dobrih poslovnih običaja i prema korisniku ne primjenjuje načela propisana članom 134. ovog zakona,
- 22) na jasan i razumljiv način i reprezentativnim primjerom ne pruži korisniku prikazane standardne podatke na način i u roku propisanim članom 136. ovog zakona,
- 23) pri oglašavanju koristi netačne i neistinite podatke koji mogu stvoriti pogrešnu predstavu i dovesti u zabludu korisnika i navesti ga na donošenje odluke koju u drugačijim okolnostima ne bi donio (član 137. stav 1),
- 24) pri oglašavanju koristi izraze kojima se usluga označava besplatnom ili slične izraze ako je odobrenje korišćenja te usluge uslovljeno zaključenjem drugog ugovora ili je uslovljeno bilo čim što predstavlja trošak ili stvara drugu obavezu za korisnika (član 137. stav 2),
- 25) u pregovaračkoj fazi ne informiše korisnika o uslovima i svim bitnim karakteristikama usluge posredstvom standardnog informacionog lista, u pisanoj formi ili elektronskom obliku, koji sadrži elemente propisane članom 138. stav 1. ovog zakona,
- 26) u standardnom informacionom listu sve podatke i informacije ne prikaže jednakom veličinom slova i na jednako uočljiv način (član 138. stav 2),
- 27) korisniku prije zaključivanja ugovora ne predoči sve informacije o usluzi i ne učini dostupnim sve bitne uslove i elemente ugovora i na njegov zahtjev, bez naknade, ne preda nacrt ugovora, radi razmatranja izvan prostorija banke u predviđenom roku (član 139. stav 2),
- 28) ne obezbijedi obuku zaposlenih koji su angažovani na poslovima prodaje usluga ili pružanju savjeta korisnicima (član 140),
- 29) ugovor ne sačini u pisanoj formi i primjerak ugovora ne dostavi svakoj ugovornoj strani (član 141. stav 1),
- 30) na odgovarajućem mjestu u poslovnim prostorijama javno ne objavi i korisniku ne učini dostupnim podatke o kretanju vrijednosti ugovorenih promjenljivih elemenata koji utiču na visinu promjenljive kamatne stope (član 144. stav 5),
- 31) efektivnu kamatnu stopu ne obračunava i ne iskazuje na jedinstveno propisan način i učini je dostupnom javnosti i korisnicima (član 144. stav 7),
- 32) postojanje obaveze i uslove za zaključenje ugovora o sporednim uslugama ne iskaže na jasan, sažet i vidljiv način, zajedno sa iskazivanjem efektivne kamatne stope, i korisnika uslovljava izborom davaoca sporedne usluge (član 145. stav 2),
- 33) troškove otvaranja, održavanja i evidentiranja transakcija po računima koji proizlaze iz korišćenja ugovorene usluge, ne predoči korisniku u pregovaračkoj fazi i ne uključi u obračun ukupnih troškova usluge kroz efektivnu kamatnu stopu (član 145. stav 3),
- 34) prije zaključenja ugovora o kreditu međusobno ne informiše i ne upozna korisnika, jemca ili drugo lice koje lično obezbjeđuje ispunjenje obaveze sa dokumentacijom i podacima pribavljenim u postupku procjene kreditne sposobnosti korisnika (član 146. stav 2),
- 35) druga lica ne upozna sa činjenicom da jedno lice nije saglasno da se dobijeni podaci i dokumentacija za procjenu kreditne sposobnosti saopšte drugim licima (član 146. stav 3),
- 36) u pregovaračkoj fazi ne upozna jemca sa predmetom jemčenja, oblikom jemstva koji se ugovorom zahtijeva, obimom jemčeve odgovornosti, kao i ne predoči sve informacije i bitne elemente ugovora i na njegov zahtjev, bez naknade, preda nacrt ugovora radi razmatranja izvan prostorija banke (član 147. stav 1),
- 37) bez prethodne saglasnosti jemca u pisanoj formi izmijeni obavezne elemente ugovora kojima se povećava obim jemčeve odgovornosti (član 147. stav 3),
- 38) pri zaključenju ugovora o kreditu, odnosno ugovora o novčanom depozitu, korisniku ne uruči jedan primjerak plana otplate kredita, odnosno isplate depozita, koji se smatraju sastavnim dijelovima ovih ugovora (član 148. stav 4. i član 157. stav 3),
- 39) ugovori i od korisnika naplati naknadu kao odustanicu za slučaj odustajanja korisnika od ugovora o kreditu (članu 150. stav 5),
- 40) kod ugovora koji je obezbijeđen hipotekom, kao i kod ugovora čiji je predmet kupovina, odnosno finansiranje nepokretnosti, ugovori i od korisnika naplati naknadu veću od stvarnih troškova nastalih zaključenjem ugovora

(član 150. stav 6),

- 41) na dospjelu, a neizmirenu obavezu ne primjenjuje pravila o kamati koja se primjenjuje u slučaju dužnikovog kašnjenja u izmirenju obaveza, propisana zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi (član 152. stav 1),
 - 42) korisniku na ugovoreni način, a najmanje jednom godišnje, bez naknade, ne dostavi u pisanoj formi izvod o stanju njegovog kreditnog zaduženja i podatke propisane članom 154. stav 1. ovog zakona,
 - 43) u slučaju automatskog produžavanja oročenja novčanog depozita u propisanom roku ne obavijesti korisnika o novim uslovima i ne postupi u skladu sa članom 157. stav 4. ovog zakona,
 - 44) kod ugovora o revolving kreditu ne postupi u skladu sa članom 158. ovog zakona,
 - 45) korisniku u svakom trenutku ne omogući da prijavi gubitak, krađu ili transakciju izvršenu neovlašćenim korišćenjem platne kartice, odnosno podataka sa platne kartice ili ne omogući da zahtijeva blokadu njene dalje upotrebe (član 160. stav 5),
 - 46) ne obavi spoljnu reviziju u skladu sa članom 168. ovog zakona,
 - 47) ne omogući obavljanje neposrednog nadzora i ne saraduje sa ovlašćenim licima Agencije u skladu sa članom 190. ovog zakona,
 - 48) ne izvrši naložene mjere Agencije iz čl. 200, 201. i 202. ovog zakona,
 - 49) ne utvrđuje i ne dostavlja podatke za bankarsku grupu na konsolidovanom osnovu u skladu sa članom 219. stav 4. ovog zakona i
 - 50) kao član bankarske grupe ne postupi prema mjerama Agencije iz člana 220. ovog zakona.
- (2) Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u banci novčanom kaznom od 4.000 KM do 20.000 KM.
- (3) Ukoliko se u postupcima kontrole utvrdi da je počinjen prekršaj u povratu u roku od dvije godine, Agencija može za isti ponovljeni prekršaj izreći dvostruki iznos kazne iz st. 1. i 2. ovog člana.

Prekršaji banke

Član 285.

(1) Novčanom kaznom od 10.000 KM do 50.000 KM kazniće se za prekršaj banka ako:

- 1) u svom poslovnom imenu koristi riječi suprotno članu 5. stav 2. ovog zakona,
- 2) zaključuje izričito ili prećutno sporazume, donosi odluke i druge akte i ulazi u transakcije koje imaju za cilj sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije (član 6. stav 1),
- 3) donese statut, odnosno izmjene i dopune statuta suprotno članu 13. ovog zakona i ne dostavi Agenciji dokumentaciju predviđenu ovim članom,
- 4) osnuje organizacioni dio bez odobrenja Agencije (član 19. stav 1),
- 5) otvori predstavništvo suprotno čl. 24. i 25. ovog zakona,
- 6) izvrši konverziju pojedinih stavki kapitala, kao i poveća kapital iz eksternih izvora bez prethodne saglasnosti Agencije (član 35. stav 3),
- 7) stekne kvalifikovano učešće u drugom pravnom licu suprotno odredbama člana 43. stav 2. ovog zakona,
- 8) ne izvještava Agenciju o licima koja imaju kvalifikovano učešće u skladu sa članom 48. ovog zakona,
- 9) kod sticanja kvalifikovanog učešća bez prethodne saglasnosti Agencije ne postupa u skladu sa članom 49. stav 5. ovog zakona,
- 10) ne obavijesti Agenciju o održavanju skupštine banke (član 53. stav 4) i zahtjevu akcionara za sazivanje skupštine banke dostavljenom nadležnom sudu (član 54. stav 6),
- 11) skupština banke svoje nadležnosti propisane ovim zakonom prenese na drugi organ banke (član 55. stav 2),
- 12) u propisanom roku ne obavijesti Agenciju o prestanku mandata člana organa upravljanja u skladu sa članom 59. stav 5. i članom 68. stav 7. ovog zakona,
- 13) ne podnese zahtjev Agenciji za davanje prethodne saglasnosti za člana nadzornog odbora u roku propisanom članom 61. stav 9. ovog zakona,
- 14) ne podnese Agenciji zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za člana uprave banke u roku iz člana 70. stav 4. ovog zakona,
- 15) ne utvrdi i ne organizuje obavljanje ključnih funkcija u banci na način propisan članom 76. ovog zakona,
- 16) daje prokuru suprotno članu 85. ovog zakona,
- 17) svoje poslovanje obavlja suprotno odredbama člana 86. ovog zakona,
- 18) ne uspostavi organizacionu strukturu i sistem upravljanja rizicima u skladu sa čl. 88. i 89. ovog zakona,
- 19) ne organizuje kontrolne funkcije upravljanja rizicima, praćenja usklađenosti poslovanja i interne revizije u skladu sa odredbama čl. 92, 93, 94, 95. i 96. ovog zakona,
- 20) ne izvještava o sprovođenju kontrolnih funkcija u skladu sa članom 98. ovog zakona,
- 21) ne uspostavi i ne sprovodi politike i prakse naknada u skladu sa članom 99. ovog zakona,
- 22) ne uspostavi internu procjenu adekvatnosti kapitala i likvidnosti banke u skladu sa članom 100. ovog zakona,
- 23) ne izradi, ne revidira i ne dostavi Agenciji plan oporavka banke u skladu sa članom 101. ovog zakona,
- 24) plan oporavka ne sadrži elemente propisane članom 102. ovog zakona,
- 25) kod procjene i primjene plana oporavka ne postupi u skladu sa čl. 103. i 104. ovog zakona,
- 26) ne sačini i ne dostavi plan oporavka bankarske grupe u skladu sa članom 105. ovog zakona,
- 27) kod eksternalizacije poslovnih aktivnosti postupa suprotno čl. 114. i 115. ovog zakona,
- 28) ne dostavlja Agenciji mjesečne statističke izvještaje u skladu sa članom član 130. stav 8. ovog zakona,
- 29) ne čuva dokumentaciju, podatke i evidenciju o poslovima koje obavlja u skladu sa članom 132. ovog zakona,
- 30) ugovori sadrže opšte upućujuće norme na poslovnu politiku kada su u pitanju oni elementi koji su ovim zakonom predviđeni kao obavezni elementi ugovora (član 141. stav 6),

- 31) postupa suprotno obavezi utvrđenoj članom 141. stav 7. ovog zakona,
 - 32) ugovori o kreditu, novčanom depozitu, ulogu na štednju, otvaranju i vođenju tekućeg računa, dozvoljenom prekoračenju računa, korišćenju platne kartice ne sadrže propisane obavezne elemente u skladu sa propisanim odredbama (član 142, član 148. stav 1, član 157. stav 1. i član 160. stav 1),
 - 33) ne izvrši obaveze predviđene propisanim odredbama (član 143),
 - 34) promjenljivu kamatnu stopu ugovori suprotno propisanim odredbama (član 144. st. 3. i 4),
 - 35) prije zaključenja ugovora o jemstvu ne pribavi primjerak ugovora o davanju jemstva, zaključenog u pisanoj formi između korisnika i jemaca (član 147. stav 2),
 - 36) promjenu vrijednosti kamata, naknada i drugih troškova koji su promjenljivi ne zasniva na elementima ugovorenim u skladu sa odredbama ovog zakona, koji se javno objavljuju (član 149. stav 1),
 - 37) izmjenu promjenljive kamatne stope vrši u rokovima drugačijim od ugovorenih i na način suprotan propisanim odredbama (član 149. stav 2),
 - 38) korisniku ne omogući da otplatu kredita vrši po istom tipu kursa koji je primijenjen pri isplati kredita (član 149. stav 3),
 - 39) na položeni namjenski depozit radi dobijanja kredita ne primijeni isti metod obračuna kamate na depozit koji je primijenjen na obračun kamate na kredit (član 149. stav 4),
 - 40) korisniku stavi na raspolaganje kreditna sredstva prije isteka roka definisanog u članu 150. stav 1. ovog zakona,
 - 41) u slučaju prijevremene otplate kredita korisniku, koji je o tome unaprijed obavijestio banku, ne umanjí ukupne troškove kredita za iznos propisan članom 151. stav 1. ovog zakona,
 - 42) od korisnika naplati naknadu za prijevremenu otplatu kredita u slučajevima iz člana 151. stav 3. ovog zakona,
 - 43) od korisnika za prijevremenu otplatu kredita naplati veću naknadu od propisane članom 151. stav 4. ovog zakona,
 - 44) obračuna i naplati od korisnika naknadu za pismenu opomenu suprotno članu 153. ovog zakona,
 - 45) korisnika ne obavijesti o izmjeni ugovorene promjenljive kamatne stope prije početka njene primjene i ne navede datum od kada se ona primjenjuje (član 154. stav 2),
 - 46) uz obavještenje o izmjeni promjenljive kamatne stope besplatno ne dostavi izmijenjeni plan otplate kredita (član 154. stav 3),
 - 47) izvrši prenos potraživanja iz ugovora o kreditu drugoj banci ili finansijskoj organizaciji koja ima dozvolu Agencije - prijemniku i dovede korisnika u nepovoljniji položaj i izloži ga dodatnim troškovima i o tome ne obavijesti korisnika (član 155. st. 1. i 2),
 - 48) uslovljavanjem i ugovaranjem svoje prethodne saglasnosti ograničava prenos prava iz ugovora o kreditu na jemca ili drugo lice (člana 155. stav 3),
 - 49) korisnika izdavanjem i dostavljanjem izvoda ne obavještava o podacima i stanju tekućeg računa po kojem je ugovoren kredit, primijenjenim kamatnim stopama i promjenama kamatnih stopa prije njihove primjene, u skladu sa propisanim odredbama (član 159. st. 1. i 2),
 - 50) korisniku računa ne omogući da bez naplate posebne naknade podigne sredstva sa svog računa u visini raspoloživih sredstava (član 159. stav 3),
 - 51) korisniku računa naplati naknadu za gašenje računa (član 159. stav 4),
 - 52) korisniku naplati naknadu za gašenje platne kartice (član 160. stav 6),
 - 53) ugovori o ostalim uslugama nisu sačinjeni u skladu sa članom 161. ovog zakona,
 - 54) ne postupa u skladu sa članom 162. st. 2. i 3. i ako korisniku naplati naknadu ili druge troškove za podnošenje i postupanje po prigovoru,
 - 55) ne vodi poslovne knjige i ne sačinjava finansijske izvještaje u skladu sa čl. 164. i 165. ovog zakona,
 - 56) angažuje i imenuje privredno društvo za reviziju suprotno čl. 169. i 170. ovog zakona,
 - 57) ne postupa po izvještaju privrednog društva za reviziju u skladu sa članom 174. ovog zakona,
 - 58) ne angažuje privredno društvo za reviziju radi obavljanja posebne revizije i revizije u slučaju statusne promjene i ne postupa u skladu sa čl. 176. i 177. ovog zakona,
 - 59) ne objavljuje i ne dostavlja finansijske izvještaje i dodatno ne izvještava Agenciju u skladu sa čl. 178. i 179. ovog zakona,
 - 60) ne objavljuje podatke o poslovanju banke u skladu sa članom 180. ovog zakona,
 - 61) stekne vlasništvo u podređenom društvu bez saglasnosti Agencije (član 217),
 - 62) ne pruži pomoć, ne dostavi podatke i ne obavijesti o promjeni podataka u vezi sa planom restrukturiranja banke i planom restrukturiranja bankarske grupe ako predstavlja najviše matično društvo u grupi (član 225. stav 1. i član 226. stav 4),
 - 63) ne dostavi prijedlog mjera i ne otkloni prepreke za restrukturiranje banke u skladu sa članom 228. ovog zakona,
 - 64) ne postupa po zahtjevu Agencije u vezi sa obezbjeđenjem usluga i prostora (član 237. stav 1),
 - 65) ne ispunjava minimalne zahtjeve za kapitalom i prihvatljivim obavezama na pojedinačnoj, potkonsolidovanom ili konsolidovanom osnovu (član 250) i
 - 66) ne obezbijedi ugovorno priznavanje restrukturiranja vlastitim sredstvima banke u skladu sa članom 256. stav 1. ovog zakona.
- (2) Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u banci novčanom kaznom od 2.000 KM do 10.000 KM.
- (3) Ukoliko se u postupcima kontrole utvrdi da je počinjen prekršaj u povratu u roku od dvije godine, Agencija može za isti ponovljeni prekršaj izreći dvostruki iznos kazne iz st. 1. i 2. ovog člana.

Prekršaji za banke sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine

Član 286.

(1) Novčanom kaznom od 10.000 KM do 50.000 KM kazniće se za prekršaj banka sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine ili Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine ako:

- 1) osnuje organizacioni dio u Republici Srpskoj bez odobrenja Agencije (član 19. stav 2),
- 2) bez prethodne saglasnosti Agencije izvrši promjene koje se odnose na filijale i niže organizacione dijelove osnovane u Republici Srpskoj (član 22. stav 3),
- 3) otvori predstavništvo bez saglasnosti Agencije u skladu sa članom 24. stav 1. ovog zakona i ne postupi u skladu sa članom 25. stav 5. ovog zakona,
- 4) organizacioni dijelovi ne izvještavaju Agenciju u skladu sa članom 179. stav 3. ovog zakona i
- 5) organizacioni dio ne omogućiti obavljanje neposrednog nadzora i ne saraduje sa ovlašćenim licima Agencije u skladu sa članom 190. ovog zakona.

(2) Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice novčanom kaznom od 2.000 KM do 10.000 KM.

(3) Banka sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine ili Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine i odgovorno lice te banke kazniće se ako njena filijala ili niži organizacioni dio učini prekršaje iz člana 284. stav 1. t. 19) do 45) i člana 285. stav 1. t. 29) do 54) ovog zakona, novčanom kaznom predviđenom ovim članovima.

Ostali prekršaji nadzornog odbora, uprave i odbora za reviziju

Član 287.

(1) Novčanom kaznom od 4.000 KM do 20.000 KM kazniće se odgovorni član nadzornog odbora ako:

- 1) ne sazove vanrednu skupštinu u slučajevima iz člana 54. stav 4. ovog zakona,
- 2) je dao neistinitu i netačnu dokumentaciju ili je neistinito predstavio podatke koji su bitni za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora, u skladu sa članom 62. stav 1. tačka 1) ovog zakona,
- 3) ne održi vanrednu sjednicu nadzornog odbora i ne obavijesti Agenciju o datumu održavanja i dnevnom redu vanredne sjednice (član 64. st. 2. i 4),
- 4) odmah ne obavijesti Agenciju o nastupanju okolnosti iz člana 66. stav 1. tačka 28) i člana 67. stav 1. tačka 4) ovog zakona,
- 5) ne obavlja svoje dužnosti u skladu sa članom 67. stav 1. t. 1), 2), 3) i 5) i stav 2. ovog zakona,
- 6) imenuje članove uprave bez prethodne saglasnosti Agencije (član 70. stav 3),
- 7) ne donese odluku o razrješenju člana uprave u roku iz člana 74. stav 3. ovog zakona,
- 8) ne dostavi pismenu izjavu o imovinskom stanju i podatke u skladu sa članom 75. ovog zakona,
- 9) ne formira odbore u skladu sa čl. 77. i 78. ovog zakona i ako odbori ne postupaju u skladu sa čl. 80, 81. i 82. ovog zakona,
- 10) ne obezbijedi preduzimanje mjera po preporukama interne revizije u skladu sa članom 97. stav 2. ovog zakona,
- 11) učestvuje u razmatranju ili odobravanju pravnog posla između njega i banke, odnosno banke i lica povezanog sa njim (član 110. stav 5),
- 12) ne postupa sa bankarskom tajnom u skladu sa odredbama čl. 126, 127, 128. i 129. ovog zakona,
- 13) ne ispunjava obaveze prema savjetniku u skladu sa članom 207. ovog zakona i
- 14) u vezi sa planom reorganizacije poslovanja u restrukturiranju ne postupa u skladu sa članom 254. ovog zakona.

(2) Novčanom kaznom od 4.000 KM do 20.000 KM kazniće se odgovorni član uprave ako:

- 1) ne izvršava nadležnosti u skladu sa članom 71. ovog zakona,
- 2) bez odgađanja ne obavijesti nadzorni odbor o okolnostima iz člana 73. ovog zakona,
- 3) ne dostavi pismenu izjavu o imovinskom stanju i podatke u skladu sa članom 75. ovog zakona,
- 4) ne obezbijedi preduzimanje mjera po preporukama interne revizije u skladu sa članom 97. stav 2. ovog zakona,
- 5) učestvuje u razmatranju ili odobravanju pravnog posla između njega i banke, odnosno banke i lica povezanog sa njim (član 110. stav 5),
- 6) ne ispunjava obaveze prema savjetniku u skladu sa članom 207. ovog zakona,
- 7) kao prethodni član uprave ne saraduje sa privremenim upravnikom u skladu sa članom 211. stav 8. ili posebnim upravnikom u skladu sa članom 239. stav 5. ovog zakona i
- 8) u vezi sa planom reorganizacije poslovanja u restrukturiranju ne postupa u skladu sa članom 254. ovog zakona.

(3) Novčanom kaznom od 4.000 KM do 20.000 KM kazniće se odgovorni član odbora za reviziju ako ne postupa u skladu sa članom 79. i članom 97. stav 2. ovog zakona.

Prekršaji drugih pravnih lica

Član 288.

(1) Novčanom kaznom od 10.000 KM do 50.000 KM kazniće se za prekršaj drugo pravno lice ako:

- 1) obavlja poslove koje može obavljati samo banka (član 4),
- 2) u svom poslovnom imenu koristi riječ banka suprotno odredbama člana 5. stav 3. ovog zakona,
- 3) kao kastodijan ne otkrije Agenciji identitet klijenata za čiji račun upravlja akcijama banke u skladu sa članom 35. stav 2. ovog zakona,

- 4) stekne kvalifikovano učešće u banci suprotno članu 41. ovog zakona i ne postupa u skladu sa ovim članom,
 - 5) ne pridržava se ograničenja pri sticanju uzajamnog učešća u skladu sa članom 43. stav 1. ovog zakona,
 - 6) kao sticalac kvalifikovanog učešća u banci nasljeđivanjem, pravnim sljedbeništvom ili drugim sticanjem nezavisnom od volje sticaoca postupi suprotno članu 46. st. 2. i 3. ovog zakona,
 - 7) ne proda akcije po nalogu Agencije u skladu članom 49. stav 1. i članom 50. stav 2. ovog zakona,
 - 8) Agencija tom licu oduzme saglasnost za sticanje kvalifikovanog učešća iz razloga propisanih u članu 50. stav 1. t. 1) i 2) ovog zakona,
 - 9) kao kupac plasmana postupa prema dužniku i korisniku bankarskih usluga suprotno članu 119. ovog zakona,
 - 10) ne postupa sa tajnim podacima u skladu sa propisanim odredbama (čl. 126, 127, 128. i 129),
 - 11) kao privredno društvo za reviziju ne postupa u skladu sa čl. 169, 170, 171. i 172. ovog zakona,
 - 12) kao privredno društvo za reviziju ne obavi reviziju za potrebe Agencije u skladu sa članom 175. ovog zakona,
 - 13) kao holding u sticanju vlasništva u podređenom društvu postupa suprotno članu 218. ovog zakona,
 - 14) kao najviše matično društvo bankarske grupe ne utvrdi i ne dostavi Agenciji pokazatelje propisane članom 219. ovog zakona,
 - 15) kao član bankarske grupe ne postupi u skladu sa mjerama Agencije iz člana 220. ovog zakona,
 - 16) kao najviše matično društvo i član bankarske grupe ne pruži pomoć, ne dostavi podatke i ne obavijesti o promjeni podataka u vezi sa planom restrukturiranja bankarske grupe (član 226. stav 4) i
 - 17) kao nezavisni procjenjivač ne izvrši procjenu vrijednosti imovine i obaveza u skladu sa članom 232. ovog zakona, kao i procjenu u skladu sa članom 257. ovog zakona.
- (2) Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u drugom pravnom licu novčanom kaznom od 2.000 KM do 10.000 KM.

Prekršaji fizičkih lica

Član 289.

Novčanom kaznom od 1.000 KM do 5.000 KM kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

- 1) stekne kvalifikovano učešće u banci suprotno članu 41. ovog zakona i ne postupa u skladu sa ovim članom,
- 2) kao sticalac kvalifikovanog učešća u banci nasljeđivanjem, pravnim sljedbeništvom ili drugim sticanjem nezavisnom od volje sticaoca postupi suprotno članu 46. st. 2. i 3. ovog zakona,
- 3) ne proda akcije po nalogu Agencije u skladu članom 49. stav 1. i članom 50. stav 2. ovog zakona,
- 4) Agencija tom licu oduzme saglasnost za sticanje kvalifikovanog učešća iz razloga propisanih u članu 50. stav 1. t. 1) i 2) ovog zakona,
- 5) ne postupa sa bankarskom tajnom u skladu sa propisanim odredbama (čl. 126, 127, 128. i 129),
- 6) kao savjetnik ne izradi izvještaj i ne obavještava Agenciju u skladu sa članom 206. ovog zakona,
- 7) kao privremeni upravnik ne izvršava obaveze, ne sačini izvještaj i ne obavještava Agenciju u skladu sa čl. 211. i 213. ovog zakona,
- 8) kao posebni upravnik ne preduzima mjere i ne izvještava Agenciju u skladu sa članom 239. st. 9. i 13. ovog zakona,
- 9) kao likvidacioni upravnik ne izvršava dužnosti i obaveze u skladu sa čl. 267. i 271. ovog zakona i
- 10) kao likvidacioni upravnik vrši isplatu obaveza suprotno redoslijedu prioriteta propisanih članom 269. ovog zakona.

Prekršajni postupak

Član 290.

- (1) Prekršajni postupak pokreće se i vodi u skladu sa propisima kojima se uređuje prekršajni postupak.
- (2) Utvrđivanje odgovornosti i izricanje mjera u skladu sa ovim zakonom ne isključuje utvrđivanje odgovornosti i izricanje mjera utvrđenih drugim zakonima.
- (3) Ako banka u svom poslovanju ne izvršava obaveze i zadatke, kao i ne preduzima mjere i radnje definisane propisima koji uređuju sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, Agencija preduzima mjere, izdaje prekršajne naloge ili pokreće prekršajni postupak u skladu sa tim zakonom.

GLAVA XIV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE Donošenje podzakonskih propisa

Član 291.

- (1) Agencija će donijeti podzakonske propise predviđene ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, osim podzakonskih propisa iz čl. od 221. do 259. ovog zakona koje će donijeti u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primjenjuju se podzakonski propisi koji su važili na dan stupanja na snagu ovog zakona, a koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Usklađivanje poslovanja banaka

Član 292.

(1) Banka je dužna da svoje poslovanje, organizaciju i opšte akte uskladi sa odredbama ovog zakona i propisima Agencije u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, osim odredbe člana 36. stav 3, kojom je uređen odnos dopunskog i osnovnog kapitala, a sa kojom su banke dužne da se usklade u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Banka je dužna da planove oporavka iz čl. 101. i 105. ovog zakona dostavi Agenciji u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu podzakonskih propisa Agencije iz čl. 102, 104. i 105. ovog zakona kojima se uređuje sadržaj plana oporavka.

(3) Banka koja nije izvršila usklađivanje ugovornih obaveza iz člana 129a. Zakona o bankama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 44/03, 74/04, 116/11, 5/12 i 59/13) dužna je da uskladi ugovore sa odredbama tog člana u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Izrada planova restrukturiranja

Član 293.

(1) Agencija će izraditi planove restrukturiranja iz člana 224. ovog zakona za banke koje na dan stupanja na snagu ovog zakona imaju dozvolu za rad Agencije najkasnije u roku od godinu dana, a planove restrukturiranja bankarske grupe iz člana 226. ovog zakona najkasnije u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu podzakonskog akta Agencije iz člana 225. ovog zakona, kojim se propisuju podaci i informacije koje banke dostavljaju u svrhu izrade plana restrukturiranja.

(2) Agencija može pokrenuti postupak restrukturiranja i primijeniti instrumente restrukturiranja u skladu sa ovim zakonom nezavisno od toga da li su izrađeni planovi restrukturiranja iz stava 1. ovog člana i planovi oporavka iz člana 292. ovog zakona.

Započeti postupci

Član 294.

Postupci za izdavanje dozvole za rad banke i ostalih saglasnosti Agencije, koji su započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona, završiće se u skladu sa odredbama Zakona o bankama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 44/03, 74/04, 116/11, 5/12 i 59/13).

Prestanak važenja zakona

Član 295.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o bankama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 44/03, 74/04, 116/11, 5/12 i 59/13).

Stupanje na snagu

Član 296.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Broj: 02/1-021-1571/16

28. decembra 2016. godine, Banja Luka

Predsjednik Narodne skupštine, Nedeljko Čubrilović, s.r.